

Výročná správa

o činnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom za rok 2020

1. Identifikácia organizácie

Názov:	Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (RÚVZ ZH)
Sídlo:	Cyrila a Metoda 357/23, 965 01 Žiar nad Hronom
Rezort:	Ministerstvo zdravotníctva SR
Forma hospodárenia :	Rozpočtová organizácia
Kontakty:	tel.: 045/672 49 67
E-mail:	zh.ruvzzh@uvzs.sk ,
Internetová stránka:	www.ruvzzh.sk
Územná pôsobnosť:	okres Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica, kraj Banskobystrický

Regionálna hygienička a generálna tajomníčka služobného úradu: MUDr. Eva Striežová
Členovia vedenia:

- Zástupkyňa regionálnej hygieničky a generálnej tajomníčky služobného úradu
- Vedúca Osobného úradu a HTČ
- Vedúca oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia
- Vedúca oddelenia preventívneho pracovného lekárstva
- Vedúca oddelenia hygieny výživy
- Vedúca oddelenia hygieny detí a mládeže
- Vedúca oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu
- Vedúca oddelenia epidemiológie

Hlavné činnosti:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (ďalej len RÚVZ v ZH) bol zriadený s účinnosťou od 1.01.2004 podľa § 21 zákona č. 578/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí. RÚVZ je rozpočtová organizácia štátu zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva zdravotníctva. Zúčastňuje sa na riešení národných a medzinárodných programov významných pre verejné zdravie. Riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení, plní imunizačný program, nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam a opatrenia pri mimoriadnych udalostiach. Vykonáva hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej a lokálnej úrovni, plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva, vykonáva posudkovú činnosť a vydáva záväzné stanoviská a rozhodnutia, zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti, vykonáva štátny zdravotný dozor (ŠZD), vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone ŠZD, prejednáva priestupky a iné správne delikty, vedie register rizikových prác, zabezpečuje sprístupnenie informácií o kvalite vody na kúpanie počas kúpacej sezóny, zúčastňuje sa na príprave celospoločenských a regionálnych programov podpory, ochrany a rozvoja verejného zdravia zameraných na ovplyvňovanie verejného zdravia prostredníctvom životného štýlu, výživových faktorov a prevenciou rizikových faktorov, zúčastňuje sa na riešení národných programov (NPPZ, NPPO, Imunizačný program a i.), na programoch a projektoch SZO, vykonáva poradenskú činnosť v oblasti podpory a ochrany zdravia, zriaďuje a prevádzkuje poradenské centrá ochrany a podpory zdravia.

Hlavnou činnosťou všetkých oddelení úradu bola od marca realizácia protiepidemických opatrení pri riešení mimoriadnej situácie.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Poslaním RÚVZ je ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia. Vykonávanie prevencie je vybudovaná na kvalitnom a efektívnom systéme opatrení vedúcim k vylúčeniu, prípadne zníženiu rizika výskytu ochorení a iných porúch zdravia, na ktoré v rozhodujúcej miere vplyvajú životné, pracovné a sociálne - ekonomické podmienky a spôsob života. Dosiahnutie zdravého životného a pracovného prostredia, zdravý spôsob života.

Strednodobý výhľad organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva aj v budúcnosti bude zabezpečovať úlohy na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia vykonávaním a realizáciou:

- štátneho zdravotného dozoru (ŠZD),
- úradnej kontroly potravín (ÚKP), ŠZD nad kozmetickými výrobkami,
- posudkovej činnosti,
- Národného programu podpory zdravia a medzinárodného programu CINDI, prevencia obezity, hodnotenie zdravotného uvedomenia obyvateľstva SR,
- činnosti poradenských centier podpory zdravia so zameraním na prevenciu srdcovocievnych, onkologických ochorení a poradenstvo v prevencii HIV/AIDS,
- zdravotno-výchovných metód na zvyšovanie zdravotného uvedomenia obyvateľstva s cieľom vychovávať k zdravému životnému štýlu - výživa, pohyb, duševné zdravie, život bez závislostí, poradenstvo pre vytvorenie zdravého životného a pracovného prostredia, zdravých životných a pracovných podmienok a zdravého spôsobu života,
- Národného imunizačného programu, imunologické prehľady a poradenstvo vedúce k zvyšovaniu uvedomenia obyvateľstva s cieľom zabezpečenia vysokej preočkovanosťi populácie a surveillance prenosných ochorení,
- zabezpečenie poradenstva v očkovaní prostredníctvom Poradne očkovania,
- riešenie aktuálnych prioritných problémov spoločnosti v našom regióne prípadne konkrétnej lokality so zameraním na drogy, alkohol, fajčenie a iné závislosti u mládeže, stres a i.,
- monitorovanie úrazovosti u detí a možnosti prevencie,
- programu ozdravenia výživy obyvateľov SR s osobitným zameraním sa na aktualizáciu Odporúčaných výživových dávok pre obyvateľov SR, zníženie príjmu kuchynskej soli, celkových tukov a trans mastných kyselín, cukrov a problematiku príjmu jódu,
- úloh s cieľom znižovania miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce, zabezpečenie úrovne ochrany zdravia na chránených pracoviskách,
- aktivít zameraných na napĺňanie prioritných cieľov Akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP IV).

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2002 zo dňa 18. decembra 2002.

4. Činnosti /produkty/ organizácie a ich náklady

4.1. Na výkone štátneho zdravotného dozoru (ďalej len ŠZD) v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č.355/2007 Zb. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) sa podieľajú jednotlivé oddelenia - HŽP, HV, OPPL, HDM a EPID.

4.2. Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti verejného zdravia vykonáva oddelenie hygieny výživy a oddelenie hygieny detí a mládeže. Úradná kontrola je zameraná na úradnú kontrolu potravín a úradnú kontrolu materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami.

Úradná kontrola potravín je vykonávaná vo všetkých zariadeniach, ktoré podliehajú dozoru orgánov verejného zdravotníctva podľa § 23 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov. RÚVZ v Žiari nad Hronom má registrovaných 1482 (1343 HV, 139 HDM) prevádzok, z toho bolo skontrolovaných 585 prevádzok (557 HV, 28 HDM), čo predstavuje 39,4 % (41,47 % HV, 20,14 % HDM) z celkového počtu. V roku 2020 bolo vykonaných 1206 kontrol (1159 HV, 47 HDM). Podľa viacročného plánu úradnej kontroly potravín (MANCP) s aktualizáciou na rok 2020 boli odoberané vzorky za účelom ich laboratórneho vyšetrenia. V rámci úradnej kontroly bolo odobratých 236 vzoriek (potraviny, materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami) z toho vyhovujúce 223, t. j. 94,49%.

V regióne je 44 zariadení - výrobné, sklady a predajne potravín na osobitné výživové účely, výživových doplnkov a obalov, ako aj výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze, v ktorých bolo vykonaných 76 kontrol.

Predaj potravín na osobitné výživové účely a predaj čajov je uskutočňovaný v 37 lekárňach. Potraviny podliehajúce úradnej kontrole orgánu verejného zdravotníctva boli predávané v 389 prevádzkach predajní potravín. V roku 2020 boli podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, spolu s blokovými pokutami, uložené sankcie v celkovej výške 2870 eur. V roku 2020 sa oddelenie HV podieľalo na 2 mimoriadnych kontrolách vyhlásených ÚVZ SR, pričom bolo v rámci nich vykonaných 839 kontrol.

4.3. Výkon práce v ohniskách nákazy

Oddelenie epidemiológie plnilo od marca 2020 prioritne preventívne činnosti zamerané na protiepidemické opatrenia, pri ich neplnení aj represívne opatrenia, počas mimoriadnej epidemiologickej situácie vo výskyte COVID-19. Okrem toho tak ako aj po ostatné roky boli činnosti zamerané na znižovanie výskytu infekčných ochorení v rámci Národného imunizačného programu SR. V rámci úloh „Surveillance infekčných chorôb“ a „Informačného systému prenosných ochorení - EPIS“ zabezpečovali zber, sledovanie, opatrenia, sumarizáciu a hlásenia prenosných ochorení vrátane nozokomiálnych. Plnili úlohy vyplývajúce zo štúdie – Surveillance Clostridium difficile. Realizovali úlohy vyplývajúce z Národného akčného plánu kontroly infekčných ochorení.

Za rok 2020 bolo spracovaných a do systému vložených 4154 prípadov prenosných ochorení, z nich 3866 bolo potvrdených, 283 možných a 5 pravdepodobných. Bolo zabezpečených 3711 ohnisk nákaz a evidovaných bolo 9 epidémií.

V ohniskách boli vykonané opatrenia - dezinfekcia 252-krát, zdravotná výchova 3749-krát, vyhľadanie podozrivých z nákazy 10 491, informovanie zainteresovaných 16-krát. V roku 2020 bolo vydaných 497 rozhodnutí, z toho 483 pre COVID 19, 8 rozhodnutí ZZD u osôb vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť, 6 rozhodnutí ZZD pre kontakty Klebsiella carbapenemáza, Pracovníci oddelenia zabezpečovali protiepidemické opatrenia počas mimoriadnej epidemiologickej situácie vo výskyte COVID-19 – zabezpečili 10 491 osôb podozrivých z nákazy, vydali 8 rozhodnutí pre zriadenie MOM AG, zriadená bola telefonická

linka aj počas víkendov. V dozorovaných zdravotníckych zariadeniach bolo vykonaných 19 kontrol. Skontrolovaných bolo 136 sterilizačných prístrojov.

4.4. Monitoring

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia zabezpečuje prostredníctvom RÚVZ Banská Bystrica monitoring kvality pitnej vody z verejných vodovodov, vzorky vody určenej na kúpanie odoberá prostredníctvom vlastných zamestnancov a o výsledkoch pravidelne informuje verejnosť prostredníctvom webovej stránky úradu. Odozatých bolo spolu 166 vzoriek pitných vôd a 24 vzoriek vôd určených na kúpanie. Pracovníci oddelenia pracujú v Informačnom systéme Vody na kúpanie a Informačnom systéme Pitná voda. RÚVZ vydal 11 opatrení na zabezpečenie dostatočného množstva zdravotne bezpečnej pitnej vody vo verejných vodovodoch, 3 rozhodnutia o zákaze používania vody na pitie a varenie a vydal 10 podnetov na odstránenie nedostatkov zistených v kvalite vody. Za nesplnenie opatrenia nariadeného orgánom verejného zdravotníctva a nezabezpečenie zdravotne neškodnej pitnej vody vo verejnom vodovode, bola uložená jedna sankcia vo výške 150 eur. Odbery vzoriek pitných vôd ako expertízu činnosť RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2020 nevykonával.

Oddelenie epidemiológie v roku 2020, tak ako po minulé roky, v rámci surveillance poliomyelitídy a sledovania VDPV, bol vykonaný 6 krát odber odpadovej vody z odberovej lokality v Žiari nad Hronom v mieste vyústenia odpadovej vody do čističky odpadových vôd podľa časového harmonogramu vypracovaného RÚVZ v Banskej Bystrici. Odpadová voda bola doručená po odbere do laboratórií RÚVZ Banská Bystrica. Všetky výsledky vyšetrení boli negatívne. V roku 2020 nebolo zaznamenané ani jedno ochorenie na akútnu chabú obrnu.

Mikrobiálny monitoring v rámci surveillance nozokomiálnych nákaz bol vykonaný v dôsledku pandémie len na jednom lôžkovom oddelení. Monitoring účinnosti sterilizačnej techniky bol vykonaný u 136 sterilizačných prístrojov lôžkových a ambulatných zdravotníckych zariadeniach (80 STE a 56 AUT).

4.5. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti

V roku 2020 vzhľadom na prijaté protiepidemické opatrenia v súvislosti s pandemiou COVID-19 bolo možné preskúšať len 34 uchádzačov o vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností v potravinárstve a službách. Počet vydaných osvedčení bol 29, počet vydaných duplikátov 8, suma za zaplatené správne poplatky 1 680,00 EUR.

4.6. Posudková činnosť

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom podľa zákona §13 vykonáva posudkovú činnosť. Bolo vydaných 1095 rozhodnutí a 191 záväzných stanovísk.

4.7. Národné referenčné centrá – RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom nemá zriadené.

4.8. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom plní všetky programy a projekty Úradov verejného zdravotníctva v SR. Tieto sa plnia postupne a priebežne v súlade so stanovenými termínmi. Okrem toho sa RÚVZ v ŽH priebežne a iniciatívne zapája do všetkých nových celonárodných, regionálnych projektov a pilotných štúdií.

Jednalo sa o nasledovné programy a projekty:

- **na úseku hygieny životného prostredia**
 - Plnenia akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky (NEHAP V)
 - Protokol o vode a zdraví – plnenie národných cieľov

- **na úseku preventívneho pracovného lekárstva**
 - Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce
 - Intervencie na podporu zdravia pri práci
- **na úseku hygieny výživy**
 - Monitoring príjmu kuchynskej soli
- **na úseku hygieny detí a mládeže**
 - Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015-2025 (NAPPO)
 - Hygienická úroveň detských pieskovísk v areáloch MŠ a v rámci občianskej vybavenosti
 - Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ
 - Úrazy detí v SR
- **na úseku epidemiológie**
 - Národný imunizačný program SR (NIP SR)
 - Surveillance infekčných chorôb
 - Informačný systém prenosných ochorení
 - Nozokomiálne nákazy
 - Mimoriadne epidemiologické situácie, vrátane bioterorizmu
 - Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV v SR
 - Prevencia HIV/AIDS
 - Poradne očkovania
 - Zvýšenie povedomia budúcich matiek o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania
- **na úseku podpory zdravia a výchovy k zdraviu**
 - Národný program podpory zdravia (vrátane Sledovania zdravotného stavu obyvateľstva Slovenskej republiky)
 - Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 - 2025
 - Národný akčný plán pre problémy s alkoholom v Slovenskej republike
 - Národné a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh národného programu aktívneho starnutia
 - CINDI program SR
 - Akčný plán realizácie národnej protidrogovej stratégie SR na obdobie rokov 2017 – 2020
 - Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017-2020

4.9. Ostatné úlohy

V súvislosti s prebiehajúcou elektronizáciou verejnej správy, úrad pracuje s elektronickou pokladňou v zmysle zákona č.305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri svojej činnosti získava a používa údaje evidované v informačných systémoch verejnej správy v súlade so zák.č.177/2018 Z.z. Zákon o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom organizuje vnútroúradné vzdelávanie zamestnancov. V roku 2020 bolo naplánovaných 6 odborných seminárov, ktoré by zabezpečili vlastní zamestnanci 12-timi odbornými témami. Vzhľadom na vzniknutú situáciu v súvislosti s pandemiou COVID-19 a v súlade s protiepidemickými opatreniami a tiež vyťaženosťou zamestnancov bol zrealizovaný len 1 odborný seminár s 2-mi odbornými témami. Ostatné

semináre sa presunuli na rok 2021, na obdobie keď to protiepidemické opatrenia dovoľia. V roku 2020 sme zabezpečovali účasť zamestnancov na konferenciách, odborných seminároch a školeniach, napríklad: Odborný seminár „Výkon úradných kontrol nad materiálmi určenými na styk s potravinami“; XVII. Vedecko-odborná konferencia národných referenčných centier pre surveillance infekčných chorôb v SR; iné odborné semináre a školenia zamestnancov, ktoré sa konali aj on-line formou.

Boli zabezpečované zdravotno-výchovné aktivity uverejňovaním článkov v printových médiách, na tabuliach v meste, v regionálnej TV. Ďalej bolo zabezpečené „Hlásenie a evidencia spolupráce s médiami“ – mesačne zasielané ÚVZ SR. Verejnosť bola pravidelne informovaná prostredníctvom web stránky o najnovších aktualitách z regiónu, prebiehajúcich kampaniach a zároveň sa aktualizovali potrebné dokumenty pre fyzické a právnické osoby. Zamestnanci pracujú v pracovných skupinách (pracovná skupina pre seniorov, pracovná skupina pre poradňu zdravia), regionálna hygienička pracuje ako členka výboru SEVS.

Bola vykonaná administratívna kontrola očkovania ročníkov podliehajúcich kontrole fyzicky v každej ambulancii všeobecných lekárov pre deti a dorast ku dňu 31.8.2020.

V zmysle zákona je zabezpečovaná evidencia rizikových prác formou programu ASTR, ktorá sa ročne aktualizuje.

Na úrade je v prevádzke knižnica s odbornou literatúrou, ktorá je priebežne aktualizovaná.

Knižnica bola počas pandémie COVID-19 mimo prevádzky.

Činnosti RÚVZ

Oddelenie	Kontrolované prevádzky	Počet podaní	Počet kontrol	Počet rozhodnutí	Záväzná stanoviská	Počet ohnisk	Počet konzultácií	Odber vzoriek	Programy a projekty
HŽP	1361	367	461	96	97	0	1356	195	2
HV	1343	322	1159	129	20	0	352	236	1
PPL	2350	508	550	181	65	0	533	9	2
HDM	627	281	129	192	6	0	1256	11	4
EPI	254	9721	207	497	3	3329	9902	2047	9
OPZaVkZ	0	0	0	0	0	0	56	0	7
Spolu	5935	11199	2506	1095	191	3329	13455	2498	25

Činnosti jednotlivých oddelení sú podrobne rozpracované v prílohe č. 1 tejto výročnej správy.

4.10. Laboratórne činnosti – úrad nemá laboratóriá

5. Rozpočet organizácie

5.1. Záväzné ukazovatele (§ 0740)

<u>Limity</u>	<u>k 1.1.2020</u>	<u>k 31.12.2020</u>
PRÍJMY	43 000,00 €	17 205,69 €
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	0,00 €	0,00 €
BEŽNÉ VÝDAVKY	681 417,00 €	811 367,69 €
- Mzdy a platy	427 282,00 €	516 122,00 €
- Poistné a príspevok do poisť.	149 335,00 €	179 011,71 €
- Tovary a služby	100 000,00 €	104 758,38 €
- Bežné transfery	4 800,00 €	11 475,60 €

Úpravy rozpočtu

Příjmy :

<i>List MZ SR</i>	<i>zo dňa</i>	<i>výška úpravy</i>	<i>účel úpravy</i>
S02721-2020-OVVHR-348	18.08.2020	3 000,00 €	zniženie rozpočtu
UR/0107355/2020	17.12.2020	205,69 €	zvýšenie rozpočtu
UR/0103610/2020	31.12.2020	23 000,00 €	zniženie rozpočtu

Bežné výdavky:

<i>List MZ SR</i>	<i>zo dňa</i>	<i>výška úpravy</i>	<i>účel úpravy</i>
S02721-2020-OVVHR-164	03.03.2020	1 000,00 €	zvýšenie rozpočtu
S02721-2020-OVVHR-200	09.03.2020	9 764,00 €	zvýšenie rozpočtu
S02721-2020-OVVHR-249	16.04.2020	1 872,00 €	zniženie rozpočtu
S02721-2020-OVVHR-325	23.06.2020	1 288,00 €	zniženie rozpočtu
S02721-2020-OVVHR-379	03.09.2020	33 805,00 €	zvýšenie rozpočtu
S02721-2020-OVVHR-478	28.10.2020	1 200,00 €	zvýšenie rozpočtu
S02721-2020-OVVHR-514	28.10.2020	83 136,00 €	zvýšenie rozpočtu
UR/0089342/2020	23.11.2020	500,00 €	zvýšenie rozpočtu
UR/0090742/2020	25.11.2020	2 000,00 €	zvýšenie rozpočtu
S02721-2020-OVVHR-561	15.12.2020	1 500,00 €	zvýšenie rozpočtu
UR/0107355/2020	17.12.2020	205,69 €	zvýšenie rozpočtu

Bežné výdavky:

<i>List MZ SR</i>	<i>zo dňa</i>	<i>výška úpravy</i>	<i>účel úpravy</i>
S04166-2019-OVVHR-104	07.05.2019	49 323,00 €	zvýšenie rozpočtu
S04166-2019-OVVHR-133	21.05.2019	6 140,00 €	zvýšenie rozpočtu
S04166-2019-OVVHR-161	06.06.2019	390,06 €	zvýšenie rozpočtu
S04166-2019-OVVHR-213	29.07.2019	1 288,00 €	zniženie rozpočtu
S04166-2019-OVVHR-267	28.08.2019	2 735,00 €	zvýšenie rozpočtu
S04166-2019-OVVHR-283	07.10.2019	610,20 €	zvýšenie rozpočtu
S04166-2019-OVVHR-287	11.10.2019	644,00 €	zniženie rozpočtu

5.2. Rozpočet príjmov

Položka	Podp.	Text	Rozpočet k 31.12.2020		Skutočnosť
			schválený	upravený	31.12.2020
210		PRÍJMY Z VLASTNÍCTVA MAJETKU	5 800,00	3 291,00	3 291,00
212	003	- príjmy z prenajatých budov, zariadení	5 800,00	3 291,00	3 291,00
220		ADMINISTRATÍVNE POPLATKY	34 200,00	13 709,00	14 101,52
222	003	- za porušenie predpisov	34 200,00	12 200,00	12 200,00
223	001	- príjmy za predaj výrobkov, tovarov	0	1 509,00	1 901,52
231		Kapitálové príjmy	0	0	0
290		INÉ NEDAŇOVÉ PRÍJMY	0	205,69	653,24
292	006	- z náhrad z poistného plnenia	0	205,69	205,69
292	012	- príjmy z dobropisov	0	0	447,55
		PRÍJMY SPOLU	43 000,00	17 205,69	18 045,76

Najvýznamnejším príjmom organizácie v roku 2020 boli príjmy za porušenie predpisov a to vo výške **12 200,00 €**.

RÚVZ Žiar nad Hronom disponuje t.č. dočasne prebytočnými priestormi, ktoré prenajíma Štátnej školskej inšpekcii Bratislava a p. Hajdonimu s manželkou - pracovníkovi RÚVZ.

5.3. Rozbor stavu a vývoja pohľadávok

Z činnosti RÚVZ Žiar nad Hronom vznikli k 31.12.2020 pohľadávky voči odberateľom v celkovej výške **32 080,00 €**, z toho 2016 v sume 500,00 €, z roku 2017 v sume 12 150,00 €, z roku 2018 vo výške 2 800,00 €, z roku 2019 v sume 13 740,00 € a z roku 2020 v sume 2 890,00 €.

Vo všetkých prípadoch RÚVZ Žiar nad Hronom využil dostupné právne prostriedky na zabezpečenie týchto pohľadávok vrátane exekučného konania.

5.4. Rozpočet kapitálových výdavkov (§ 0740)

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom nemal v roku 2020 pridelené kapitálové výdavky.

5.5. Rozpočet bežných výdavkov (§ 0740)

Finančné prostriedky určené na činnosť úradu boli vynakladané s maximálnym dôrazom na efektívnosť, na základe nevyhnutných požiadaviek vedúcich oddelení, po schválení týchto požiadaviek regionálnou hygieničkou a schválení základnou finančnou kontrolou. Pri použití finančných prostriedkov bol dodržiavaný zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Tovary a služby obstarané z týchto prostriedkov slúžili na zabezpečenie úloh a činností určených nášmu úradu zo zákona, na zabezpečenie ďalších úloh uložených ÚVZ SR, MZ SR a na zabezpečenie údržby budovy a prístrojového vybavenia.

Čerpanie bežných výdavkov v r. 2020

Položka	Druh výdavkov	Rozpočet k 31.12.2020		Skutočnosť k 31.12.2020
		schválený	upravený	
	ZDROJ 111			€
610	Mzdy a platy	427 282,00	516 122,00	516 122,00
620	Poistné	149 335,00	179 011,71	179 011,71
630	Tovary a služby	100 000,00	104 758,38	104 758,38
	z toho:			
631	Cestovné	2 000,00	253,85	253,85
632	Energie	28 200,00	26 778,47	26 778,47
633	Materiál a dodávky	13 050,00	21 307,42	21 307,42
634	Doprava	11 600,00	8 657,36	8 657,36
635	Údržba	7 350,00	8 470,38	8 470,38
636	Nájom	2 100,00	2 123,93	2 123,93
637	Všeobecné služby	35 700,00	37 166,97	37 166,97
640	Bežné transfery	4 800,00	11 475,60	11 475,60
	SPOLU 600	681 417,00	811 367,69	811 367,69

Organizácia nevykázala k 31.12.2020 žiadne dlhy.

Čerpanie položky 642 – Bežné transfery

Položka	názov zoskupenia výdavkov	Rozpočet k 31.12.2020		Skutočnosť k 31.12.2019
		schválený	upravený	
642 012	Na odstupné	0,00	1 127,00	1 127,00
642 013	Na odchodné	3 500,00	1 127,00	1 127,00
642 015	Na nemocenské dávky	1 500,00	3 458,95	3 458,95
	Spolu 640	5 000,00	5 712,95	5 712,95

5.6. Sociálny fond

Zostatok účtu k 1.1.2020 bol **552,39 €**. V priebehu roka je povinný príděl do sociálneho fondu tvorený mesačne 1,05 % z brutto miezd. Celkový príděl za rok 2020 bol vo výške **4 919,35 €**. Čerpanie SF k 31.12. 2020 bolo nasledovné:

Príspevok na stravovanie	3 006,69 €
Peňažný dar pri životnom jubileu zamestnanca	186,00 €
Darčkové poukážky:	1 650,00 €
Čerpanie spolu :	4 842,69 €
Stav účtu k 31.12.2020:	629,05 €

6. Personálne obsadenie

6.1. Zamestnanci

Stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom k 31.12.2020

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)	
Kategória	Počet zamestnancov
Lekár	0,00
Sestra	0,00
Verejný zdravotník	1,00
Zdravotnícky laborant	0,00
Fyzik	0,00
Laboratórny diagnostik	0,00
THP - VŠ	0,00
THP - ÚSV	4,00
Robotníci	3,00
Spolu	8,00

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe (vo fyzických osobách)									
Kategória	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Samostatný referent	Spolu
Lekár		1,0	1,0						2,0
Sestra									0,0
Verejný zdravotník			2,0	12,0	7,0				21,0
Zdravotnícky laborant									0,0
Fyzik									0,0
Laboratórny diagnostik									0,0
THP - VŠ			1,0						1,0
THP - ÚSV					1,0				1,0
Robotníci									0,0
Spolu		1,0	4,0	12,0	8,0				25,0

Prehľad počtu zamestnancov za rok 2020

Počty zamestnancov	Plán rok 2020	Skutočnosť rok 2020
Evidenčný poč. zam. vo fyz. osobách k poslednému dňu sled. obdobia	37	33,00
Priemerný ev. poč. zam. vo fyz. osobách v sledovanom období	37	33,58
Evidenčný počet zam. prepočítaný k poslednému dňu sled. obdobia	37	32,80
Priemerný evidenčný počet zam. prepočítaný v sledovanom období	37	33,38

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2020 podľa kategórií a vekovej štruktúry

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
do 20 rokov										
20 - 24										
25 - 29			1,00						1,00	2,00
30 - 34			3,00							3,00
35 - 39										
40 - 44			5,00					1,00	0,80	6,80
45 - 49			2,00				1,00	1,00		4,00
50 - 54			3,00					1,00		4,00
55 - 59			4,00					1,00		5,00
60 - 64	2,00		4,00					1,00	1,00	8,00
65 a viac										
Spolu	2,00	0,00	22,00	0,00	0,00	0,00	1,00	5,00	2,80	32,80

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2020 podľa kategórií a odborov

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽP			4,00							4,00
HDM			2,00							2,00
PPL			5,00							5,00
HV			5,00							5,00
EPI	1,00		5,00							6,00
Laboratóriá										0,00
Úsek RH	1,00						1,00	2,00		4,00
HTČ								2,00	2,80	4,80
PZ			1,00					1,00		2,00
OZpŽ										
Spolu	2,00	0,00	22,00	0,00	0,00	0,00	1,00	5,00	2,80	32,80

6.2. Mzdy

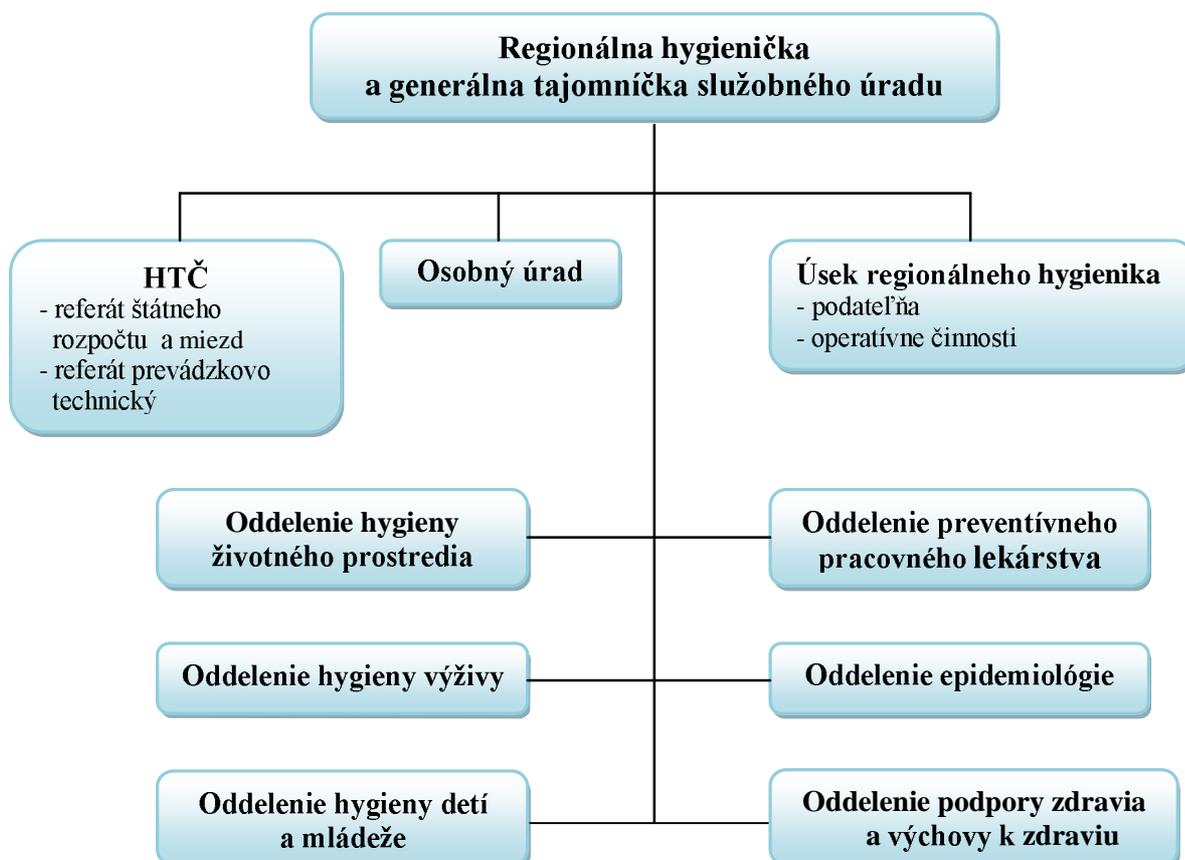
Limit mzdových prostriedkov na rok 2020	516 122,00 €
Čerpanie mzdových prostriedkov za rok 2020	516 122,00 €
Dosiahnutá priemerná mzda pracovníkov vo verejnom záujme	1 002,74 €
Dosiahnutá priemerná mzda pracovníkov v štátnej službe	1 378,87 €
Dosiahnutá priemerná mzda spolu	1 190,81 €

Čerpanie mzdových prostriedkov v eurách podľa zložiek mzdy a kategórií pracovníkov v štátnej službe a vo verejnom záujme od 1.1.2020 do 31.12.2020 je nasledovný:

Vyplatené nemocenské dávky za I.-XII./2020 v €	3 961,64
Počet dní PN a karanténnej PN	862

6.3. Organizačná štruktúra

Organizačná štruktúra RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

6.4. Vzdelávacie aktivity v roku 2020

V rámci sústavného vzdelávania zamestnancov Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom zabezpečoval v roku 2020 vzdelávanie prostredníctvom účasti zamestnancov na konferenciách organizovaných na celoslovenskej a tiež regionálnej úrovni ako odbornými inštitúciami, tak aj ÚVZ SR a taktiež formou plánovaných odborných seminárov pripravovaných odbornými zamestnancami RÚVZ.

Vzhľadom na vzniknutú situáciu s pandémiou COVID-19 boli konferencie, školenia a semináre, rovnako ako aj vnútroúradné vzdelávanie zredukované a niektoré z nich boli presunuté do on-line priestoru.

Účasť zamestnancov RÚVZ na konferenciách, školeniach, seminároch na celoslovenskej úrovni v roku 2020

Dátum	Názov akcie /miesto konania/organizátor	Účasť odd./počet
30.1.2020	Mediálny tréning, Banská Bystrica	RH/1
17.02.2020	Stretnutie poskytovateľov ZS a zložiek IZS, OÚ Banská Bystrica	RH/1
5.3.2020	XVII. Vedecko-odborná konferencia národných referenčných centier pre surveillance infekčných chorôb v SR	EPID/3
30.04.2020	Pracovné stretnutie	RH/1, EPID/1
28.08.2020	Školenie – ovládanie systému Commander Control Car v praxi	HTČ/1
29.09.2020	Seminár – Administratívna finančná kontrola v praxi	HTČ/1
20.10.2020	On-line seminár – Zákon o štátnej službe po novelách v roku 2020	HTČ/1
11.12.2020	On-line školenie – Organizačná štruktúra	OÚ/2
17.12.2020	On-line školenie - Registratúra	Úsek RH/1 HTČ/1

Účasť zamestnancov RÚVZ na seminároch zabezpečovaných odbornými inštitúciami /ÚVZ SR a RÚVZ v SR/ v roku 2020

Dátum	Názov akcie /miesto konania/organizátor	Účasť odd./počet
15.1.2020	Štátny zdravotný dozor, RÚVZ BB / ÚVZ SR Bratislava	RH/1
16.1.2020	Odborný seminár „Výkon úradných kontrol nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami“, RÚVZ, NRC Poprad, RÚVZ Trenčín, miesto konania: RÚVZ Trenčín	HV/2
29.1.2020	Školenie GDPR + kybernetická bezpečnosť, ÚVZ SR Bratislava	RH/1, OÚ/1
23.2.2020	Porada RÚVZ v SR, ÚVZ SR Bratislava, koronavírus	RH/1
5.3.2020	XVII. Vedecko-odborná konferencia Národných referenčných centier pre surveillance inf. chorôb v SR, Bratislava, SEVS Bratislava	RH/1 EPID/2
7.-8.9.2020	Pracovná porada RH RÚVZ v SR, Pieniny	RH/1

7. Ciele a prehľad plnenia

Hlavným cieľom je ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia.

7.1. Úsek regionálneho hygienika

7.1.1 Úsek operatívnych činností

V roku 2020 zabezpečoval plnenie cieľov na úseku

- sekretariátu regionálnej hygieničky a vedúcej služobného úradu
- elektronickej podateľne – centrálného príjmu podaní verejnosti elektronickej
- registratúry a archivácie
- evidencie a vybavovania sťažností
- bol gestorom vybavovania dožiadaní v súvislosti so slobodným prístupom k informáciám o činnosti RÚVZ ZH pri ochrane, podpore a rozvoji zdravia.

7.1.2. Osobný úrad a HTČ

Osobný úrad zabezpečoval plnenie úloh, ktoré RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom vyplývajú zo štátnozamestnaneckých a pracovnoprávných vzťahov, úrad vedie agendu výberových konaní, agendu súvisiacu so zaraďovaním a odmeňovaním zamestnancov, vzdelávaním zamestnancov, vnútorným kontrolným systémom. V roku 2020 vyhlásil úrad na UPVS v registri výberových konaní 4 výberové konania. Prostredníctvom portálu ISTP bolo zverejnených 6 ponúk práce. V rámci hospodársko-technickej činnosti mal za cieľ dbať na hospodárne, účelné, efektívne, transparentné využívanie pridelených finančných prostriedkov a plnenie finančných limitov stanovených MZ SR. Obstarávanie tovarov, prác a služieb jednotlivým organizačným zložkám organizácie podľa aktuálnych potrieb bolo realizované v zmysle zákona č.343/2015 o verejnom obstarávaní v znení neskorších zmien a doplnení niektorých zákonov a platnej Smernice pre VO v podmienkach RÚV v ZH.

Oddelenie HTČ zabezpečuje kvalitné služby odborným pracoviskám RÚVZ ZH (zabezpečenie dopravy a prepravy pri výkone ŠZD a plnení iných úloh a rôzne doplnkové služby). Rovnako venuje pozornosť správe a údržbe počítačovej siete, webového sídla RÚVZ, ochrane a zálohovaniu dát. Taktiež spravuje a zhodnocuje hnutel'ný a nehnuteľný majetok v správe RÚVZ v ZH v rámci prideleného limitu finančných prostriedkov. Dočasne prebytočné priestory v správe úradu sú prenajímané.

7.2. Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia plní ciele, ktoré mu vyplývajú z koncepcie, zo zákona č. 355/2007 Z. z. a jeho vykonávacích predpisov, z programov a projektov. Pri svojej činnosti zabezpečuje hlavne monitoring kvality pitnej vody z verejných vodovodov prostredníctvom RÚVZ v Banskej Bystrici. Zabezpečuje pre verejnosť pravidelné informácie o kvalite pitnej vody z verejných vodovodov cez webovú stránku RÚVZ v Žiari nad Hronom. Ukladá opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality pitnej vody z verejných vodovodov v prípadoch, ak kvalita vody nevyhovovala požiadavkám platnej legislatívy. Vykonáva monitoring kvality vody určenej na kúpanie z lokalít, ktoré boli Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 6/2005 z 18.05.2005 vyhlásené za vody vhodné na kúpanie, ktoré ale nemajú prevádzkovateľa. O výsledkoch kvality vody určenej na kúpanie pravidelne informuje na webovej stránke RÚVZ počas trvania letnej turistickej sezóny, t. j. od 01.07.2020 do 31.08.2020. Oddelenie zabezpečuje štátny zdravotný dozor na termálnych a netermálnych kúpaliskách, pri kontrole vodovodov v správe Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom a v správe obcí. Ďalej zabezpečuje ŠZD v ubytovacích a rekreačných zariadeniach, v zariadeniach sociálnych služieb, v zariadeniach starostlivosti

o ľudské telo, telovýchovno-športových zariadeniach a zariadeniach občianskej vybavenosti. Posudzuje vnútorné prostredie budov v súlade so zákonom a vykonávacím predpisom. Oddelenie vykonáva štátny zdravotný dozor v 1 361 zariadeniach, ktoré spadajú do vyššie uvedených oblastí výkonu ŠZD. Posudzuje návrhy územných plánov obcí a územnoplánovacia dokumentáciu pre navrhované činnosti v regióne. Za iné správne delikty podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo celkovo uložených šesť pokút v sume 1 400 eur.

V roku 2020 nebol spracovaný preskríningový nástroj a pre navrhovanú aktivitu nebolo potrebné vyžiadať HIA.

Odborní zamestnanci oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia sa v druhom polroku 2020 podieľali na výkone štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami. Zabezpečovali odber a hodnotenie kozmetických výrobkov, ako aj štátny zdravotný dozor týkajúci sa nebezpečných výrobkov hlásených rýchlym výstražným systémom RAPEX, v rámci ktorého bolo vykonaných 77 kontrol.

Vykonáva kontroly nad dodržiavaním zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v pohrebných službách, v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach sociálnej starostlivosti a tiež zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších zmien a doplnkov. Na úseku ochrany nefajčiarov bolo vykonaných 43 kontrol a neboli riešené priestupky ani uložené pokuty. Pri návrhoch, ktoré môžu byť zdrojom hluku (územnoplánovacia dokumentácia, obytná zóna, zberný dvor odpadov, multifunkčné ihrisko a pod.), vyžaduje predložiť hlukové štúdie alebo merania hluku. Pri návrhoch na posúdenie priestorov do prevádzky pri združenom alebo umelom osvetlení pracoviska vyžaduje predložiť merania osvetlenia.

V rámci mimoriadnej epidemiologickej situácie v súvislosti s ochorením COVID -19 bol vykonávaný štátny zdravotný dozor, za účelom kontroly dodržiavania opatrení nariadených Úradom verejného zdravotníctva. Spolu bolo vykonaných 144 kontrol, nedostatky zistené neboli. Počas trvania mimoriadnej situácie boli telefonicky poskytované konzultácie v súvislosti s opatreniami vydanými ÚVZ SR a písomne odpovede na otázky, ktoré boli odd. hygieny životného prostredia a zdravia zaslané. V súvislosti s ochorením COVID-19 boli riešené rôzne podnety. Zároveň boli šetrené podania, ktoré boli odstúpené Mestskou políciou v Žiari nad Hronom alebo okresným riaditeľstvom Policajného zboru. Na základe výsledkov šetrenia bola v priestupkovom konaní, za nedodržanie karantény, formou rozkazu uložená jedna sankcia vo výške 30 eur a v správnom konaní bola uložená jedna sankcia vo výške 300 eur.

7.3. Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie sa usiluje v rámci výkonu ŠZD o prevenciu zmien zdravia zamestnancov vyvolaných pracovnými podmienkami, o ochranu zamestnancov pred rizikami zo škodlivých faktorov pri práci najmä na pracoviskách kde je vyhlásená riziková práca.

V oblasti pracovných podmienok pracovníci OPPL pri ochrane a podpore zdravých pracovných podmienok a pracovného prostredia plnili svoje povinnosti v rozsahu zmien týkajúcich sa ochrany zdravia pri práci v čase krízovej epidemiologickej situácie podľa druhej novely zákona č.355/2007 Z.z. Touto legislatívnou zmenou boli pre zamestnávateľov pozastavené niektoré povinnosti súvisiace s ochranou zdravia pri práci (§30 zákona č.355/2007 Z.z.), ale naďalej boli zamestnávatelia povinní aj v čase krízovej situácie zabezpečiť opatrenia, ktoré znížia expozíciu zamestnancov a obyvateľov fyzikálnym, chemickým, biologickým alebo iným faktorom práce a pracovného prostredia na najnižšiu dosiahnuteľnú úroveň, najmenej však na úroveň limitov ustanovených osobitnými predpismi. V rámci kontrol nad pracovnými podmienkami sme podľa štandardných výstupov programu ASTR k 31.12.2020 evidovali v procese chemickej karcinogenity 112 osôb v riziku, z toho 8 žien, (v tretej kategórii rizikových prác 80 osôb z toho 8 žien a v štvrtej kategórii rizikových

prác 32 osôb z toho 0 žien). Vo výrobnom pracovnom procese je proces chemickej karcinogenity podrobne sledovaný u každého zamestnávateľa a vyhodnocovaný je aj v projekte „Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce“ so zameraním na Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce),...“

Podľa požiadaviek sme naďalej plnili úlohu intervencie na podporu zdravia pri práci „Zdravé pracoviská“. V spolupráci so zamestnávateľom sa naďalej posudzovali a hodnotili výsledky objektívnych meraní faktorov práce a pracovného prostredia. Vysoký podiel práce bol zameraný najmä na konzultačnú činnosť (telefonické otázky, písomné odpovede) pre zamestnávateľov. Otázky boli zamerané najmä na povinnosti zamestnancov ale aj zamestnávateľov týkajúce sa vzniknutej krízovej situácie súvisiacej s ochorením COVID-19 na pracoviskách.

7.4. Oddelenie hygieny výživy plní úlohy v oblasti verejného zdravotníctva v súvislosti so zdravou výživou obyvateľstva. Presadzuje hlavné smery zdravej výživy a výživovej politiky na ochranu, podporu a rozvíjanie verejného zdravia, monitoruje vplyv výživy na verejné zdravie a vykonáva štátny zdravotný dozor nad zariadeniami spoločného stravovania a nad kozmetickými výrobkami. Plní úlohy orgánu verejného zdravotníctva v oblasti úradnej kontroly potravín podľa osobitných predpisov. Pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonávajú dozornú činnosť v regionálnej pôsobnosti RÚVZ.

Dozorná činnosť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. je zameraná na zariadenia spoločného stravovania a kontrolu kozmetických výrobkov. V spádovom území regionálneho úradu verejného zdravotníctva je 762 zariadení spoločného stravovania. Podľa druhu činnosti, ktorá je v nich vykonávaná, sú rozdelené do skupín a podskupín. V regióne je 13 predajní drogerie a dvaja výrobcovia kozmetických výrobkov. Kozmetické výrobky sú predávané aj v iných predajniach, napr. predajniach darčkových predmetov. U výrobcov bol vykonaný štátny zdravotný dozor zameraný na kontrolu správnej výrobných praxe a informačnej zložky jedného kozmetického výrobku. Štátny zdravotný dozor je v predajniach vykonávaný aj v prípade, že rýchlym výstražným systémom RAPEX bol oznámený výskyt nebezpečných kozmetických výrobkov. Na základe uvedených hlásení bolo do augusta 2020 vykonaných 162 kontrol. V súlade s plánom odberu vzoriek kozmetických výrobkov, vypracovaným ÚVZ SR, je uskutočňovaný ich odber, zasielané sú na laboratórne vyšetrenie.

Úradná kontrola potravín je vykonávaná vo všetkých zariadeniach, ktoré podliehajú dozoru orgánov verejného zdravotníctva podľa § 23 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov. Zameraná je najmä na výrobné sklady a predajne potravín na osobitné výživové účely, výživových doplnkov a obalov, ako aj výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze, ktorých je 44 v regióne. Podľa viacročného plánu úradnej kontroly potravín (MANCP) s aktualizáciou na rok 2020 sa odoberajú vzorky za účelom ich laboratórneho vyšetrenia.

7.5. Cieľom činnosti oddelenia hygieny detí a mládeže je presadzovať preventívne opatrenia, ktorými je možné predchádzať ochoreniam, alebo zhoršeniu telesného a psychického vývoja detí a mládeže.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) vykonávajú pracovníci oddelenia posudkovú a dozornú činnosť v zariadeniach pre deti a mládež ako aj v zariadeniach, ktoré zabezpečujú ubytovanie a stravovanie zotavovacích podujatí pre deti a mládež.

V zariadeniach školského stravovania boli vykonané kontroly v rámci ŠZD a úradné kontroly potravín (ÚKP), v prípade zistených nedostatkov boli prevádzkovateľom uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a zodpovedným osobám uložené blokové pokuty. Pri

výkone ŠZD v školských kuchyniach sa pracovníci oddelenia zameriavali aj na poskytovanie desiat a na hodnotenie pestrosti jedálnych lístkov a v predškolských zariadeniach aj na zabezpečovanie pitného režimu pre deti a dodržiavanie požiadaviek na prevádzku pieskovísk v materských školách a pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti sídlisk miest a obcí.

Pracovníci oddelenia vykonávali mimoriadne a cieleňé kontroly, ktoré boli zamerané hlavne na dodržiavanie nariadených opatrení, ktoré boli vyhlásené z dôvodu mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky a pandémie ochorenia COVID -19. V roku 2020 bolo v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom vykonaných 34 mimoriadnych cieleňých kontrol v školských zariadeniach. Pri kontrolách neboli zistené žiadne porušenia hygienických opatrení súvisiacimi s ochorením COVID -19

Jedálne lístky sa nehodnotili vzhľadom na komplikovanú a stále sa meniacu epidemiologickú situáciu.

Veľká pozornosť bola venovaná sledovaniu mikrobiálnej kvality piesku z pieskovísk určených na hranie detí pri materských školách a z detských pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti sídlisk miest a obcí v roku 2020 bolo odobratých 11 vzoriek piesku.

Projekt úrazy u detí v Slovenskej republike nebolo možné zrealizovať vzhľadom na komplikovanú epidemiologickú situáciu.

7.6. Cieľom oddelenia epidemiológie je rozvoj a zlepšenie prevencie ochorení preventabilných očkovaním, očkovanie všeobecne, monitorovanie situácie v oblasti imunizácie, znižovanie chorobnosti, úmrtnosti a následkov po prekonaní infekčných ochorení a tým dosiahnutie zlepšenia kvality života, zvyšovanie bezpečnosti pacientov v nemocničných zariadeniach, rozšírenie prevencie nozokomiálnych nákaz (NN), ochraňovať občanov pred mimoriadnymi epidemiologickými situáciami.

V rámci Národného imunizačného programu SR boli realizované aktivity realizovateľné v čase mimoriadnej epidemiologickej situácie ako napríklad surveillance ochorení preventabilných očkovaním, informovanosť všeobecných lekárov o platnom očkovacom kalendári a i. Plnenie niektorých programov a projektov ÚVZ SR ako aj aktivít v rámci „Európskeho imunizačného týždňa“ (EIT) 2020 nebolo možné pre mimoriadnu epidemiologickú situáciu možné realizovať.

7.7. Cieľom oddelenia výchovy k zdraviu je presadzovanie zdravia, poskytovanie odborných informácií, formovanie vedomostí, postojov, návykov obyvateľov zameraných na ochranu, podporu a rozvoj zdravia vykonávajú aktivity súvisiace s podporou a rozvojom zdravia v regióne kontinuálne v priebehu celého roka.

Pracovníčky vykonávali aktivity súvisiace s podporou a rozvojom zdravia v regióne kontinuálne do obdobia vzniku mimoriadnej epidemiologickej situácie vo výskyte ochorenia COVID-19, kedy realizovali prezenčnú prednáškovú činnosť (53 prednášok pre 809 účastníkov), besedy. Počas trvania mimoriadnej epidemiologickej situácie boli pracovníčky preradené na oddelenie epidemiológie, svoje úlohy na oddelení OPZaVkJ plnili formou zdravotno-výchovnej činnosti - distribúcia letákov, uverejňovania bannerov, článkov, informácií k medzinárodným svetovým dňom na webových stránkach úradu a uverejňovaním v regionálnych novinách. Čiastočne sa im podarilo plniť projekt NAPPPA.

V roku 2020 pracovníci OPZaVkJ zabezpečili vyplnenie 55 dotazníkov podľa metodiky prieskumu a zaslanie gestorovi – ÚVZ SR v rámci plnenia úlohy „Európsky prieskum zdravotného uvedomenia 2019 - 2020“ a zabezpečili zber vyplnených 27 dotazníkov a zaslanie gestorovi – ÚVZ SR v rámci realizácie prierezovej štúdie zameranej na skúsenosti a postoje respondentov ku konzumácii a regulácii alkoholu.

V základnej poradni zdravia bolo vykonaných 57 vyšetrení z toho 11 mužov a 46 žien. Realizovaná bola 1 výjazdová aktivita základnej poradne zdravia – ZŠ s MŠ Štefana Moysesu Žiar nad Hronom.

Počet biochemických vyšetrení a meraní: 57 celkový cholesterol, 57 cukor, 56 triglyceridy, 56 HDL-cholesterol (spolu bolo realizovaných 226 štandardných biochemických vyšetrení). Ostatné merania: 83 x bol meraný celkový tuk prístrojom OMRON, 82 antropometrických meraní, 111 meraní TK.

Zabezpečovali činnosť nadstavbových poradní - POPA – skupinovú formou pre 22 cvičeníek. Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania krvného tlaku- navštívilo 8 klientov, počet meraní krvného tlaku 54. Poradňa HIV/AIDS - Linku pomoci AIDS využilo 7 klientov (6 krát telefonicky, 1 x e-mailom), Otázky sa týkali ciest prenosu a odberu krvi na vyšetrenie, spôsobu vyšetrenia a jeho validity, časového intervalu vyšetrenia po rizikovitom správaní. Počet klientov v poradni-4, počet odberov na vyšetrenie HIV protilátok- 4 (muži) OPZaVkJ je gestorom sumárnej správy za RÚVZ „Hlásenie o vykonaných kontrolách fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov“ Za rok 2020 bol celkový počet vykonaných kontrol oddeleniami Epid, HV, HZP, PPL, HDM -305.

Mesačne spracovávali príspevky do médií za všetky oddelenia RÚVZ ZH a posielali na ÚVZ SR.

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

8.1. Poslanie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva je celospoločenské a plní úlohy štátu. Financovanie činnosti úradu zabezpečuje štát zo štátneho rozpočtu. Výsledky, ktoré RÚVZ dosiahol sa podľa dôležitosti pravidelne týždenne, mesačne, polročne a ročne hodnotia v správach o činnosti a predkladajú Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Na zlepšenie činností sú prijímané operatívne a aj dlhodobé opatrenia v oblasti zabezpečovania odborných úloh, ako aj úloh v ekonomickej oblasti.

Na základe pravidelných hodnotení odbornej činnosti organizácie sa dospelo k nasledujúcim záverom:

- 1) RÚVZ plnil svoje poslanie pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v rozsahu zodpovedajúcom možnostiam štátneho rozpočtu a množstvu prostriedkov ním poskytnutým. Pri plnení a zabezpečovaní riešenia prioritných (urgentných) a mimoriadnych odborných činností neprekročil stanovený rozpočtový limit.
- 2) Kvalita a odborná úroveň vykonávaných činností je daná odbornou úrovňou zamestnancov, organizácia dbá o zvyšovanie ich kvalifikovanosti.
- 3) Počet zamestnancov pri neustále sa zvyšujúcom podiele odborných činností je nepostačujúci.
- 4) Ciele a plnenie úloh organizácie sú detailne rozpísané v bode 4. VS, podľa jednotlivých oddelení v bode 7. VS. Záverom stanovené úlohy môžeme hodnotiť ako splnené.

8.2. Analýza organizácie a vývoja podľa jednotlivých oddelení:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom plnil programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR a pre budúce obdobie bude pokračovať v plnení existujúcich programov a projektov ako aj v plnení nových pre rok 2021 a ďalšie roky. Okrem toho sa RÚVZ ZH priebežne a iniciatívne zapája do nových celonárodných,

regionálnych projektov a pilotných štúdií. Zároveň sa bude podieľať na plnení mimoriadnych úloh.

8.2.1. Úsek regionálneho hygienika

Hodnotenie a analýza vývoja organizácie z pohľadu OU a HTČ je popísané v kapitolách 5. Rozpočet organizácie a 7.1. Činnosti/produkty organizácie.

8.2.2. Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia identifikuje zdravotné riziká v jednotlivých faktoroch životného prostredia a životných podmienok obyvateľov, vyhodnocuje ich a navrhuje opatrenia na ich odstránenie a minimalizovanie. Podieľalo sa na plnení programov a projektov. Nemenej dôležitú časť práce má poskytovanie informácií verejnosti a usmerňovanie verejnosti v otázkach ochrany zdravia a pri vytváraní podmienok v prostredí umožňujúcom zdravý spôsob života.

8.2.3. Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie

Dôsledným výkonom ŠZD na úseku preventívneho pracovného lekárstva na rizikových pracoviskách, pravidelnými kontrolami nielen na rizikových pracoviskách sa dosahuje znižovanie rizík na najnižšiu dosiahnuteľnú úroveň. Oddelenie sa podieľalo na plnení programov a projektov SR, ktorých cieľom je nielen znižovanie rizík pracovného prostredia, ale aj posilňovanie zdravia zamestnancov.

8.2.4. Oddelenie hygieny výživy plní úlohy v oblasti verejného zdravotníctva v súvislosti so zdravou výživou obyvateľstva. Presadzuje hlavné smery zdravej výživy a výživovej politiky na ochranu, podporu a rozvíjanie verejného zdravia, monitoruje vplyv výživy na verejné zdravie a vykonáva štátny zdravotný dozor nad zariadeniami spoločného stravovania a nad kozmetickými výrobkami. Plní úlohy orgánu verejného zdravotníctva v oblasti úradnej kontroly potravín podľa osobitných predpisov. V oblasti programov a projektov bude pokračovať v ich plnení, ktorých cieľom je dôraz na presadzovanie zásad správnej výživy, čím sa prispieva k zníženiu výskytu neinfekčných ochorení, ako napr. obezita, kardiovaskulárne a onkologické ochorenia.

8.2.5. Oddelenie hygieny detí a mládeže presadzuje podporu a ochranu zdravia detí a mládeže plnením ŠZD, ako aj programov a projektov SR. V činnosti sú zahrnuté systémové opatrenia zamerané na vylúčenie, prípadne zníženie rizika vzniku ochorení prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky, podpory správneho životného štýlu v zariadeniach pre deti a mládež. Výsledkom je aj dobrá epidemiologická situácia v zariadeniach nachádzajúcich sa v regióne.

8.2.6. Oddelenie epidemiológie – cieľom činnosti je rozvoj a zlepšenie prevencie ochorení preventabilných očkovaním, monitorovanie situácie v oblasti imunizácie, znižovanie chorobnosti, úmrtnosti a následkov infekčných ochorení a tým dosiahnutie zlepšenia kvality života, zvyšovanie bezpečnosti pacientov v nemocničných zariadeniach, rozšírenie prevencie NN, ochraňovanie občanov pred mimoriadnymi epidemiologickými situáciami. V roku 2020 boli tieto ciele realizované a zamerané hlavne na pandemickú situáciu.

8.2.7. Cieľom oddelenia výchovy k zdraviu je presadzovanie zdravia, poskytovanie odborných informácií, formovanie vedomostí, postojov, návykov obyvateľov zameraných na ochranu, podporu a rozvoj zdravia. OVkZ plnilo a plní regionálne a národné programy a projekty. Využívalo metódy systematického pôsobenia formou individuálneho, skupinového

poradenstva, hromadného pôsobenia a špecifickej intervencie zameranej na primárnu prevenciu rizikových faktorov chronických ochorení. Na základe poskytovaných odborných informácií umožňuje populácii ukázať smer zdravého spôsobu života. Snahou je kritickým, racionálnym, odborným a objektívnym posúdením informácií z rôznorodých odborných zdrojov pomôcť pri rozhodovaní.

Podrobnejšie vyhodnotenie výsledkov činnosti jednotlivých oddelení sú spracované v bode 10. Prílohy: Analýza činnosti jednotlivých oddelení za rok 2020.

9. Hlavné skupiny odberateľov

9.1. Oddelenie hygieny životného prostredia

Hlavnými odberateľmi výsledkov činnosti sú fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, orgány štátnej správy, neziskové organizácie, občianske združenia, ktorým je poskytovaná posudková činnosť, formou vypracovania záväzných stanovísk a rozhodnutí orgánu verejného zdravotníctva, so zameraním na plnenie požiadaviek na ochranu verejného zdravia v oblasti zásobovania zdravotne bezchybnou pitnou vodou, prevádzkovania kúpalísk, zariadení sociálnych služieb, rekreačných ubytovacích zariadení, služieb zariadení starostlivosti o ľudské telo, pohrebníctva ako i iných činností. Fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám je tiež poskytovaná konzultačná činnosť a poradenstvo, a tiež sprístupnenie informácií. Ďalšími odberateľmi sú fyzické osoby, ktorým sú poskytované služby skúšania odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti a vydania osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

9.2. Oddelenie hygieny výživy

Podľa predložených výkonov sme v rámci posudkovej činnosti poskytovali služby najmä pre fyzické osoby oprávnené na podnikanie a právnické osoby, stavebné úrady v mestách a v obciach, Okresné úrady životného prostredia, pre Slovenskú Inšpekciu životného prostredia a Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.

Konzultačná činnosť v oblasti potravinárstva sa poskytuje fyzickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom aj právnickým osobám. Ďalšou významnou skupinou odberateľov sú fyzické osoby pracujúce v epidemiologicky závažnej činnosti, ktorým sa vydávajú osvedčenia o odbornej spôsobilosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov na základe preskúšania.

9.3. Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva

Podľa predložených výkonov v rámci posudkovej činnosti boli poskytované služby najmä pre fyzické osoby – podnikateľov a právnické osoby, stavebné úrady v mestách a v obciach, Okresné úrady životného prostredia, ale aj pre Slovenskú Inšpekciu životného prostredia, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a príslušné kliniky pracovného lekárstva v Banskej Bystrici a Martine.

Najvyšší podiel tvorili konzultácie (telefonické od zamestnávateľov a zamestnancov) a odborné informácie týkajúce sa nových povinností na pracoviskách, ktoré súviseli s vyhlásenou pandémiou ochorením na COVID-19 a priebežne boli nové informácie poskytnuté, konzultované a vysvetľované najmä podnikateľom, zamestnávateľom a zamestnancom.

9.4. Oddelenie hygieny detí a mládeže

Hlavnou skupinou odberateľov sú orgány štátnej správy, neziskové organizácie, občianske združenia, fyzické osoby – podnikatelia, právnicke osoby, ktorým sa vydávajú záväzné stanoviská a rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva v oblasti prevádzkovania zariadení pre deti a mládež a zotavovacích podujatí. Okrem toho sa u týchto odberateľov vykonáva štátny zdravotný dozor a konzultačná činnosť.

9.5. Oddelenie epidemiológie

V rámci svojej činnosti poskytuje služby pre fyzické osoby – podnikateľov a právnicke osoby, orgány štátnej správy, neziskové organizácie, občianske združenia ktorým sa vydávajú rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva a poskytujú konzultácie. V oblasti prenosných ochorení, ako aj v problematike očkovania, sa poskytujú služby zdravotníckym pracovníkom a fyzickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám všeobecne.

9.6. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu

Vykonáva svoje odborné preventívne aktivity súvisiace s podporou a rozvojom zdravia hlavne pre fyzické osoby (klienti PCOPZ), pre štátne ako aj súkromné organizácie.

10. Prílohy

Príloha č. 1: Analýza činností jednotlivých oddelení RÚVZ v ZH za rok 2020.

Príloha č. 2: a) prehľad publikačnej činnosti

b) prehľad prednáškovej činnosti

HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

<i>Meno, priezvisko, titl.</i>	<i>Rok nástupu na RÚVZ</i>	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
<i>Katarína Suchá, MVDr.</i>	<i>1997</i>	/			
<i>Aneta Göthová, Ing.</i>	<i>1997</i>	/			
<i>Gabriela Hajdoniová, Mgr.</i>	<i>1988-2004 od 2006 na HV</i>	/			
<i>Katarína Levrincová</i>	<i>2007</i>				/
<i>Andrea Jánošová, dipl. a.h.e.</i>	<i>2000</i>				/
<i>Katarína Vincencová, Mgr.</i>	<i>2018</i>	/			

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Pracovníci odboru/oddelenia hygieny výživy sa zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií:

1. Odborný seminár „Výkon úradných kontrol nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami“, dňa 16.01.2020, organizátor: ÚVZ SR, NRC Poprad, RÚVZ Trenčín, miesto konania: RÚVZ Trenčín, účasť: 2 zamestnanci

Aktivity v médiách: 0

Publikačná činnosť: 0

Iné odborné činnosti:

- konzultačná a poradenská činnosť – konzultácie boli poskytované prevádzkovateľom telefonicky, osobne pri návrhoch na vydanie záväzných stanovísk na základe projektových dokumentácií alebo pri výkone štátneho zdravotného dozoru spolu v počte 352 za rok 2020;

- počet vydaných osvedčení uchádzačov odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve bol 29, počet preskúšaných uchádzačov odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve bol 34, počet vydaných duplikátov bol 7. Členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve: MVDr. Katarína Suchá – podpredseda skúšobnej komisie a Ing. Aneta Göthová – člen skúšobnej komisie.

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom oddelenie hygieny výživy a bezpečnosti potravín zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v okresoch Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica.

3.1.1 Posudková činnosť podľa §13 ods.3, 4 - tabuľka č. 3

V roku 2020 bolo v pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom vydaných spolu 111 kladných rozhodnutí, pri ktorých orgán na ochranu zdravia posudzoval z hľadiska vplyvu na zdravie návrhy žiadateľov na uvedenie priestorov do prevádzky alebo návrhy na zmeny v ich prevádzkovaní. V spolupráci s oddelením hygieny životného prostredia a oddelením preventívneho pracovného lekárstva, ktorým bolo vybavovanie spisu pridelené, sme spolupracovali v 2 prípadoch. V roku 2020 nebolo vydané žiadne nesúhlasné rozhodnutie.

V rámci posudkovej činnosti bolo rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom prerušené konanie 7 krát. Z podnetu účastníka konania boli dôvodom prerušených konaní neukončené stavebno-technické úpravy a z podnetu správneho orgánu neboli predložené chýbajúce doklady napr. protokol o skúškach pitnej vody, doklad príslušného stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel a ukončenie trvania opatrení nariadených Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na zabránenie ochorení v dôsledku korona vírusu COVID – 19.

V roku 2020 nebolo v rámci vybavovania žiadostí o uvedenie priestorov do prevádzky zastavené konanie.

Odvolania: neboli doručené žiadne odvolania.

K významnejším novým prevádzkarniam, ktoré boli kolaudované v roku 2020 v okrese Žiar nad Hronom patrí: rekreačný dom s ubytovaním a reštauráciou – R1 v obci Lehôtka pod Brehmi; v okrese Banská Štiavnica: hotel ERB v Banskej Štiavnici a mäso výroba v obci Preňčov.

Počet vydaných záväzných stanovísk: 20 z toho súhlasných 20, nesúhlasné 0.

K začatiu územného konania stavieb bolo kladne posúdených 7 návrhov. Ku kolaudačnému konaniu a zmene v užívaní stavieb bolo vydaných 13 záväzných stanovísk.

3.1.2 Kontrolná činnosť

V roku 2020 bolo podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonaných 1044 kontrol, z toho pri vydávaní záväzných stanovísk a rozhodnutí 103 kontrol a 801 kontrol bolo zameraných na overenie dodržiavania opatrení vydaných Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky uznesením vlády Slovenskej republiky č. 111 z 11.03.2020 a pandémie ochorenia COVID-19 vyhlásenej dňa 11.03. 2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácie.

- a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z.

V spádovom území Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom je evidovaných 762 zariadení spoločného stravovania (ďalej len ZSS), z ktorých bolo v roku 2020 skontrolovaných 353 subjektov. Vykonaných bolo 140 kontrol, pri ktorých bolo zistených 66 nezhôd.

Štátny zdravotný dozor bol vykonávaný podľa vypracovaného plánu. Zameranie dozoru vyplývalo z legislatívy Slovenskej republiky, dôraz bol kladený na zabezpečenie kontroly hygieny potravín, dodržiavania zásad správnej výrobnjej praxe a prevádzkovej hygieny.

Nedostatky týkajúce sa zavedenia systému HACCP boli zistené hlavne v otvorenom type spoločného stravovania, kde monitoring jednotlivých kritických kontrolných bodov a následná evidencia neboli uskutočňované pravidelne, resp. evidencia nebola úplná. Nakoľko evidencia vyplývajúca z dokumentácie správnej výrobnjej praxe nebola v jednotlivých zariadeniach vedená v plnom rozsahu, nebolo napr. možné zistiť čas ukončenia technologického spracovania hotových pokrmov a tým aj dodržiavanie času ich výdaja podľa platnej legislatívy. Najčastejšie boli monitorované podmienky skladovania surovín, vedená bola evidencia o vykonanom čistení a dezinfekcii. V jednej prevádzke, ktorá je zásobovaná pitnou vodou z individuálneho vodného zdroja nebola pri kontrole preukázaná zdravotná bezpečnosť pitnej vody. Pri výrobe pokrmov neboli dodržané stanovené pracovné postupy. Nedostatky boli zistené pri skladovaní potravín, kde v niektorých zariadeniach dochádzalo k zmrazovaniu potravín dodaných do prevádzky v čerstvom, resp. chladenom stave (čerstvé výsekové mäso, mäsové a mliečne výrobky), bez zodpovedajúceho technologického zariadenia. Bolo zistené, že v niektorých prípadoch je rozmrazovanie mäsa uskutočňované pri kuchynskej teplote. Zároveň bolo zistené, že v chladiacich zariadeniach boli uchovávané otvorené veľkospotrebitel'ské obaly majonéz, konzerv, bez vyznačenia dátumu a hodiny ich otvorenia a rozpracované pokrmy, ktoré neboli označené dátumom a hodinou ich prípravy, za účelom stanovenia lehôt spotreby. V chladiacich zariadeniach boli uchovávané hotové pokrmy, hlavne polievky, čím neboli dodržané podmienky skladovania stanovené v platnej legislatíve. V kuchyniach neboli označené pracovné plochy podľa druhu a spôsobu spracovávaných surovín, dochádzalo k zámenám pracovných plôch. Časť prevádzkového vybavenia a náradia bola s poškodeným, resp. opotrebovaným povrchom. Neboli predložené doklady o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností všetkých zamestnancov. Nedostatky boli zistené aj v prevádzkovej hygiene a v niekoľkých zariadeniach nebol zabezpečený prívod tečúcej teplej vody do všetkých umývadiel a drezov inštalovaných v prevádzke.

V ostatných zariadeniach spoločného stravovania tzv. uzatvoreného typu, zriadených v nemocniciach, liečebniach, domovoch sociálnej starostlivosti a vo výdajniach stravy sa nedostatky vyskytovali len ojedinele. V roku 2020 bolo v činnosti 82 zariadení tohto typu. Bolo v nich vykonaných 23 kontrol v rámci štátneho zdravotného dozoru. Závodné stravovanie bolo poskytované v 8 závodných kuchyniach, v ktorých bolo vykonaných 5 kontrol v rámci štátneho zdravotného dozoru, tiež vo výdajniach stravy (16 prevádzok) a v závodných bufetoch (5 prevádzok), v ktorých bolo vykonaných 9 kontrol. Monitoring a evidencia vyplývajúce z požiadaviek HACCP systému boli vo väčšine prípadov vedené v plnom rozsahu. V zariadeniach boli uchovávané vzorky hotových pokrmov.

V jednom zariadení spoločného stravovania, v ktorom je uskutočňovaný aj predaj nebalenej zmrzliny nebol zabezpečený prívod tečúcej teplej vody do umývadiel a drezov inštalovaných v prevádzke. Niektoré porušenia platnej legislatívy boli riešené samostatnými správnymi konaniami, iné v blokovom konaní.

- b) kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov

Pri kontrolách sme vychádzali zo znenia § 7 ods. 1 písm. h) zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého sa zakazuje fajčiť v zariadeniach spoločného stravovania okrem tých zariadení, ktoré majú pre nefajčiarov vyhradených minimálne 50% z plochy, ktorá je stavebne oddelená od časti pre fajčiarov, pričom priestor pre nefajčiarov musí byť umiestnený pri vstupe do zariadenia. Kontroly boli zamerané aj na povinnosť označovania zákazu fajčenia bezpečnostným zdravotným označením a povinnosť oznamovať informáciu, kde a na ktorých kontrolných orgánoch je možné podať oznámenie o porušovaní tohto zákona.

V roku 2020 bolo vykonaných 149 kontrol podľa zákona o ochrane nefajčiarov. Prevádzky boli označené oznamom o zákaze fajčenia, ktorý bol umiestnený na viditeľnom mieste. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky týkajúce sa označenia prevádzky zákazom fajčenia.

- c) kontroly na základe podnetov/sťažností

V roku 2020 bolo doručených 38 podnetov, z predchádzajúceho roku neboli ukončené 2 podnety, 40 podnetov bolo prešetrených, 1 podnet nebol v roku 2020 ukončený.

Bol odstúpený na živnostenský úrad. Zo 40 podnetov bolo 19 vyhodnotených ako opodstatnených, 21 ako neopodstatnené.

Podnety boli riešené podľa zákona č. 355/2007 Z. z., pričom 31 podnetov sa týkalo zariadení spoločného stravovania. Podnety poukazovali napr. na hluk šíriaci sa z prevádzky, nedostatočnú hygienu pri výrobe a výdaji pokrmov, nedodržiavanie protipandemických opatrení. 2 podnety sa týkali výrobných podnikov a 7 maloobchodných prevádzok.

3.2. Úradná kontrola

Úradné kontroly boli vykonávané v roku 2020 v súlade s Nariadením (ES) 625/2017 Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu

rastlín, podľa ustanovení zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, potravinového kódexu a predpisov pre potravinovú bezpečnosť. Kontroly boli vykonávané podľa aktualizovaného viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín, v ktorom je na základe kategorizácie rizík stanovený plán kontrolnej činnosti. Bolo vykonaných 115 kontrol podľa zákona č. 152/1995 Z. z., z toho v 26 prevádzkach bolo zistených spolu 47 nezhôd. Z celkového počtu vykonaných kontrol bolo 26 kontrol s nevyhovujúcim výsledkom. Kontroly boli vykonané v prevádzkach:

- výrobné, sklady a predajne (potravín na osobitné výživové účely, výživových doplnkov, materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami), výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze (výroba a predaj zmrzliny): 15 kontrol
- zariadenia spoločného stravovania: 89 kontrol
- ostatné prevádzkarne: 11 kontrol

3.2.1 Úradná kontrola v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

Úradná kontrola potravín sa zameriava na potravinárske prevádzky, v ktorých je uskutočňovaná výroba a manipulácia s nebalenou zmrzlinou - 20 prevádzkach, vo výrobniach potravín na osobitné výživové účely – 2 prevádzky a v skladoch a predajniach materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami. Kontroly výrobní boli zamerané na hygienu prevádzok, vysledovateľnosť potravín, dodržiavanie podmienok skladovania a označovania potravín, s dôrazom na označovanie prídavných látok – azofarbív, alergénnych látok, kontrolu použitia prídavných látok, vrátane aróm s obsahom rumového éteru a kontrolu dokumentácie správnej výrobných praxe.

V prevádzkach vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou bolo vykonaných 15 úradných kontrol, vo výrobniach potravín na osobitné výživové účely kontroly neboli vykonané.

Pri výkone úradnej kontroly potravín boli v dvoch výrobniach zmrzlín zistené nedostatky týkajúce sa HACCP tým, že v prevádzkach nebola vedená úplná evidencia podľa HACCP systému, nebola predložená evidencia o čase zmrazenia zmrzlín, za účelom overenia predaja zmrzliny do 24 hodín a neboli odložené vzorky zmrzlín. V jednej cukrárni, v ktorej bola uskutočňovaná výroba nebalenej zmrzliny, bolo zistené, že predávajú nebalenú zmrzlinu po dátume minimálnej trvanlivosti. V jednej prevádzke nebola prevádzková hygiena na požadovanej úrovni, do všetkých drezov a umývadiel v prevádzke nebol zabezpečený prívod tečúcej teplej vody a pri predaji nebalenej zmrzliny neboli spotrebiteľovi poskytnuté všetky informácie vyplývajúce z požiadaviek platnej legislatívy.

Pri odbere niektorých druhov potravín (napr. bylinné čaje, potraviny na osobitné výživové účely, výživové doplnky) boli kontrolované podmienky skladovania týchto potravín a dodržiavanie dátumov minimálnej trvanlivosti u uvedených potravín. Zároveň bolo kontrolované ich označovanie.

Úradnej kontrole podliehajú materiály a predmety určené na styk s potravinami. Podľa anotácie plánu úradnej kontroly na rok 2020 boli vykonané kontroly bez odberu vzoriek v 2

obchodných prevádzkach. Boli skontrolované 3 predmety prichádzajúce do styku s potravinami, ktoré boli vyrobené z plastov a 1 keramický výrobok.

Kontroly boli zamerané na monitoring bezpečnosti obalových materiálov a kontrolu požadovanej dokumentácie. K jednotlivým výrobkom boli predložené vyhlásenia o zhode, u troch výrobkov vrátane podpornej dokumentácie. Podľa predloženej dokumentácie boli vyplnené Check listy.

S odberom vzoriek bola vykonaná jedna kontrola. Odobraté boli dve vzorky materiálov a predmetov určených na styk s potravinami. Išlo o jednu vzorku hrnčeka z dekorovaného porcelánu (4 ks), a jednu vzorku hlbokého taniera z dekorovaného porcelánu (4 ks), ktoré boli vyšetrované na obsah olova, kadmia. Laboratórnym rozborom bolo zistené, že testované vzorky za podmienok testov v sledovaných ukazovateľoch (ťažké kovy) spĺňali požiadavky platnej legislatívy.

Kontroly vykonané na základe oznámení z RASFF o zistení nevyhovujúcich potravinárskych výrobkov:

1. Salmonella enteritica ser. Infantis v mrazených kuracích nugetách zo Slovenska, varovné oznámenie RASFF č. 2020.2246 zaslala Česká republika. Názov výrobku: Chicken nuggets, Kuracie/kuraci nugetky cornflakes, výrobca: HO&PE FAMILY s.r.o., Priemyselná 4947, 058 01 Poprad – Matejovce. V spádovom území RÚVZ ZH sa nachádzalo 1 zariadenie spoločného stravovania, ktoré bolo uvedené v priloženom distribučnom zozname. Úradnou kontrolou vykonanou dňa 26.06.2020 v prevádzke bolo zistené, že predmetný výrobok bol spotrebovaný.
2. Neoznačený oxid siričitý vo výživovom doplnku Spirulina, tablety z Maďarska, varovné oznámenie RASFF č. 2020.4595. Podľa oznámenia Estónska výživový doplnok Spirulina, tablety, obchodná značka: Bio Tech USA, dátum minimálnej trvanlivosti: 27/05/2023, šarža: 1064070, výrobca: Maďarsko obsahuje oxid siričitý v koncentráciách vyšších ako 10 mg/kg. Jeho neoznačenie je možným zdravotným rizikom pre osoby s citlivosťou na oxid siričitý alebo siričitany. Odberateľom predmetného výživového doplnku bola jedna osoba v spádovom území RÚVZ ZH, ktorej bolo zaslané oznámenie o možnom zdravotnom riziku.
3. Kadmium v ryžovom výrobku pre dojčatá a malé deti pôvodom z Poľska, zo suroviny z Talianska, informácia RASFF č. 2020.5255. Išlo o výrobok: Nestle Sinlac Bezgluténový výrobok od 4. mesiaca veku, značka výrobku: Nestle Sinlac, 500 g, výrobné č.: 01970291R, DMT: 30/09/2021, krajina pôvodu: Poľsko, výrobca: Nestle Polska S.A., Domaniewska 32, Warszawa, balený: Nestel Spain, Calle Penilla de Cayón, s/n, La Penilla de Cayón, v ktorom bol laboratórnou analýzou zistený obsah kadmia 0,067 mg/kg (max. povolený limit podľa nariadenia Komisie (ES) č. 1881/2006 je 0,04 mg/kg). Možným zdrojom kontaminácie bola ryža pôvodom z Talianska. Uvedené sa týkalo troch druhov výrobkov dodaných do SR. Na základe uvedeného prípisu boli v 3 predajniach spoločnosti TESCO STORES SR a.s., v 1 predajni spol. BILLA s.r.o. a v 1 predajni spol. DM DROGERIE MARKT s.r.o. ktoré sa nachádzajú v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom, vykonané úradné kontroly potravín. Bolo zistené, že predmetné výrobky boli stiahnuté z predaja a vrátené do veľkoskladu, alebo neboli vôbec dodané do predajne.

3.2.2 Kontrola v zariadeniach spoločného stravovania vrátane výroby lahôdkárskych výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

V spádovom území Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom je evidovaných 762 zariadení spoločného stravovania (ďalej len ZSS), z ktorých bolo v roku 2020 skontrolovaných 353 subjektov. Vykonaných bolo 104 kontrol podľa zákona č. 152/1995 Z. z.

V zariadeniach spoločného stravovania boli úradné kontroly zamerané hlavne na pôvod surovín a ich vysledovateľnosť (slepačie vajcia, rôzne druhy mäsa), kontrolu podmienok ich skladovania a označovanie surovín. Najčastejšie zisteným nedostatkom bolo používanie surovín na prípravu pokrmov, ktoré boli po dátume spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti. Pri niektorých surovinách neboli k dispozícii ich originálne obaly, resp. pri nebalených potravinách sprievodná dokumentácia neobsahovala požadované údaje. Z uvedených dôvodov nebolo možné zistiť dátum spotreby potravín. Často zisťovaným nedostatkom bolo nedodržanie podmienok skladovania mäsových výrobkov (klobásy, párky, šunka), chladeného mäsa, ktoré boli v prevádzkach uchovávané v mraziacich zariadeniach. Pri kontrole označovania boli nedostatky zistené v troch prípadoch. Vystavované nebalené cukrárske výrobky neboli označené podľa požiadaviek platnej legislatívy.

Nie je vedená evidencia o príjme surovín, podmienkach tepelnej úpravy pokrmov a ich uchovávaní, ako aj školení zamestnancov. U jedného zamestnanca nebola preukázaná zdravotná spôsobilosť.

Zvýšená pozornosť bola pri kontrolách venovaná manipulácii a likvidácii biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu.

Nedostatky boli zisťované najmä v zariadeniach spoločného stravovania tzv. otvoreného typu.

Prehľad o počte vykonaných kontrol v jednotlivých druhoch prevádzok je uvedený v tabuľkách č. 2 a 7.

3.2.3 Audity podľa článku č. 6 Nariadenia (ES) 625/2017 Európskeho parlamentu a Rady

V roku 2020 v prevádzkach podliehajúcim úradnej kontrole potravín zamestnancami oddelenia hygieny výživy neboli audity vykonávané. V súvislosti s auditmi z predchádzajúceho obdobia boli vykonávané kontroly plnenia opatrení v prevádzkach zariadení spoločného stravovania.

3.3. Zdravotná bezpečnosť potravín

Sledovanie zdravotnej bezpečnosti potravín vo výrobe a distribučnej sieti bolo v roku 2020 uskutočňované podľa viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín v pôsobnosti orgánov verejného zdravotníctva, aktualizovaného pre rok 2020. Laboratórne vyšetrenie vzoriek potravín bolo uskutočnené na základe cielene stanovených kritérií vychádzajúcich z mikrobiologických a chemických rizík u jednotlivých druhov potravín. Počet odobratých

vzoriek bol určený prepočtom na počet obyvateľstva regiónu. Celkovo bolo odobratých 236 vzoriek potravín a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.

3.3.1. Mikrobiologické hodnotenie potravín

Z hľadiska sledovania mikrobiologickej kvality vzoriek potravín (vrátane pokrmov) bolo vyšetrených 185 vzoriek, z toho 11 vzoriek (5,95%) nevyhovelo požiadavkám Potravinového kódexu Slovenskej republiky, resp. Nariadenia Európskej komisie.

Podľa jednotlivých komodít boli odobraté a laboratórne vyšetrené vzorky: 1 vzorka lahôdkárskeho výrobku, 5 vzoriek cukrárskych výrobkov, 44 vzoriek zmrzlín a dezertov, 99 vzoriek hotových pokrmov, 6 vzoriek pokrmov rýchleho občerstvenia, 7 vzoriek rýb a morských živočíchov, 10 vzoriek potravín na výživu dojčiat a malých detí, 5 vzoriek výživových doplnkov, 2 vzorky potravín na osobitné výživové účely (potraviny na splnenie nárokov na výživu pri intenzívnej svalovej námahe), 2 vzorky pramenitej vody pre dojčatá, 2 vzorky pramenitej vody v tzv. watercoolery a 2 vzorky slepačích vajec.

Z odobratých vzoriek potravín nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy nasledovné vzorky potravín:

- 8 vzoriek nebalenej zmrzliny, t. j. 18,18 % – 6 zvýšený obsah kvasiniek, 1 vzorka – zvýšený obsah plesní a v 1 vzorke bola zistená prítomnosť *Pseudomonas aeruginosa*;
- 2 vzorky hotového pokrmu, t. j. 2 % - 1 vzorka zvýšený obsah koliformných baktérií, 1 vzorka prítomnosť *Proteus mirabilis*.

V spádovom území RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom bola odobratá 1 vzorka výživového doplnku: „LactoFlor BioPlus“ žuvacie tablety, ktorá bola zaslaná na laboratórne vyšetrenie a hodnotenie do RÚVZ so sídlom v Trenčíne. Po prepočítaní na tabletku (hmotnosť tabletky váženej pri vykonávaní laboratórnej analýzy bola 1,51g) bolo množstvo mliečneho kvasenia $5,8 \cdot 10^8$ KTJ/tbl. Z dôvodu, že výrobca na obale neuvádza množstvo baktérii mliečneho kvasenia na odporúčanú dennú dávku v KTJ/g nebolo možné vyhodnotiť či výživový doplnok spĺňa alebo nespĺňa kvalitatívne požiadavky na výživový doplnok s obsahom baktérii mliečneho kvasenia. Na základe výsledkov laboratórneho rozboru bolo preukázané, že označovanie výživového doplnku nie je v súlade s článkom 7 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ako i § 17 ods. 3, ods. 4, ods. 6 výnosu MP SR a MZ SR č. 16829/2007-OL, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca požiadavky na potraviny na osobitné výživové účely a na výživové doplnky. Vychádzajúc z uvedeného je prevádzkovateľ potravinového podniku povinný uvádzať na obale počet životaschopných kmeňov baktérii na odporúčanú dennú dávku v KTJ/g. Výsledky laboratórnej analýzy výživového doplnku boli odstúpené RÚVZ, v ktorého spádovom území je sídlo distribútora.

V rámci cieleného mikrobiologického vyšetrenia na prítomnosť baktérie z rodu *Vibrio* bolo odobratých 7 vzoriek rýb a morských živočíchov, ktoré bola zaslaná na laboratórne vyšetrenie a hodnotenie do RÚVZ so sídlom v Komárne. V jednej vzorke rýb bola zistená prítomnosť tohto potenciónalne patogénneho mikroorganizmu. Na základe výsledkov bola následne vykonaná úradná kontrola v prevádzke, v ktorej sa daná vzorka odoberala. Kontrolou bolo zistené, že sa na prevádzke už daný výrobok nenachádza, a je nahradený iným druhom, od iného výrobcu.

3.3.2. Chemické hodnotenie potravín, materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami

Chemické hodnotenie potravín bolo zamerané na vytypované riziká z hľadiska obsahu prídavných látok a kontaminantov v potravinách.

Z počtu odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov) bolo chemicky vyšetrených 51 vzoriek, všetky vyhovujú požiadavkám platnej legislatívy, t. j. 100% a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:

- kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg) boli sledované v dojčenskej a detskej výžive, vo výživových doplnkoch (vrátane bylenných čajov označených ako výživové doplnky), pramenitej dojčenskej a balenej pitnej vode (watercoolery), hotových pokrmoch, cereáliách a pekáarskych výrobkoch a v ostatných potravinách na osobitné výživové účely, pričom bolo vyšetrených 21 vzoriek na obsah olova, 17 na obsah kadmia a 19 na obsah ortute. Odobraté vzorky vyhovujú požiadavkám platnej legislatívy, u komodít, kde nie je stanovený limit bol uskutočnený monitoring;
- za účelom laboratórneho vyšetrenia boli odobraté 2 vzorky materiálov určených na styk s potravinami. Išlo o jednu vzorku hrnčeka z dekorovaného porcelánu (4 ks), a jednu vzorku hlbokého taniera z dekorovaného porcelánu (4 ks), ktoré boli vyšetované na obsah olova, kadmia. V sledovaných kritériách, za podmienok testov uvedené výrobky vyhovujú požiadavkám platnej legislatívy;
- kontaminanty As, Ni, Sb, B, Fx, CN, Mn, boli vyšetované v 2 vzorkách pramenitej dojčenskej vody a 2 vzorkách balenej pitnej vody (watercoolery), pričom arzén sa vyšetoval aj v 4 vzorkách výživových doplnkov;
- prítomnosť dusičnanov a dusitanov bola zisťovaná v 10 vzorkách (6 vzoriek potravín na výživu dojčiat a malých detí, 2 vzorky balenej pramenitej dojčenskej vody a 2 vzorky balenej pitnej vody - watercoolery). Vo vzorkách potravín na výživu dojčiat a malých detí obsah dusitanov nebol zistený, obsah dusičnanov stanovený v legislatíve nebol prekročený. Najvyššie medzné hodnoty dusičnanov a dusitanov v balených vodách neboli prekročené;
- na stanovenie prítomnosti mykotoxínov (Aflatoxín B₁) boli vyšetrené 3 vzorky potravín na výživu dojčiat a malých detí. Odobraté vzorky vyhovujú požiadavkám platnej legislatívy;
- 1 vzorka potravín na výživu dojčiat a malých detí bola vyšetrená na obsah polycyklických aromatických uhľovodíkov (PAU): benzo(a)pyrén, benzo(a)antracén, benzo(b)fluorentén, chryzén, výsledky sú v súlade s platnou legislatívou, a 1 potravín na výživu dojčiat a malých detí vzorka na reziduá pesticídov;
- na sledovanie prítomnosti histamínu v rybách určených na prípravu „sushi“ boli odobraté 2 vzorky. Prítomnosť histamínu vyšetovacou metódou nebola zistená;
- na sledovanie obsahu gluténu boli vyšetrené 2 vzorky potravín určených pre osoby trpiace neznášanlivosťou gluténu, obsah gluténu bol nižší ako limit kvantifikácie;
- z prídavných látok bola prítomnosť farbív sledovaná v zmrzlinách (11 vzoriek), cukráarskych výrobkoch (1 vzorka), výživových doplnkoch (1 vzorky), v potravinách na osobitné výživové účely (2 vzorky) vyhovujú požiadavkám platnej legislatívy;
- náhradné sladidlá boli vyšetované v 4 vzorkách, z toho v 2 vzorkách potravín na osobitné výživové účely (pre športovcov pri zvýšenej svalovej námahe) a v 2 vzorkách výživových doplnkov. Stanovené limity neboli prekročené. Laboratórnym rozborom bolo zistené, že uvedené potraviny na osobitné výživové účely nespĺňajú požiadavky deklarované na obale výrobku. Vo výrobkoch sa nachádzala kyselina sorbová, čo

nebolo uvedené v zložení daného výrobku. Zistené nedostatky bolo odstúpené na priame vybavenie príslušnému RÚVZ, v ktorého územnom obvode má sídlo distribútor uvedeného výrobku;

- obsah chemických konzervačných látok bol zisťovaný v 2 vzorke potravín na osobitné výživové účely (pre športovcov pri zvýšenej svalovej námahe). Limity neboli prekročené;
- v 12 vzorkách kuchynskej soli bol zisťovaný obsah feroxyanu draselného, jodidu a jodičnanu draselného. Laboratórne vyšetrený obsah jodidu a jodičnanu draselného bol vo všetkých vzorkách v súlade s označením uvedeným na obale výrobku;
- prítomnosť transmastných kyselín bola vyšetrovaná v 2 vzorkách stužených tukov, vyhovujú požiadavkám platnej legislatívy;
- pH bolo zisťované v 2 vzorkách pramenitej doičenskej vody a 2 vzorkách balenej pitnej vody (watercoolery), vyhovuje.

Prehľad cudzorodých látok kontaminujúcich uvádza tabuľka č. 5 a aditívnych vo vybraných potravinách uvádza tabuľka č. 6.

3.4. Turistická sezóna

3.4.1. Letná turistická sezóna

Počas letnej sezóny bol štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín vykonávaná hlavne v zariadeniach spoločného stravovania nachádzajúcich sa v rekreačných oblastiach. Štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín bola zameraná na kontrolu zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov, skladovanie surovín a polotovarov, manipuláciu s hotovými pokrmami, na dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov a kontrolu čistoty prevádzkovaných priestorov.

Letná rekreácia bola sústredená hlavne v okolí Banskoštiavnických jazier a pri kúpaliskách v Žiari nad Hronom, vo Vyhniach a v Sklených Tepliciach. V Dolnohodrušskom jazere a Richňavskom jazere po ukončení rekonštrukčných prác nebol dostatok vody na kúpanie. Počas letnej sezóny boli v prevádzke na plážovom kúpalisku v Žiari nad Hronom 2 stánky s rýchlym občerstvením a jeden bufet s rýchlym občerstvením. Vo Vyhniach bol v prevádzke 1 bufet s rýchlym občerstvením, jeden stánok s priemyselne vyrobenou nebalenou zmrzlinou, jedna celoročne prevádzkovaná reštaurácia a denný bar poskytujúci nápoje v relaxačno – športovom centre areálu Vodného raja. Pri Počúvadlianskom jazere bolo poskytované stravovanie formou hotových pokrmov a pokrmov pripravených na objednávku v piatich prevádzkach. Pri Dolnohodrušskom jazere bol v prevádzke stanový tábor a jedna chata s ubytovaním a stravovaním, ktorá je v činnosti celoročne. Pri Kolpašskom jazere boli v prevádzke 2 stánky s rýchlym občerstvením a v katastrálnom území Štiavnické Bane boli v prevádzke 3 stánky s rýchlym občerstvením a jeden penzión. Na Richňave bol v prevádzke 1 stánok s rýchlym občerstvením a 1 penzión. Pri Belianskom jazere boli v prevádzke 2 stánky s rýchlym občerstvením. Pri vodnej nádrži Tajch v Novej Bani bol v prevádzke jeden bufet s rýchlym občerstvením, kemp so zariadením spoločného stravovania a penzión Tajch. V areáli stanového tábora v Revištskom Podzámčí bola celoročne v prevádzke „Drevenica pri vstupnom objekte športového areálu“ a reštaurácia, ktoré poskytovali hotové pokrmy a jedlá na objednávku.

Počas letnej turistickej sezóny bol v roku 2020 uvedený do prevádzky 1 nový stánok s rýchlym občerstvením - bufet Tri stromy v Štiavnických Baniach.

V rámci štátneho zdravotného dozoru počas letnej sezóny boli vykonané kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalitu pokrmov v stánkoch s rýchlym občerstvením a v ostatných zariadeniach spoločného stravovania na umelých a prírodných sezónnych kúpaliskách významných pre kúpaciú sezónu. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru boli uložené 2 sankcie v celkovej hodnote 180 eur za nesprávnu manipuláciu s hotovými pokrmami. Pri úradnej kontrole potravín bolo uložených 5 sankcií v celkovej hodnote 280 eur za skladovanie potravín po uplynutom dátume spotreby, resp. minimálnej trvanlivosti a porušovanie podmienok skladovania potravín. Spolu bolo vykonaných 40 kontrol v 22 prevádzkach.

Počas letnej turistickú sezóny prebiehali mimoriadne kontroly nebalenej zmrzliny. Výsledky z uvedených kontrol sú popísané vo výročnej správe v časti týkajúcej sa vyhodnotenia mimoriadnych úloh.

3.4.2. Zimná turistická sezóna

Počas zimnej sezóny bol cestovný ruch sústreďovaný v obci Krahule, Skalka pri Kremnici, v Ostrom Grúni a v Hodruši - Hámroch. V roku 2020 bolo v týchto strediskách v činnosti 6 zariadení spoločného stravovania a 8 stánkov s rýchlym občerstvením. Na Skalke pri Kremnici boli v prevádzke 3 zariadenia s poskytovaním ubytovania a stravovania a 2 stánky s rýchlym občerstvením. Na Krahuliach boli v prevádzke 2 zariadenia s poskytovaním ubytovania a stravovania a 2 stánky s rýchlym občerstvením. V Hodruši - Hámroch bol v prevádzke 1 hotel, 1 bufet s hotovými pokrmami, dva stánky s rýchlym občerstvením a v Ostrom Grúni 1 bufet s rýchlym občerstvením. V Novej Bani v lyžiarskom stredisku Drozdovo bol v prevádzke 1 stánok s rýchlym občerstvením. V stánkoch rýchleho občerstvenia bol poskytovaný sortiment obmedzený prevažne na priemyselne vyrobené a malospotrebitel'sky balené obložené pekárské výrobky, tepelne dohotovené párky, pokrmy z mrazených polotovarov a nápoje. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru nebola uložená sankcia. Pri úradnej kontrole potravín bola uložená 1 sankcia v hodnote 50 eur za skladovanie potravín po uplynutom dátume spotreby, resp. minimálnej trvanlivosti. Spolu bolo vykonaných 15 kontrol v 8 prevádzkach.

3.5. Hromadné akcie

Pri organizovaných hromadných akciách sa postupovalo podľa § 14 až § 18 Výnosu MP SR a MZ SR č. 28167/2007-OL Potravinového kódexu SR (Stánkový predaj a iný ambulatný predaj potravín). V roku 2020 boli vydané 4 rozhodnutia k uvedeniu priestorov stánkov rýchleho občerstvenia na ambulatný predaj do prevádzky a prijaté 4 oznámenia o začatí prevádzky. V roku 2020 bolo ohlásených 17 hromadných akcií a ostatných kultúrno – športových jednorazových podujatí. Počas ich konania boli skontrolované stánky s rýchlym občerstvením. Organizátori zabezpečili zariadenia na osobnú hygienu pre zamestnancov stánkov s rýchlym občerstvením a pre zákazníkov a zabezpečili prívod tečúcej studenej vody. Organizátori hromadných podujatí predložili zoznamy prevádzkovateľov stánkov s rýchlym občerstvením s rozhodnutiami miestne príslušných regionálnych úradov verejného zdravotníctva. Prevažná časť hromadných podujatí sa konala počas letnej sezóny podľa aktuálne platných opatrení vydaných UVZ SR. Počas konania hromadných podujatí boli vykonané 3 kontroly štátneho zdravotného dozoru.

Z dôvodu nevyhovujúcej epidemiologickej situácie boli pravidelné hromadné podujatia ako jarmoky, vianočné (Mikulášske) trhy a iné kultúrno – športové podujatia zrušené.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

podľa § 12 ods.2 písm. i), m), n) neboli vydané žiadne sankcie

podľa § 55 ods. 2 neboli vydané žiadne opatrenia na mieste

podľa § 58 neboli uplatnené žiadne náhrady nákladov;

podľa § 57 bolo uložených 5 pokút v sume 1 500 €;

podľa § 56 bolo v priestupkovom konaní uložených 15 blokových pokút v sume 1 450 €;

podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo udelených 0 blokových pokút

podľa § 56 ods. 1 písm. f) boli uložené formou rozkazu 4 pokuty v sume 780 €;

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

uložené opatrenia

podľa § 19 ods.1, ods. 2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004 bolo vydaných 21 opatrení, týkali sa zákazu umiestňovania na trh potravín po dátume spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti; podľa § 28 bola uložená 1pokuta v celkovej sume 1 000 €; v blokovom konaní podľa § 29 ods. 1 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bolo udelených 26 blokových pokút v sume 1 870 €; náhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách neboli uložené;

Ďalšie sankčné opatrenia:

podľa § 10 zák.č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov neboli uložené žiadne pokuty;

podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb nebola uložená žiadna poriadková pokuta;

V zákonom stanovenej lehote bolo podané 1 odvolanie voči rozhodnutiu o pokute. Odvolanie voči pokute uloženej podľa zákona č. 152/1995 Z. z. bolo postúpené odvolaciemu orgánu, odvolací orgán odvolanie voči pokute zamietol.

V jednom prípade po odstránení nedostatkov bolo rozhodnuté v rámci autoremedúry a pokuta uložená podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bola znížená.

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

V roku 2020 nebol v potravinárskych prevádzkach a v zariadeniach spoločného stravovania zaznamenaný epidemický výskyt alimentárnych ochorení.

6. Poradne správnej výživy

Zamestnanci oddelenia hygieny výživy sa nepodieľajú na činnosti poradne správnej výživy.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Projekty úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike na rok 2020 a ďalšie roky

Pre rok 2020 a ďalšie roky bol Úradom verejného zdravotníctva SR v odbornej problematike hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov vyhlásené 3 projekty. V rámci riešenia úlohy „Monitoring príjmu kuchynskej soli“ v roku 2020 RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom nebol zaradený krajským odborníkom v hygiene výživy medzi pracoviská odoberajúce vzorky na laboratórne vyšetrenie na obsah soli.

Mimoriadne úlohy

V roku 2020 orgán verejného zdravotníctva plnil nasledovné mimoriadne úlohy:

1. Kontroly nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2020 v Slovenskej republike – úradné kontroly prebiehali počas celej letnej sezóny 2020. Bolo skontrolovaných 17 prevádzok, v ktorých bola uskutočňovaná výroba a predaj zmrzliny, vykonaných bolo 38 kontrol (15 ÚKP, 17 ŠZD, 6 ŠZD Covid kontrol). Závažné nedostatky boli zistené v 10 prevádzkach, z toho v 7 prevádzkach bola laboratórnym rozborom zistená nevyhovujúca mikrobiologická kvalita 8 vzoriek zmrzlín (vyšetrenia zamerané na hygienu procesu výroby). V troch prevádzkach bolo opakovane zistené nedodržanie prevádzkovej hygieny, nezabezpečenie prívodu tečúcej teplej vody v dreze inštalovanom v predajni zmrzliny a v umývadle inštalovanom v predsieni záchodu pre zamestnancov a nedostatočné označenie predávanej zmrzliny, neboli odložené vzorky zmrzlín. Nedostatočná evidencia podľa HACCP systému bola zistená v dvoch prevádzkach. Prevádzkovatelia zabezpečili overovanie zdravotnej bezpečnosti svojich výrobkov a predloženými protokolmi o skúškach preukázali vyhovujúcu kvalitu vyšetrených vzoriek zmrzlín.

Odobratých bolo 55 vzoriek zmrzlín, z toho 44 bolo vyšetrených mikrobiologicky, 8 vzorky nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy z hľadiska hygieny procesov. 11 vzoriek bolo vyšetrených na prítomnosť syntetických farbív, vyhovovali požiadavkám platnej legislatívy. Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. bola uložená 3 blokové pokuty vo výške 100 eur, 30 eur a 60 eur.

2. Kontroly zamerané na dodržiavanie opatrení počas pandémie ochorenia COVID-19 vyhlásenej dňa 11.03. 2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácie

V rámci plnenia mimoriadnych úloh sa vykonávali v spádovom území Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom kontroly (ŠZD), ktoré boli zamerané na overenie dodržiavania opatrení vydaných Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky uznesením vlády Slovenskej republiky č. 111 z 11.03.2020 a pandémie ochorenia COVID-19 vyhlásenej dňa 11.03. 2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácie. Vykonaných bolo 801 kontrol, z toho 566 kontrol bolo vykonaných v zariadeniach spoločného stravovania a 235 v ostatných zariadeniach. Boli uložené 4 blokové pokuty v celkovej sume 180 eur za porušenie vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri

ohrození veřejného zdraví k obmedzeniam prevádzok a hromadných podujatí § 2 vstup a pobyt vo vonkajších aj vnútorných priestoroch prevádzky umožniť len osobám s prekrytými hornými dýchacími cestami. Bola uložená pokuta za správny delikt na úseku verejného zdravotníctva podľa § 57 ods. 33 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. vo výške 300 eur a v priestupkovom konaní na úseku verejného zdravotníctva boli podľa § 56 ods. 1 písm. c) zák. č. 355/2007 Z. z. uložené 4 pokuty vo výške 780 eur.

8. Príloha: tabuľky č. 1 až 8

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek – RÚVZ Žiar nad Hronom

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	Mikrobio- logická kontami- nácia	Iná kontami- nácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyho- vujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyho- vujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	2	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	9	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	2	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekár. výrobky	0	0	0	0	0	0	1	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	8	0	0	0	0	8	55	14,55
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0,00
19	Lahôdkarské výrobky	0	0	0	0	0	0	1	0,00
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0	0	0	6	0,00
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	2	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	2	0,00
26	Hotové pokrmy	2	0	0	0	0	2	101	1,98
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	6	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	25	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0	1	0	1	6	16,67
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	2	0	2	4	50,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	12	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	2	0,00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0,00
	Spolu	10	0	0	3	0	13	236	5,51

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2020

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a ballarne	Distribútori a dopravcovia	Malobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne RÚVZ	Ostatné prevádzkarne - registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	5	3	66	762	20	856	487	1343
Počet kontrolovaných subjektov	0	0	35	353	17	405	152	557
Počet kontrol	0	0	56	833	53	942	217	1159
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	0	4	52	3	59	8	67
SVP/ HACCP	0	0	1	13	1	15	1	16
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	0	0	0	0	0
Hygiena prevádzky	0	0	0	25	0	25	0	25
Osobná hygiena	0	0	0	2	0	2	0	2
Odborná spôsobilosť	0	0	0	4	1	5	0	5
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	3	1	4	0	4
Označovanie	0	0	0	5	0	5	0	5
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	1	0	1	0	1
Potraviny po DS/DMT	0	0	1	23	2	26	0	26
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	0	0	0	0	0
Skladovanie	0	0	0	9	0	9	0	9
Manipulácia s potravinami	0	0	0	8	0	8	0	8
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	1	0	1	0	1
Iné	0	0	2	10	0	12	7	19

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2020

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravin	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravin	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	1	3	0	2		0	1	7
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	7	4	0	2	0	0	0	13
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	66	0	0	0	0	0	0	66
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Uvedenie do prevádzky, resp. do užívania	návrhy	66	8	0	36	0	1	0	111
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Prerušená konania		7	0	0	0	0	0	0	7
7.	Zastavená konania		0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Odborné konzultácie		197	50	0	68	0	12	25	352

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxínogené mikroorganizmy - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2020

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšet. vzoriek	POČET VZORIEK SIZOLOVANÝMI KMEŇMI														Počet nevyh. vzoriek							
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol		Ecol	Ent	Ent bac	Bac Cer	Cro- no B	Iné	
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
22	Minerálne vody dočenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
23	Pramenné vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
24	Pramenné vody dočenské	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
25	Voda - watercoolery	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
26	Hotové pokrm	99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	
27	Pokrm rýchleho občerstvenia	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
28	Detická a dočenská výživa	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29	Výživové doplnky	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Spolu	185	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10

Vysvetlivky: Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem - B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol - E. coli, Ent - enterokoky, Entbac - enterobacteriaceae, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - Žiar nad Hronom - rok 2020

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.		Pb		Cd		Hg		As		Cr		Al		Cu		Ni		Sn			
		vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
24	Pramenité vody dojčenské	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0
25	Voda - watercoolery	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0
26	Hotové pokrm	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
27	Pokrm rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
28	Deťská a dojčenská výživa	13	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
29	Výživové doplnky	5	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	4	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
	Spolu	35	0	0,00	21	0	0,00	17	0	0,00	9	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	4	0	0,00	0	0,00

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2020

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE		
		vyš.	nev.	%																								
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody doječenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody doječenské	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmky rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Dejská a doječenská výživa	4	0	0,00	1	0	0,00	3	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné pridavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	5	0	0,00	1	0	0,00	3	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP - rezíduá pesticídov, _MT - mykotoxíny, NEL - polychlorované bifenyly, _NZ - nitrozamíny, EKF - estery kyseliny falovej, _HIS - histamín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2020

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb		Ba		B		NO2		Fx		CN		Mn		Se	
		vyš.	nev. %														
21	Minerálne vody	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	2	0,00	0	0,00	1	0,00	0	0,00	2	0,00	2	0,00	0	0,00	2	0,00
25	Voda - watercoolery	2	0,00	0	0,00	2	0,00	0	0,00	2	0,00	2	0,00	0	0,00	2	0,00
26	Hotové pokrmy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
28	Deťská a dojčenská výživa	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
31	Pridavné látky - farbivá	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
35	Arómy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
36	Enzýmy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
40	Ostatné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Spolu	4	0,00	0	0,00	3	0,00	4	0,00	4	0,00	4	0,00	0	0,00	4	0,00

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoriidy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se – selén

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2020

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag		Cr6+		CML		form		mel		PAA		fen		Bisfenol A			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%												
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

Vysvetlivky: Ag – striebro, Cr6+ - šesťmocný chróm, CML - celková migrácia látok, form – formaldehyd, mel - melamin, PAA - primárne aromatické aminy, fen – fenoly, 1-okt - 1-oktén

**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách
RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2020**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek		Farbivá		Sladidlá		Chemické konzervačné látky		Iné prídavné látky		Kuchynská soľ		Kofein		Chinin			
		vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody doječenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody doječenské	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmly	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmly rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Deťská a doječenská výživa	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplňky	2	0	0,00	1	0	0,00	2	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0,00	2	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	12	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	32	0	0,00	15	0	0,00	3	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách
RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2020**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Feroxyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselika manganistanom			Celkový organický uhlík		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojcenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojcenské	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrm	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrm rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Deťská a dojcenská výživa	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	12	0	0,00	12	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	12	0	0,00	12	0	0,00	4	0	0,00	4	0	0,00	4	0	0,00	4	0	0,00	0	0	0,00

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

Činnosť oddelenia hygieny detí a mládeže bola v roku 2020 vykonávaná v súlade s platnou koncepciou odboru a príslušnou legislatívou.

Úlohy vyplývajúce z celospoločenských programov a projektov na ochranu a podporu zdravia detí a mládeže sa neriešili všetky pre komplikovanú a stále sa meniacu epidemiologickú situáciu. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sa kontrolovalo dodržiavanie ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení noviel, všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia.

V zariadeniach pre deti a mládež, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie, tiež v prevádzkach, v ktorých sa prevádzkuje živnosť starostlivosti o deti do šesť rokov veku, alebo výchovy a mimoškolského vzdelávania detí a mládeže, v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sledujeme okrem životných a pracovných podmienok detí a mládeže, pracovného prostredia, podmienok a úrovne stravovania aj spôsob zabezpečenia doplnkového stravovania a pitného režimu, realizáciu školského mliečneho programu v školách, podmienky pre pohybovú aktivitu detí a mládeže v školách, podmienky praktického vyučovania aj celkové zdravotno-hygienické zabezpečenie v priebehu zimných a letných zotavovacích podujatí pre deti a mládež v prevádzkach rekreačných zariadení a dodržiavanie požiadaviek na prevádzku pieskovísk v materských školách a pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti sídlisk miest a obcí.

Podľa usmernení ÚVZ SR Bratislava pracovníci oddelenia vykonávali mimoriadne a cieleňé kontroly, ktoré boli zamerané hlavne na dodržiavanie nariadených opatrení, ktoré boli vyhlásené z dôvodu mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky a pandémie ochorenia COVID -19, na dodržiavanie hygienických požiadaviek na kvalitu piesku v pieskoviskách určených na hranie detí. V školských bufetoch pri základných a stredných školách sa štátny zdravotný dozor nevykonával nakoľko to epidemiologická situácia nedovoľovala. Základné a stredné školy sa vyučovali dištančne. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sa pestrosť jedálnych lístkov nehodnotila. Do Informačného systému úradov verejného zdravotníctva sa priebežne vkladajú požadované údaje z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v zariadeniach školského stravovania.

V rámci riešenia projektu 4.2 zameraného na dodržiavanie hygienických požiadaviek na pieskoviská zriadené v predškolských zariadeniach a v rámci občianskej vybavenosti sa uskutočnilo v 2 etape júl až november, kedy sa školské zariadenia otvorili za prísnych hygienických opatrení. V rámci sledovania mikrobiálnej a parazitárnej kvality piesku z detských pieskovísk pri materských školách a z pieskovísk zriadených v rámci občianskej vybavenosti miest a obcí, bolo odobratých celkom 11 vzoriek piesku z 11 pieskovísk, z ktorých 9 pieskovísk sa nachádzalo v areáli materských škôl a 2 pieskovísk verejných detských ihrísk.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda (tab. č. 1).

Riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí

- sledovanie aktivít je komplexným výkonom štátneho zdravotného dozoru, realizáciou výchovných aktivít v oblasti edukácie matiek cestou materských centier a detí a mládeže cestou zariadení pre deti a mládež prispieť k zníženiu výskytu detskej obezity.

S pracovníkmi materských centier sa nepodarilo nadviazať aktívnu spoluprácu. O prednášky, alebo zdravotno-výchovný materiál oddelenia podpory zdravia, neprejavili záujem. Oddelenie podpory zdravia, pokiaľ to umožňovala epidemiologická situácia, v rámci prednášok na Základných a stredných školách o zdravej výžive zahrnuli aj prednášky o obezite.

- sledovanie mikrobiálnej kvality piesku z detských pieskovísk a technického zabezpečenia detských ihrísk v materských školách a z detských pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti miest a obcí

Riešenie projektu zameraného na dodržiavanie hygienických požiadaviek na pieskoviská zriadené v predškolských zariadeniach a v rámci občianskej vybavenosti sa uskutočnilo v 2 etape júl až november, kedy sa školské zariadenia otvorili za prísnych hygienických opatrení. V rámci sledovania mikrobiálnej a parazitárnej kvality piesku z detských pieskovísk pri materských školách a z pieskovísk zriadených v rámci občianskej vybavenosti miest a obcí, bolo odobratých celkom 11 vzoriek piesku z 11 pieskovísk, z ktorých 9 pieskovísk sa nachádzalo v areáli materských škôl a 2 pieskovísk bolo verejných. Z 11 vzoriek pieskov, odobratých na vyšetrenie, v 2 vzorkách kvalita piesku nevyhovovala vo vyšetrených ukazovateľoch požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská, a to v 1 prípade pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva fekálnych streptokokov a v 1 prípade pre nález geohelminťov (vajíčok a lariev) a parazitov *Toxocara sp.* V oboch prípadoch išlo o pieskoviská umiestnené v areáloch materských škôl. Prevádzkovateľom týchto materských škôl boli vydané opatrenia formou rozhodnutí, týkajúce sa zabezpečenia zdravotne bezchybného piesku v pieskoviskách, s termínom: dňom doručenia rozhodnutia. O vykonaných opatreniach sme boli písomne a telefonicky upovedomení.

Vo všetkých kontrolovaných pieskoviskách pri materských školách, okrem 1 prípadu, je vytvorená možnosť uzavrieť hraciu plochu pieskoviska buď celtovinovou plachtou, alebo rôznymi drevenými krytmi. Výmena piesku v pieskoviskách sa podľa záznamov prevádzkovateľov konala najčastejšie v predchádzajúcom roku. Väčšina pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti sú oplotené s uzamykateľnou bráničkou.

Na základe žiadosti vedúcej odboru HDM ÚVZ SR Bratislava boli v tabuľke spracované výsledky rozborov piesku z detských pieskovísk zaslané na ÚVZ SR Bratislava.

- hodnotenie jedálnych lístkov v materských školách za mesiac marec a máj 2020

V rámci etapy riešenia projektu v roku 2020 sa vzhľadom na komplikovanú a stále sa meniacu epidemiologickú situáciu neuskutočnilo hodnotenie jedálnych lístkov v 3 vybraných materských školách, ktoré sa nachádzajú v spádovom území RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom.

- spolupráca pri riešení projektu Úrazy u detí v Slovenskej republike
Nebolo možné zrealizovať vzhľadom na zlú epidemiologickú situáciu.

- výkon mimoriadneho cieleného štátneho zdravotného dozoru so zameraním na dodržiavanie opatrení z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie ochorenia COVID-19 v školských zariadeniach

V roku 2020 bolo v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom vykonaných 34 mimoriadnych cielených kontrol v školských zariadeniach. Pri kontrolách neboli zistené žiadne porušenia hygienických opatrení súvisiacimi s ochorením COVID -19

- spolupráca pri riešení projektu COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative)

Projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative) v SR je súčasťou „Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025“. Projekt je realizovaný MZ SR metodikou WHO a bol schválený etickou komisiou. Ide o rutinné meranie žiakov I. stupňa základných škôl vo veku od 7 do 7,99 rokov a od 8 do 8,99 rokov. Uvedený projekt prebieha vo viacerých európskych krajinách. Svetová zdravotnícka organizácia bude po skompletizovaní meraní a dát analyzovať údaje zo všetkých škôl. RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2020 nebol zaradený do projektu.

Odborné stanoviská a expertízy

Odborné stanoviská, v počte 6, sa vypracovávali na základe doručených podaní od rôznych subjektov, ako aj z podnetu RÚVZ v Žiari nad Hronom, na základe vyhodnotenia laboratórnych protokolov o skúškach vzoriek piesku. Vydané boli písomné stanoviská k zaradeniu zariadení do siete škôl a školských zariadení, k zriadeniu elokovaných pracovísk a súkromných zariadení pre deti a mládež, k dočasnej úprave kapacity materských škôl, k prešetrovanému podnetom.

Odborno-metodická činnosť- konzultácie

Pracovníci oddelenia poskytli v priebehu roka 1256 odborných konzultácií, ktoré sa najčastejšie týkali problematiky škôl, zimných a letných zotavovacích podujatí – lyžiarskych výcvikových kurzov a škôl v prírode; ďalej sa konzultácie týkali projektovej dokumentácie na výstavbu a rekonštrukcie školských zariadení, problematiky kapacity materských škôl, usmernení ohľadne zavádzania a dodržiavania opatrení ÚVZ SR z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky a pandémie ochorenia COVID -19.

Porady

Z dôvodu nepriaznivej a meniacej sa epidemiologickej situácie sa nekonali.

Účasť na odborných podujatiach

Nekonali sa pre nepriaznivú epidemiologickú situáciu.

Iné

Zamestnanci oddelenia HDM sa zamerali na kontrolu dodržiavania ustanovení zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v zariadeniach pre deti a mládež (67 kontrol) a zisťovali spôsob zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby u zamestnávateľov a zriaďovateľov školských zariadení. Do informačného systému úradov verejného zdravotníctva CITRIX bolo vložených 47 údajov.

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

- Podľa metodického usmernenia č. 12/2008 zo 6. októbra 2008 k realizácii nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2009 Z. z. a Metodického usmernenia 16/2009-R z 27. augusta 2009, ktorým sa mení a dopĺňa vyššie citované usmernenie, je v našom spádovom regióne zapojených do mliečného programu 32 materských škôl, 19 základných škôl, 5 stredných škôl a 2 špeciálne základné školy.
- Tatranská mliekareň TAMI a.s. Kežmarok, plynule a bez problémov zásobuje školské zariadenia mliekom a mliečnymi výrobkami podľa objednávok. Školský mliečny program zabezpečujú v plnom rozsahu pracovníčky zariadení školského stravovania. Tepelne ošetrované polotučné mlieko neochutené s 1,5% obsahom tuku a UHT trvanlivé plnotučné mlieko 3,5% tuku, sa distribuuje v 1 litrovom tetrapakovom balení, UHT trvanlivé polotučné mlieko a kakao a ochutené mlieka v 250 ml balení. Mlieko má 10 dňovú trvanlivosť a trojmesačnú trvanlivosť. Rozvoz je 1-2 krát týždenne, v závislosti od doby najneskoršej spotreby mlieka. S mliekom manipulujú len zdravotne a odborne spôsobilé osoby. Mlieko sa uskladňuje v chladiacich zariadeniach alebo v suchých a chladných skladoch, v závislosti od doby spotreby výrobkov a požiadavky zachovania chladiarenského reťazca. Mlieko ako ŠMP sa podáva denne formou nápoja k obedu. Nie je povolené mlieko variť, teda používať ho pri príprave pokrmov, podľa metodického usmernenia MŠ SR sa mlieko môže len dochucovať. Pri kontrolách neboli zistené žiadne nedostatky pri uskladnení, manipulácii a podávaní mlieka a mliečnych výrobkov, nedostatky neboli zistené ani pri likvidácii odpadu. Tetrapakové obaly sa spravidla likvidujú v spolupráci s technickými službami.
- V troch základných školách sa ŠMP realizuje formou mliečnych automatov firmy Rajo a. s., tzv. „Rajo brejky“, kde v mliečnych automatoch sú popri ochutených balených mliekach v sortimente aj balené ovocné šťavy.
- Školské mlieko si v školských jedálňach našlo a každoročne nachádza svojich nových pravidelných konzumentov.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2020

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	32	32	0
ZŠ	19	19	0
SŠ	5	5	0
Iné	2	2	0
Spolu	58	58	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

Pracovníci oddelenia HDM zabezpečovali štátny zdravotný dozor nad dodržiavaním povinností súvisiacich s prevádzkou pieskovísk. Pri riešení projektu 4.2, ktorého súčasťou bolo aj sledovanie mikrobiálnej a parazitárnej kvality piesku z detských pieskovísk pri materských školách a z pieskovísk zriadených v rámci občianskej vybavenosti miest a obcí,

bolo odobratých celkom 11 vzoriek piesku z 11 pieskovísk, z ktorých 9 pieskovísk sa nachádzalo v areáli materských škôl a 2 pieskovísk bolo verejných. Z 11 vzoriek pieskov, odobratých na vyšetrenie, v 2 vzorkách kvalita piesku nevyhovovala vo vyšetrených ukazovateľoch požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská, a to v 1 prípade pre prekročené najvyššieho prípustného množstva fekálnych streptokokov a v 1 prípade pre nález geohelmintov (vajíčok a lariev) a parazitov *Toxocara* sp. V oboch prípadoch išlo o pieskoviská umiestnené v areáloch materských škôl. Prevádzkovateľom týchto materských škôl boli vydané opatrenia rozhodnutím zabezpečiť zdravotne bezchybný piesok v pieskovisku, s termínom dňa doručenia rozhodnutia. O vykonanom opatrení bolo oddelenie HDM písomne resp. telefonicky upovedomené. V sledovaných zariadeniach prevádzkovatelia zabezpečujú pravidelné čistenie prekopávanie a prehrabávanie piesku, o čom sa vedie písomná evidencia. Pravidelne sa vykonáva údržba a čistenie vonkajších ihrísk, vrátane kosenia a hrabania trávy tak, aby nevzniklo žiadne riziko ohrozenia zdravia detí. Vo všetkých kontrolovaných pieskoviskách pri materských škôlách, okrem 1 prípadu, je vytvorená možnosť uzavrieť hraciu plochu pieskoviska buď celtovinovou plachtou, alebo rôznymi drevenými krytmi. Väčšina pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti sú oplotené s uzamykateľnou bráničkou.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2020

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelmintry (vajíčka, larvy)
materská škola	9	2	1	1
verejné detské ihrisko	2	0	0	0
Spolu	11	2	1	1

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch:

- V objektoch základných škôl a stredných škôl je prevádzkovaný 1 školský bufet a 3 nápojové automaty pri základných školách a 11 školských bufetov a 8 nápojových automatov umiestnených v objektoch stredných škôl a v domove mládeže. Školské bufety a automaty prevádzkujú fyzické osoby oprávnené na podnikanie, poskytujú doplnkové stravovanie pre deti základných a stredných škôl. V rámci výkonu ŠZD pracovníci vykonali 1 kontrolu školského bufetu. V školských bufetoch a automatoch sa sledujú aj marketingové praktiky zamerané na deti, ktoré by podporovali nezdravé potraviny a nápoje – v tomto roku neboli zistené žiadne uvedené marketingové praktiky zamerané na deti.
- V stredoškolských objektoch, kde sú umiestnené automaty so sortimentom rôznych druhov kávy je zabezpečené označenie, že sa jedná o kávu bez obsahu kofeínu je nalepené na každom jednom automate. Z nápojových automatov boli taktiež odstránené všetky nápoje s obsahom kofeínu – coca cola, kofola, pepsi cola, ice cafe.

V základných školách sú umiestnené Rajo automaty so sortimentom ochutených mliek, ovocných štiav.

- Pri kontrolách školských bufetov sa pracovníci oddelenia HDM zameriavajú hlavne na sortiment, ktorý nesmie obsahovať alkoholické nápoje, nápoje s obsahom kofeínu, chinínu a tabakové výrobky. Sortiment bufetu by mal byť v súlade s odporúčaniami racionálnej výživy s cieľom znižovať riziká výskytu chronických neprenosných ochorení, vrátane obezity. Pri previerkach sa opakovane zisťuje, že prevádzkovatelia napriek veľkej snahe a ponuke nedokážu predávať hlavne sortiment zdravej výživy, ktorý síce je v bufetoch pestro zastúpený, ale v obmedzenom množstve. Deti stále uprednostňujú bagety z bielej múky (šunkové, syrové, zeleninové), hot-dogy, obložené zemle, sladké pečivo, langoše, párky, balené šaláty, cukrovinky, chipsy, slané tyčinky, sladké nápoje (ochutené minerálne vody, džúsy, ľadový čaj), aj keď v ponukovom sortimente sú celozrnné výrobky, mliečne výrobky aj ovocie a neochutené minerálne vody, o tieto produkty zo strany detí pretrváva neustále výrazne menší záujem. Je možné konštatovať, že pri zostavovaní sortimentu v školských bufetoch sa rozhodne vychádza z dopytu žiakov a nerešpektujú sa odporúčania vládou prijatých programov - Národný program prevencie obezity a Aktualizovaný program ozdravenia výživy obyvateľov SR. V sortimente školských bufetov neprevláda výživovo hodnotný sortiment, ktorý by zodpovedal zdravej výžive, ktorá by mala optimálne zabezpečovať fyziologické požiadavky OVD pre rastúci organizmus.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť (tab. č. 2 a 3)

- celkový počet zariadení: 472
- počet neštátnych zariadení: 138
- počet kontrol: 133
- počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia (stery): 0
- počet odobratých vzoriek (voda, strava, piesok): 11
- počet iných výkonov (v rámci ŠZD): 1330

Štátny zdravotný dozor sa podľa § 54 a § 55 zákona č. 355/2007 Z. z., uskutočňoval v súlade s metodickými pokynmi a odbornými usmerneniami HH SR a ÚVZ SR k výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v zariadeniach pre deti a mládež zaradených do siete škôl a školských zariadení ako aj v zariadeniach mimo siete. Pracovníci sa zameriavali najmä na kontrolu hygienického stavu a technickej úrovne prevádzok zariadení pre deti a mládež, ale hlavne na dodržiavanie opatrení, ktoré boli vydané ÚVZSR z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky a pandémie ochorenia COVID -19, na dodržiavanie opatrení na zamedzenie šírenia akútnych ochorení a prenosných ochorení v kolektívoch, na kontrolu zariadení spoločného stravovania detí a mládeže, na sledovanie podmienok prípravy a podávania jedál, na likvidáciu kuchynského biologického odpadu, na spôsob zabezpečovania pitného režimu, na zabezpečenie čistoty a údržby priestorov zariadení pre deti a mládež, na kontrolu dodržiavania povinností, súvisiacich s prevádzkou pieskovísk pri materských školách a pieskovísk pri detských ihriskách v rámci občianskej vybavenosti sídlisk miest a obcí, na opatrenia zabráňujúce znečisteniu piesku v pieskoviskách objektivizáciou vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku a na prevádzku letných a zimných zotavovacích podujatí pre deti a mládež. U kontrolovaných subjektov sa pracovníci oddelenia venovali problematike zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby pre zamestnancov a sledovali dodržiavanie ustanovení zákona o ochrane nefajčiarov. Porušenia týkajúce sa

plnenia zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov neboli zistené. Z pieskovísk pri materských školách a z verejných pieskovísk bolo odobratých spolu 11 vzoriek piesku na mikrobiologické a parazitárne vyšetrenie, z ktorých 2 vzorky prekročili najvyššie prípustné množstvá vybraných indikátorov parazitárneho znečistenia piesku. Na zabezpečenie zdravotne bezchybného piesku v pieskoviskách určených na hranie detí bolo prevádzkovateľom pieskovísk uložených 2 opatrenia rozhodnutím zabezpečiť zdravotne bezchybný piesok v pieskovisku, po odstránení nedostatkov vykonať opakovaný rozbor vzorky piesku za účelom overenia účinnosti vykonaných opatrení a protokol o kontrole zaslať RÚVZ v Žiari nad Hronom.

Celková hygienická situácia na úseku školských zariadení sa každoročne postupne vylepšuje aj zásluhou finančných prostriedkov pridelených prostredníctvom Regionálneho operačného programu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a rezerv MŠVVaŠ SR. Prioritou oddelenia je zdravotno-hygienické zabezpečenie v priebehu zimných a letných zotavovacích podujatí. Z celkového počtu 472 sledovaných zariadení 366 (77,54 %) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 106 zariadení (22,4 %) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

Do tejto kategórie sú zaradené Mestské detské jasle v Žiari nad Hronom, a zariadenie „Opatrovateľská služba detí“ Brehy, kde sa prevádzkuje živnosť starostlivosti o deti do 6 rokov veku. Stravovanie detí zo zariadenia „Mestské detské jasle majú stravovanie zabezpečené zo školskej jedálne materskej školy, ktorá je súčasťou objektu jaslí. Prevádzka „Opatrovateľská služba detí“ Brehy disponuje vlastným stravovacím zariadením. Uvedené prevádzky zodpovedajú všetkým stanoveným hygienickým požiadavkám. Pri ŠZD neboli zistené nedostatky.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 3 a 4)

- zariadenia starostlivosti o deti do 6 rokov veku

Zdravotno-hygienická situácia na úseku zariadení starostlivosti o deti do 6 rokov veku je priaznivá: Ide o 2 zariadenia - Mestské detské jasle v Žiari nad Hronom, prevádzka „Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa“ v Novej Bani bola zrušená a zariadenie „Opatrovateľská služba detí“ Brehy. Uvedené prevádzky zodpovedajú všetkým stanoveným hygienickým požiadavkám.

- materské školy

Zdravotno-hygienická situácia na úseku materských škôl sa postupne vylepšuje rekonštrukciami a opravami objektov, opravami striech, obnovou vnútorných priestorov, výmenou okien, čo bolo hradené aj z prostriedkov pridelených z fondov EÚ a rezerv. Z dôvodu komplikovanej a stále sa meniacej epidemiologickej situácie nebolo možné súhlasiť z prechodným zvýšením počtu detí. Z celkového počtu 66 materských škôl - 42 (64%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 24 zariadení (36%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

V 1 materskej škole došlo k rozšíreniu priestorov a navýšeniu kapacity zariadenia z dôvodu vybudovania nových tried pre deti s prislúchajúcim zariadením. Priestory boli posúdené rozhodnutím do prevádzky.

- základné školy

Zdravotno-hygienická situácia na úseku základných škôl je priaznivá. Z celkového počtu 37 základných škôl - 34 (92%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 3 zariadenia (8 %) sú s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. V priestoroch Súkromnej Základnej školy s materskou školou, Ul. Angyalova v Kremnici, ktorej zriaďovateľom je Občianske združenie eMKLub, došlo k čiastočnému zlepšeniu zdravotno-hygienických požiadaviek a nepredpokladá sa nepriaznivý vplyv na zdravie detí. Pracovníci oddelenia HDM riešili 1 podnet v základnej škole na výskyt pedikulózy, ako aj pri zistení pedikulózy u žiakov. Na základe výkonu ŠZD bol podnet vyhodnotený ako neopodstatnený, škola striktno dodržiava schválené postupy a opatrenia pri podozrení na výskyt pedikulózy. Pracovníci školy spolupracujú so zákonnými zástupcami detí, informujú ich o nevyhnutnosti vykonať dezinfekciu a prísne dodržiavanie osobnej hygieny.

- gymnáziá

Zdravotno-hygienická situácia na úseku gymnázií (4) je priaznivá, 3 školy (75 %) zodpovedajú stanoveným hygienickým požiadavkám a 1 škola (25 %) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

- stredné odborné školy

Hygienická úroveň stredných odborných škôl, v celkovom počte 13, je vcelku priaznivá. 8 (61,5%) škôl zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 5 zariadení (38,5%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

- jazykové školy

Jazykové školy, v celkovom počte 6, zodpovedajú stanoveným hygienickým požiadavkám pre daný druh zariadení.

- praktické vyučovanie

Odborný výcvik žiakov 13 stredných odborných škôl sa vykonáva na 25 pracoviskách odborného výcviku pri školách. Školy každoročne uzatvárajú nové zmluvy s fyzickými alebo právnickými osobami oprávnenými na podnikanie, ktoré majú zriadené pracoviská praktického vyučovania. Počet zmluvných pracovísk sa každoročne výrazne mení, do celkového počtu zariadení počet PPV u súkromníkov neuvádzame.

- školy pre deti, alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Z celkového počtu 10 škôl pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, 5 škôl (50%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 5 zariadení (50%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

- zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a základné umelecké školy

Prevádzky školských klubov a centier voľného času sú v priestoroch s vyhovujúcimi zdravotno-hygienickými podmienkami. Zo 63 zariadení 45 zariadení (71%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 18 zariadení (29%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. Základné umelecké školy 6 (100%) zodpovedajú stanoveným hygienickým požiadavkám pre daný druh zariadení, resp. majú drobné nedostatky. Evidujeme 9 elokovaných pracovísk 3 základných umeleckých škôl, ktoré vykonávajú svoju činnosť v poobedňajších hodinách v priestoroch schválených RÚVZ v Žiari nad Hronom - v 3 materských a v 6 základných školách.

- ubytovacie zariadenia

Do tejto kategórie je zahrnuté ubytovacie zariadenie pri Základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej, Viliama Gaňu v Kremnici, 7 ubytovacích zariadení pri stredných školách a Domov sociálnych služieb Nová Baňa - Hrabiny. Z toho 5 zariadení (75%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 2 zariadenia (25%) sú s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

Celková kapacita všetkých ubytovacích zariadení je 1 216 lôžok. Počet ubytovaných je 1 140, čo predstavuje 93,7 percentnú vyťaženosť.

- zariadenia sociálnych služieb, zariadenia na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately

Z 5 zariadení tejto kategórie, zodpovedajú 4 zariadenia (80%) všetkým stanoveným požiadavkám, 1 zariadenie (20%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. V kategórii zariadenia sociálnych služieb sú evidované Domov sociálnych služieb – DSS Hrabiny, 2 útulky pre dievčatá a chlapcov z detských domovov a krízových rodín, ktoré prevádzkuje Občianske združenie eMKLub Kremnica a 2 detské domovy rodinného typu. DeD v Novej Bani poskytuje šiestim samostatným výchovným skupinám detí ubytovanie a starostlivosť v hlavnej budove a v 2 samostatných rodinných domoch. V Kremnici je evidovaný DeD Maurícius a 4 samostatné rodinné domy s 8 samostatnými výchovnými skupinami detí. Zdravotno-hygienická situácia zariadení je uspokojivá.

- zotavovacie podujatia

V roku 2020 bolo podľa § 13 ods. 4 písm. d zákona č. 355/2007 Z. z., orgánom verejného zdravotníctva schválených spolu 126 letných a zimných zotavovacích podujatí pre deti a mládež a 8 neschválených vzhľadom na komplikovanú a stále sa meniacu epidemiologickú situáciu v 23 rekreačných zariadeniach, z ktorých 20 (87%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám a 3 rekreačné zariadenia (13%) sú s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. V rekreačnom zariadení Limba na Skalke sa začalo s postupnou rekonštrukciou ubytovacích priestorov – vymieňajú sa netesniace okná, obnovujú sa izby a zariadenia na osobnú hygienu. Postupná rekonštrukcia naďalej trvá.

- zariadenia školského stravovania

Zo 106 evidovaných zariadení školského stravovania 76 zariadení (71,7%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 30 zariadení (28,3%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. Pri 1 základnej škole sa vybudovala nová výdajňa stravy, nakoľko deti mali zabezpečené stravovanie v inom školskom zariadení mimo budovy školy. Nové priestory boli posúdené rozhodnutím do prevádzky.

- zariadenia rýchleho občerstvenia

Z 10 školských bufetov pri stredných školách a 1 bufetu pri základnej škole zodpovedá všetkých 11 (100%) stanoveným hygienickým požiadavkám pre daný druh zariadení. Prevádzkovateľmi uvedených zariadení sú fyzické osoby oprávnené na podnikanie a v jednom prípade škola.

- telocvične pri školách

Pri školách evidujeme 49 telocviční, 40 (82%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 9 (18%) telovýchovných zariadení je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

- ostatné

Do kategórie „Ostatné“ (počet 40) sú zaradené detské ihriská, materské centrá, detské centrum v Banskej Štiavnici, Kaviareň s detským kútikom a klubovňa pre mentálne a psychicky znevýhodnenú mládež v Žarnovici, neplavecký bazén pri SOŠ Žarnovica, Občianske združenie eMkLub v Kremnici, chránené pracoviská, autoškoly, výučbové centrum komunikácie a vizualizácie VŠVU Bratislava v Kremnici, učebno-výcvikové zariadenie FCHPT STU Bratislava vo Vyhniach a detašované pracovisko FA STU Bratislava v Banskej Štiavnici, Centrum pre deti a rodiny - administratívne priestory pre odborných zamestnancov v Novej Bani a v Banskej Štiavnici. 35 (87,5%) týchto zariadení zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 5 (12,5%) zariadení je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách (tab. č. 5)

V základných školách v regióne Žiar nad Hronom sa zmennosť dlhodobo neviduje.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 6)

Z celkového počtu 472 sledovaných zariadení pre deti a mládež je v spádovej oblasti RÚVZ Žiar nad Hronom 429 (90,9%) zariadení zásobovaných pitnou vodou z verejného vodovodu, 43 zariadení je zásobované vodou z vlastného vodného zdroja. Kvalita vody vyhovovala požiadavkám zdravotnej bezpečnosti ustanovenej vyhláškou MZ SR č. 247/2017 Z.Z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení noviel. Prevádzkovatelia jednotlivých zariadení si kontrolu kvality pitnej vody z vlastných vodných zdrojov zabezpečujú prostredníctvom komerčných akreditovaných laboratórií a protokoly s vyhovujúcou kvalitou pitnej vody predkladajú RÚVZ v Žiari nad Hronom. V prípade predloženia protokolov s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody boli prevádzkovatelia a majitelia vlastných vodných zdrojov upozornení na zabezpečovanie dezinfekcie vody a na vykonanie opakovaného odberu vzorky vody v ukazovateľoch, ktoré nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie (tab. č. 7)

V roku 2020 dusičnanová methemoglobinémia u detí diagnostikovaná nebola.

Stravovanie detí a mládeže (tab. č. 8a, 8b, 8c, 8d)

Z celkového počtu 207 zariadení (tab. 8a) pre deti a mládež má 88 (42,51%) zariadení vlastné stravovacie zariadenie (t. j. školská jedáleň, kuchyňa pri RZ), 34 (16,43%) zariadení je riešených s dovozom stravy, 40 (19,32%) zariadení má zabezpečené stravovanie detí a mládeže v inom účelovom zariadení, 45 zariadení (21,74) nemá zabezpečené stravovanie (ide o špeciálne východné zariadenia a ostatné zariadenia). Vykonaných bolo celkom 44 previerok v rámci ŠZD a 3 ÚKP so zameraním na dodržiavanie zásad správnej výrobných praxe pri skladovaní potravín, príprave stravy, uchovávaní a výdaji hotových pokrmov, odkladanie vzoriek stravy, na dodržiavanie zásad osobnej a prevádzkovej hygieny, na kontrolu dodržiavania pestrosti jedálnych lístkov a označovania alergénov. V 6 zariadeniach školského stravovania boli zistené nedostatky v skladovaní potravín, kde dochádzalo k zmrazovaniu potravín dodaných do prevádzky v čerstvom, resp. chladenom stave (čerstvé výsekové mäso,

pečivo). Prevádzkovateľom boli uložené na mieste opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Za uvedené nedostatky boli v blokovom konaní podľa § 29 ods. 1 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách uložené 2 blokové pokuty v sume 30 eur.

V rámci kategorizácie školských jedální pre deti a mládež, bolo na základe výsledkov bodovacieho systému HACCP do kategórie I. (počet získaných bodov menej ako 100) zaradených 58 zariadení spoločného stravovania (65,9%). Do II. kategórie epidemiologickej rizikovosti (počet získaných bodov od 101 – 250) bolo zaradených 30 (34,09%) vlastných stravovacích zariadení – vývarovní v zariadeniach pre deti a mládež v regióne Žiar nad Hronom.

Z 35 výdajných školských jedální pre deti a mládež bolo na základe získaných bodov, zaradených do I. kategórie (počet získaných bodov menej ako 100) spolu 32 výdajných školských jedální (91,43 %). Do II. kategórie (počet získaných bodov 200-250) boli zaradené 3 výdajné školské jedálne (8,57 %).

V roku 2020 sa v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež stravovalo v rámci epidemiologických možností 21168 (87,24 %) detí z celkového počtu 24264 detí v zariadeniach.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný mierny pokles v počte stravníkov v základných školách o 6%. V rámci výkonu ŠZD a cielených mimoriadnych kontrol bolo zistené, že v žiadnej z kontrolovaných základných škôl nedošlo k narušeniu organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu z dôvodu zavedenia obedov zdarma. Vo všetkých základných školách sa z podávaním obedov zadarmo veľmi dobre prispôbili systému tak aby všetky deti mali zabezpečenú teplú stravu.

Zotavovacie podujatia pre deti a mládež (tab. č. 9/a, 9/b)

V roku 2020 bolo orgánom verejného zdravotníctva podľa § 13 ods. 4 písm. d.) zákona č. 355/2007 Z. z., vydaných spolu 126 rozhodnutí na posúdenie zotavovacích podujatí, z toho na školy v prírode 43 rozhodnutí schválených orgánom verejného zdravotníctva a 8 rozhodnutí neschválených orgánom verejného zdravotníctva pre komplikovanú epidemiologickú situáciu, 57 rozhodnutí na lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy a 18 rozhodnutí na letnú detskú rekreáciu. Na zotavovacích podujatiach sa v 23 stálych, odsúhlasených rekreačných objektoch, v 176 turnusoch odrekreovalo spolu 9698 detí; z toho škôl v prírode sa zúčastnilo 5177 detí v 66 turnusoch, 2076 detí absolvovalo lyžiarsky výchovno-výcvikový kurz v spolu 57 turnusoch a 2445 detí sa v 53 turnusoch zúčastnilo letnej detskej rekreácie.

Pri previerkach stravovacích a ubytovacích podmienok zotavovacích podujatí v zimných a letných turnusoch, vykonaných v rámci výkonu zvýšeného štátneho zdravotného dozoru zameraného na dodržiavanie hygienických požiadaviek bolo vykonaných celkom 13 kontrol. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež boli organizované na požadovanej úrovni, prevažná väčšina organizátorov opakovane každoročne organizuje zotavovacie podujatia v tých istých stálych rekreačných zariadeniach. Pri ŠZD, závažné nedostatky neboli zistené.

Najčastejšie a stále sa opakujúce nedostatky v súvislosti s posudzovaním zotavovacích podujatí pre deti a mládež - žiadosti o posúdenie zotavovacieho podujatia sú nezriedka doručované na „poslednú chvíľu“ a organizátori zotavovacieho podujatia následne telefonicky urgujú vydanie rozhodnutia; žiadosti bývajú často krát neúplné - chýba zriaďovacia listina

školy, nie je priložený doklad o zaplatení správneho poplatku u neštátnych škôl, k žiadosti často nebýva priložený opis činnosti, čo predlžuje termín vybavovanie rozhodnutí.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže.

Trvalým predmetom našej pozornosti je komplexná zdravotno-hygienická situácia v zariadeniach pre deti a mládež. Celkovú hygienickú situáciu zariadení pre deti a mládež v našom regióne môžeme aj v roku 2020 hodnotiť ako priaznivú a postupne sa vylepšujúcu, aj napriek tomu, že zriaďovatelia a prevádzkovatelia školských zariadení (obce, orgány miestnej samosprávy, školy s právnou subjektivitou a VÚC) dlhodobo zápasia s finančnými problémami. V predškolských zariadeniach je hygienická situácia charakterizovaná uspokojivou prevádzkovou hygienou, optimálnym režimom dňa, postupným vylepšovaním technického stavu objektov a odstraňovaním pretrvávajúcich menej závažných nedostatkov. Postupne sú realizované aj plánované zámery rozsiahlejších opráv a rekonštrukcií objektov základných a stredných škôl (učebne, telocvične, stravovacie zariadenia, ubytovacie zariadenia, zariadenia pre osobnú hygienu), čo vyžaduje väčší objem finančných prostriedkov aj z Regionálneho operačného programu a z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Pomocou viacerých projektov boli na školách vybudované multifunkčné ihriská, modernizácia a rekonštrukcia hygienických zariadení, výmena okien, podláh, rekonštrukcia vykurovania a zatepl'ovanie fasád a dodané zariadenia informačno-komunikačnej technológie (osobné počítače, projektory, interaktívne tabule). Úroveň prevádzkovej hygieny a čistota zariadení je vyhovujúca. Rekonštrukciou školských objektov sa neustále vylepšujú zdravotno-hygienické, mikroklimatické a pracovné podmienky školských zariadení. Do opráv a údržby školských zariadení je treba neustále investovať.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

Každoročne sa v školských zariadeniach sporadicky opakuje výskyt pedikulózy najmä u detí mladšieho školského veku, spravidla ide o deti z rodín s nevyhovujúcim sociálnym zázemím, ktorých rodičia nevenujú ochoreniu patričnú pozornosť a posielali deti do kolektívu, napriek tomu, že deti evidentne nie sú nedoliečené. V prípade opakovaného výskytu parazitárneho ochorenia sú nariadené opatrenia prijať dieťa do kolektívu až po vyšetrení praktickým lekárom starostlivosti o deti a mládež.

V roku 2020, z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky a pandémie ochorenia COVID -19 bola nepriaznivá epidemiologická situácia.

Tab. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§§ 10,11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.)

úsek činnosti	úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	konceptná činnosť	počet riešených úloh, programov a projektov	počet vyšetrených detí v rámci úloh a rogramov	Odborná a metodická činnosť		Účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odbor-níkov	Publi-kačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikač-nými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné	
						5	6							7
	1	2	3	4.jan	4.feb	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Spolu	4	6	0	1	0	1256	0	0	0	0	0	0	0	114

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet konceptných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmerení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účasť na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	1	1				4
2.	Materské školy	66	5	31			9	590
3.	Základné školy	37	6	19				561
4.	Gymnázia	4	1					
5.	SOS ^{b)}	13	7	1				29
6.	Jazykové školy	6	6					
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	25	0					
8.	Špeciálne školy ^{c)}	10	0	4				10
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0					
10.	Zar. a prev. mimoškól. vych. a vzdel. + ZUS	63	19					5
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	2					
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	0	1				4
13.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	1				3
14.	Zot. poduj. + ŠvP	23	23	49				99
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	106	13	22				22
16.	Zar. rýchleho občerstv.	11	11	1				3
17.	Telocvične pri školách	49	4					
18.	Ostatné	40	40	3			2	
SPOLU		472	138	133	0	0	11	1330

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOS, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a výtvarne stravy

Tab.3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení					Hodnotenie zariadení				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	1	2	100,00	0	0,00		0,00		0,00
2.	Materské školy	66	5	42	63,64	24	36,36		0,00		0,00
3.	Základné školy	37	6	34	91,89	3	8,11		0,00		0,00
4.	Gymnázia	4	1	3	75,00	1	25,00		0,00		0,00
5.	SOŠ ^{b)}	13	7	8	61,54	5	38,46		0,00		0,00
6.	Jazykové školy	6	4	6	100,00	0	0,00		0,00		0,00
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	25	0	25	100,00	0	0,00		0,00		0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	10	0	5	50,00	5	50,00		0,00		0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00	0	0,00		0,00		0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. a ZUŠ	63	19	45	71,43	18	28,57		0,00		0,00
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	2	5	71,43	2	28,57		0,00		0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	0	4	80,00	1	20,00		0,00		0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	5	100,00	0	0,00		0,00		0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	23	23	20	86,96	3	13,04		0,00		0,00
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	106	13	76	71,70	30	28,30		0,00		0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	11	11	11	100,00	0	0,00		0,00		0,00
17.	Telocvične pri školách	49	6	40	81,63	9	18,37		0,00		0,00
18.	Ostatné	40	40	35	87,50	5	12,50		0,00		0,00
SPOLU		472	138	366	77,54	106	22,46	0	0,00	0	0,00

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatória a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výtvarne stravy

Tab. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Celkový počet ubytovacích zariadení		Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou		
		1	2				3	4	5
1.	Ubytovacie zariadenia								
		gymnázia							
2.		SOŠ	5	959	928	96,77			
3.		konzervatóriá				0,00			
4.		VŠ				0,00			
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ				0,00			
6.		ZŠ	1	174	129	74,14			
7.		SŠ				0,00			
8.		praktické OU				0,00			
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		1	83	83	100,00			
SPOLU		7	1216	1140	93,75	0	0	0	

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách				Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	8		
Banská Štiavnica	8	0	1346	111						
Žarnovica	11	0	1982	187						
Žiar nad Hronom	18	0	3555	386						
Kraj										
Spolu šk.r. 2020/2021	37		6883	684						

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení			Kvalita vody					Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	2	100,00	0		0,00		0,00		
2.	Materské školy	66	61	92,42	5		0,00		0,00		
3.	Základné školy	37	33	89,19	4		0,00		0,00		
4.	Gymnázia	4	4	100,00	0		0,00		0,00		
5.	SOŠ ^{b)}	13	12	92,31	1		0,00		0,00		
6.	Jazykové školy	6	6	100,00	0		0,00		0,00		
7.	Miestna výkonnú praktického vyučovania	25	25	100,00	0		0,00		0,00		
8.	Špeciálne školy ^{c)}	10	8	80,00	2		0,00		0,00		
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0,00	0		0,00		0,00		
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	63	59	93,65	4		0,00		0,00		
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	7	100,00	0		0,00		0,00		
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	5	100,00	0		0,00		0,00		
13.	Špeciálne vých. zariadenia	5	5	100,00	0		0,00		0,00		
14.	Zot. poduj. + ŠvP	23	11	47,83	12		0,00		0,00		
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	106	95	89,62	11		0,00		0,00		
16.	Zar. rýchleho občerstv.	11	11	100,00	0		0,00		0,00		
17.	Telocvične pri školách	49	45	91,84	4		0,00		0,00		
18.	Ostatné	40	40	100,00	0		0,00		0,00		
SPOLU		472	429	90,89	43	0	0,00	0	0,00	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatória a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a vŕdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Bratislava			0	0	0	0	0
B.Bystrica			0	0	0	0	0
Nitra			0	0	0	0	0
Trnava			0	0	0	0	0
Trenčín			0	0	0	0	0
Žilina			0	0	0	0	0
Košice			0	0	0	0	0
Prešov			0	0	0	0	0
S p o l u kraj:			0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí
6. Pozn.: V prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode aj v strave, označte údaj hviezdikou.

Tab. 8a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Spôsob zabezpečenia stravovania												
		Počet zar.		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.	Prevádzkame do 6 r. ^{a)}	2	1	50,00	1	50,00	0	0,00						
2.	Materské školy	66	38	57,58	11	16,67	17	25,76						
3.	Základné školy	37	17	45,95	6	16,22	14	37,84						
4.	Gymnázia	4	1	25,00	2	50,00	1	25,00						
5.	SOŠ ^{b)}	13	4	30,77	3	23,08	6	46,15						
6.	Špeciálne školy ^{c)}	10	1	10,00	7	70,00	2	20,00						
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00						
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	5	71,43	2	28,57	0	0,00						
9.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	0,00	0	0,00	0	0,00				5	100,00	
10.	Zot. poduj. + ŠvP	23	21	91,30	2	8,70	0	0,00						
11.	Ostatné	40	0	0,00	0	0,00	0	0,00					40	100,00
SPOLU		207	88	42,51	34	16,43	40	19,32	0	0,00	45	21,74		

Legenda k tab. č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
 2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
 3. počet vlastných stravovacích zariadení v percentách
 4. počet zariadení s dovozom stravy
 5. počet zariadení s dovozom stravy v percentách
 6. počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zariadení
 7. počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zar. v %
 8. počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení
 9. počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení v %
 10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
 11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %
- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
b) SOŠ, konzervatória a jazykové školy
c) špeciálne MŠ, ZŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8b.Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	1	1	100,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
2.	Materské školy	66	38	29	76,32	9	23,68		0,00		0,00		0,00
3.	Základné školy	37	17	12	70,59	5	29,41		0,00		0,00		0,00
4.	Gymnázia	4	1	1	100,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
5.	SOŠ ^{b)}	13	4	3	75,00	1	25,00		0,00		0,00		0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	10	1	1	100,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	5	2	40,00	3	60,00		0,00		0,00		0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	0	0,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	23	21	9	42,86	12	57,14		0,00		0,00		0,00
11.	Ostatné	40	0	0	0,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
SPOLU		207	88	58	65,91	30	34,09	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	1	1	100,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
2.	Materské školy	66	11	11	100,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
3.	Základné školy	37	7	7	100,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
4.	Gymnázia	4	2	1	50,00	1	50,00		0,00		0,00		0,00
5.	SOŠ ^{b)}	13	3	2	66,67	1	33,33		0,00		0,00		0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	10	7	6	85,71	1	14,29		0,00		0,00		0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	2	2	100,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	0	0,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	23	2	2	100,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
11.	Ostatné	40	0	0	0,00	0	0,00		0,00		0,00		0,00
SPOLU		207	35	32	91,43	3	8,57	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	46	46	100,00
2.	Materské školy	3356	2335	69,58
3.	Základné školy	6883	5982	86,91
4.	Gymnázia	1337	958	71,65
5.	SOŠ ^{b)}	1841	1321	71,75
6.	Špeciálne školy ^{c)}	531	471	88,70
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1140	925	81,14
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	9130	9130	100,00
11.	Ostatné	0	0	0,00
SPOLU		24264	21168	87,24

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 9a Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	18	18	0	2445
2	školy v prírode	51	43	8	5177
3	Iné	0		0	0
S p o l u:		69	61	8	7622

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. 9b Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	0	0	0	0
2	školy v prírode	57	57	0	2076
3	Iné	0	0	0	0
S p o l u:		57	57	0	2076

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Počet zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov v okrese Žiar nad Hronom je 44 009, čo je 91,52 %. Oproti roku 2019 sa zásobovanie obyvateľov z verejných vodovodov znížilo o 0,17 %. Zvyšok obyvateľov je zásobovaných z individuálnych vodných zdrojov. V obciach Lovča, Repište, Lúčky a v meste Žiar nad Hronom, v časti Šašovské Podhradie, nie je vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia obcí sú zásobovaní vodou z individuálnych vodných zdrojov. Obec Lovča má možnosť napojiť sa na Turčekovský skupinový vodovod (TSV), no obyvatelia obce nemajú záujem o napojenie. Obec Repište, Lúčky a mesto Žiar nad Hronom neplánuje riešiť zásobovanie obyvateľov obcí z verejného vodovodu z finančných dôvodov a pre nezáujem so strany obyvateľov. V obci Dolná Ždaňa sú zásobované z dvoch verejných vodovodov tri bytové domy, 200 obyvateľov, čo je 23,67 % obyvateľov obce. V obci sa plánuje vybudovať verejný vodovod, kde ako vodný zdroj bude slúžiť TSV. V obci Horná Ždaňa sú vybudované dva verejné vodovody, jeden v správe obce (podzemný zdroj), na ktorý je napojených 110 obyvateľov a druhý v správe StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom (TSV – povrchový zdroj). Na tento vodovod sa napojilo len cca 175 obyvateľov. Zvyšní obyvatelia (47,9 %) využívajú aj naďalej vlastné individuálne zdroje. Z povrchového vodného zdroja je zásobovaný verejný vodovod v obci Prochot, kde vodný zdroj je Prochotský potok, ktorý slúži ako doplňujúci vodný zdroj. Z potoka je priamy odber cez hrubý pieskový filter, bez úpravy. V meste Kremnica je úpravňa vody „ÚV Pod Čerešňou“, kde vodným zdrojom je Zvolenský potok. V obci Sklené Teplice pre ÚV slúži ako vodný zdroj Vydričný potok. ÚV Sklené Teplice je dlhodobo mimo prevádzky. Z povrchového vodného zdroja – TSV je zásobovaná časť obyvateľov mesta Žiar nad Hronom, Kremnice – I. tlakové pásmo, obce Bartošova Lehôtka, Horná Ves, Hliník nad Hronom, Lehôtka pod Brehmi a časť obce Horná Ždaňa. V obciach Kunešov, Dolná Ves a Dolná Trnávka slúži TSV ako doplňujúci vodný zdroj v prípade nedostatku vody z vlastných zdrojov v obciach. Ďalej je z povrchového vodného zdroja – TSV zásobovaná časť obce Krahule. V okrese Žiar nad Hronom je vybudovaná ÚV v obci Slaská, ktorá upravuje podzemnú vodu – úprava tvrdosti. V obci Dolná Ždaňa v bytových domoch sú dve ÚV, jedna pre 2 bytové domy na úpravu dusičnanov a druhá pre 1 bytový dom na úpravu železa a mangánu. Dezinfekcia vody sa vykonáva ÚV lampou, chlórnanom sodným a plynným chlór. Plynný chlór sa používa v ÚV Kremnica a vo vodojeme Žiar nad Hronom - TSV. V obci Bzenica sa na dezinfekciu vody používa chlórnan sodný aj ÚV lampa. V ostatných vodovodoch sa na dezinfekciu pitnej vody používa chlórnan sodný dávkovaný dávkovacími čerpadlami. Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa dezinfekcia vody nezmenila. V okrese Žiar nad Hronom sú 4 ÚV, kde sa upravuje podzemná voda a to ÚV Slaská, dve ÚV Dolná Ždaňa a ÚV Prochot. Celkový počet verejných vodovodov v správe StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom je 30, ktoré zásobujú pitnou vodou 41 617 obyvateľov, čo je 94,56 % z počtu zásobovaných obyvateľov. V správe obcí je 10 verejných vodovodov, ktoré pitnou vodou zásobujú 2 116 obyvateľov, čo je 4,81 %. Verejný vodovod v správe Dalkia Utilities a. s., Žiar nad Hronom, zásobuje pitnou vodou 276 obyvateľov obce Ladomerská Vieska - sídlisko, čo je 0,63 %. Verejný vodovod CTS s. r. o., Banská Bystrica, zásobuje pitnou vodou časť objektov v rekreačnej oblasti Kremnica - Skalka. Prevažná väčšina obyvateľov je zásobovaná z podzemných vodných zdrojov. Nedostatok vody vo verejných vodovodoch v roku 2020 sa vyskytol v obciach Kunešov, Dolná Trnávka a Dolná Ves v letných mesiacoch, keď sa využil ako doplňujúci vodný zdroj TSV. Podľa vyjadrenia prevádzkovateľov verejných vodovodov,

výdatnosť vodných zdrojov sa znižuje nielen v letných mesiacoch, ale celoročne. V okrese Žiar nad Hronom je celkovo 41 verejných vodovodov a 21 zásobovacích oblastí.

Počet zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov v okrese Banská Štiavnica je 16 035, čo je 97,06 %. Oproti roku 2019 sa zásobovanie obyvateľov z verejných vodovodov zvýšilo o 0,29 %. Zvyšok obyvateľov je zásobovaných z individuálnych vodných zdrojov. V obci Beluj nie je vybudovaný verejný vodovod a obec neplánuje vybudovať verejný vodovod, z finančných dôvodov a pre nezáujem občanov obce o pripojenie. V obci Počúvadlo je vybudovaný verejný vodovod, ktorý nie je skolaudovaný. Obyvatelia sú zásobovaní z podzemných individuálnych vodných zdrojov. Povrchový vodný zdroj vodárenská nádrž Rozgrund sa nevyužíva a ÚV Rozgrund je odstavená. Ako náhradný vodný zdroj pre časť mesta Banská Štiavnica, Štiavnické Bane, časť Horná Roveň a doplňujúci vodný zdroj Ilija, slúži Pohronský skupinový vodovod. V okrese Banská Štiavnica sú 2 úpravné vôd a to ÚV Rozgrund, upravovala povrchovú vodu a ÚV Banský Studenec, kde prebieha úprava podzemnej vody v ukazovateľoch železo a mangán. ÚV Rozgrund nie je v prevádzke a prebieha tu študijná práca na odstránenie nevyhovujúcich senzorických ukazovateľov. Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórnanom sodným a plynným chlórrom. Plynný chlór sa používa v ÚV Banský Studenec. V ostatných vodovodoch sa na dezinfekciu pitnej vody používa chlórnan sodný dávkovaný dávkovacími čerpadlami. Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa dezinfekcia vody nezmenila. Celkový počet verejných vodovodov v správe StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom je 11, ktoré zásobujú pitnou vodou 14 118 obyvateľov, čo je 88,04 % z počtu zásobovaných obyvateľov. V správe obcí sú 4 verejné vodovody, ktoré pitnou vodou zásobujú 1 917 obyvateľov, čo je 11,96 %. Obec Ilija bola v roku 2020 zásobovaná pitnou vodou z PSV, zdroj vody predtým slúžil ako doplňujúci vodný zdroj, z dôvodu nevyhovujúcej kvality vody z vlastných zdrojov. Nedostatok vody sa vo verejných vodovodoch nevyskytol. Podľa vyjadrenia prevádzkovateľov verejných vodovodov, výdatnosť vodných zdrojov sa znižuje nielen v letných mesiacoch, ale celoročne. V okrese Banská Štiavnica je celkom 15 verejných vodovodov a 11 zásobovacích oblastí.

Počet zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov v okrese Žarnovica je 24 268, čo je 89,88 %. Oproti roku 2019 sa zásobovanie obyvateľov z verejných vodovodov znížilo o 0,12 %. Zvyšok obyvateľov je zásobovaných z individuálnych vodných zdrojov. V obciach Rudno nad Hronom, Veľké Pole a Voznica nie je vybudovaný verejný vodovod a obce neplánujú vybudovať verejný vodovod, nakoľko obyvatelia nemajú záujem o pripojenie. Obce Horné Hámre (Žarnovický skupinový vodovod), Hodruša Hámre, časť Kopanice a časť Banská Hodruša (vodovod Mikuláš) sú zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu v správe obce. Prevažná väčšina obyvateľov v okrese je zásobovaná z podzemných vodných zdrojov. Z povrchového vodného zdroja je zásobovaný verejný vodovod pre časť mesta Nová Baňa, Stará Huta, kde je vodným zdrojom Starohutský potok s úpravou v ÚV Stará Huta. Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórnanom sodným, ÚV lampou a plynným chlórrom. Plynný chlór sa používa v čerpacej stanici Kajlovka vo vodovode pre časť mesta Nová Baňa a Žarnovickom skupinovom vodovode (vodojem Hrabíčov). V obci Brehy sa na dezinfekciu používa UV žiarenie (v prípade poruchy je možné vykonať dezinfekciu vody vo vodovodnom potrubí chlórnanom sodným). V ostatných vodovodoch sa na dezinfekciu pitnej vody používa chlórnan sodný dávkovaný dávkovacími čerpadlami. Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa dezinfekcia vody nezmenila. Celkový počet verejných vodovodov v správe StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom je 19, ktoré zásobujú pitnou vodou 23 588 obyvateľov, čo je 97,20 % zásobovaných obyvateľov. V správe obce sú 2 verejné vodovody, ktoré pitnou vodou zásobujú 680 obyvateľov, čo je 2,80 %. Nedostatok vody sa vyskytol vo verejných vodovodoch Hodruša Hámre, časť Kopanice, kde bola dovážaná voda do vodojemu cisternou.

Ako zdroj vody bol Žarnovický skupinový vodovod. V okrese Žarnovica je celkom 21 verejných vodovodov a 11 zásobovacích oblastí.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou v okrese Žiar nad Hronom z verejných vodovodov je 91,52 %, v okrese Žarnovica 89,88 % a v okrese Banská Štiavnica 97,06 %. V obci Prochot je voda z Prochotského potoka ako doplňujúci vodný zdroj. V prípade zvýšeného zákalu vo vodnom toku, ktorý spôsobujú privalové dažde, dôjde k odstaveniu zdroja vody a vo verejnom vodovode sa využíva len zdroj vody – vrt. Voda z vrtu sa upravuje v ÚV (úprava železa a mangánu). V obciach Jastrabá a Janova Lehota dlhodobo pretrváva nevyhovujúca kvalita vody vo fyzikálnochemických ukazovateľoch, v prípade zvýšených zrážok. Pre obec Janova Lehota sa vybuďovalo prírodné potrubie z vodného zdroja vrt Slaská, stavba je pred kolaudáciou. Obec Jastrabá sa plánuje pripojiť na TSV. V obci Ilija sa využíva ako zdroj vody PSV, ktorý pôvodne slúžil ako doplňujúci vodný zdroj. Miestne vodné zdroje – pramene sú odstavené, pretože často vykazovali nevyhovujúcu kvalitu vody v senzorických ukazovateľoch. Nedostatok pitnej vody v roku 2020 sa vyskytol vo verejnom vodovode Hodruša Hámre, časť Kopanice v letných mesiacoch, kde sa pitná voda zabezpečovala dovozom cisternou do vodojemu. Ako vodný zdroj slúžil Žarnovický skupinový vodovod. V obci Močiar sa v letných mesiacoch znížila výdatnosť vodného zdroja. Pitná voda sa dovážala cisternou do vodojemu. Ako vodný zdroj slúžil PSV. V obci Sklené Teplice sa na zásobovanie pitnou vodou využívajú len pramene. ÚV na Vydričnom potoku sa na zásobovanie pitnou vodou nevyužívala. ÚV Rozgrund nebola v roku 2020 v prevádzke. Na zásobovanie sa využíval PSV a z tohto zdroja je zásobovaná časť mesta Banská Štiavnica – Horná Resla, Dolná Resla, Štefultov, časť obce Štiavnické Bane – Horná Roveň. V obci Dolná Ždaňa sú na verejný vodovod napojené 3 bytové domy. Ako zdroj vody slúžia dve studne. Jedna studňa je pre dva bytové domy a ÚV upravuje dusičnany. Druhá studňa je pre tretí bytový dom a ÚV upravuje železo a mangán. Na verejný vodovod v správe StVPS a. s. v obci Horná Ždaňa je napojených 175 obyvateľov, kde ako zdroj vody slúži TSV a na verejný vodovod v správe OcÚ 110 obyvateľov, ďalší obyvatelia obce nemajú záujem o pripojenie. V obciach Beluj, Rudno nad Hronom, Veľké Pole, Voznica, Lovča, Repište, Lúčky a v meste Žiari nad Hronom, v časti Šašovské Podhradie, nie je vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia obcí sú zásobovaní pitnou vodou z individuálnych vodných zdrojov. Obce neplánujú riešiť zásobovanie obyvateľov vybudovaním verejných vodovodov, nakoľko obyvatelia nemajú záujem o napojenie na verejný vodovod z finančných dôvodov.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V spádovom území RÚVZ Žiar nad Hronom neboli udelené žiadne výnimky na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V okrese Žiar nad Hronom sa nachádza 1 verejná studňa v Žiari nad Hronom, časť Šašovské Podhradie. Kvalitu vody si sleduje Mesto Žiar nad Hronom a protokol predkladá RÚVZ v Žiari nad Hronom.

Verejné studne sa v okresoch Banská Štiavnica a Žarnovica nenachádzajú.

Prevádzkovatelia zariadení, poskytujúcich služby obyvateľstvu (ubytovanie, bývanie, zariadenia starostlivosti o ľudské telo, predajne, zariadenia sociálnych služieb), si kontrolu kvality pitnej vody z vlastných vodných zdrojov zabezpečujú prostredníctvom komerčných akreditovaných laboratórií a protokoly o kontrole kvality pitnej vody predkladajú RÚVZ v Žiari nad Hronom. V prípade predloženia protokolov s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody boli prevádzkovatelia a majitelia vlastných vodných zdrojov upozornení na zabezpečovanie dezinfekcie vody a na vykonanie opakovaného odberu vzorky vody v ukazovateľoch, ktoré nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy.

V okrese Žarnovica sú dve zariadenia s vlastnými vodnými zdrojmi, a to DSS a zariadenie podporovaného bývania Domov n. o., Veľké Pole a DOMINIK n. o., vo Veľkej Lehote. Prevádzkovatelia zariadení predložili protokoly kontroly kvality vody, bola odobratá 1 vzorka vody z každého zariadenia a z každého vodného zdroja. V Domov n. o., Veľké Pole bola vzorka vody z hlavného objektu vyšetrená v úplnom rozbere. Vzorky vody vo vyšetrených mikrobiologických, biologických a fyzikálno-chemických ukazovateľoch vyhovovali platnej legislatíve. Prevádzkovateľ zariadenia sociálnych služieb DOMINIK n. o., vo Veľkej Lehote, ktoré je zásobované pitnou vodou z dvoch vlastných zdrojov, predložil RÚVZ v Žiari nad Hronom protokoly o skúškach. Bola zabezpečená kontrola kvality vody v úplnom rozbere, vzorka vody však nevyhovovala vo vyšetrených mikrobiologických ukazovateľoch. Opakovaný rozbor kvality vody preukázal vyhovujúcu kvalitu vody. V tomto zariadení však ide o doplnujúce vodné zdroje, objekty sú pitnou vodou zásobované aj vodou z verejného vodovodu vo Veľkej Lehote. V okrese Banská Štiavnica je v prevádzke Domov seniorov Vitalita v Banskom Studenci, ktoré je pitnou vodou zásobované z vlastného vodného zdroja. Prevádzkovateľ zabezpečil kontrolu kvality vody v minimálnom rozbere a kvalita vody bola vyhovujúca.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Prostredníctvom RÚVZ v Banskej Bystrici sú v stanovených intervaloch zabezpečované pravidelné odbery vzoriek vôd z verejných vodovodov na laboratórne vyšetrenie. Za rok 2020 bolo odobratých 166 vzoriek vôd v rámci monitoringu kvality pitnej vody u spotrebiteľa. V okrese Žiar nad Hronom bolo odobratých 95 vzoriek vôd, z toho bolo v preverovacom monitoringu vyšetrených 23 a v kontrolnom monitoringu 72 vzoriek. V okrese Žarnovica bolo odobratých 38 vzoriek vôd, z toho v preverovacom monitoringu 9 vzoriek a v kontrolnom monitoringu 29 vzoriek. V okrese Banská Štiavnica bolo odobratých 33 vzoriek vôd, z toho v preverovacom monitoringu nebola odobratá žiadna vzorka a v kontrolnom monitoringu 33 vzoriek. Celkový počet nevyhovujúcich vzoriek vôd v okrese Žiar nad Hronom bol 24 vzoriek, čo predstavovalo 25,26 %, v okrese Žarnovica 6 vzoriek, čo predstavovalo 15,79 % a v okrese Banská Štiavnica 6 vzoriek, čo predstavovalo 18,18 %.

Závažnejšie nedostatky v kvalite vody sa vyskytli vo verejných vodovodoch Podhorie a Dolná Ždaňa. Na týchto vodovodoch bol vydaný zákaz používať vodu na pitie a varenie do odstránenia nedostatkov. Vo vodovode Vyhne, časť dolná sa vyskytujú zvýšené hodnoty v ukazovateli železo, v prípade zvýšených zrážok. Ako zdroj vody slúži banské dielo. Ako náhradný vodný zdroj sa plánuje využívať PSV, prírodným potrubím z Banskej Štiavnice, vodojem Hájik. Nedostatky v kvalite vody, aj keď bol vo vode zistený voľný chlór, boli riešené podnetom na odstránenie nedostatkov v kvalite pitnej vody vo verejnom vodovode a to v 10 prípadoch. V okrese Žiar nad Hronom bolo vydaných 6 podnetov pre verejné vodovody Dolná Ždaňa, Ihráč horná časť, Janova Lehota, Slaská, Kremnica – III. tlakové pásmo, Kunešov. V okrese Banská Štiavnica 2 podnety pre verejné vodovody Podhorie a Vysoká. V okrese Žarnovica 2 podnety pre verejné vodovody Hodruša Hámre, časť

Kopanice a Nová Baňa, časť Bukovina. Závažnejšie nedostatky v kvalite vody, keď nebol vo vode zistený voľný chlór, boli riešené opatreniami rozhodnutím na odstránenie nedostatkov v kvalite pitnej vody vo verejnom vodovode a to v 11 prípadoch. V okrese Žiar nad Hronom bolo vydaných 5 rozhodnutí pre verejné vodovody Prestavky, Bzenica Bukovina, Vyhne (2x), Trnavá Hora (v správe OcÚ). V okrese Banská Štiavnica 2 rozhodnutia pre verejné vodovody Podhorie a Svätý Anton. V okrese Žarnovica 4 rozhodnutia pre verejné vodovody Hodruša Hámre, časť Mikuláš, Banská Hodruča (v správe StVPS a. s.), Nová Baňa, časť Stará Huta a Veľká Lehota. V roku 2020 boli vydané 2 zákazy používať vodu na pitie a varenia z verejných vodovodov v okrese Žiar nad Hronom z verejného vodovodu Dolná Ždaňa a v okrese Banská Štiavnica z verejného vodovodu Podhorie. Náhradné zásobovanie bolo zabezpečené cisternami. Prevádzkovatelia verejných vodovodov pri zistení nedostatkov v kvalite vody vykonávajú nápravné opatrenia, ako sú vyčistenie záchytovej prameňov, vyčistenie vodojemov a odkalovanie vodovodnej siete. Následne boli prevádzkovatelia verejných vodovodov povinní preukázať vyhovujúcu kvalitu vody vo verejných vodovodoch predložením vyhovujúceho protokolu o kvalite pitnej vody. RÚVZ pravidelne vykonáva kontrolu technického stavu zariadení, zásoby dezinfekčných prostriedkov a funkčnosť dezinfekčných zariadení, na čo je zameraný aj ŠZD. V rámci ŠZD bolo za rok 2020 vykonaných 25 kontrol verejných vodovodov. Znížené počty kontrol na verejných vodovodoch oproti roku 2019 bolo spôsobené mimoriadnou situáciou. V rámci ŠZD bolo odobratých 5 vzoriek vôd. V okrese Žiar nad Hronom 2 vzorky, v okrese Žarnovica 2 vzorky vody a v okrese Banská Štiavnica 1 vzorka. Všetky odobraté vzorky vyhovovali platnej legislatíve.

Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že kvalita vody vo verejných vodovodoch sa oproti roku 2019 zlepšila vo všetkých okresoch. Pretrváva zhoršená kvalita pitnej vody v senzorických ukazovateľoch v prípade zvýšených zrážok na vodovodoch Jastrabá, Janova Lehota a Vyhne. Vo verejnom vodovode Podhorie sa okrem nevyhovujúcej kvality vody v mikrobiologických ukazovateľoch vyskytla aj zvýšená hodnota v ukazovateli hliníka, ktorý sa uvoľňuje do vody z podlažia.

Výsledky laboratórnych skúšok pitnej vody sú vkladané do Informačného systému Pitná voda. O kvalite pitnej vody z verejných vodovodov je verejnosť informovaná prostredníctvom internetu na webovej stránke RÚVZ v Žiari nad Hronom www.ruvzzh.sk.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovú kontrolu kvality pitnej vody vykonáva StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom vo verejných vodovodoch vo svojej správe podľa vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou (ďalej len vyhláška č. 247/2017 Z. z.). Harmonogram odberov bol predložený a prerokovaný s RÚVZ v Žiari nad Hronom. Prevádzkovateľ StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom, zasiela protokoly o kontrole kvality vody RÚVZ v Žiari nad Hronom. Za rok 2020 prevádzkovateľ v okrese Žiar nad Hronom odobral 222 vzoriek, z toho 7 nevyhovovalo vyhláške č. 247/2017 Z. z., čo je 3,15 %, v okrese Banská Štiavnica odobral 68 vzoriek, všetky spĺňali kvalitu podľa platnej legislatívy a v okrese Žarnovica odobral 146 vzoriek, z toho nevyhovovalo 7 vzoriek, čo je 4,8 %. Predkladané výsledky laboratórnych rozborov boli vyhodnocované a porovnávané s výsledkami získanými z monitoringu pitných vôd a so zisteniami v rámci výkonu ŠZD. Určité rozdiely vo výsledkoch boli zaznamenané hlavne pri stanovovaní resp. pri prekračovaní limitných hodnôt mikrobiologických a biologických ukazovateľov. Obce, ktoré prevádzkujú verejné vodovody, si kvalitu vody vo verejných vodovodoch kontrolujú prostredníctvom akreditovaných laboratórií a protokoly sú zasielané RÚVZ. V prípade

zistenej nevyhovujúcej kvality pitnej vody z verejných vodovodov, prevádzkovateľ verejných vodovodov vykonal potrebné nápravné opatrenia a následne vykonal kontrolný odber vzorky vody na overenie ich účinnosti. Protokoly o kvalite pitnej vody boli zasielané RÚVZ v Žiari nad Hronom.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

Epidémie vodou prenosných ochorení v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom neboli zaznamenané. Dusičnanová alimentárna methemoglobinémia nebola zaznamenaná.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2020 monitoroval kvalitu vody v 4 prírodných kúpacích oblastiach: okres Banská Štiavnica – Vindšachtské jazero, Veľké Richnavské jazero, Počúvadlianske jazero a Veľké Kolpašské jazero.

Pracovníci RÚVZ v Žiari nad Hronom, oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia, vypracovali program monitorovania uvedených vôd určených na kúpanie a podľa tohto programu v priebehu KS 2020 bolo vykonaných 6 odberov vzoriek vôd z každého jazera. Spolu bolo počas KS 2020 odobratých 24 vzoriek vôd v rámci monitoringu kvality vody určenej na kúpanie. Kúpacia sezóna 2020 bola určená od 01.07.2020 do 31.08.2020.

Monitoring kvality vody bol vykonávaný v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z., podľa ukazovateľov uvedených vo vyhláske č. 309/2012 Z. z. a podľa Pokynov na zabezpečenie kúpacej sezóny 2020, ktoré vydal ÚVZ SR Bratislava. Odbery boli vykonávané v dvojtýždňových intervaloch počas kúpacej sezóny. Laboratórne analýzy vykonávali akreditované laboratória RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici. Dolno Hodrušské jazero v okrese Žarnovica bolo počas KS 2020 mimo prevádzky. Na tomto jazere prebieha opätovná rekonštrukcia hrádze a jazero nie je naplnené vodou.

Z laboratórných výsledkov kvality vody vyplynulo, že kvalita vody bola vyhovujúca a neboli zistené závažné nedostatky v kvalite vody.

Uvedené prírodné kúpacie oblasti v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom boli cez leto návštevníkmi využívané hlavne počas víkendov.

V priebehu KS 2020 boli 28.07.2020 informatívne odobraté vzorky vôd aj z ďalších prírodných vodných nádrží, ktoré sú počas kúpacej sezóny využívané na kúpanie a to: Hodruša Hámre – Kopanice, Banská Štiavnica - Klinger, Belianske jazero v k. ú. Banská Štiavnica, Štiavnické Bane – Evičkinovo jazero a Nová Baňa - Tajch. Nakoľko tieto plochy sú nevyhlásené kúpacie oblasti, z každej vodnej plochy bola odobratá jedna vzorka vody. Odobraté vzorky vôd z vodných plôch Kopanice, Klinger, Belianske jazero, Evičkinovo jazero a Tajch, vyhovovali vo vyšetrených mikrobiologických, biologických a fyzikálno – chemických ukazovateľoch požiadavkám vyhlásky č. 309/2012 Z. z., až na prekročenie medznej hodnoty v ukazovateli farba v prírodnej vodnej nádrži Tajch a Evičkinovo jazero. Tieto vodné plochy v roku 2020 využívali na kúpanie veľké počty ľudí, najmä vodné plochy Belianske jazero a Klinger. V roku 2021 bude potrebné prehodnotiť vyhlásené kúpacie oblasti, nakoľko sa návštevnosť v regióne Banská Štiavnica enormne zvýšila. .

RÚVZ v Žiari nad Hronom k prevádzke rekreácie v jednotlivých kúpacích oblastiach nevydal súhlasné rozhodnutie, vodné plochy nemali prevádzkovateľov a rekreácia tu prebiehala neorganizovane. Úroveň vybavenosti rekreačných areálov je dlhodobou

nevyhovujúca, nie sú riešené parkovacie plochy, vstupy do vody, chýbajú vyhovujúce WC, prezličky kabínky, sprchy a pod. Príslušné obecné úrady a mestský úrad Banská Štiavnica zabezpečovali len uskladňovanie a likvidáciu komunálneho odpadu. Pri Veľkom Kolpašskom, Vindšachtskom jazere a Počúvadlianskom jazere boli k dispozícii priestory na prezliekanie (prezliekacie slimáky). Pri Vindšachtskom jazere bola pri prítoku vody do jazera vytvorená štrková pláž. Na vodnej ploche Klinger bol na vodnej hladine umiestnený plávajúci pontón na lepší prístup kúpajúcich sa do vody. Pri všetkých vodných lokalitách (okrem Hodruša Hámre – Kopanice) boli rozmiestnené odpadkové koše a boli umiestnené aj ekologické záchody.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2020 8 zariadení s celoročnou prevádzkou a to 3 bazény v Krytej plavárni v Žiari nad Hronom (celý rok 2020 mimo prevádzky, prebieha rekonštrukcia), 1 bazén v Mestských kúpeľoch – plavárni Banská Štiavnica, 6 bazénov v Hoteli Sitno vo Vyhniach, 2 bazény v Hoteli Termál vo Vyhniach, 2 bazény v Hoteli Salamandra v Hodruši Hámroch, 1 bazén (výplavový) v areáli Vodný raj Vyhne, 3 bazény v Športovo – rekreačnom zariadení v Kremnici v rekreačnej oblasti Skalka a s celoročnou prevádzkou je aj 1 bazén v Hoteli Golfer v Kremnici, ktorý využívajú len ubytovaní hostia. Prevádzkovatelia si zabezpečovali kontrolu kvality vody z bazénov prostredníctvom akreditovaných laboratórií a výsledky kvality vody predkladali RÚVZ.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom boli počas KS 2020 prevádzkované tri termálne kúpaliská: Vodný raj Vyhne, TK Sklené Teplice a Hotel Sitno vo Vyhniach. Ďalej bolo v prevádzke jedno netermálne kúpalisko a to Plážové kúpalisko v Žiari nad Hronom. TK Katarína Kremnica je mimo prevádzky už niekoľko kúpacích sezón a nebolo v prevádzke ani počas KS 2020. Prevádzkovateľ tohto kúpaliska ani nepožiadaval RÚVZ v Žiari nad Hronom o vydanie rozhodnutia do prevádzky kúpaliska počas KS 2019. Kvalitu vody v bazénoch si sledovali prevádzkovatelia kúpalísk podľa požiadaviek vyhlášky č. 308/2012 Z. z.

Obec Vyhne začala prevádzku otvorením vonkajších bazénov Vodného raja vo Vyhniach od 01.07.2020. V prevádzke boli detský, rekreačný, plavecký 25 m, potápačská komora, plavecký 50 m, bazén s neplaveckou časťou, toboganový a výplavový bazén. Prevádzka vonkajších letných bazénov bola ukončená 07.09.2020. Výplavový bazén je v prevádzke počas celého roka. Prevádzkovateľ si kontrolu kvality vody zabezpečoval prostredníctvom akreditovaných skúšobných laboratórií a protokoly predkladal RÚVZ. Spolu bolo odobratých počas kúpacej sezóny 25 vzoriek vôd, kvalita vody bola vyhovujúca. Bola zabezpečená aj kontrola kvality vody v bazénoch s vodnými atrakciami v ukazovateli *Legionella species*. Vzorky vôd boli vyhovujúce. Vo Vodnom raji boli vykonané 2 ŠZD, pri ktorých neboli zistené závažné nedostatky v prevádzkovej hygiene kúpaliska. Okamžitá kapacita Vodného raja bola určená na 910 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Termálne kúpalisko Sklené Teplice zahájilo prevádzku dňa 04.07.2020. Prevádzka termálneho kúpaliska bola ukončená 07.09.2020. Prevádzkovateľom termálneho kúpaliska boli Liečebné termálne kúpele, a. s., Sklené Teplice. Prevádzkovateľ kúpaliska zabezpečil kontrolu kvality vody z rekreačného bazéna v intervale 1 x za mesiac a z detského a sedacieho bazéna v intervale 1 x za 2 týždne počas KS. Prevádzkovateľ kúpaliska si zabezpečoval kontrolu kvality vody v bazénoch prostredníctvom akreditovaného laboratória. Spolu bolo odobratých 13 vzoriek vôd z bazénov, kvalita vody bola vyhovujúca. Boli vykonané 2 ŠZD,

pri ktorých neboli zistené žiadne nedostatky v prevádzkovej hygiene kúpaliska. Okamžitá kapacita kúpaliska bola stanovená na 300 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Plážové kúpalisko v Žiari nad Hronom bolo otvorené od 27.06.2020. Prevádzkovateľom kúpaliska boli Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Prevádzka kúpaliska bola ukončená 31.08.2020. Prevádzkovateľ zabezpečil kontrolu kvality vody z plaveckého, neplaveckého a detského bazéna v intervale 1 x mesačne prostredníctvom akreditovaného laboratória. Spolu bolo odobratých 9 vzoriek vôd, kvalita vody vyhovovala požiadavkám platnej legislatívy. Bola zabezpečená aj kontrola kvality vody v bazénoch s vodnými atrakciami v ukazovateli Legionella species. Vzorky vôd boli vyhovujúce. Na plážovom kúpalisku boli vykonané 2 ŠZD, neboli zistené závažné nedostatky v prevádzkovej hygiene kúpaliska až na poškodené dno neplaveckého bazéna, čo prevádzkovateľ riešil operatívne. Denná kapacita kúpaliska bola stanovená na 2 000 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Prevádzkovateľ Hotela Sitno vo Vyhniach vonkajšie bazény prevádzkoval od 20.06.2020. Ide o rekreačné bazény, ktoré sú súčasťou hotelového areálu, sú určené pre ubytovaných a aj pre verejnosť počas kúpaciej sezóny. Kontrolu kvality vody zabezpečoval prevádzkovateľ u akreditovaných laboratórií a výsledky kvality vody predkladal RÚVZ. Spolu bolo odobratých 10 vzoriek vôd, kvalita vody bola vyhovujúca. Bola zabezpečená aj kontrola kvality vody vo veľkom vonkajšom bazéne s vodnou atrakciou v ukazovateli Legionella species. Vzorka vody bola vyhovujúca. Prevádzka vonkajších bazénov bola ukončená 22.09.2020. Boli vykonané 2 ŠZD, nedostatky v prevádzkovej hygiene neboli zistené. Okamžitá kapacita vnútorných bazénov spolu s vonkajšími bazénmi Hotela Sitno bola stanovená na 68 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Kúpacia sezóna v roku 2020 bola na úrovni roku 2019. U prevádzkovateľa Hotela Sitno vo Vyhniach bola predĺžená KS vo vonkajších bazénoch z dôvodu ich využívania pri organizovaní firemných akcií v mesiaci september a u prevádzkovateľa Termálne kúpalisko Sklené Teplice bola predĺžená KS z dôvodu využívania bazénov na kúpalisku klientmi Liečebných termálnych kúpeľov v Sklených Tepliciach.

RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2020 neuložil v správnom konaní a v blokovom konaní žiadnu pokutu a neboli zaevidované žiadne podnety a sťažnosti na prevádzkovanie umelých kúpalísk.

Kvalita vody v celoročne prevádzkovaných bazénoch vyhovovala požiadavkám platnej legislatívy, až na mierne prekročenie vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch v Mestských kúpeľoch Banská Štiavnica (voľný chlór) a Hoteli Sitno, Vyhne (voľný chlór).

K prevádzkovým zmenám ostatných uvedených bazénov umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou v porovnaní s rokom 2019 nedošlo. K zmene počtu prevádzkovaných bazénov došlo v Hoteli Termál Vyhne, kde oľ do prevádzky uvedený výplavový bazén, bazén je plnený vodou z verejného vodovodu. K zmene kapacity bazénov nedošlo.

RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2020 neuložil v správnom konaní a v blokovom konaní žiadnu pokutu.

V súvislosti s kúpaním v kúpaliskách s celoročnou prevádzkou neboli zaznamenané žiadne ochorenia a RÚVZ neevidoval žiadne podnety na ich prevádzkovanie.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

V priebehu roka 2020 v rámci výkonu ŠZD boli zistené nedostatky v kvalite vnútorného ovzdušia v 2 ubytovacích zariadeniach, ktoré poskytujú komerčné ubytovanie. Na stenách v týchto zariadeniach bola opadaná omietka, steny boli špinavé a v sprchových

kútoch bola zistená pleseň. Prevádzkovateľom boli uložené nápravné opatrenia na odstránenie nedostatkov a určené termíny na ich odstránenie. Prevádzkovatelia tieto nedostatky aj odstránili.

Obyvatelia kvalitu vnútorného ovzdušia bytových budov telefonicky konzultovali s pracovníkmi oddelenia HŽPZ.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Závažné stacionárne zdroje hluku sa v regióne RÚVZ v Žiari nad Hronom nenachádzajú. Najzávažnejším mobilným zdrojom hluku v životnom prostredí je hluk z cestnej dopravy najmä v prípadoch, keď cesty I. a II. triedy prechádzajú v blízkosti obytnej zástavby, napr. cesta II/512 Žarnovica - Partizánske. Napriek vybudovanému obchvatu mesta Banská Štiavnica dochádza k prekračovaniu prípustných hodnôt hluku v meste Banská Štiavnica. Či sa vybudovaním rýchlostnej cesty R2, obchvat mesta Žiar nad Hronom, zníži počet prejazdov hlavnou mestskou tepnou, cestou I/50 v smere na Trenčín, ukáže denný počet prechádzajúcich vozidiel. Zatiaľ nie sú známe výstupy z kontroly počtu prejazdu vozidiel ulicou SNP v Žiari nad Hronom.

V roku 2014 a 2015 sa vo vybraných lokalitách v meste Žarnovica uskutočnilo meranie hluku v zmysle platných predpisov. Prekročenie prípustných hodnôt hluku bolo na základe meraní z roku 2015 zistené v súvislosti s rýchlostnou cestou R1 v meracích miestach M1 – Lukavica, M2 – Sandrická ul., M3 – ul. F. Kráľa, (LAeq deň = 58,6 – 61,6, LAeq večer = 58,8 – 63,4, LAeq noc = 53,4 – 58,2, (zdroj: návrh ÚPN mesta Žarnovica). Hlavným líniovým zdrojom hluku v obci Tekovská Breznica je tiež rýchlostná cesta R1. Protihluková stena chráni pred nadmerným hlukom len južnú časť zastavaného územia obce.

V roku 2017 (júl 2017) si objednalo mesto Žarnovica „Indikáciu nadmerného hluku v meste Žarnovica – lokality Bystrická ul.“, vypracovanú spoločnosťou EUROAKUSTIK, s.r.o. 2017 (ďalej len štúdia), ktorá v závere poukazuje a indikuje zdroje nadmerného hluku v tejto lokalite. Štúdia má byť podkladom pre stanovenie regulatívu v súvislosti s novou podnikateľskou činnosťou pre lokalitu tzv. „Drevená dedina“, alebo územie: trať železnice SR, ul. Bystrická a Železničná. Akékoľvek nové, navrhované činnosti v tejto „priemyselnej zóne“ môžu byť zdrojom hluku v životnom prostredí. Prílohou časti štúdie poukazujú aj na ďalšie dotknuté vonkajšie chránené územie a to ulice: Februárová, Nová, Jilemnického, Hečka a už spomínané ulice Bystrická a Železničná.

Územie v meste Žarnovica, v súčasnosti využívané ako priemyselná zóna ale v budúcnosti je tu plánovaná aj obytná zóna s obchodnými jednotkami, nie je chránené voči hluku emitovanému zo železničnej dopravy a hluku emitovanému z rýchlostnej komunikácie R1. Vzhľadom na vzdialenosť od zdrojov hluku (železničná trať 19-30 m, rýchlostná komunikácia R1 120-280 m a Sandrická ulica 80-110 m), sú prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku pre referenčné časové intervaly deň, večer i noc prekročené. Pri konzultáciách s investorom tejto výstavby RÚVZ požadoval k ďalšiemu stupňu projektovej dokumentácie predložiť aj komplexnú hlukovú štúdiu, ktorá preukáže, aké hlukové pomery budú v plánovanej obytnej zóne s obchodnými jednotkami s navrhnutými protihlukovými opatreniami.

RÚVZ ďalej pri vypracovávaní zmien a doplnkov č. 7 územného plánu Žarnovica požadoval, aby Mesto Žarnovica, ako spracovateľ ÚPD od národnej diaľničnej spoločnosti požadoval realizáciu protihlukových opatrení v línii cesty R1 Žarnovica, aby boli dodržané limity hluku pre jestvujúce aj pre plánované objekty v blízkosti rýchlostnej cesty R1 a železnice. Boli riešené aj Zmeny a doplnky č. 7 ÚPN mesta Žiar nad Hronom, v ktorých

niektoré územia boli navrhnuté ako zmiešané. RÚVZ Žiar nad Hronom zaviazal Mesto Žiar nad Hronom k vypracovaniu hlukovej mapy pre takéto územie.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Od roku 2017 rieši oddelenie HŽPZ podnety od jedného obyvateľa mesta Žiar nad Hronom na hluk z ihriska vo vnútroblokovom priestore obytných domov na Ul. Hviezdoslavova v meste Žiar nad Hronom. Prevádzkovateľ ihriska, Mesto Žiar nad Hronom, zabezpečilo meranie hluku odborne spôsobilou osobou na takúto činnosť, meranie nepreukázalo prekročenie hluku v obytnom prostredí obyvateľov dotknutej časti Ul. Hviezdoslavova. Zároveň tento podnet od nespokojného obyvateľa upozorňoval aj na hluk z ihriska pre psov, ktoré je zriadené z druhej strany jeho bytového domu. RÚVZ vo svojej odpovedi na podnet konštatoval, že podľa platnej legislatívy, týkajúcej sa hluku v životnom prostredí tento zdroj hluku, alebo hodnoty hluku (napr. „brechot psov“, „reč osôb“ a pod.) nie je možné za štandardných podmienok odmerať a súčasne nie je možné po objektivizácii hluku vo vonkajšom prostredí porovnávať, alebo hodnotiť tieto namerané hodnoty s určujúcimi hladinami hluku vo vonkajšom prostredí. Objektivizácia a hodnotenie hluku pri týchto zdrojoch hluku vo vonkajšom prostredí sa v súlade s platnou legislatívou nedá uskutočniť/vykonať. Zároveň RÚVZ sťažovateľovi odporučil obrátiť sa na Mesto Žiar nad Hronom a hľadať vhodné organizačné opatrenia, ktorými je možné preukázať zníženie hluku alebo obťažovania hlukom (brechot psov), napr. skrátením otváracích hodín.

RÚVZ pri vydávaní záväzných stanovísk na územné a kolaudačné konania bytovej výstavby, obchodných domov, viacúčelových ihrísk, zberných dvorov a pod. požadoval vypracovať hlukovú štúdiu resp. vykonať protihlukové opatrenia v prípade, že navrhovanou činnosťou budú prekračované prípustné hodnoty hladiny hluku vo vonkajšom prostredí.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

- **Zariadenia cestovného ruchu**

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v priebehu roka 2020 prevádzkovaných 280 ubytovacích zariadení s kapacitou 5 334 lôžok. Ide o 17 hotelov, 48 penziónov, 48 turistických ubytovní, 6 kempov, 7 chat a chatových osád, 143 krátkodobých ubytovaní v súkromí a 11 iných zariadení. Medzi iné zariadenia boli zaradené podnikové zariadenia, ktoré sú využívané ako rekreačné zariadenia, prípadne príležitostné ubytovanie pre svojich zamestnancov a sociálna budova slúžiaca ako športovo-rekreačné a vzdelávacie zariadenie.

Štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD) sa v ubytovacích zariadeniach vykonáva cca 1-krát za dva až tri roky. V roku 2020 bol ŠZD vykonaný v 30 ubytovacích zariadeniach, z toho v 4 prípadoch boli zistené nedostatky, ktoré neboli závažné: znečistené, prípadne poškodené steny, znečistené ventilátory v kúpeľniach, znečistený tesniaci silikón v okolí sprchových kútov a znečistené sprchové závesy, nesprávne skladovanie čistej bielizne. Prevádzkovateľom zariadení boli uložené nápravné opatrenia a nedostatky boli odstránené. V jednotlivých zariadeniach sa dodržiava hygienický režim podľa vypracovaných prevádzkových poriadkov. V roku 2020 bola vykonávaná okrem bežného štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach cestovného ruchu, aj kontrola zameraná na overenie dodržiavania opatrení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození

verejného zdravia z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky počas pandémie ochorenia COVID-19 v SR. V rámci dodržiavania opatrení nariadených ÚVZ SR v súvislosti s výskytom COVID-19 bolo vykonaných v týchto zariadeniach 36 kontrol.

ŠZD bol vykonaný v 1 lyžiarskom stredisku – v rekreačnej oblasti Skalka, pri ktorom neboli zistené nedostatky. Ubytovanie bolo poskytované v 1 zariadení, opatrenia ÚVZ SR boli dodržané, ostatné zariadenia boli uzatvorené.

Prevádzkovatelia ubytovacích zariadení s vlastným vodným zdrojom si zabezpečujú kontrolu kvality pitnej vody prostredníctvom komerčných akreditovaných laboratórií a protokoly s vyhovujúcou kvalitou pitnej vody predkladajú RÚVZ v Žiari nad Hronom. V prípade predloženia protokolov s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody, boli prevádzkovatelia a majitelia vlastných vodných zdrojov upozornení na zabezpečovanie dezinfekcie vody a na vykonanie opakovaného odberu vzorky vody v ukazovateľoch, ktoré nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy.

Na základe podnetov bol vykonaný ŠZD v dvoch ubytovacích zariadeniach. V prvom prípade bolo upozornené na nelegálne ubytovanie. Podnet bol opodstatnený, ale z dôvodu zmeny legislatívy nebolo riešené správne konanie. Prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia si dodatočne splnil povinnosť vyplývajúcu zo zákona. V druhom prípade bolo upozornené na nedodržiavanie hygienických opatrení v súvislosti s výskytom COVID-19. Podnet bol opodstatnený. Prevádzkovateľovi bola uložená sankcia. Odvolanie kvôli rozhodnutiu o pokute bolo v roku 2020 odstúpené na ÚVZ SR.

Nedostatky zistené pri ŠZD v roku 2020 neboli riešené v správnom konaní. V blokovom konaní neboli uložené žiadne sankcie.

V roku 2020 bolo vydaných 17 rozhodnutí RÚVZ v Žiari nad Hronom na uvedenie priestorov ubytovacích zariadení do prevádzky, zároveň boli schválené aj prevádzkové poriadky a po 21.07.2020 bolo RÚVZ v Žiari nad Hronom doručených 14 oznámení o začatí prevádzky. V 9 ubytovacích zariadeniach došlo k zmene prevádzkovateľa, alebo k zmene dispozičných priestorov v už existujúcich zariadeniach. Išlo o 2 hotely, 2 turistické ubytovne, 1 penzión, 1 kemping a 3 krátkodobé ubytovania v súkromí. Pred vydaním rozhodnutí bol vo všetkých uvedených prevádzkach vykonaný ŠZD. Zariadenia spĺňali požiadavky platnej legislatívy. V ubytovacích zariadeniach, od ktorých nám boli doručené oznámenia o začatí prevádzky, nebol vykonaný bežný ŠZD, iba ŠZD vykonaný v súvislosti s výskytom COVID-19.

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo**

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2020 prevádzkovaných spolu 304 zariadení starostlivosti o ľudské telo. Ide o 95 kaderníctiev, 7 holičstiev, 35 kozmetík, 17 pedikúr, 21 zariadení manikúry a nechtového dizajnu, 8 solárií, 3 tetovacie salóny, 20 zariadení klasických masáží, 24 sáun a 74 iných zariadení. Medzi iné zariadenia boli zaradené také zariadenia, kde sa poskytujú spoločne služby napríklad kaderníctva s holičstvom, ďalej kozmetické štúdiá s rôznymi doplnkovými službami a nechtovými dizajnmi, spoločné zariadenia pedikúr s manikúrami a iné. V zariadeniach starostlivosti o ľudské telo bolo vykonaných 27 štátnych zdravotných dozorov (ďalej len ŠZD). Pri ŠZD boli najčastejšie zistené tieto nedostatky: nebolo zabezpečené maľovanie priestorov podľa požiadaviek platnej legislatívy, v zariadeniach nebolo zabezpečené označenie podľa § 8 ods. 4 zákona č. 377/2004 Z. z., týkajúce sa informácie, kde a na ktorých kontrolných orgánoch je možné podať oznámenie o porušovaní zákona o ochrane nefajčiarov. V prevádzkach chýbala dokumentácia zariadenia (dokumentácia k jednotlivým prístrojom, a pod.), nebola zabezpečená pravidelná likvidácia odpadu z prevádzok, priestory prevádzok neboli dostatočne upratované, plochy, pracovné nástroje a pomôcky používané v prevádzke neboli dostatočne

mechanicky očistené a dezinfikované, pracovníci prevádzky neboli vybavení vhodným pracovným odevom, pracovnou obuvou a prostriedkami osobnej hygieny (napr. uterák, mydlo a pod.), nebol pripravený čerstvý dezinfekčný roztok, lekárnička prvej pomoci nebola dostatočne vybavená podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 554/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia starostlivosti o ľudské telo, v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 554/2007 Z. z.“). Vo všetkých zariadeniach, kde boli zistené nedostatky, boli uložené nápravné opatrenia a termíny odstránenia jednotlivých nedostatkov. Pri následnom výkone ŠZD bolo zistené, že nedostatky boli odstránené. V roku 2020 bola okrem bežného ŠZD v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo vykonávaná aj kontrola, zameraná na overenie dodržiavania opatrení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky počas pandémie ochorenia COVID-19 v SR. V rámci dodržiavania opatrení nariadených ÚVZ SR v súvislosti s výskytom COVID-19 bolo vykonaných v týchto zariadeniach 90 kontrol. V rámci ŠZD vykonaného podľa § 55 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. bolo v roku 2020 odobratých spolu 105 sterov z 28 zariadení starostlivosti o ľudské telo. Stery boli odobraté v zariadeniach pedikúr. Výsledky sterov boli vyhovujúce. V roku 2020 nebolo riešené žiadne správne konanie, v blokovom konaní neboli uložené žiadne sankcie.

V roku 2020 bolo vydaných 19 rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení starostlivosti o ľudské telo do prevádzky, 3 rozhodnutia boli vydané k schváleniu zmien prevádzkových poriadkov a po 21.07.2020 bolo RÚVZ v Žiari nad Hronom doručených 24 oznámení o začatí prevádzky. Zariadenia spĺňajú požiadavky platnej legislatívy. V žiadnom zo zariadení neboli zistené nedostatky vyplývajúce zo zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení noviel, ktorých riešenie je v kompetencii RÚVZ v Žiari nad Hronom.

• **Zariadenia sociálnych služieb**

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2020 prevádzkovaných spolu 33 zariadení sociálnych služieb, ktoré prevádzkuje 22 prevádzkovateľov, z toho 4 zariadenia sú s denným pobytom a 6 zariadení sú komunitné centrá. Na základe žiadosti boli v roku 2020 vydané 2 rozhodnutia na uvedenie priestorov už existujúcich zariadení sociálnych služieb do prevádzky, 1 z dôvodu zmeny dispozičného členenia priestorov a zvýšenia kapacity ubytovaných, 1 z dôvodu ukončenia platnosti rozhodnutia. Bolo vydané 1 záväzné stanovisko na územné konanie stavby pre DD a DSS Societa Hodruša Hámre a to na dostavbu tohto zariadenia.

V roku 2020 nebol vykonávaný bežný štátny zdravotný dozor v zariadeniach sociálnych služieb kvôli epidemiologickej situácii v súvislosti s výskytom ochorenia COVID – 19 v SR. V rámci dodržiavania opatrení nariadených ÚVZ SR v súvislosti s výskytom COVID-19 boli vykonané v týchto zariadeniach 2 kontroly, nedostatky neboli zistené.

V žiadnom zo zariadení nebolo zistené porušenie zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení noviel.

Hygienický režim v jednotlivých zariadeniach sa zabezpečuje podľa vypracovaných a schválených prevádzkových poriadkov.

Počet jednotlivých druhov zariadení:

- zariadenie pre seniorov: 12 zariadení (Domov Márie, Ul. Svobodu 37, Banská Štiavnica; Dom seniorov Vitalita, o. z., Banský Studenec; Senior Park Preňčov; DD a DSS Societa Hodruša Hámre; ZpS a DSS Nová Baňa; DSS a DD Oáza Tekovská Breznica; Dominik n. o., DSS a ZpS Veľká Lehota I. etapa; DSS a DD Nádej Janova Lehota; DD a DSS Kremnica; DD a DSS Žiar nad Hronom; ZSS Prochot) a ZpS „Domov Života“ v Banskej Štiavnici, ktoré je v prevádzke od 01.10.2019.

- domov sociálnych služieb: 6 zariadení (Domov Márie, Ul. Strieborná 15, Banská Štiavnica; SČK DSS s ambulantnou formou, Bratská 9, Banská Štiavnica; Samaritánka n. o., Žarnovica; Domov n. o., Veľké Pole; DSS Ladomerská Vieska; DSS s ambulantnou formou Doména, Žiar nad Hronom),
- špecializované zariadenie: 3 zariadenia (Domov Márie, Ul. Špitálska 3, Banská Štiavnica; Nádej Janova Lehota súp. č. 214; Dominik n. o., Veľká Lehota II. etapa),
- denný stacionár: 3 zariadenia (Margarétka n. o., Banská Štiavnica; Denný stacionár pre ľudí s mentálnym postihnutím, Krahule 91; Denný stacionár, Prenčov súp. č. 262),
- podporované bývanie: 1 zariadenie (Zariadenie podporovaného bývania, Veľké Pole č. 5)
- útulok: 2 zariadenia (Ul. SNP 61, Žiar nad Hronom; Martinus n. o., Banský Studenec súp. č. 70),
- komunitné centrum: 6 zariadení (Žiar nad Hronom, Hliník nad Hronom, Stará Kremnička, Banská Štiavnica, Prenčov, Baďan - Klastava).

RÚVZ v Žiari nad Hronom vydal dňa 12.07.2012 rozhodnutie na uvedenie priestorov: „Zariadenie pre seniorov a zariadenie opatrovateľskej služby“, Hrabičov č. 78, do prevádzky, pre prevádzkovateľa Komunita Kráľovnej pokoja, Kaštieľ, Piešťanská 11/18, Radošina, zariadenie do dnešnej doby nie je prevádzkované. Domov sociálnych služieb, Ladomerská Vieska č. 84, 965 01 Žiar nad Hronom, pristúpil k rekonštrukcii troch jestvujúcich objektov v Ladomerskej Vieske a k výstavbe nového objektu v Žiari nad Hronom, pre ktoré RÚVZ v Žiari nad Hronom vydal záväzné stanoviská na územné konanie stavby. Záväzné stanovisko bolo vydané aj pre jedno komunitné centrum .

V roku 2020 boli uložené 3 pokuty v rámci správnych konaní, pokuty boli zaplatené v celkovej výške 750 €.

• **Zdravotnícke zariadenia**

V spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom sú tri nemocnice: Všeobecná nemocnica Žiar nad Hronom, Všeobecná nemocnica Žiar nad Hronom, pracovisko Banská Štiavnica, ktoré od 06.02.2015 prevádzkuje Svet zdravia, a. s., Bratislava a Psychiatrická nemocnica v Kremnici. V Žiari nad Hronom sa v areáli bývalej hliníkárne nachádza poliklinika s ambulanciami všeobecných a odborných lekárov, ktorú od 01.12.2015 prevádzkuje Poliklinika ProCare s. r. o., Bratislava. V Hliníku nad Hronom, v Hronskom Beňadiku, Kremnici a v Žarnovici sa nachádzajú obvodné zdravotné strediská. V Novej Bani, v Žarnovici a v Hliníku nad Hronom boli pri lekárnach vybudované nové objekty, v ktorých sa nachádzajú ambulancie všeobecných a odborných lekárov. V areáli bývalej nemocnice v Novej Bani spoločnosť MEDIFORM Nová Baňa prevádzkuje polikliniku, s poskytovaním špecializovanej ambulantnej starostlivosti v spoločných vyšetrovacích zložkách a liečebnej starostlivosti a ambulancii všeobecného lekára pre deti a dorast a internej ambulancii. Evidovaných je 246 neštátnych zdravotníckych zariadení.

Posudkovú činnosť vykonávalo oddelenie epidemiológie, ktoré v zdravotníckych zariadeniach vykonáva aj štátny zdravotný dozor. Zariadenia majú vypracované a schválené prevádzkové poriadky.

V okrese Žiar nad Hronom sa nachádzajú Liečebné termálne kúpele Sklené Teplice, prevádzkovateľom ktorých je spoločnosť Liečebné termálne kúpele, a. s., Sklené Teplice. Zariadenia majú vypracovaný prevádzkový poriadok. V Liečebných termálnych kúpeľoch, Sklené Teplice, boli celý rok v prevádzke 4 liečebné bazény a to v Parnom, v Goetheho, v Banskom kúpeli a v kúpeli Márie Terézie. V Kúpeľno – liečebnom dome Relax Thermal, Sklené Teplice, bol v prevádzke rehabilitačný Relax bazén a vírivá vaňa. Liečebné termálne kúpele Sklené Teplice, a. s., zabezpečovali kontrolu kvality vody z liečebných bazénov Liečebných termálnych kúpeľov a Kúpeľno – liečebného domu Relax Thermal 1 x mesačne

prostredníctvom EL spol. s r. o., Ul. Radlinského č. 17/A, Spišská Nová Ves, Akreditované skúšobné laboratória – podľa ISO/IEC 17025, SNAS a predkladal RÚVZ v Žiari nad Hronom výsledky laboratórných vyšetrení s vyhovujúcou kvalitou vody. Prevádzkovateľ predložil aj protokoly o skúške v ukazovateli Legionella species z bazéna Banského kúpeľa a z Relax bazéna, dvakrát v roku 2020. Ide o bazén s vodnými atrakciami s celoročnou prevádzkou. Vzorky vyhovovali platnej legislatíve. Počet odberov bol dodržaný. V Liečebných termálnych kúpeľoch Sklené Teplice a. s., nebol v roku 2020 vykonaný ŠZD. V rámci dodržiavania opatrení nariadených ÚVZ SR v súvislosti s výskytom COVID-19 bola vykonaná 1 kontrola, nedostatky neboli zistené.

- **Telovýchovno-športové zariadenia**

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2020 evidovaných celkom 48 športových zariadení, ktoré prevádzkujú fyzické osoby oprávnené na podnikanie, právnické osoby, športové kluby, telovýchovné organizácie alebo obce. Objekty a športové zariadenia sú väčšinou majetkom mesta alebo obce. RÚVZ nevydal rozhodnutie na uvedenie priestorov telovýchovno – športových zariadení do prevádzky. Po 21.07.2020 boli RÚVZ doručené 4 oznámenia o začatí prevádzky telovýchovno – športových zariadení. Tieto nové zariadenia vznikli zásadnými rekonštrukciami pôvodných objektov (napr. zimný štadión v Žiari nad Hronom, športová strelba v Banskej Štiavnici). V rámci dodržiavania opatrení nariadených ÚVZ SR v súvislosti s výskytom COVID-19 bolo vykonaných 11 kontrol, nedostatky boli zistené v jednom zariadení. Správne konanie bolo začaté v roku 2020 a ukončené v roku 2021. Všeobecne je možné konštatovať, že finančné prostriedky, ktoré sú pridelené telovýchovným organizáciám a športovým klubom, nepostačujú na prevádzkovanie telovýchovných zariadení a zabezpečenie požadovanej úrovne objektov a zariadení pre telovýchovnú činnosť.

- **Pohrebníctvo**

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom je spolu 74 pohrebísk a 7 prevádzok pohrebných služieb, ktoré prevádzkuje 6 prevádzkovateľov. V okrese Žiar nad Hronom sa nachádzajú 4 prevádzky pohrebných služieb: v meste Žiar nad Hronom prevádzkujú pohrebné služby dvaja prevádzkovatelia a to Miroslav Čakloš na Ul. SNP 94 a GRREI, s. r. o., na Ul. Sládkovičovej 16/59. V meste Kremnica prevádzkuje pohrebné služby T. B. S. servis – služby, spol. s r. o. na Ul. Zechenterovej 347/1 a v obci Hliník nad Hronom Zuzana Valušková, Ul. SNP 305. V okrese Žarnovica sú 2 prevádzky pohrebných služieb: v meste Nová Baňa prevádzkuje pohrebné služby Anna Adamcová – KAMENOSTAV na Ul. Štúrovej 62 a v meste Žarnovica GRREI, s. r. o., Ul. Partizánska 1. V okrese Banská Štiavnica je 1 prevádzka pohrebných služieb a to v meste Banská Štiavnica - CHARON SERVICES s. r. o., na Ul. Dolnej č. 4. Všetky pohrebné služby majú k dispozícii chladiace resp. mraziace zariadenia na ukladanie ľudských pozostatkov (tieto sa nenachádzajú v zdravotníckych zariadeniach), ako aj vyhradený priestor na úpravu ľudských pozostatkov. Pohrebné služby využívajú na prepravu ľudských pozostatkov vozidlá na to určené, ktoré sú vybavené chladiacim zariadením. V roku 2020 v rámci ŠZD neboli vykonané kontroly v prevádzkach pohrebných služieb. V rámci dodržiavania opatrení nariadených ÚVZ SR v súvislosti s výskytom COVID-19 boli vykonané 3 kontroly, nedostatky neboli zistené. V roku 2020 bol zaznamenaný podnet na pohrebnú službu, ktorý je riešený v roku 2021. V roku 2020 neboli prevádzkovateľom pohrebných služieb uložené sankcie. V spádovom území RÚVZ nebolo vykonané pochovanie ľudských pozostatkov nakazených nebezpečnou chorobou, ani exhumácia ľudských ostatkov pred uplynutím tlecej doby. RÚVZ v Žiari nad Hronom

nevydal v roku 2020 pas pre mŕtvolu, ktorá by bola nakazená nebezpečnou chorobou. RÚVZ v Žiari nad Hronom riešil 1 anonymný podnet, podaný v decembri r. 2020. Objasňovanie bolo uskutočňované v r. 2021.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Na webovej stránke RÚVZ v Žiari nad Hronom sú za oddelenie HŽPZ uverejňované informácie o kvalite vody z verejných vodovodov a o kvalite vody z prírodných a umelých kúpalísk. Všetci zamestnanci oddelenia HŽPZ poskytujú širokej verejnosti ale aj odborne spôsobilým osobám na vypracovávanie projektov stavieb telefonické alebo osobné konzultácie. V roku 2020 bolo poskytnutých 1356 konzultácií. V rámci konzultácií sú najviac požadované informácie o zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, zásobovaní pitnou vodou, o kvalite vody z verejných vodovodov a kvalite vody z umelých kúpalísk a o ubytovacích zariadeniach. Pracovníci oddelenia poskytovali veľa informácií o opatreniach a platnej legislatíve v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19.

IV. Ďalšie činnosti oddelenia

▪ Uplatňovanie procesu HIA v praxi

V roku 2020 nebol spracovaný preskríningový nástroj a pre navrhovanú aktivitu nebolo potrebné vyžiadať HIA.

V roku 2020 oddelenie HŽPZ neriešilo sťažnosti. Na oddelení bolo zaevidovaných 23 podnetov, z toho 11 podnetov z dôvodu nedodržiavania opatrení ÚVZ SR vydaných v súvislosti s ochorením COVID-19, 3 podnety boli opodstatnené a 2 boli riešené v správnom konaní. 12 podnetov sa týkalo kvality pitnej vody, prevádzky ubytovacích zariadení, pohrebnej služby, športoviska a užívania bytu v bytovom dome, z toho 9 podnetov bolo opodstatnených.

▪ Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií

V roku 2020 neboli v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom zaznamenané mimoriadne situácie (povodne, prívalové dažde, horúčavy).

▪ Hromadné podujatia pre verejnosť

Počas konania hromadných akcií v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom nebol zaznamenaný podnet na hluk z hudobnej produkcie.

▪ Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody

V spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom sa nenachádzajú uvedené zariadenia.

V rámci dodržiavania opatrení nariadených ÚVZ SR v súvislosti s výskytom COVID-19 pracovníci oddelenia HŽP vykonali spolu 390 kontrol, z toho 232 kontrol maloobchodných prevádzok a zariadení služieb.

Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov**Rok: 1.1.2020 - 31.12.2020****Kraj: Banskobystrický****Okres: Banská Štiavnica**

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Banská Belá	1 234	1 202	97,41
Banská Štiavnica	10 330	10 330	100
Banský Studenec	458	434	94,76
Baďan	207	207	100
Beluj	126	0	0
Dekýš	202	202	100
Ilija	337	337	100
Kozelník	182	174	95,6
Močiar	172	172	100
Podhorie	365	365	100
Počúvadlo	101	0	0
Preňčov	619	619	100
Svätý Anton	1 231	1 060	86,11
Vysoká	135	133	98,52
Štiavnické Bane	822	800	97,32
Spolu:	16 521	16 035	97,06

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2020 - 31.12.2020

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žarnovica

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Brehy	1 065	1 065	100
Hodruša - Hámre	2 242	2 190	97,68
Horné Hámre	604	604	100
Hrabičov	582	508	87,29
Hronský Beňadik	1 203	1 188	98,75
Kľak	235	230	97,87
Malá Lehota	930	911	97,96
Nová Baňa	7 556	7 132	94,39
Orovnica	547	547	100
Ostrý Grúň	551	543	98,55
Píla	143	139	97,2
Rudno nad Hronom	506	0	0
Tekovská Breznica	1 250	1 213	97,04
Veľká Lehota	1 191	1 191	100
Veľké Pole	411	0	0
Voznica	670	0	0
Žarnovica	6 476	6 268	96,79
Župkov	839	539	64,24
Spolu:	27 001	24 268	89,88

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2020 - 31.12.2020

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žiar nad Hronom

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Bartošova Lehôtka	393	393	100
Bzenica	559	310	55,46
Dolná Trnávka	343	343	100
Dolná Ves	247	230	93,12
Dolná Ždaňa	845	200	23,67
Hliník nad Hronom	2 954	2 884	97,63
Horná Ves	705	705	100
Horná Ždaňa	547	285	52,1
Hronská Dúbrava	409	409	100
Ihráč	559	559	100
Janova Lehota	916	916	100
Jastrabá	546	546	100
Kopernica	422	422	100
Kosorín	429	418	97,44
Krahule	198	198	100
Kremnica	5 542	5 484	98,95
Kremnické Bane	257	248	96,5
Kunešov	247	247	100
Ladomerská Vieska	828	747	90,22
Lehôtka pod Brehmi	414	391	94,44
Lovča	678	0	0
Lovčica - Trubín	1 579	1 533	97,09
Lutila	1 334	1 251	93,78
Lúčky	215	0	0
Nevofné	429	429	100
Pitelová	675	150	22,22
Prestavky	658	658	100
Prochot	595	515	86,55
Repište	300	0	0
Sklené Teplice	444	405	91,22
Slaská	473	473	100
Stará Kremnička	1 085	1 085	100
Trnavá Hora	1 130	1 130	100
Vyhne	1 270	1 270	100
Žiar nad Hronom	19 862	19 175	96,54
Spolu:	48 087	44 009	91,52

Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Zdroj údajov: Monitoring

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2020 - 31.12.2020

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Banskobystrický

Okres: Banská Štiavnica

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
	PM	KM	počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
					abs.	%	abs.	%	abs.	%
Štiavnické Bane	0	3	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
Baďan	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Banská Štiavnica	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Dekýš	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Banský Studenec	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Banská Belá	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kozelník	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ilija	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Močiar	0	2	2	100	2	100	0	0	0	0
Vysoká	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Prenčov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Svätý Anton	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Podhorie	0	3	3	100	2	66,67	3	100	0	0
Spolu:	0	33	6	18,18	5	15,15	3	9,09	0	0

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2020 - 31.12.2020

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žarnovica

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
	PM	KM	počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
					abs.	%	abs.	%	abs.	%
Horné Hámre	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Brehy	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hodruša - Hámre	2	6	2	25	0	0	2	25	0	0
Hronský Beňadik	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Žarnovica	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrabičov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Župkov	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kľak	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostrý Grúň	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Malá Lehota	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľká Lehota	1	2	2	66,67	2	66,67	0	0	0	0
Nová Baňa	3	1	1	25	0	0	1	25	0	0
Orovnica	0	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Tekovská Breznica	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Píla	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	9	29	6	15,79	3	7,89	3	7,89	0	0

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2020 - 31.12.2020

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žiar nad Hronom

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky						
	PM	KM	počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické		
					abs.	%	abs.	%	abs.	%	
Bartošova Lehôtka	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolná Trnávka	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bzenica	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0	0
Dolná Ves	0	2	1	50	1	50	1	50	0	0	0
Kremnica	4	6	1	10	0	0	1	10	0	0	0
Lutila	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slaská	0	2	1	50	1	50	0	0	0	0	0
Janova Lehota	1	2	3	100	3	100	1	33,33	0	0	0
Kosorín	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prochot	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lovčica - Trubín	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Žiar nad Hronom	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sklenné Teplice	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vyhne	0	4	3	75	2	50	2	50	0	0	0
Trnavá Hora	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ladomerská Vieska	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Horná Ždaňa	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prestavilky	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0	0

Hronská Důbrava	1	2	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
Lehôtka pod Brehmi	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hliník nad Hronom	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Krahule	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Pítelová	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Stará Kremnička	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kopernica	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Nevoňné	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ihráč	2	2	3	75	3	75	2	50	0	0
Jastrabá	0	2	2	100	2	100	0	0	0	0
Kunešov	1	3	3	75	3	75	3	75	0	0
Kremnické Bane	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Horná Ves	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolná Ždaňa	1	4	4	80	4	80	0	0	0	0
Spolu:	23	72	24	25,26	20	21,05	12	12,63	0	0

Rok: 1.1.2020 - 31.12.2020

Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žiar nad Hronom

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
		počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%
Ladomerská Vieska	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Horná Ždaňa	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	2	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch
Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2020 - 31.12.2020

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
V územnej pôsobnosti RÚVZ v Žiari nad Hronom nebola v sledovanom období udelená žiadna výnimka											

Forma a obsah tabuliek je predpísaná Informačným systémom o pitnej vode.

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Pozn.: (Údaje v tabuľke musia byť v súlade s údajmi o epidémiách, ktoré vo Výročnej správe poskytujú Odbory epidemiológie a sú uvedené v EPISE (pri ktorých je ako faktor prenosu uvádzaná pitná voda z akéhokoľvek zdroja) a s údajmi Odborov hygieny detí a mládeže na RÚVZ.

Okres	Miesto (Obec/Zariadenie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákazy (infekčné agens) *	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia

* - uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Banská Štiavnica

Tabuľka č. 2.1 Prehľad prírodných kúpalísk Prírodné kúpaliská

Kraj: Banskobystrický kraj									
Okres: Banská Štiavnica, Žarnovica									
Obec		Plocha							
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny	Poznámka
Banskobystrický kraj									
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom									
okres Banská Štiavnica									
Počuvadlianske jazero	Vodná nádrž	122600		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	01.07.2020	31.08.2020	
Veľké Kolpašské jazero	Vodná nádrž	97800		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	01.07.2020	31.08.2020	
Veľké Richnavské jazero	Vodná nádrž	75220		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	01.07.2020	31.08.2020	
Vindšachtské jazero	Vodná nádrž	44600		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	01.07.2020	31.08.2020	
Belianske Jazero	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	V priebehu KS bola odobratá 1 informatívna vzorka vody.
Klinger	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	V priebehu KS bola odobratá 1 informatívna vzorka vody.
Evičkinovo jazero	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	V priebehu KS bola odobratá 1 informatívna vzorka vody.

okres Žarnovica

Dolno Hodrušské jazero	Vodná nádrž	47800		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Jazero nie je naplnené vodou na prevádzkovú hladinu, z dôvodu technickej poruchy hrádze
Kopanice	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	V priebehu KS bola odobratá 1 informatívna vzorka vody
Tajch	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	V priebehu KS bola odobratá 1 informatívna vzorka vody

Tabuľka č. 2.2 Prehľad o kvalite prírodných kúpalísk

Prírodné kúpaliská

Kraj: Banskobystrický													
Okres: Banská Štiavnica, Žarnovica													
Názov kúpaliska	Typ vody	Kúp. a pláže [m ²]	Plocha vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	Vyšetrenie spolu	Vzorky			Ukazovatele			
							počet prekr. s MH	% nevyh.	spolu vyš.	prekr. s MH spolu	Mikrobiolog.	Biolog.	Fyzikál.-chem.
Banskobystrický kraj													
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom													
okres Banská Štiavnica													
Počúvadlianske jazero	Vodná nádrž	122600		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	5	2	40	65	2	0	0	2
Veľké Kolpašské jazero	Vodná nádrž	97800		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	5	0	0	64	0	0	0	0
Veľké Richnavské jazero	Vodná nádrž	75220		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	5	0	0	64	0	0	0	0
Vindšachtské jazero	Vodná nádrž	44600		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	5	0	0	64	0	0	0	0
Belianske Jazero	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	13	0	0	0	0
Klinger	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	13	0	0	0	0
Evičino jazero	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	13	0	0	0	0

okres Žarnovica												
Dolno Hodrušské jazero	Vodná nádrž	47800		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	0	0	0	0	0	0	0
Kopanice	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	13	0	0	0
Tajch	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	1	100	13	2	0	2
Sumárne údaje za kraj						25	3	12,00	322	4	0	4

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj: Banskobystrický						
Okres: Banská Štiavnica, Žarnovica,						
Obec						
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušená	Kapacita	termálnych	Bazény netermálnych	spolu
Banskobystrický kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom						
okres Banská Štiavnica						
Mestské kúpele - plaváreň Banská Štiavnica	30.01.2018	nie	100	0	1	1
okres Žarnovica						
Hotel Salamandra, Hodruša Hámre	23.1.2014	nie	72	0	2	2
okres Žiar nad Hronom						
Hotel Golfer, Kremnica	08.11.2017	nie	10	0	1	1
Športovo – rekreačné zariadenie, Kremnica	12.04.2013	nie	56	0	3	3
Hotel Símno, Vyhne	27.09.2013	nie	68	6	0	6
Hotel Termál, Vyhne	13.01.2012	nie	36	2	0	2
Vodný raj Vyhne – výplavový bazén	12.05.2015	nie	62	1	0	1
Krytá plaváreň Žiar nad Hronom	10.06.2002	01.06.2019	174	0	3	3
Sumárne údaje za kraj			578	9	12	21

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj: Banskobystrický									
Okres: Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom									
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	Vzorok		% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	Ukazovatele		
		počet prekročených s MH					mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Banskobystrický kraj									
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom									
okres Banská Štiavnica									
Mestské kúpele - plaváreň Banská Štiavnica	10	1		10	108	1	0	0	1
okres Žarnovica									
Hotel Salamandra, Hodruša Hámre	14	0		0	168	0	0	0	0
okres Žiar nad Hronom									
Hotel Golfer, Kremnica	2	0		0	24	0	0	0	0
Športovo – rekreačné zariadenie, Kremnica	18	0		0	233	0	0	0	0
Hotel Sitno, Vyhne	44	2		4,55	535	2	0	0	2
Hotel Termál, Vyhne	15	0		0	143	0	0	0	0
Vodný raj Vyhne – výplavový bazén	7	0		0	84	0	0	0	0
Krytá plaváreň Žiar nad Hronom	0	0		0	0	0	0	0	0
Sumárne údaje za kraj	110	3		2,73	1295	3	0	0	3

Tabuľka č. 2.5 Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj: Banskobystrický									
Okres: Žiar nad Hronom									
Názov kúpaliska	Dátum		prerušená sezóna	mimo prevádzky	kapacita	Bazény			spolu
	začatia sezóny	ukončenia sezóny				termál	netermál.		
Banskobystrický kraj									
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom									
okres Žiar nad Hronom									
Termálne kúpalisko Katarína	--	--	--	áno	2000	5	0		5
Umelé kúpalisko Sklené Teplice	04.07.2020	20.09.2020	nie	nie	300	3	0		3
Hotel Sitno Vyhne – dva vonkajšie letné bazény	20.06.2020	22.09.2020	nie	nie	68	2	0		2
Vodný raj Vyhne	01.07.2020	07.09.2020	nie	nie	910	7	0		7
Plážové kúpalisko Žiar nad Hronom	26.06.2020	31.08.2020	nie	nie	2000	0	3		3
Sumárne údaje za kraj					5278	17	3		20

Tabuľka č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj: Banskobystrický									
Okres: Žiar nad Hronom									
Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele			s prekroč. MH spolu		
	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhov.	spolu vyšetren.	mikrobiolog.	biolog.	fyzikálno-chem.		
Banskobystrický kraj									
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom									
okres Žiar nad Hronom									
Termálne kúpalisko Katarína	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Umelé kúpalisko Sklené Teplice	13	0	0	156	0	0	0	0	0
Hotel Sitno Vyhne – dva vonkajšie letné bazény	9	0	0	105	0	0	0	0	0
Vodný raj Vyhne	25	4	16,00	223	4	0	0	4	4
Plážové kúpalisko Žiar nad Hronom	8	3	37,5	104	3	0	0	3	3
Sumárne údaje za kraj	55	7	7,69	588	7	0	0	7	7

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres	Zdroj hluku									
	Doprava					Stacionárne zdroje				
	cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje	
Žiar nad Hronom	Počet podnetov spolu:							1		
	z toho:									
	<i>opodstatnených</i>									
Žarnovica	Počet podnetov spolu:							1		
	z toho:									
	<i>neopodstatnených</i>									
Banská Štiavnica	Počet podnetov spolu:									
	z toho:									
	<i>opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>									

Poznámka: Stručné informácie o spôsobe riešenia podnetov je potrebné uviesť v kapitole „č. 4.2: Opatrenia na zníženie hlučnosti“

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§ 1 ods. 2 písm. h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)																	
	Hotel		Motel/Hotel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Žiar nad Hronom	9	544	0	0	11	302	19	608	0	0	4	230	54	474	5	141	102	2299
Žarnovica	2	164	0	0	9	184	15	510	2	22	0	0	17	194	3	58	48	1132
Banská Štiavnica	6	193	0	0	28	501	14	469	4	48	3	48	72	562	3	82	130	1903
Spolu :	17	901	0	0	48	987	48	1587	6	70	7	278	143	1230	11	281	280	5334

Okres: Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)					
	Robotnícka ubytovňa		Ubytovňa pre brigádnikov		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Žiar nad Hronom	0		0		0	
Žarnovica	0		0		0	
Banská Štiavnica	0		0		0	
Spolu :	0		0		0	

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia														Spolu
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piercing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušník	Iné	
Žiar nad Hronom	50	3	20	11	14	5	2	12	0	8	0	0	0	39	164
Žarnovica	26	3	8	5	2	1	0	3	0	4	0	0	0	19	71
Banská Štiavnica	19	1	7	1	5	2	1	5	0	12	0	0	0	16	69
<i>SPOLU:</i>	95	7	35	17	21	8	3	20	0	24	0	0	0	74	304

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okresy: Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom, rok 2020

Okresy	Druh zariadenia												Spolu						
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská		Zariadenie núdzového bývania		Domov na polceste		Zariadenia sociálnych služieb pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek uvedené v § 1 ods. 2 písm. m) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z.		Resocializačné stredisko		Krizové stredisko		Nocľahareň		Útulok		Iné		
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	
Žiar nad Hronom	6	337					5	30						1	21			12	388
Žarnovica	8	292																8	292
Banská Štiavnica	7	256					5	55						1	8			13	314
Spolu	21	880					10	85						2	29			33	994

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okresy: Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Okres	Počet prevádzkovaných		Počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Žiar nad Hronom	4		1/2	7/10		3	
Žarnovica	2		1/1	5/8		2	
Banská Štiavnica	1			1/3		1	
Spolu	7		2/3	13/21		6	

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žiar nad Hronom	0		
Žarnovica	0		
Banská Štiavnica	0		

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žiar nad Hronom	0		
Žarnovica	0		
Banská Štiavnica	0		

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid' § 13 odsek 3 zákona 355/2007 Z. z.)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žiar nad Hronom	0			
Žarnovica	0			
Banská Štiavnica	0			

KONTROLA, DOZOR A SŽAŽNOSTI

- 1. Prehľad:**
- Petícií **0**
 - sťažností: odstúpené, opodstatnené, neopodstatnené, odložené, sťažnosť proti vybaveniu sťažnosti, sťažnosť proti odloženiu sťažnosti **0**
- 2. Zamerania opodstatnených sťažností** **0**
- 3. Prijaté opatrenia** **0**
- 4. Podania** **108**
- 5. Protispoločenská činnosť** **0**
- 6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie** **0**
- 7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke**

Celkom podaní	108
Z toho z roku 2019	2
Z toho za rok 2020	106
Vybavených v roku 2020	107
Nevybavených k 31.12.2020	1

8. Kontrolná činnosť

- vykonané plánované kontroly v RÚVZ **4**
- mimoriadne kontroly **0**
- predmet vykonaných kontrol: **kontrola pokladní**
- súhrn kontrolných aktivít: **neboli zistené žiadne nedostatky**

9. Auditorská činnosť

- vykonané plánované audity v RÚVZ **0**
- predmet vykonaných auditov **-**

**ODDELENIE PODPORY ZDRAVIA A VÝCHOVY KU
ZDRAVIU**

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu je zriadené pri RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom na ulici Cyrila a Metoda 23, zdravotno-výchovné aktivity na úseku rozvoja a podpory zdravia zabezpečuje pre 3 okresy (Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica).

Počet obyvateľov v spádovom regióne RÚVZ k 31.12.2019 bol 88 913 obyvateľov. V okrese Banská Štiavnica – 16 069 obyvateľov, z toho 7 797 mužov a 8 272 žien. V okrese Žarnovica – 26 112 obyvateľov, z toho 12 941 mužov a 13 171 žien. V okrese Žiar nad Hronom – 46 732, z toho 22 889 mužov a 23 843 žien. Prioritnou skupinou pre intenzívnu formu šírenia intervencií je skupina detí a mládeže. Skupinu obyvateľstva v predproduktívnom veku tvorí 16 350 predškôľakov, školákov a stredoškôľakov, čo je 18,39%.

Pracovníčky oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu (OPZaVkJ) zabezpečujú zdravotno-výchovné aktivity formou prednáškových aktivít na základných a stredných školách, materských škôlkach, domovoch mládeže, špeciálnych základných a stredných školách. Realizujú aktivity v rámci kampaní určených pre širokú verejnosť, aktivity v rámci vyhlásených svetových dní, podieľajú sa na plnení vlastných úloh vyplývajúcich z programov a projektov ÚVZ SR, plnení regionálnej priority, na realizácii projektov iných organizácií napr. Mesto Žiar nad Hronom, CVČ, CPPPaP, mládežnícke organizácie, OR PZ, komunitné centrá, mestská polícia, Pohronské osvetové stredisko v ZH a i. Pre svoje aktivity vyrábajú vlastný zdravotno-výchovný materiál (letáky, plagáty, omaľovánky a i.) alebo distribuujú materiály dodané ÚVZ SR, Alzheimerovou spoločnosťou a i. Venujú sa publikačnej činnosti aktuálnymi témami v regionálnych novinách, ATV a na webovej stránke úradu. Pracovníčky zabezpečujú činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia. Od novembra 2012 sú oddelenie a poradenské centrum ochrany a podpory zdravia umiestnené v budove RÚVZ na Ulici Cyrila a Metoda 23/357, Žiar nad Hronom.

Základná poradňa zdravia (ďalej zPZ) poskytuje preventívne poradenstvo minimálne 1x týždenne v dopoludňajších hodinách (inak podľa záujmu verejnosti), výjazdové aktivity podľa záujmu organizácií a možností pracovníkov OPZaVkJ.

V zPZ sa vykonáva každému klientovi antropometrické meranie, meranie TK, rodinná a osobná anamnéza, biochemické vyšetrenie, meranie celkového telesného tuku prístrojom OMRON, spirometria, u fajčiarov meranie Smokerlyzerom a poskytuje sa odborné poradenstvo na základe výsledkov vyšetrenia. V zPZ sa pracuje s celoslovensky jednotnou verziou Testu zdravého srdca, ktorá bola v roku 2010 aktualizovaná.

Pri prvej návšteve klienta sa vykonávajú štyri základné biochemické vyšetrenia prístrojom Reflotron (celkový cholesterol, glukóza, triacylglyceroly, HDL - cholesterol). Na ich základe sa stanovuje RI, RII, RIII a LDL. Z antropometrických meraní sa stanovuje BMI a WHR. Pri výjazdových aktivitách základnej poradne zdravia sa zachovávajú pri vyšetreniach rovnaké podmienky na objektivnosť vyšetrenia aj počet vyšetrení ako v ambulantnej forme, v prípade zakúpenia nadštandardných prúžkov organizáciami sú vyšetrenia rozšírené, vykonávajú sa merania váhou OMRON (okrem celkového telesného tuku sa meria viscerálny tuk, bazálny metabolizmus, BMI, kostrové svalstvo), vyhodnotenie kardiovaskulárneho rizika programom TZS sa vykonáva dodatočne po vložení údajov.

Čas potrebný na vyšetrenie 1 klienta je pri prvej návšteve v poradni cca 30 - 40 min., pri kontrolných vyšetreniach cca 20 - 30 min.

Nadstavbové poradne:

1. Činnosť POPA - pohybová aktivita žien prebieha 2 krát týždenne v priestoroch telocvične II. ZŠ, ul. M.R.Štefánika 17, v Žiari nad Hronom je vedená kvalifikovanou cvičiteľkou, ktorá nie je v zamestnaneckom pomere s RÚVZ, za jej činnosť je zodpovedná pracovníčka oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu.
2. Poradenstvo odvykania od závislostí na tabaku a iných psychoaktívnych látkach formou práce v skupinách alebo individuálne bolo pre odchod kvalifikovanej pracovníčky do dôchodku dočasne pozastavené. Poradenstvo prevezme pracovníčka po získaní odborných skúseností získaných buď špeciálnymi kurzami alebo špecializáciou.
3. Poradňu zdravej výživy (PZV) vedie pracovníčka z OPZaVkZ.
4. Poradňu nefarmakologického ovplyvňovania TK zabezpečuje vedúca OPZaVkZ.
5. Poradňu HIV/AIDS zabezpečuje vedúca oddelenia epidemiológie.

V zPZ a v nadstavbových poradniach je priamo realizované všeobecné preventívne individuálne odborné poradenstvo v súlade s Metodickou príručkou pre prácu v Poradniach zdravia, aktualizovanou v roku 2018. Vedúca oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu je členkou pracovnej skupiny pre seniorov.

b. Personálne obsadenie odboru

Na oddelení výchovy k zdraviu pracujú 2 pracovníčky vykonávajúce práce vo verejnom záujme na plný úväzok a 1 pracovníčka súväzkom 0,2 – štátny zamestnanec.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníčky OPZaVkZ majú možnosť zvyšovať si odborné vedomosti účasťou na akciách organizovaných ÚVZ SR v Bratislave, SZU Bratislava, Centrom pre liečbu drogových závislostí a individuálnym štúdiom. Na individuálne štúdium môžu pracovníčky časovo neobmedzene používať i odborné materiály uverejnené na internetových stránkach. K dispozícii sú i odborné publikácie, časopisy a iné periodiká, ktoré sú umiestnené v celoústavnej knižnici. Na zabezpečenie erudovaných, aktuálnych a flexibilných aktivít adresovaných či deťom a mládeži, alebo dospelým v tematických prioritných okruhoch (zdravá výživa, pohybová aktivita, prevencia fajčenia, drogových závislostí, prevencia krvného tlaku a i.) predchádza zodpovedná príprava a samo štúdium pracovníčok oddelenia.

Vzdelávacie aktivity:

V roku 2020 sa pracovníčky oddelenia zúčastnili 1 celoústavného seminára RÚVZ Žiar nad Hronom, na ktorom mala jedna pracovníčka aktívnu účasť.

Vzhľadom na dlhodobu pretrvávajúcu nepriaznivú epidemiologickú situáciu sa viac odborných podujatí nekonalo.

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia
- **zvýšenie pohybovej aktivity**

Pohybovej aktivite bola venovaná 1 prednáška pre 21 účastníkov.

V základnej poradni zdravia bolo poskytnuté odborné poradenstvo v oblasti optimalizácie fyzickej aktivity 29 klientom.

Analýza dynamiky zistených parametrov u klientov opakovane vyšetrených je bezpredmetná nakoľko opakovane vyšetreného klienta sme mali iba jedného; opakovanie vyšetrení nebolo možné vzhľadom na pretrvávajúcu nepriaznivú epidemiologickú situáciu.

V rámci plnenia projektu NAPPPA bolo vyšetrených iba 7 študentov nakoľko jeho plnenie bolo dočasne pozastavené.

- **ozdravenie výživy**

Realizované boli 3 interaktívne prednášky a besedy pre 48 účastníkov pre žiakov ZŠ. Realizovalo sa 14 prednášok pre 171 účastníkov týkajúcich sa životného štýlu. Do projektu „Viem, čo zjem“ sa v školskom roku 2019/2020 základné školy v našom regióne nezapojili. V rámci „Školského programu“ v roku 2020 boli realizované 3 prednášky pre 70 žiakov ZŠ.

Súhrn : 17 prednášok pre 219 účastníkov.

Z celkového počtu klientov vyšetrených v základnej PZ (56), v rámci vyšetrení ktorých bol vyhodnotený lipidový metabolizmus boli v 21 prípadoch zaznamenané zvýšené hodnoty, čo je 37,50%. Všetkým bolo poskytnuté odborné poradenstvo zamerané na úpravu stravovacích návykov, zdravú výživu a zvýšenie pohybovej aktivity. Klientom bola odporučená možnosť návštevy v nadstavbových poradniach (poradňa zdravej výživy a znižovania nadváhy, poradňa pre optimalizáciu pohybovej aktivity).

- **zdravá rodina**

Súčasťou odborného poradenstva v zPZ je pri zistení výskytu zvýšených rizikových faktorov u klientov nasledovné odporúčenie vyšetrenia u svojich príbuzných v rodine. Sledovanie hladín cholesterolu v rodine bolo odporúčané desiatim prvýkrát vyšetreným klientom.

- **znevýhodnené skupiny**

V roku 2020 neboli realizované aktivity v rámci spolupráce s komunitným centrom.

- **prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)**

Pracovníčky oddelenia venujú tejto problematike pozornosť počas celého roku. Ako efektívnu a na veľmi dobrej úrovni možno hodnotiť spoluprácu s mestom Žiar nad Hronom pri plnení projektu Mesta „Kalendár aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov“, do ktorého sú okrem RÚVZ ZH zapojené mnohé ďalšie subjekty – CPPPpP, OR PZ, odbor školstva, CVC, Mestská polícia a i.

V oblasti predchádzania fajčenia, abúzu alkoholu a drog pracovníčky oddelenia v roku 2020 vykonali spolu 14 interaktívnych prednášok pre 213 mladých poslucháčov. Vykonali 6 meraní prístrojom Smokerlyzer.

Pracovníci oddelenia sumarizujú správu Hlásenie vykonaných kontrol fajčenia za RÚVZ ZH. V roku 2020 pracovníci oddelení (epidemiológia, HV, HŽP, HDM a OPPL) RÚVZ ZH vykonali spolu 305 kontrol dodržiavania zákona v zariadeniach podliehajúcich ŠZD.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

1) *Svetový deň proti rakovine* – 4.2.2020

- banner, kódex proti rakovine - web stránka RÚVZ ZH, nástenka

- distribúcia zdravotno – výchovného materiálu (ZŠ s MŠ Š.Moysesova Žiar nad Hronom)
 - 5 prednášok pre 113 účastníkov na tému „Prevencia nádorových ochorení hrubého čreva a konečníka“ a „Rakovina prsníka“
- 2) *Svetový deň obezity* – 4.3.2020
- spolupráca s lekárnou BENU, Kaufland v Žiari nad Hronom (meranie výšky, váhy, obvodu pása, BMI, %t telesného tuku) – 10 meraní + distribúcia zdravotno - výchovného materiálu
- 3) *Svetový deň vody* – 22.3.2020
- banner, nástenka v interiéri i exteriéri RÚVZ ZH
 - článok do 9 regionálnych novín
- 3) *Svetový deň zdravia* – 7.4.2020
- banner, nástenka
- 3) *Svetový deň pohybom ku zdraviu* – 10.5.2020
- banner, nástenka v interiéri i exteriéri RÚVZ ZH
 - článok do 9 regionálnych novín
- 4) *Svetový deň tabaku* – 31.5.2020
- banner, nástenka v priestoroch RÚVZ ZH
 - web stránka RÚVZ ZH
 - leták do 8 regionálnych novín
- 5) *Svetový deň Alzheimerovej choroby* – 22.9.2020
- článok do 10 regionálnych novín
 - banner
 - web RÚVZ ZH
 - nástenka RÚVZ ZH
 - Mestská knižnica Michala Chrásteka Žiar nad Hronom
 - Dom seniorov Vitalita Banský Studenec
 - Knižnica Jána Kollára Kremnica
 - KD Žiar nad Hronom
 - DSS Nádej Janova Lehota
- 7) *Deň srdca* – 27.9.2020
- banner
 - článok na web RÚVZ ZH

V rámci spolupráce s inými subjektmi:

- Deň otvorených dverí SOŠOaS Žiar nad Hronom – 17 meraní celkového telesného tuku, 7 meraní spirometrom, 6 meraní smokerlyzerom, 25 meraní TK.
- CPPPpP, MsP, PZ SR, CVČ ZH, SČK – cyklus prednášok „Zdravie si chráň“ – téma „Zdravý životný štýl“ – 6 prednášok pre 94 poslucháčov.
- v spolupráci s CPPPpP, Štátnou a Mestskou políciou Žiar nad Hronom „Prevenčný deň“ pre stredné školy v regióne – podarilo sa zrealizovať spomínanú aktivitu iba na SOŠ

technická v Žiari nad Hronom s problematikou – Škodlivé účinky fajčenia a alkoholu, Nelegálne drogy. Pre nepriaznivú epidemiologickú situáciu bola aktivita pozastavená.

V rámci plnenia Národného programu aktívneho starnutia

Pri príležitosti- „Svetového dňa Alzheimerovej choroby“, pracovníčky oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ v ZH realizovali nasledovné aktivity:

- 1) Banner k svetovému dňu na webovej stránke úradu.
- 2) Články do novin k Svetovému dňu Alzheimerovej choroby do 10 regionálnych novin.
- 3) Nástenka pri vstupe RÚVZ v ZH.
- 4) V rámci Svetového dňa Alzheimerovej choroby distribúcia zdravotno – výchovného materiálu v DSS Nádej Janova Lehota, Domov seniorov Vitalita Banský Studenec, KD Žiar nad Hronom a Knižnica Jána Kollára.

V klube dôchodcov v Žiari nad Hronom a Kremnici boli realizované prednášky s témou prevencia nádorových ochorení hrubého čreva a konečníka pre 38 dôchodcov.

V rámci plnenia Akčného plánu Národného onkologického programu

1. banner, kódex proti rakovine - web stránka RÚVZ ZH, nástenka
2. distribúcia zdravotno – výchovného materiálu (ZŠ s MŠ Š.Moysesova Žiar nad Hronom)
3. 5 prednášok pre 113 účastníkov na tému „Prevencia nádorových ochorení hrubého čreva a konečníka“ a „Rakovina prsníka“ – SOŠ pedagogická EBG Žiar nad Hronom, KD Kremnica, KD Žiar nad Hronom, RÚVZ Žiar nad Hronom

V rámci plnenia Národného akčného plánu pre problémy s alkoholom na roky 2013-2020

- zaslanie databázy v rámci realizácie prierezovej štúdie zameranej na skúsenosti a postoje respondentov ku konzumácii a regulácii alkoholu – vzhľadom k epidemiologickej situácii sa pracovníčkam oddelenia podarilo zozbierať iba vyplnených 27 dotazníkov z počtu metodikou stanovených 43

V rámci plnenia Školského programu – ovocie a zelenina za školský rok 2019/2020

- pracovníčky oddelenia vykonali 3 prednášky k predmetnej problematike pre 70 žiakov ZŠ (ZŠ Hronský Beňadik, ZŠ M.R.Štefánika Žiar nad Hronom a ZŠ Dr.Jánskeho Žiar nad Hronom)

3. Výskumná a prieskumná činnosť.

V roku 2020 pracovníci OPZaVkZ zabezpečili:

- vyplnenie 55 dotazníkov podľa metodiky prieskumu a zaslanie gestorovi – ÚVZ SR v rámci plnenia úlohy „Európsky prieskum zdravotného uvedomenia 2019/2020“
- zozbieranie vyplnených 27 dotazníkov a zaslanie gestorovi – ÚVZ SR v rámci realizácie prierezovej štúdie zameranej na skúsenosti a postoje respondentov ku konzumácii a regulácii alkoholu

V roku 2020 pracovníčky oddelenia pokračovali v plnení projektu NAPPPA súčasťou ktorého bolo vyplnenie dotazníka žiakmi SŠ, hodnotenie držania tela, flexibility. Podľa metodiky projektu bolo vyšetrených iba 7 študentov stredných škôl nakoľko dlhodobo nepriaznivá epidemiologická situácia spôsobila zastavenie projektu.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

- 1) „Deň otvorených dverí – SOŠ obchodu a služieb Žiar nad Hronom. Pracovníčky oddelenia realizovali merania TK, celkového telesného tuku, spirometriu a merania Smokerlyzerom. Súčasťou bola distribúcia zdravotno-výchovného materiálu. Spolu realizovali 55 meraní.
- 2) V spolupráci s oddelením epidemiológie pracovníčka oddelenia spolupracovala pri šírení osvetu v problematike prevencie ochorenia vyvolaného COVID - 19 pre 39 žiakov ZŠ Župkov. V predmetnej problematike pracovníčky OPZaVKZ pomáhali oddeleniu epidemiológie s distribúciou zdravotno – výchovného materiálu (lekárne, čakárne obvodných lekárov, zdravotnícke zariadenia v príslušnej spádovej oblasti). Pracovníčky OPZaVKZ vypomáhali ostatným oddeleniam RÚVZ ZH (PPL, HV, HDM, HŽP) pri výkone štátneho zdravotného dozoru v rámci mimoriadnej epidemiologickej situácie.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Spolupráca so štátnym, verejným, tretím sektorom je uvedená v jednotlivých bodoch pri konkrétnych aktivitách. Sú to predovšetkým mesto Žiar nad Hronom, ORPZ, CPPPpP, CVČ, VŠZP, školské kluby, mestská polícia, základné a stredné stupne škôl, SČK, Pohronské osvetové stredisko.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

Na oddelení podpory zdravia a výchovy k zdraviu je v prevádzke mini knižnica s protidrogovou tematikou, ktorá je priebežne aktualizovaná a dopĺňaná.

1. Vypracovávanie správy pre Mesto v rámci „Kalendára aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov.“ A návrh plánu na ďalší rok.
2. Mesačné získavanie údajov a vypracovávanie mesačných správ za RÚVZ – Hlásenie o vykonaných kontrolách fajčenia (za RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom vykonaných 305 kontrol).
3. Získavanie a spracovávanie podkladov pre analytickú, rozhodovaciu a riadiacu činnosť orgánu na ochranu zdravia.
4. Hlásenie a evidencia spolupráce s médiami.
5. Starostlivosť o aktualizáciu nástieniek, vývesiek, panelov po odbornej, aktuálnej aj estetickéj stránke.
6. Kontinuálne sledovanie ponuky odbornej literatúry a odporúčanie relevantných titulov na zakúpenie vedeniu RUVZ.
7. Individuálne vzdelávanie z nových odborných článkov a literatúry.
8. Evidencia, distribúcia a editovanie vlastných z. v. materiálov.
9. Vypracovávanie správ z akcií, informácie na webových stránkach.

10. Vyhodnocovanie programov a projektov za rok 2020, výkazníctvo za rok 2020 a iné termínované úlohy.
11. Práca v jednej pracovnej skupine – pre seniorov.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

7.1. Základná poradňa

V základnej poradni zdravia bolo vykonaných 57 vyšetrení z toho 11 mužov a 46 žien. Z uvedeného počtu išlo o základné prvé vyšetrenie v 33 prípadoch (3 muži, 30 žien), počet kontrolných vyšetrení v 24 prípadoch, z toho 8 mužov a 16 žien.

Spolu bolo vyšetrených **56 klientov** – 10 mužov a 46 žien.

Realizovaná bola 1 výjazdová aktivita základnej poradne zdravia – ZŠ s MŠ Štefana Moysesu Žiar nad Hronom.

Spolu bolo výjazdovou formou vyšetrených 34 klientov, čo je 60,71% klientely PZ.

Test zdravého srdca je paušálne robený všetkým klientom, či pri stabilnej alebo mobilnej PZ, vrátane opakovaných návštev.

Počet biochemických vyšetrení a meraní: 57 celkový cholesterol, 57 cukor, 56 triglyceridy, 56 HDL-cholesterol (spolu bolo realizovaných 226 štandardných biochemických vyšetrení).

Ostatné merania: 83 x bol meraný celkový tuk prístrojom OMRON, 82 antropometrických meraní, 111 meraní TK.

V základnej poradni zdravia bola odporučená návšteva LPS v 5 prípadoch pre novozistené alebo vysoké nefyziologické hodnoty sledovaných rizikových faktorov.

7.2. Nadstavbové poradne

POPA – vykonáva skupinovú formu v priestoroch telocvične II. ZŠ Štefánika 17 a pravidelne ju navštívilo 22 cvičeníek. Cvičenie prebieha 2x týždenne pod vedením kvalifikovanej cvičiteľky. Cvičenie bolo dočasne pozastavené kvôli aktuálnej epidemiologickej situácii.

POFA – dočasne mimo prevádzky.

Poradňu nefarmakologického ovplyvňovania krvného tlaku- navštívilo 8 klientov, počet meraní krvného tlaku 54.

Poradňu zdravej výživy: o individuálne poradenstvo neprejavil záujem žiadny klient.

Poradňa HIV/AIDS - Linku pomoci AIDS využilo 7 klientov (6 krát telefonicky, 1 x e-mailom), Otázky sa týkali ciest prenosu a odberu krvi na vyšetrenie, spôsobu vyšetrenia a jeho validity, časového intervalu vyšetrenia po rizikovitom správaní. Počet klientov v poradni-4, počet odberov na vyšetrenie HIV protilátok- 4 (muži)

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2020

Na **oddelení podpory a výchovy k zdraviu** pracujú na plný úväzok **2 pracovníčky** – 1 verejný zdravotník a 1 iný zdravotnícky pracovník. Vedúcou oddelenia podpory zdravia a výchovy k z zdraviu je lekár z oddelenia epidemiológie s pracovným úväzkom na OPZaVkZ 0,2 hod. Zároveň uvedený lekár je vedúcim poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

Základná poradňa zdravia: Na ambulantnej forme činnosti základnej poradne zdravia sa podieľali 2 pracovníčky -1 lekár (vedúca OPZaVkZ) a 1 pracovníčka oddelenia. Na výjazdových aktivitách poradne sa zúčastňujú - 1 lekár a 2 pracovníčky OPZaVkZ.

Poradenské centrum podpory zdravia: za činnosť základnej poradne zdravia a jednotlivých špecializovaných poradní zodpovedá vedúci lekár PCPZ a OPZaVkZ. Činnosť zabezpečujú **4 pracovníci** (vedúca oddelenia OPZaVkZ, 1 lekár z odd. epidemiológie, verejný zdravotník, iný zdravotnícky pracovník).

Spolu na oddelení podpory a výchovy k zdraviu a v poradenskom centre ochrany a podpory zdravia pracujú 4 zamestnanci RÚVZ v Žiari nad Hronom, z toho 2 na plný úväzok, jeden na 0,2 a jeden bez úväzku (lekár z odd. epidemiológie – poradňa HIV/AIDS).

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2020

V roku 2020 bolo realizovaných spolu 53 prednášok pre 809 detí a mládež, z toho 2 pre 38 dospelých. Realizovaných bolo 53 aktivít pri príležitosti svetových dní, 71 iných intervenčných a informačných zdravotno-výchovných aktivít.

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2020 do 31.12.2020

V roku 2020 v základnej poradni zdravia bolo základné – prvé vyšetrenie poskytnuté 33 klientom a to 3 mužom a 30 ženám.

Opakovane bolo vyšetrených 23 klientov, a to 7 mužov a 16 žien.

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Riziko kardiovaskulárnych chorôb bolo vyhodnotené u 56 vyšetrení, 10 mužov a 46 žien. Pri prvom základnom vyšetrení u 3 mužov a 30 žien, spolu 33 vyšetrení.

Kontrolné vyšetrenia u 7 mužov a u 16 žien, spolu 23 vyšetrení.

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

V roku 2020 najvyšší počet klientov navštevujúcich základnú poradňu zdravia malo vysokoškolské vzdelanie – 27 klientov (48,2%), z toho 4 muži (7,1%) a 23 žien (41,1%). Ďalej najvyššiu návštevnosť podľa vzdelania mali klienti so stredoškolským vzdelaním s maturitou - 16 (28,6%), z toho 3 muži (5,4%) a 13 žien (23,2%).

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

V poradenskom centre ochrany a podpory zdravia boli v roku 2020 v prevádzke: základná poradňa zdravia, skupinová forma poradenstva na optimalizáciu pohybovej aktivity, poradňa na nefarmakologické ovplyvňovanie TK, poradňa HIV/AIDS a poradňa zdravej výživy. Spolu poradenské centrum navštívilo 104 klientov, počet návštev 217. Z tohto počtu 57 návštev v zPZ a 160 v špecializovaných poradniach .

POPA – v skupinovej forme bolo evidovaných spolu 22 cvičeníek, 4 hodiny.

Poradňu na nefarmakologické ovplyvňovanie TK navštívilo 8 klientov, počet návštev 54.

Poradňu zdravej výživy nenavštívil žiadny klient.

Poradňu HIV/AIDS - poradenstvo HIV/AIDS využilo 11 klientov, analýza pohlavia a veku bola možná len u klientov, ktorí sa dostavili na anonymný odber krvi – 4 muži, počet návštev 4.

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2020

V roku 2020 to bolo spolu 1631 výkonov, z toho 1430 výkonov v základnej poradni zdravia, v POPA bolo evidovaných 124 výkonov, v Poradni nefarmakologického ovplyvňovania 54 výkonov a v poradni HIV/AIDS 15 výkonov. V špecializovaných poradniach bolo spolu 201 výkonov.

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

**Sledované rizikové parametre vo vekových skupinách od 0 do 19 sú prepočítané podľa manuálu pre danú vekovú skupinu.*

8a. – muži

Zvýšená hladina cholesterolu bola nameraná 1 mužovi (33,33%) vo vekovej skupine 0-14 ročných.

Zvýšené hladiny glukózy neboli zaznamenané u žiadneho klienta.

Zvýšená hladina triglyceridov bola nameraná 1 mužovi (33,33%) vo vekovej skupine 35-44 ročných.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané 3 mužom (100%), 1 mužovi (33,33%) vo vekovej skupine 0-14 ročných, 1 mužovi (33,33%) vo vekovej skupine 20-24 ročných a 1 mužovi (33,33%) vo vekovej skupine 35-44 ročných.

Zvýšená hladina LDL bola nameraná 1 mužovi vo vekovej skupine 0-14-ročných.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané 2 mužom (66,66%), vo vekovej skupine 0-14 ročných a 35-44 ročných.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané 2 mužom (66,66%), vo vekovej skupine 0-14 ročných a 35-44 ročných.

Zvýšená hodnota BMI bola zistená 1 mužovi (33,33%), vo vekovej skupine 35-44 ročných.

Zvýšené hodnoty WHR neboli zaznamenané u žiadneho klienta.

8b. – ženy

Zvýšené hladiny cholesterolu boli namerané 15 ženám (50%), najvyššie percento vo vekovej skupine 45-54 ročných, 40%.

Zvýšené hladiny glukózy boli namerané 5 ženám (16,66%), najvyššie percento vo vekovej skupine 45-54 ročných, 80%.

Zvýšené hladiny triglyceridov boli namerané 4 ženám (13,33%), najvýraznejšie u 45-54 ročných a 55-64 ročných, v oboch vekových kategóriách 50%.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané u nijakých klientiek.

Zvýšené hladiny LDL boli namerané 10 ženám (33,33%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 35-44 ročných, 40%.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané 19 ženám (63,33%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 35-44 ročných, 36,84%.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané 12 ženám (40%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných, 41,66%.

Zvýšené hodnoty BMI boli zistené 16 ženám (53,33%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných (50%).

Zvýšené hodnoty WHR boli zistené 18 ženám (60%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných (44,44%).

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

**Sledované rizikové parametre vo vekových skupinách od 0 do 19 sú prepočítané podľa manuálu pre damy vekovú skupinu.*

9.a – muži

Zvýšené hladiny cholesterolu boli namerané 4 mužom (57,14%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 55-64 ročných a 65+ ročných, v oboch vekových kategóriách (50%).

Zvýšené hladiny glukózy boli namerané 2 mužom (28,57%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 55-64 ročných, 100%.

Zvýšené hladiny triglyceridov boli namerané 3 mužom (50%), vo vekových skupinách 25-34ročných , 55-64 ročných a 65+ ročných, 33,33%.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané 4 mužom (66,66%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 25-34 ročných, 50 %.

Zvýšené hladiny LDL boli neboli namerané žiadnemu klientovi.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané 3 mužom (50%), vo vekových skupinách 25-34ročných , 55-64 ročných a 65+ ročných, 33,33%.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané 4 mužom (66,66%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 55-64 ročných, 50%.

Zvýšené hodnoty BMI boli zistené 6 mužom (85,71%), najvýraznejšie vo vekovej skupine vo vekovej skupine 55-64 ročných (50%).

Zvýšené hodnoty WHR boli zistené 5 mužom (71,42%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 55-64 ročných (60%).

9b. – ženy

Zvýšené hladiny cholesterolu boli namerané 6 ženám (37,5%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných (50%).

Zvýšené hladiny glukózy boli namerané 1 žene (6,25%), vo vekovej skupine 65+ ročných.

Zvýšené hladiny triglyceridov boli namerané 7 ženám (43,75%), vo vekovej skupine 45-54 ročných, 42,85%.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané 8 ženám (50%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 15-19 ročných, 37,5%.

Zvýšené hladiny LDL boli namerané 3 ženám (18,75%), a to vo vekových skupinách 45-54 ročných, 55-64 ročných a 65+ ročných.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané 13 ženám (81,25%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 a viac ročných 30,76%.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané 10 ženám (62,5%), najvýraznejšie vo vekových skupinách 15-19 ročných, 45-54 ročných a 65+ ročných, 30%.

Zvýšené hodnoty BMI boli zistené 9 ženám (56,25%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 a viac ročných (33,33%).

Zvýšené hladiny WHR boli zistené 9 ženám (56,25%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 a viac ročných (44,44%).

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Spolu bolo 64 vyšetrení TK

10a. - muži

Z celkového počtu 3 vyšetrenia TK u mužov nebola zaznamenaná hypertenzia.

10.b - ženy

Z celkového počtu 38 vyšetrení TK u žien bola zaznamenaná hypertenzia v 4 prípadoch – 10,52% a to vekovej skupine 45-54 ročných a 55-64 ročných rovnako – 5,26 %.

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Spolu bolo 177 vyšetrení TK

11a. - muži

Z celkového počtu 7 opakovaných vyšetrení TK u mužov bola zaznamenaná hypertenzia v 5 prípadoch –71,42 %, rovnako vo vekovej skupine u 25-34 ročných a 55-64ročných– 40%

11b - ženy

Z celkového počtu 23 opakovaných vyšetrení TK u žien bola zaznamenaná hypertenzia v 3 prípadoch – 13,04%, rovnako vo vekovej skupine 35-44 ročných, 45-54 ročných a 65 a viac ročných – 33,3%

Pre zlyhanie programu TZS sa vyhodnotenie doleuvedených tabuliek nedalo zrealizovať:

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2020

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia	Lekár - atest. I.st. a nadstavbová atestácia z odb. epidemiológia	0,2	1
Lekár - metodológ	Lekár - atest. I.st. a nadstavbová atestácia - epidemiológia	0	1
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa	Verejný zdravotník (RNDr.)	1	1
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník		1	1
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		2,2	4

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2020

tab. č.2

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám									
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU		počet poslucháčov	
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov		
	Zvýšenie pohybovej aktivity	5	21							1	21
	Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	3	48							3	48
	Prevenca sociálne patologických javov	6	93							6	93
	- Fajčenie	6	104							6	104
	- Alkohol	2	16							2	16
	- Drogy – látkové závislosti										
	- neľátkové závislosti										
	Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád										
	Výchova k partnerstvu a rodičovstvu										
	Zdravé starnutie										
	Duševné zdravie										
	Prevenca úrazov a prvá pomoc	11	158							11	158
1.	Prevenca sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)	4	89							4	89
	Stomatohygiena										
	Prevenca civilizizačných ochorení										
	- srdco-cievne										
	- diabetes mellitus										
	- osteoporóza										
	- onkologické ochorenia	4	71	2	38					6	109
	- alergické ochorenia										
	- iné	14	171							14	171
	Iné témy (napr. chripka, salmonelóza,...a pod.)										
	SPOLU	51	771	2	38					53	809

		Počet aktivít
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)	53
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)	71
	TV vysielanie	
	Rozhlas	
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	0
	Printové média	9
	Webová stránka RÚVZ	8
	Iné formy	0
	Plagáty, letáky, skladačky...	0
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (neuvádza sa počet výtláčkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma)	0
	Brožúry, manuály...	0
	Informačné panely	0
	Iné	0
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)	Počet publikácií 0
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet	Počet zapožičaní 4
		Počet absolvovaných školení
		Aktívna účasť
		Pasívna účasť
	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... (pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)	0
		regionálne
		celosťatne
		medzinárodné
8.		1
		v rámci RÚVZ
		3
		SPOLU
		1
		5

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
			0
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy	Medzinárodné projekty, štúdie ...	Počet
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	1
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	11
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	5
			0
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v kolíčkoch pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
			1
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov
			6
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom	Vlastné vytvorené	Počet materiálov
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	0
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	0
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	0
			0
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)		Počet písomnosti
		Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	2
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	5
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	2
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		0	0

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2020 do 31.12.2020

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	1	33,3	53,3	0	0,0	0,0	1	3,0	5,8
15-19	0	0,0	0,0	2	6,7	8,9	2	6,1	8,1
20-24	1	33,3	53,3	0	0,0	0,0	1	3,0	5,8
25-34	0	0,0	0,0	6	20,0	14,3	6	18,2	13,2
35-44	1	33,3	53,3	8	26,7	15,8	9	27,3	15,2
45-54	0	0,0	0,0	9	30,0	16,4	9	27,3	15,2
55-64	0	0,0	0,0	5	16,7	13,3	5	15,2	12,2
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	3	100,0		30	100,0		33	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	1	12,5	0,0	0	0,0	0,0	1	4,17	0,0
15-19	0	0,0	0,0	5	31,3	22,7	5	20,83	16,9
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	2	25,0	33,5	0	0,0	0,0	2	8,33	11,5
35-44	0	0,0	0,0	1	6,3	11,9	1	4,17	8,3
45-54	0	0,0	0,0	4	25,0	21,2	4	16,67	15,5
55-64	3	37,5	36,7	2	12,5	16,2	5	20,83	16,9
65 a viac	2	25,0	33,5	4	25,0	21,2	6	25,0	17,9
SPOLU:	8	100,0		16	100,0		24	100,0	

CELKOM: 11

46

57

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	1	33,3	53,3	0	0,0	0,0	1	3,0	5,8
15-19	0	0,0	0,0	2	6,7	8,9	2	6,1	8,1
20-24	1	33,3	53,3	0	0,0	0,0	1	3,0	5,8
25-34	0	0,0	0,0	6	20,0	14,3	6	18,2	13,2
35-44	1	33,3	53,3	8	26,7	15,8	9	27,3	15,2
45-54	0	0,0	0,0	9	30,0	16,4	9	27,3	15,2
55-64	0	0,0	0,0	5	16,7	13,3	5	15,2	12,2
65 a viac		0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	3	100,0		30	100,0		33	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	1	14,29	0,0	0	0,0	0,0	1	4,35	0,0
15-19	0	0,0	0,0	5	31,3	22,7	5	21,74	16,9
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	2	28,57	33,5	0	0,0	0,0	2	8,70	11,5
35-44	0	0,0	0,0	1	6,3	11,9	1	4,35	8,3
45-54	0	0,0	0,0	4	25,0	21,2	4	17,39	15,5
55-64	2	28,57	36,7	2	12,5	16,2	4	17,39	16,9
65 a viac	2	28,57	33,5	4	25,0	21,2	6	26,08	17,9
SPOLU:	7	100,0		16	100,0		23	100,0	

CELKOM: 10

46

56

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania
za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020**

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
Neukončené základné	1	10,0	18,6	0	0,0	0,0	1	1,8	0,0
Základné	2	20,0	24,8	8	17,4	11,0	10	17,9	11,0
Učňovské	0	0,0	0,0	2	4,3	5,9	2	3,6	5,9
Stredoškolské s maturitou	3	30,0	28,4	13	28,3	12,7	16	28,5	12,7
Vysokoškolské	4	40,0	30,4	23	50,0	14,4	27	48,2	14,4
Neregistrované	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	10	100,0		46	100,0		56	100,0	

Pokračovanie tab.č. 6

	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku														Spolu		
	do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64			65 +	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		M	Ž
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																
	Počet návštev																
Poradňa nefarmakolog. ovplyvňovania TK	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																0
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																8
	Počet návštev																54
Poradňa HIV/AIDS	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																
	Počet návštev																
Poradňa pre HbsAg pozitívne rodiny	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																
	Počet návštev																
Poradňa pre tehotné a dojčiacie matky	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																
	Počet návštev																

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2020

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
1. Merania a iné výkony v poradni zdravia Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS): 56 Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS): 27	Antropometrické meranie	56	27
	- výška		
	- váha	56	27
	- BMI	56	27
	- obvod pása	56	27
	- obvod bokov	56	27
	- WHR	56	27
	- WHtR	56	27
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	56	27
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jediným meraním sa vykazuje ako jeden výkon		
Biochemické vyšetrenia	56		
- Celkový cholesterol			
- HDL cholesterol	55		
- LDL cholesterol	55		
- Triacylglyceroly	55		
- Glukóza	56		
- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)			
Somatické vyšetrenia	56	77	
- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)			
Vyšetrenie smokerlyzénom	0	8	
Vyšetrenie spirometrom	56	40	
Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	49	0	
Osobná a rodinná anamnéza	56	0	
Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody		0	

	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	55	0
	Odborné poradenstvo a konzultácie	55	0
	Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)	0	0
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	2	0
	Iné	0	35

pokračovanie tab.č.7

			Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy	Odborné poradenstvo		0
Počet klientov:0	Založenie karty klienta		0
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach		0
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení		0
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)		0
3. Poradňa odvykania od fajčenia	Odborné poradenstvo		0
Počet klientov:0	Založenie karty klienta		0
	Meranie spirometrom		0
	Meranie smokerlyzérrom		0
	Meranie krvného tlaku, pulzu		0
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)		0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení		0
	Telefonické poradenstvo		0
	Iné		0
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Odborné poradenstvo		29
Počet klientov:29	Založenie karty klienta		0
	Meranie spirometrom		0
	Vyšetrovanie funkčnej zdatnosti		0
	Vyšetrovanie aeróbnej výkonnosti		0
	Vyšetrovanie EKG		0
	Meranie flexibility		0
	Držanie tela		0
	Pohybová inštrukcia		95

	Odporúčanie do siete zdrav. zaradení	0
	Iné	0
5. Poradňa podpory psychického zdravia	Odborné poradenstvo	0
Počet klientov:0	Psychologické vyšetrenie	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zaradení.	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
6. Poradňa pre nefarmakologické ovplyvňovanie TK	Odborné poradenstvo	8
Počet klientov:8	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Meranie TK	54

pokračovanie tab. 7.

		Počet výkonov
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti	Odborné poradenstvo	11
Počet klientov:15	Odber krvi na HIV/AIDS	4
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Odborné poradenstvo	0
Počet klientov:0	Vyšetrenie pracovného rizika	0
	Založenie karty klienta	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	0
SPOLU počet výkonov		1631

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientů v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020
Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina	Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR						
	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z					
0-14	abs.	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0				
	rel.	0,0	100,0	33,3	0,0	50,0	0,0	33,3	0,0	100,0	0,0	50,0	0,0	50,0	33,3	0,0	50,0	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0			
	+-%	0,0	0,0	53,3	0,0	69,3	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	69,3	53,0	0,0	69,3	0,0	53,3	0,0	53,3	0,0			
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0		
	rel.	50,0	0,0	33,3	0,0	50,0	0,0	33,3	50,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	50,0	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	
	+-%	69,3	0,0	53,3	0,0	69,3	0,0	53,3	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,0	0,0	69,3	0,0	69,3	0,0	53,3	0,0	53,3	0,0	
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
35-44	abs.	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	
	rel.	50,0	0,0	33,3	0,0	0,0	100,0	0,0	33,3	50,0	0,0	50,0	0,0	50,0	33,3	0,0	33,3	0,0	100,0	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	
	+-%	69,3	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	69,3	0,0	69,3	0,0	69,3	53,3	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	53,3	0,0	
45-54	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
55-64	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
SPOLU: 100%	2	1	3	0	2	1	0	3	2	1	2	1	2	1	2	3	0	2	1	3	0	2	1	3	0

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020
Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina	Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR					
	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z				
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
15-19	abs.	2	0	2	0	2	0	1	1	2	0	1	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0		
	rel.	13,3	0,0	8,0	0,0	7,7	0,0	5,0	10,0	10,0	0,0	9,1	5,3	5,6	8,3	7,1	0,0	14,3	0,0	16,7	0,0	16,7	0,0	
	+-%	17,2	0,0	10,6	0,0	10,2	0,0	9,6	18,6	13,1	0,0	17,0	10,0	10,6	15,6	9,5	0,0	18,3	0,0	21,1	0,0	21,1	0,0	
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	abs.	4	2	6	0	6	0	3	3	5	1	2	4	4	4	5	1	4	2	4	2	4	2	
	rel.	26,7	13,3	24,0	0,0	23,1	0,0	15,0	30,0	25,0	10,0	18,2	21,1	22,2	16,7	17,9	50,0	28,6	12,5	33,3	11,1	33,3	11,1	
	+-%	22,4	17,2	16,7	0,0	16,2	0,0	15,6	28,4	19,0	18,6	22,8	18,3	19,2	21,1	14,2	69,3	23,7	16,2	26,7	14,5	26,7	14,5	
35-44	abs.	3	5	8	0	8	0	5	3	4	4	1	7	7	8	0	5	3	4	4	4	4	4	
	rel.	20,0	33,3	32,0	0,0	30,8	0,0	25,0	30,0	20,0	40,0	9,1	36,8	38,9	8,3	28,6	0,0	35,7	18,8	33,3	22,2	33,3	22,2	
	+-%	20,2	23,9	18,3	0,0	17,7	0,0	19,0	28,4	17,5	30,4	17,0	21,7	22,5	15,6	16,7	0,0	25,1	19,1	26,7	19,2	26,7	19,2	
45-54	abs.	3	6	5	4	7	2	7	2	6	3	5	4	4	8	1	1	1	8	1	8	1	8	
	rel.	20,0	40,0	20,0	80,0	26,9	50,0	35,0	20,0	30,0	30,0	45,5	21,1	22,2	28,6	50,0	50,0	7,1	50,0	8,3	44,4	8,3	44,4	
	+-%	20,2	24,8	15,7	35,1	17,0	49,0	20,9	24,8	20,1	28,4	29,4	18,3	19,2	16,7	69,3	69,3	13,5	24,5	15,6	23,0	15,6	23,0	
55-64	abs.	3	2	4	1	3	2	4	1	3	2	2	3	2	5	0	2	3	3	1	4	1	4	
	rel.	20,0	13,3	16,0	20,0	11,5	50,0	20,0	10,0	15,0	20,0	18,2	15,8	11,1	17,9	0,0	14,3	18,8	8,3	22,2	8,3	22,2	8,3	22,2
	+-%	20,2	17,2	14,4	35,1	12,3	49,0	17,5	18,6	15,6	24,8	22,8	16,4	14,5	14,2	0,0	18,3	19,1	15,6	19,2	15,6	19,2	15,6	19,2
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU: 100%	15	15	25	5	26	4	20	10	20	10	11	19	18	12	28	2	14	16	12	12	16	12	18	

Výsledky biochemických vyšetření opakovane vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020
Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	5	0	5	0	4	1	2	3	5	0	2	3	2	0	5	0	3	2	3	2
	rel.	50,0	0,0	33,3	0,0	44,4	14,3	25,0	37,5	41,7	0,0	66,7	30,0	33,3	0,0	33,3	0,0	42,9	22,2	42,9	22,2
	+-%	31,0	0,0	23,9	0,0	32,5	25,9	30,0	33,5	27,9	0,0	53,3	22,9	23,9	0,0	23,9	0,0	36,7	27,2	36,7	27,2
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	10,0	0,0	6,7	0,0	11,1	0,0	12,5	0,0	8,3	0,0	0,0	7,7	16,7	0,0	6,7	0,0	14,3	0,0	14,3	0,0
	+-%	18,6	0,0	12,6	0,0	20,5	0,0	22,9	0,0	15,6	0,0	0,0	14,5	29,8	0,0	12,6	0,0	25,9	0,0	25,9	0,0
45-54	abs.	1	3	4	0	1	3	2	2	3	1	1	3	1	3	4	0	2	2	2	2
	rel.	10,0	50,0	26,7	0,0	11,1	42,9	25,0	25,0	25,0	25,0	33,3	23,1	16,7	30,0	26,7	0,0	28,6	22,2	28,6	22,2
	+-%	18,6	40,0	22,4	0,0	20,5	36,7	30,0	30,0	24,5	53,3	53,3	22,9	29,8	28,4	22,4	0,0	33,5	27,2	33,5	27,2
55-64	abs.	1	1	2	0	1	1	1	1	0	1	0	2	1	1	1	0	0	2	1	1
	rel.	10,0	16,7	13,3	0,0	11,1	14,3	12,5	12,5	0,0	33,3	0,0	15,4	16,7	10,0	6,7	0,0	0,0	22,2	14,3	11,1
	+-%	18,6	29,8	17,2	0,0	20,5	25,9	22,9	22,9	0,0	53,3	0,0	19,6	29,8	18,6	12,6	0,0	0,0	27,2	25,9	20,5
65 a viac	abs.	2	2	3	1	2	2	2	2	3	1	0	4	1	3	4	0	1	3	0	4
	rel.	20,0	33,3	20,0	100,0	22,2	28,6	25,0	25,0	25,0	33,3	0,0	30,8	16,7	30,0	26,7	0,0	14,3	33,3	0,0	44,4
	+-%	24,8	37,7	20,2	0,0	27,2	33,5	30,0	30,0	24,5	53,3	0,0	25,1	29,8	28,4	22,4	0,0	25,9	30,8	0,0	32,5
SPOLU:	100%	10	6	15	1	9	7	8	8	12	3	13	6	10	15	0	7	9	7	9	

Tab. č. 10a-pokrač.

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:											Spolu
	0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac				
	abs.	rel.	+-%	abs.	rel.	+-%	abs.	rel.	+-%	abs.	rel.	
1. Optimálny (<120 a <80)	0	1	0	1	2	1	0	0	0	0	0	5
	0,0	50,0	0,0	50,0	66,7	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	31,3
	0,0	69,3	0,0	69,3	53,3	35,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,7
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	0	1	0,0	1	0	1	0	0	0	0	0	3
	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,8
	0,0	69,3	0,0	69,3	0,0	35,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,1
3. Vysoký normálny (130-139 alebo 85-89)	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0	4
	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	20,0	50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	25,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	35,1	49,0	0,0	0,0	49,0	0,0	21,2
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	4
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	25,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	49,0	0,0	0,0	49,0	0,0	21,2
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HYPERTEENZIA III (>179 alebo >109)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	0	2	0	2	3	5	4	0	0	4	0	16
	0	0	0	0	0	2	2	0	0	2	0	4
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	25,0
CELKOM	0	2	1	2	3	5	4	0	0	4	0	17
	0	0	0	0	0	2	2	0	0	2	0	4
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	25,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	49,0	0,0	0,0	49,0	0,0	21,2

**Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2020 do
31.12.2020**

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	14,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	25,9
3. Vysoký normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	14,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	25,9
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	2	0	0	2	1	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	66,7	50,0	71,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	69,3	33,5
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	0	2	0	0	3	2	7
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	2	0	0	2	1	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	66,7	50,0	71,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	69,3	33,5

Tab.č.11b-pokrač.

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	4	0	0	0	1	0	0	5
	rel.	0,0	80,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	38,5
	+-%	0,0	35,1	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	26,4
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	1	0	0	1	1	0	2	5
	rel.	0,0	20,0	0,0	0,0	100,0	50,0	0,0	50,0	38,5
	+-%	0,0	35,1	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	49,0	26,4
3. Vysoký normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	25,0	15,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	19,6
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	7,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	14,5
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	5	0	0	1	2	1	4	13
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	7,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	14,5
CELKOM	abs.	0	5	0	2	1	2	4	6	20

**ODDELENIE
PREVENTÍVNEHO PRACOVNÉHO LEKÁRSTVA
A TOXIKOLÓGIE**

1. ANALÝZA STAVU PRACOVNÉHO PROSTREDIA A PRACOVNÝCH PODMIENOK V OKRESE

Pre územné obvody okresov Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica zabezpečuje štátny zdravotný dozor RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom. Priemyselná výroba je zameraná najmä na hutníctvo neželezných kovov (výroba a primárne spracovanie hliníka), výrobu hliníkových túb, strojárstvo, ťažbu a spracovanie nerastných surovín (bentonit, perlit a andezit), banskú činnosť (ťažba neželezných rúd, farebných a drahých kovov), výrobu tepelnoizolačných stavebných materiálov, stavebníctvo, ťažbu a spracovanie dreva piliarskou a stolárskou výrobou, výrobu tepla a elektrickej energie. Medzi najvýznamnejších zamestnávateľov v okrese Žiar nad Hronom patrí: Nema Slovakia, s.r.o. (výroba Al odliatkov hláv motorov), Slovalco, a.s. (monopolný výrobca hliníka), Finalcast, s.r.o. (výroba odliatkov z Al zliatin), Fagor, a.s. (výroba Al odliatkov technológiou vysokotlakového odlievania), MWS Casting, s.r.o. (odlievanie ostatných neželezných kovov), ZAL-zlievareň Al spol. s r.o. (výroba Al odliatkov), ALACO, s.r.o. (výroba a opracovanie Al odliatkov), Hydro Extrusion Slovakia, a.s. (výroba a povrchová úprava Al profilov), Tubapack, a.s. (výroba Al plastových túb), VUM, a.s. (výroba uhlíkatých materiálov), REMESLO strojal, s.r.o. (výroba oceľových konštrukcií, servis, opravy a údržba zariadení), ELBA, a.s. (výroba komponentov pre energetický priemysel), Mincovňa Kremnica, š.p. (razenie mincí a medailí), ROMIN Slovakia spol. s r.o., Kopernica (ťažba a spracovanie bentonitu), LBK Perlit, s.r.o. Lehôtko pod Brehmi (ťažba a spracovanie perlitu), Spektrum, s.r.o., JANTAR-WOOD, s.r.o. a M.A. píla spol. s r.o. (spracovanie dreva a výroba polotovarov). V okrese Banská Štiavnica: FOUR TRADE, s.r.o. (spracovanie Al sterov, výroba a opracovanie Al odliatkov), SITTA WOOD, s.r.o. (spracovanie dreva a výroba polotovarov), SLOVENSKÉ PARKETY, s.r.o. (výroba parketových prírezov), FABBA, s.r.o. (výroba drevených briekiet), SIMKOR, s.r.o. a COMBIN, s.r.o. (stavebné práce). V okrese Žarnovica: TUBEX Slovakia, s.r.o. (výroba Al túb), Illichmann Castaloy, s.r.o., Neuman Aluminium Fliesspresswerk Slovakia, s.r.o. a Neuman Aluminium Services Slovakia, s.r.o. (výroba a opracovanie Al odliatkov), Neuman Aluminium PWG, s.r.o. (opracovanie Al odliatkov), Cortizo Slovakia, a.s. (výroba a povrchová úprava Al profilov), Knaufl Insulation, s.r.o. (výroba tepelnoizolačných materiálov), SLOVENSKÁ BANSKÁ spol. s r.o. (ťažba neželezných rúd, farebných a drahých kovov) a CMK s.r.o. (výroba a recyklácia gália a gáliumarzenidových materiálov, výroba oxidu boritého).

V roku 2020 v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom nedošlo v priemyselnej oblasti k žiadnym výraznejším zmenám, ktoré by významnejšie ovplyvnili podmienky práce a pracovného prostredia. V súvislosti s rozvojom automobilového priemyslu na Slovensku si všetky firmy zaoberajúce sa výrobou a opracovaním Al odliatkov udržali zamestnanosť a zabezpečili zodpovedajúce podmienky práce a pracovného prostredia.

V roku 2020 sme nezaznamenali žiadnu mimoriadnu situáciu.

V posudkovej činnosti bolo v roku 2020 oddelením preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie vydaných spolu 65 záväzných stanovísk, z toho 33 k návrhom na územné konanie, 25 k návrhom na kolaudáciu stavieb, alebo k zmene v užívaní stavieb. Posudzovali sme 7 zámerov z hľadiska možného negatívneho vplyvu na verejné zdravie. Pri posudzovaní v rámci územných konaní, kolaudačných konaní a zmeny v užívaní stavieb prevládali odvetvia strojárstva, výroby a spracovania Al odliatkov, ťažby a spracovania nerastných surovín, drevovýroba, energetika, obchod a služby. V rámci zámerov sa posudzovali tri zábery z titulu rozšírenia výrobných priestorov, jeden zámer sme posudzovali v oblasti zhodnocovania hliníkových odpadov, ďalší zámer riešil zmenu kotla a paliva pre tepláreň v Žiari nad Hronom. V Žarnovici sme posudzovali zámer v ktorom bola posudzovaná

účinnosť centrálneho zásobovania teplom (využitie banskej vody z výtoku banskej štôlne) a druhotné spracovanie hliníkových profilov (procesom povrchovej úpravy pasivácie) za účelom spracovania rôznych hliníkových súčiastok pre strojársky, automobilový, elektrotechnický, ale aj stavebný priemysel. V Banskej Štiavnici bol posudzovaný strategický dokument „Nízkouhlíkovej stratégie mesta Banská Štiavnica“. Spolu bolo vydaných 60 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, z toho 6 rozhodnutí do skúšobnej prevádzky. V roku 2020 oznámilo ukončenie svojej činnosti 15 menších prevádzok, najmä poskytujúcich služby obyvateľstvu. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru boli zistené 4 prevádzky, ktorým boli uložené pokuty za správne delikty. Do užívania bolo posúdených 13 chránených pracovísk alebo dcíelní. Rozhodnutím bolo posúdených 6 chránených pracovísk, v 6 prípadoch im bolo vydané stanovisko k zriadeniu chráneného pracoviska a v 1 prípade bol daný súhlas na rozšírenie počtu zamestnancov v už existujúcich posúdených priestoroch. V rámci štátneho zdravotného dozoru bola vykonaná kontrola v 180 subjektoch, čo predstavovalo kontrolu 550 prevádzok alebo pracovísk, z toho počtu bolo 46 kontrol zameraných na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov, 10 kontrol na rizikových pracoviskách, 18 kontrol na chránených pracoviskách a 476 kontrol na ostatných pracoviskách. Súčasťou kontrol bolo zabezpečenie zdravotného dohľadu pre zamestnancov pracovnou zdravotnou službou a povinnosťou zamestnávateľa hodnotiť a posúdiť riziká. V tejto oblasti neboli zaznamenané závažnejšie nedostatky. V priebehu roka zamestnávateľa všetky svoje sily sústredili na riešenie ohrozenia zdravia z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky a pandémie ochorenia COVID-19 vyhlásenej dňa 11.03.2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácii. V súvislosti s pandemiou boli zamerané aj naše poradenstvá a kontroly u prevádzkovateľov. Aj v tejto mimoriadnej situácii boli najviac ohrozenou skupinou osoby SZČO, ktoré často nevykonávajú pracovnú činnosť vo svojich vlastných priestoroch, ale dodávateľsky.

V roku 2020 neevidujeme v spádovom území RÚVZ Žiar nad Hronom žiadneho samostatne hospodáriaceho roľníka.

Rok 2020 hodnotíme u zamestnávateľov slovami: „Zastav sa..., porozmýšľaj, konaj!“

Začiatkom roka, ...v marci...ale ešte aj v decembri 2020 všade rezonovalo slovo „COVID-19“. Všetci prevádzkovatelia, podnikatelia, veľké spoločnosti, koncerny museli hľadať riešenia ako prejsť a ustáť globálnu krízu COVID-19. Zamerali sa na vyššie zdravotné riziká a bezpečnostné štandardy pre svojich zamestnancov a ich rodiny. V zmysle vládnych usmernení a opatrení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej ÚVZ SR) prispôbovali činnosť prevádzok, výrobu, zmenu ako aj poskytovanie služieb tak, aby boli cielene zabezpečené a dodržané opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov, dodávateľov alebo ich návštevníkov.

Zabezpečovala sa bezpečnosť v budovách, na pracovisku zamestnancov a to zvýšeným čistením a dezinfekciou priestorov (kancelárií, spoločných priestorov, zariadení na osobnú hygienu, jedální, bufetov, odpočívární, rokovacích priestorov a pod.) s použitím virucidných prostriedkov. Menili sa dispozičné zariadenia takmer všetkých účelových priestorov zamestnancov, priestorov vo výrobe a pracovných postupov s cieľom dodržať požadované odstupy (1,5m -2 m). Ochranným zabezpečením pred pandemiou boli v budovách zavedené infračervené teplomery, termovízne kamery, automatické dezinfekčné zariadenia pri vstupoch a oddel'ovacie bariéry (plexisklá). Dôraz sa kládol na čistenie klimatizácií, ventilácií, na časté vetranie uzavretých priestorov (kancelárií, zariadení na osobnú hygienu,..), znižoval sa počet miest na sedenie (m²), zavádzalo sa týždenné hĺbkové dezinfikovanie priestorov externými profesionálnymi spoločnosťami a pod. V každej prevádzke na vstupe do budovy, či chodbe, boli osadené, vyvesené informačné tabule s upozornením na dôležitosť dodržiavania hygieny rúk, nosenia rúšok a dodržania odstupov. Všetkým zamestnancom boli poskytované vo zvýšenej miere OOPP a to najmä rúška, respirátory (FFP2), okuliare, štíty a zároveň boli

preškoľovaní ako sa majú ochranné prostriedky správne používať, aby sa takto chránili pred prenosom vírusu. Veľmi dôležitá bola informácia ohľadom umývania rúk a používania dezinfekčných prostriedkov na ruky. Zamestnancom bolo potrebné vhodným spôsobom poskytnúť informáciu o ochorení COVID-19: aká je to choroba, ako sa rozširuje, ako sa dá zabrániť šíreniu COVID-19, ako postupovať ak zamestnanec ochorel, aké riziko toto ochorenie predstavuje (vek, iné choroby,..). Bolo dôležité určiť podmienky návratu dotknutých pracovníkov na pracovisko (ak osoby boli v karanténe), ale aj návrat pre osoby u ktorých bol potvrdený pozitívny test na koronavírusy (prekonali ochorenie). Zamestnanci boli upozorňovaní a mali povinnosť sami oznamovať príznaky a symptómy vírusu. Takto pripravenú prevádzkovú pripravenosť bolo potrebné vhodným spôsobom predstaviť zamestnancom cez rôzne komunikačné kanály, školenia, prezentácie, informačné tabule tak, aby zamestnávateľ, vedúci a zodpovední pracovníci boli pripravení rýchlo reagovať na otázky zamestnancov. Zamestnanci boli vyzývaní aby na prijaté nové pravidlá na pracovisku dávali rýchlu spätnú väzbu pre zhodnotenie účinnosti opatrení. Niektoré pracovné pozície (profesie) umožnili zamestnávateľom aby zamestnancov nechali pracovať z domu (Home office). Už od začiatku pandémie sa zavádzali on-line školenia, virtuálne porady, ale aj mobilné aplikácie na kontrolu zdravia. Zamestnávatelia poskytli komunikačné kanály s kvalifikovanými poskytovateľmi zdravotníckych služieb, pracovnými zdravotnými službami ale aj linkami spádových regionálnych úradov verejného zdravotníctva so zabezpečením dôvernosti (ochrany súkromia). Od októbra začali zamestnávatelia používať ako jeden z nástrojov testovanie zamestnancov antigénovými testami, alebo testovanie zamestnanca na objednávku cez pracovnú zdravotnú službu PCR testami.

Počas celého obdobia, alebo presnejšie od začiatku marca 2020 aj oddelenie preventívneho pracovného lekárstva RÚVZ v Žiari nad Hronom muselo prehodnotiť a zmeniť prístup k vykonávaniu posudkovej činnosti a poskytovaniu poradenstva pre zamestnávateľov, SZČO a zamestnancov v súvislosti s vyhodnotením rizík COVID-19. Európske stredisko pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC), WHO, OSHA a ďalšie organizácie identifikovali faktory ktoré predstavujú vysoké a nízke riziko infekcie. Nechránený kontakt s prípadom ochorenia COVID-19 s odstupom menším ako 1,8 m bol hodnotený všetkými vyššie uvedenými inštitúciami ako vysoké riziko nákazy. Nižšie riziko infekcie existuje v prípade kontaktu s ochorením COVID-19 pri odstupe nad 1,8 m, alebo pri nosení ochranných prostriedkov, ak nie je možné dodržať odporúčanú minimálnu vzdialenosť. Záverom v tomto čase zistených skutočností môžeme povedať, že vírus sa môže prenášať prostredníctvom presymptonických a asymptonických prípadov, preto pri posudzovaní rizika COVID-19 sa musia všetci zamestnanci považovať za potenciálne podozrivé prípady ochorenia COVID-19. Na základe uvedeného sme naše poradenstvá a kontroly u prevádzkovateľov zamerali najmä na prevenciu.

POLNOHOSPODÁRSTVO

V roku 2020 evidujeme v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom v rámci investičných aktivít v poľnohospodárskych podnikoch len aktivitu u spoločnosti EKO Produkt, s.r.o. Kremnické Bane, ktorá investovala do stavby haly na výcvik koní a do stavby ustajnenia hovädzieho dobytku s kapacitou na 146 kusov. Pitná voda v objekte je zabezpečená z kontrolovaného vodného zdroja.

Zdravotno – hygienickú situáciu na úseku poľnohospodárstva hodnotíme ako stabilizovanú.

2. RIZIKOVÉ PRÁCE

Prehľad o počtoch zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v spádovom území RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom pozostávajúci z okresov Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica je uvedený v nasledujúcich tabuľkách.

Spádové územie RUVZ v Žiari nad Hronom

Tabuľka č. 1a

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1.stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3.kategória		4.kategória		Spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	6	0	5	0	11	0
B	ťažba a dobývanie	102	1	57	0	159	1
C	priemyselná výroba	3289	621	460	4	3749	625
D	dodávka elektr., plynu, pary, stud. vzduchu	7	0	0	0	7	0
F	Stavebníctvo	35	2	22	0	57	2
H	doprava, skladovanie, spoje	1	0	2	0	3	0
Q	zdravotníctvo a sociálna pomoc	7	6	0	0	7	6
R	umenie zábava, rekreácia	2	0	0	0	2	0
s p o l u		3449	630	546	4	3995	634

Tabuľka č. 1b

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
02	Lesníctvo a ťažba dreva	6	0	5	0	11	0
08	Iná ťažba a dobývanie	102	1	57	0	159	1
10	Výroba potravín	5	3	0	0	5	3
11	Výroba nápojov	24	13	0	0	24	13
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	137	44	0	0	137	44
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	326	12	2	0	328	123
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	38	0	0	0	38	0
24	Výroba a spracovanie kovov	2193	308	430	0	2623	308
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	100	18	5	0	105	18
27	Výroba elektrických zariadení	52	3	9	0	61	3
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	284	75	10	0	294	75
31	Výroba nábytku	2	0	0	0	2	0
32	Iná výroba	94	7	4	4	98	11
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	7	0	0	0	7	0
41	Výstavba budov	3	0	0	0	3	0
43	Špecializované stavebné práce	32	2	22	0	54	2
49	Pozemná doprava a doprava potrubím	1	0	2	0	3	0
86	Zdravotníctvo	7	6	0	0	7	6
91	Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	2	0	0	0	2	0
	SPOLU	3449	630	546	4	3995	634

Najvyšší podiel exponovaných pracovníkov je stále v priemyselnej výrobe 3749 zamestnancov, čo predstavuje až 94% z celkového počtu exponovaných. Celkový počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce bol 3995 fyzických osôb, z toho 634 žien. Oproti roku 2019 je to mierny vzostup zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce, ktorý súvisí s navýšovaním zamestnancov napr. v prevádzke Nemark Slovakia, s.r.o., ktorý už od roku 2018 výrazne rozširuje svoje výrobné kapacity a tým zvyšuje počet zamestnancov. Dva nové subjekty: Alu Slovakia, s.r.o., Hliník nad Hronom a Poliklinika ProCare Žiar nad Hronom požiadali o vyhlásenie rizikových prác. Preradenie pracovných činností z kategórie rizika 4 do kategórie rizika 3 sme posudzovali u jedného prevádzkovateľov, rizikovým faktorom bol hluk a vibrácie. Celkom sme vydali 18 rozhodnutí o vyhlásení rizikových prác. Rizikové práce zrušili 3 spoločnosti ThermoSolar, s.r.o. Žiar nad Hronom, AGP s.r.o. Žiar nad Hronom a K-PLAST, výrobné družstvo Nová Baňa z dôvodu zrušenia profesie a vyradenia strojnotechnologického zariadenia a tým aj ukončenie takejto výrobnéj činnosti.

Evidenciu rizikových prác vedieme u 61 zamestnávateľov. Posúdenie a hodnotenie rizík predložili všetky spoločnosti v zmysle platnej legislatívy, posudky - hodnotenie rizík boli vypracované pracovnou zdravotnou službou

Tabuľka č. 1c

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	4	3	0	0	4	3
Fyzická záťaž	431	0	0	0	431	0
Hluk	3354	611	452	4	3806	616
Chemické karcinogény, mutagénny, reprodukčne toxické látky	80	8	32	0	112	8
Chemické látky a zmesi	200	26	7	0	207	26
Ionizujúce žiarenie	2	0	0	0	2	0
Vibrácie	194	21	91	0	285	21
Záťaž teplom a chladom	387	12	0	0	387	12

Tabuľka č. 1d

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Tuberkulóza	4	3	0	0	4	3
Fyzická záťaž	Práca bremenami	400	0	0	0	400	0
Fyzická záťaž	Pracovná poloha	29	0	0	0	29	0
Fyzická záťaž	Statická záťaž	2	0	0	0	2	0
Hluk	Impulzový	7	2	11	0	18	2
Hluk	Premenný	3332	608	441	4	3773	612
Hluk	Ustálený	15	1	0	0	15	1
Ionizujúce žiarenie	Veda/výskum	2	0	0	0	2	0
Vibrácie	Prenášané na celé telo	16	0	5	0	21	0
Vibrácie	Prenášané na ruky	178	21	86	0	264	21
Záťaž teplom a chladom	Záťaž chladom	7	4	0	0	7	4
Záťaž teplom a chladom	Záťaž teplom	380	8	0	0	380	8

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. Stupeň triedenia)

Chemická látka 2. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
dráždivé	6	3	0	0	6	3
chemické karcinogény	80	8	32	0	112	8
mutagény	3	3	0	0	3	3
žieravé	5	2	0	0	5	2
alergény	3	0	0	0	3	0
reprodukčne toxické látky	3	3	0	0	3	3
pevné aerosóly	186	4	39	0	225	4

Komentár k tabuľkám 1c), 1d), 1e):

Prehľad pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce bol spracovaný na základe výstupov z programu ASTR podľa druhu a kategórie rizikových faktorov.

Na prvom mieste dominoval hluk, ktorým je stále exponovaných takmer 95 % z celkového počtu exponovaných osôb. Potom nasleduje fyzická záťaž 11%, záťaž teplom a chladom 9 %, vibrácie 7% a chemické látky a zmesi 5% z exponovaných osôb.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sme uplatňovali požiadavky na objektivizáciu rizikových faktorov v súlade s kritériami pre hodnotenie rizikových prác a v súlade s platnou legislatívou. Zároveň sme usmerňovali zamestnávateľov, aby spracovanie návrhov na vyhlásenie rizikových prác bolo v súlade s Vyhláškou MZ SR č. 220/2019 Z.z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č.448/2007 o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií.

Rizikové práce kategórie 4 boli vyhlásené na časovo obmedzenú platnosť pre 12 subjektov, pričom dominuje najmä hluk a vibrácie a v jednom prípade je vyhlásený v tejto kategórii aj prach. Zamestnávatelia boli opakovane pri štátnom zdravotnom dozore upozornení na povinnosti vypracovať plán riadenia rizika s cieľom zníženia expozície zamestnancov. Ani v jednom prípade nebolo zistené porušenie zákona na ochranu nefajčiarov. V spoločnostiach sú vyhradené priestory na fajčenie, alebo platí zákaz fajčenia v prevádzke, ktorý je písomne spracovaný v predpisoch, alebo pokynoch zamestnávateľov. Pozitívne môžeme hodnotiť, že až 98 % z kontrolovaných subjektov má zakázané fajčiť v celom objekte prevádzky, čím vytvárajú na pracoviskách podmienky na ochranu nefajčiarov. Neevidujeme rizikové práce u samostatne zárobkovo činných osôb, ktorí pracujú v jednotlivých spoločnostiach s vlastným živnostenským oprávnením na daný druh práce (ako sú: zvárači, stolári, lesní robotníci-piliári a pod.). Preto SZČO, najmä ak vykonávajú ťažké robotnícke profesie, sú dlhodobo vystavení najvyšším zdravotným rizikám a ich činnosť je ťažko kontrolovateľná v rámci ŠZD. Samostatne hospodáriaci roľníci, (družstvá, roľnícke spoločnosti) v našom spádovom území nemajú vyhlásené rizikové práce.

V roku 2020 nebol na oddelenie preventívneho pracovného lekárstva podaný ani jeden návrh na zaradenie a vyhlásenie práce ako rizikovej s rizikovým faktorom psychická pracovná záťaž. V zdravotníckych zariadeniach v našom spádovom území nemáme vyhlásenú rizikovú prácu s faktorom ionizujúce žiarenie. *Spoločnosť Slovenské banské múzeum v Banskej*

Štiavnica má pracovisko Štôľňu Glanzenberg pre profesiu lektor – sprievodca vyhlásenú ako rizikovú prácu – faktor ionizujúce žiarenie (prírodné), kategória 3.

V zdravotníckom zariadení je vyhlásená riziková práca na pracovisku onkologickej ambulancie, Svet Zdravia, a.s., Všeobecná Nemocnica Žiar nad Hronom a na pracovisku ambulancie FRO spoločnosti Poliklinika ProCare Žiar nad Hronom.

Povinnosť zamestnávateľa vypracovať každoročne k 15. januáru príslušného roka písomnú informáciu o výsledkoch posúdenia zdravotných rizík a opatreniach vykonaných na ich zníženie, alebo odstránenie je uložená v rozhodnutiach o vyhlásení rizikových prác. Plnenie tejto povinnosti v roku 2020 hodnotíme ako dobré. Informáciu o hodnotení zdravotných rizík predložilo 61 zamestnávateľov, čo predstavuje 100% zo spoločností, ktoré mali túto zákonnú povinnosť.

3. ZABEZPEČOVANIE PRACOVNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBY

Tabuľka č.2 a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	Počet subjektov**	Počet zamestnancov
Žiar n/H	0	0	0	3	9	0	0

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4,

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č.2 b

PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov
Žiar n/H	47	1503	707	1	16	14	83

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2 c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4
Žiar n/H	3	12	0	0	0

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2 d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviest' odsek a písmeno)	V sume €
Banskobystrický	Žiar nad Hronom	0	0	0

Tabuľka č. 2 e

Kraj	Kontroloval RÚVZ	Počet kontrolovaných poskytovateľov PZS vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom			Spolu
		Lekárov	Verejných zdravotníkov	Tímov PZS	
Banskobystrický	Žiar n/Hronom	0	0	0	0

Tabuľka č. 2 f

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviest' odsek a písmeno)	V sume €
Banskobystrický	Žiar nad Hronom	0	0	0

V spádovom území RÚVZ Žiar nad Hronom sme celkom kontrolovali 62 subjektov, či mali splnenú zákonnú povinnosť o zabezpečení pracovnej zdravotnej služby. Počet kontrol bol znížený v dôsledku epidemiologickej situácie, kedy bol výkon ŠZD zameraný na kontrolu aktuálnych opatrení vydaných ÚVZ SR, v súčinnosti s ostatnými oddeleniami RÚVZ. Ostatné oddelenia RÚVZ Žiar nad Hronom nevykonávali kontroly tak ako predchádzajúce roky so zameraním na plnenie povinnosti zabezpečenia PZS, nakoľko bol v roku 2020 pokles personálneho obsadenia (MD, RD), ako aj v dôsledku epidemiologickej situácie súvisiacej s ochorením COVID-19.

Preventívne služby pre zamestnancov boli zabezpečované uvedenými pracovnými zdravotnými službami:

- 1/ ProCare, a.s., Bratislava
- 2/ InMedPlus, s.r.o. Hnúšťa
- 3/ Falck Healthcare, Bratislava
- 5/ Pyroboss, Banská Bystrica
- 6/ PZS s.r.o., Banská Bystrica
- 7/ A.F.S. System – IMP, s.r.o., Banská Bystrica
- 8/ Zdravotka - PZS s.r.o., Martin
- 9/ MIROMAX, s.r.o., Banská Bystrica
- 10/ Medicínske riadiace centrum, s.r.o., Nitra
- 11/ Nemocnica Levice s.r.o., Levice
- 12/ BOZPO, s.r.o., Prievidza
- 13/ AVL s.r.o., Banská Bystrica
- 14/ HAS centrum, Prievidza

Pracovnú zdravotnú službu /ďalej PZS/ zabezpečenú vlastnými odbornými zamestnancami v regióne evidujeme v spoločnosti Svet Zdravia, a.s., Všeobecná Nemocnica Žiar nad Hronom. Úroveň vypracovania posúdenia a hodnotenia rizík na pracoviskách Všeobecnej Nemocnice Žiar nad Hronom hodnotíme na vysokej odbornej úrovni.

Na základe žiadostí na uvedenie priestorov do prevádzky boli zamestnávateľia poučení o povinnosti do dvoch mesiacov od začatia svojej činnosti zabezpečiť posúdenie a hodnotenie zdravotného rizika, vypracovanie kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík v súlade s § 63d ods. 2) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení noviel.

Výkon a frekvencia lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci podľa § 30e zákona č.355/2007 Z. z. je zabezpečená pracovnou zdravotnou službou, lekármi podľa platnej legislatívy. V čase krízovej situácie poskytovatelia PZS dočasne (počas jarných a letných mesiacov) nevykonávali dohľad nad pracovnými podmienkami a nevykonávali posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu výkonom lekárskeho preventívneho prehliadok, ale vykonávali poradenstvo zamerané na ochranu zdravia a predchádzania vzniku a šírenia pandémie na ochorenie COVID-19 a na ochranu zdravia zamestnancov pri práci. Informácie, poradenstvo v tomto období poskytovali najmä telefonicky a formou e-mailu. Pozitívne môžeme hodnotiť spoluprácu PZS ProCare, a.s. so spoločnosťou Slovalco a.s., ktorá pre zamestnávateľa zabezpečila zdravotnícky personál pri antigénovom testovaní pre zamestnancov spoločnosti, ako aj pre zamestnancov spoločností, ktoré spolupracujú so spoločnosťou Slovalco, a.s. a to: PROFE, s.r.o., BETA – CAR s.r.o., Remeslo strojal, s.r.o., VUM, a.s. a Voma – SK s.r.o.

Počas roka 2020 sme pri výkone ŠZD realizovali tri kontroly v zdravotníckych zariadeniach (bežne ŠZD v týchto zariadeniach vykonáva oddelenie epidemiológie). Posudzovali sme používanie karcinogénnych a mutagénnych látok v ambulanciách Polikliniky ProCare v Žiari nad Hronom, používanie lasera na pracovisku v súkromnej očnej ambulancii a v ambulancii FRO v nemocnici Svet Zdravia v Žiari nad Hronom.

Situáciu v úrovni zdravotného dohľadu nad pracovným prostredím vykonávanú najmä pracovnou zdravotnou službou hodnotíme v našej spádovej oblasti ako dobrú, tak ako predošlé roky.

4. PREŠETROVANIE PODOZRENÍ NA CHOROBU Z POVOLANIA

Tabuľka č.3a

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet prešetr.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
1	26	Choroby prenosné zo zvierat na ľudí	Lesy Slovenskej republiky š.p., OZ Žarnovica, Lesná správa Brod	vedúci lesného obvodu	S	23 dní
2	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	THERMO/SOLAR Žiar, s.r.o., Žiar nad Hronom	operátor ostatných stacionárnych strojov a zariadení	N	25 dní
3	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	AGROCOM s.r.o. Banská Štiavnica	ošetrovatel'ka hovädzieho dobytká	S	22 dní
4	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	MET – KOV s.r.o., Žiar nad Hronom	pieskovač	N	19 dní
5	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Nemak Slovakia s.r.o., Žiar nad Hronom	zvárač	N	199 dní Pandémia COVID-19
6	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	IMPA autoalarmy BA, Banský do Hodruša – Hámre t.č. nezamestnaná	kuchárka	N	25 dní

	7	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	VUM, a.s. Žiar nad Hronom	zmenový elektrikár - formovač	N	28 dní
	8	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Slovenská banská, spol. s r.o., Hodruša - Hámre	lamač predák - strelmajster	S	13 dní
	9	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Štiavnické strojárne s.r.o., Banská Štiavnica t.č. nezamestnaný	zámočník-montážnik	N	18 dní
	10	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Tubapack, a.s. Žiar nad Hronom	obsluha linky vo výrobe hliníkových túb	N	26 dní
SPOLU	10	-	-	-	-	S -3, N-7	-

Záver prešetrenia :

S = súvisí - pracoval za podmienok, kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí - nepracoval za podmienok, kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bude posúdené na regionálnej, alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený – uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie odborného stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.)

* = pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci

V roku 2020 bolo oddelením preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie RÚVZ v Žiari nad Hronom v rámci špecializovaných úloh verejného zdravotníctva prešetrovaných 10 prípadov podozrení na chorobu z povolania, čo je v porovnaní s rokom 2019 o 4 prípady menej. Z celkového počtu prešetrovaných chorôb z povolania bolo v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom 5 chorôb v okrese Žiar nad Hronom, 3 choroby v okrese Žarnovica a 2 choroby v okrese Banská Štiavnica. Všetky prešetrované podozrenia na chorobu z povolania boli ukončené odborným stanoviskom zaslaným v 30 dňovej lehote na príslušné špecializované pracovisko, okrem jedného prípadu prešetrovaného v spoločnosti Nemark Slovakia s r.o., Žiar nad Hronom, ktorý bol zaslaný v 199 dňovej lehote. Dôvodom prekročenia 30 dňovej lehoty bola krízová situácia pre pandémiu COVID-19, kedy v zmysle

prijatej legislatívy príslušné orgány verejného zdravotníctva neprešetrovali pracovné podmienky a spôsob práce posudzovanej osoby pri podozrení na chorobu z povolania. Ani v roku 2020 RÚVZ v Žiari nad Hronom nemal žiadne závažnejšie problémy pri prešetrovaní podozrení na choroby z povolania, s výnimkou jedného prípadu nakoľko požiadavka špecializovaného pracoviska vykonať prešetrenie pracovných podmienok bola v organizácii, ktorá v roku 2015 ukončila svoju činnosť a už neexistuje. V tomto prešetrovanom prípade podozrenia na chorobu z povolania RÚVZ v Žiari nad Hronom pri vypracovaní odborného stanoviska vychádzal len z údajov získaných od posudzovanej osoby a archívnej dokumentácie, nachádzajúcej na oddelení preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie. Vo všetkých ostatných prípadoch sa vykonávalo prešetrenie pracovných podmienok a spôsobu práce v organizáciách, ktoré majú v zmysle zákona zriadené preventívne a ochranné služby na zaisťovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a to pracovnú zdravotnú službu a bezpečnostnotechnickú službu. Požadovaná dokumentácia (popis pracovných činností, expozícia rizikovým faktorom pracovného prostredia, objektivizácia faktorov práce a pracovného prostredia, posudky o riziku a prevádzkové poriadky, výsledky preventívnych lekárskech prehliadok vo vzťahu k práci, používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov atď.) bola zabezpečená včas a v potrebnom rozsahu.

UZNANÉ CHOROBY Z POVOLANIA

Uznané choroby z povolania				
Číslo položky Zoznamu CHzP	Diagnóza	Organizácia	Profesia	Záver prešetrenia S / N*
26	Lymfská boreliosis professionalis	Lesy Slovenskej republiky š.p., OZ Žarnovica, Lesná správa Šášov	vedúci lesného obvodu	S (šetrená v roku 2019)
28-3	Choroba z vibrácií – professionalis	Slovenská bankská s.r.o. Hodruša- Hámre	lamač - predák	S (šetrená v roku 2018)
29-4	Choroba z jednostr. nadmernej dlhodobej záťaže HKK	AGROCOM s.r.o. Banská Štiavnica	ošetrovatel'ka hovädzieho dobytky	S

* Záver prešetrenia príčinnej súvislosti vykonávanej práce, resp. pracovných podmienok so vznikom poškodenia zdravia

S – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N - nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

5. CHOROBY Z POVOLANIA

Z 3 uznaných chorôb z povolania za rok 2020 boli v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom, v okrese Žarnovica uznané 2 choroby z povolania, v okrese Banská Štiavnica 1 choroba z povolania a v okrese Žiar nad Hronom nebola uznaná žiadna choroba z povolania. V položke č. 26 Choroby prenosné zo zvierat na ľudí bola v roku 2020 uznaná jedna choroba z povolania v podniku Lesy Slovenskej republiky š.p., OZ Žarnovica, Lesná správa Šášov u vedúceho lesného obvodu, u ktorej prešetrovanie pracovných podmienok bolo vykonané v roku 2019. U tohto zamestnávateľa bola posudzovaná osoba vystavená pôsobeniu škodlivých faktorov v pracovnom prostredí 32 rokov v kategórii 2. V položke č. 28 Choroba z vibrácií bola uznaná jedna choroba z povolania, tiež v okrese Žarnovica, ktorá bola prešetrovaná v roku 2018 v spol. Slovenská banká s.r.o. Hodruša – Hámre. U tohto zamestnávateľa bola posudzovaná osoba vystavená pôsobeniu škodlivých faktorov v pracovnom prostredí 16 rokov a 8 mesiacov v kategórii 3. V položke č. 29 Choroba z DNJZ končatín-ochorenie kostí, kĺbov šliach a nervov končatín bola uznaná jedna choroba z povolania v okrese Banská Štiavnica v spoločnosti AGROCOM s.r.o., Banská Štiavnica. U tohto zamestnávateľa bola posudzovaná osoba vystavená pôsobeniu škodlivých faktorov v pracovnom prostredí 14 rokov v kategórii 2.

6. TOXICKÉ A VEĽMI TOXICKÉ CHEMICKÉ LÁTKY A ZMESI

V rámci ŠZD bolo vykonaných 30 kontrol na zabezpečenie ochrany zdravia pri výrobe, skladovaní a manipulácii s toxickými látkami a prípravkami a veľmi toxickými látkami a prípravkami vrátane práce s azbestom u subjektov vykonávajúcich likvidáciu azbestových materiálov.

Zamestnávateľom bolo poskytnutých 21 konzultácií týkajúcich sa platnej legislatívy, skladovania nebezpečných chemických látok, vypracovania prevádzkových poriadkov a posudkov o riziku v súvislosti s prácou s chemickými látkami a toxickými látkami. Schválili sme 2 prevádzkové poriadky na prácu s nebezpečnými chemickými faktormi a 8 prevádzkových poriadkov na prácu s nebezpečnými chemickými faktormi pri odstraňovaní azbestových materiálov (do termínu 01.10.2020). V okrese Žiar nad Hronom nebola hlásená žiadna havária.

7. KARCINOGENNE A MUTAGENNE FAKTORY

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov					
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných** (vrátane azbestu) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
Banskobystrický kraj					
1.	PAU	K 1B	16	5	1
2.	Cytostatiká	Proces	3	3	1
3.	Arzén a zlúčeniny (pri výrobe gáliumarzenidu)	K 1A	17	7	1
4.	Azbest	K 1A	50	0	15

* K 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, K 1B - pravdepodobný karcinogén,

M 1A - mutagén ľudských zárodočných buniek, M 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek,
proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity

** Počet exponovaných zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do kategórie 2, 3 alebo 4.

V spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom môžeme hodnotiť, že na základe výstupov z programu ASTR podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemický karcinogén/mutagén (chemické látky a zmesi) máme celkom 112 osôb v riziku a z toho 8 žien. Pracovisko s pracovným procesom s rizikom chemickej karcinogenity máme vyhlásené v spoločnosti VUM, a.s. Žiar nad Hronom s vyhlásenými rizikovými prácami a evidujeme 10 osôb z toho 5 žien, (ženy vykonávajú prácu v chemickom výrobnom laboratóriu, profesiu laborant) a v spoločnosti Slovenská banská, s.r.o. Hodruša-Hámre, ktorá má vyhlásené riziko kategórie 3 s rizikovým faktorom kremičitany pre 68 zamestnancov pri ťažbe v podzemí.

V nešátnej klinickej onkologickej ambulancii spoločnosti Svet zdravia, a.s. máme vyhlásenú rizikovú prácu (cytostatiká) pre lekára špecialistu a dve zdravotné sestry. Ročná spotreba liečiv s antineoplastickým cytostatickým účinkom bola 4290 ampuliek. Ambulantne boli najčastejšie aplikované tieto cytostatiká: Carboplatina, Oxaliplatin a iné. V tabletkovej forme bola najčastejšie používaná Xtandi a Coloxed. Zamestnanci použili pri aplikácii cytostatík: 420 dávok*** (antineoplastická cytostatická forma) a 360 dávok* * * (biologická cielená forma). Pri práci používajú OOPP. V roku 2020 bola spotreba cytostatík nižšia ako v roku 2019 o cca 169 ampuliek.

Zdravotnícke zariadenie Poliklinika ProCare Žiar nad Hronom s.r.o. nemá vyhlásené rizikové práce, ale posúdením rizík preukázala, že v gynekologickej ambulancii a v ambulancii urológa sa manipuluje s chemickým karcinogénom a mutagénom (10% roztok formaldehydu) a prevádzkovateľ požiadal o vydanie posudku na činnosti spojené s manipuláciou chemickým karcinogénom a mutagénom na pracovisku.

Ďalšie spoločnosti, ktoré manipulujú a skladujú chemické karcinogény a mutagény (napr. onkologická ambulancia, lekáreň, drevospracujúce výroby) sú Rajčan, s.r.o., M.A. píla s.r.o., TWS, s.r.o., Wood a Metal, s.r.o. a Mincovňa Kremnica, š.p., ktorá pri procese chrómovania používa prípravok Ankor 1127 SR Maintenance salt (Cr^{6+}), ktorý je klasifikovaný ako karcinogén kat. 1A a mutagén kat. 1B.

Spoločnosť CMK, s.r.o. Žarnovica, ktorá sa zaoberá výrobou vysoko čistého polovodičového materiálu (GaAs), aj keď nemá vyhlásené rizikové práce pre karcinogénne a mutagénne faktory pravidelne hodnotí výsledky BET pre riziko Arzénu (ďalej As). Spoločnosť prijala systémové opatrenie a každý zamestnanec, ktorý nastúpi do výroby (GaAs) bude mať urobené vyšetrenie na As v krvi a moči. Spoločnosť má vyhlásené rizikové práce hlučnosť kategórie 3 a prácu v tomto prostredí vykonávajú 3 zamestnanci z toho 2 ženy z celkového počtu 109 zamestnancov je 35 žien.

V rámci ŠZD bolo spolu vykonaných 17 kontrol a 27 konzultácií v okresoch Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica so zameraním na manipuláciu a skladovanie chemických karcinogénov a mutagénov a na kontrolu dodržiavania povinností zamestnávateľov najmä na hodnotenie zdravotných rizík, predkladaných KBU, vypracovania posudkov o riziku, zákazu fajčenia a na označenie nebezpečenstva kontrolného pásma a pod. V roku 2020 nedošlo k významným zmenám v databáze organizácií (firiem) oproti predchádzajúcemu roku.

V sledovanom období bolo vykonaných 12 kontrol zameraných na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z. z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci. Vydali sme 70 rozhodnutí na likvidáciu azbestu, z toho v 67 prípadoch išlo o odstraňovanie AZC materiálov v exteriéri (strechy, obkladové dosky balkónov), v 3 prípadoch sa odstraňovali kanalizačné rúry v bytových jadrách. Spoločnosti, ktoré likvidovali AZC materiály majú osvedčenie ÚVZ SR na uvedené práce a ich zamestnanci, ktorí tieto práce vykonávajú boli do pracovného procesu zaradení na základe posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu pracovnou zdravotnou službou. ŠZD bol realizovaný po oznámení o začatí prác u 12 spoločností. Kontroly boli zamerané na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z.z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci. Kontrolovali sme najmä označenie kontrolovaného pásma, hygienické slučky, zákaz fajčenia na pracovisku, používanie OOPP, dodržiavanie prestávok počas práce, výskyt mimoriadnych situácií počas sanácie AZC materiálov. Informácie okrem iného aj o zdravotných rizikách z expozície azbestu a o povinnostiach pri odstraňovaní AZC materiálov zo stavieb vyplývajúcich z §41 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z. z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci a informácie týkajúce sa platnej legislatívy boli a sú prístupné na internetovej stránke www.ruvzsh.sk

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa zákona § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	56
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	12

8. VÝKONY V ŠTÁTNYM ZDRAVOTNOM DOZORE

Tabuľka č. 7

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	60		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	3		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	0		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami, zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	0		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	1		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	70		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu, alebo vyradenie	21		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	0		
- ostatné	26		
S p o l u:	181		
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	0		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na výkon pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb	-		
E. Záväzné stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	7		
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	33		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	25		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	0		

Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva v roku 2020 v posudkovej činnosti posúdilo a vydalo 181 rozhodnutí podľa § 13 ods. 4 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z., 60 rozhodnutí sa týkalo užívania priestorov, z toho 6 rozhodnutí bolo povolených do skúšobnej prevádzky. Na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác bolo posúdených 21 rozhodnutí a 3 spoločnosti koncom roka požiadali o vyradenie prác z tretej kategórie rizikových prác. Vydali sme 9 rozhodnutí o prerušení konania, v 3 prípadoch sme konania zastavili a rozhodnutím boli uložené 4 sankcie najmä v zmysle § 52 ods.1 písm. b) zákona č.355/2007 Z.z. Prevádzkovateľom bolo uložených 46 opatrení na mieste v rámci výkonu ŠZD na odstránenie zistených nedostatkov, z toho v 7 prípadoch išlo o nariadenie výkonu špeciálnych meraní a analýz na účely hodnotenia zdraviu škodlivých faktorov a ich vplyvu na verejné zdravie.

Zo 65 vydaných záväzných stanovísk bolo 33 vydaných k návrhu na územné konanie, 25 záväzných stanovísk k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb, 7 posudkov boli zámery s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Schválili sme 3 prevádzkové poriadky samostatne rozhodnutím (do 01.10.2020). Spolu bolo predložených 14 prevádzkových poriadkov a to: 2 pre prácu s chemickými škodlivosťami, 2 pre činnosti súvisiace s expozíciou hluku, 1 pre prácu s vibráciami, 1 pre prácu s fyzickou záťažou a 8 prevádzkových poriadkov na prácu s nebezpečnými chemickými faktormi pri odstraňovaní azbestových materiálov.

V roku 2020 posudzovalo oddelenie preventívneho pracovného lekárstva 7 zámerov:

Pre Okresný úrad Žarnovica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Bystrická 53, 966 81 Žarnovica sme posudzovali :

- 1.) „Rozšírenie účinného systému CZT“, pre navrhovateľa Žarnovická energetická s.r.o., Fraňa Kráľa 1044/24, 966 81 Žarnovica
- 2.) „Rozšírenie výrobného areálu fy Tristone Flowtech Slovakia“, pre navrhovateľa Tristone Flowtech Slovakia s.r.o., Nová Baňa
- 3.) „Zmena prístavby skladovej haly na výrobnú halu“ pre navrhovateľa CORTIZO SLOVAKIA a.s., Železničný rad č. 29, 968 01 Nová Baňa
- 4.) „Rozšírenie výrobných priestorov v spoločnosti Neuman Aluminium Industries s.r.o.“ pre navrhovateľa Neuman Aluminium Industries s.r.o., Bystrická 1608, 966 81 Žarnovica

Pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, Námestie Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava sme posudzovali dopad vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie na základe predloženého zámeru:

- 1.) „Zhodnocovanie hliníkových odpadov v prevádzke Odlievareň“, pre navrhovateľa SLOVALCO a.s., Priemyselná 14, 965 48 Žiar nad Hronom

Pre Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. Matice Slovenskej č.8, 965 01 Žiar nad Hronom sme posudzovali :

- 1.) „Náhrada kotla K7“, pre navrhovateľa Veolia Utilities Žiar nad Hronom a.s., Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom
- 2.) „Zmeny a doplnky č. 7 územného plánu mesta Žiar nad Hronom“, pre mesto Žiar nad Hronom, Š. Moysesova 46, 965 19 Žiar nad Hronom

K predkladaným stanoviskám sme zaujali podmienené súhlasné stanoviská formou vydaných záväzných stanovísk.

Tabuľka č.8

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončená záznamom)	476
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	42
Odborné stanoviská (expertízy)	0
Konzultácie	492
Poradenstvo - individuálne	38
- skupinové	3
Iné činnosti*	9

* napr. šetrenie fyzickej záťaže, psychickej pracovnej záťaže, odbery vzoriek vôd, BET a pod.
Poznámka: v štatistickom výkaze sa používa výraz „kontrola“

V tomto roku výkon ŠZD bol z dôvodu globálnej krízy COVID-19 zameraný nielen na kontrolu plnení ustanovení legislatívnych úprav, povinností zamestnávateľov, ale aj na vydané Opatrenia ÚVZ SR v súvislosti s pandémiou COVID-19 a boli sme pridelovaní aj na výpomoc kontrol na oddelenie hygieny životného prostredia (ďalej HŽP). Celkom bolo vykonaných 476 kontrol ukončených záznamom, ktoré boli realizované v prevádzkach podliehajúcich ŠZD OPPL a HŽP. Kontroly ukončené záznamom boli realizované najmä v: maloobchodných prevádzkach, obchodných reťazcoch, obchodných, poisťovních a bankových domoch, týkali sa taxislužieb, STK kontrol, ale aj bežných kontrol v službách pre zákazníka. V súvislosti s celoplošným testovaním obyvateľov na Slovensku RT-PCR, alebo antigénovými testami na ochorenie COVID-19 sme posudzovali 45 odborných miest na odber biologického materiálu na vyšetrenie COVID-19 so zameraním na zhodnotenie hygienických podmienok priestorov počas plošného testovania. Nemaľý podiel kontrol boli aj kontroly dodržiavania karanténnych opatrení, ktoré sme vykonávali v našom spádovom území za asistencie vojakov (ozbrojených síl SR) v zmysle zákona č.355/2007 Z.z. a Usmernenia HH SR v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobených koronavírusom SARS-Cov-2 (desiata aktualizácia) č.OSIO/791/ 116950/2020 zo dňa 29.10.2020. Desať kontrol bolo uskutočnených na rizikových pracoviskách. Okrem kontrol v spoločnostiach, kde sú vyhlásené rizikové práce bol výkon štátneho zdravotného dozoru zameraný na kontrolu uplatňovania platnej legislatívy v súvislosti s chemickými látkami a súčasne aj toxickými látkami a prípravkami čo predstavovalo 30 kontrol. S toxickými látkami a prípravkami sa pracuje v priemysle (napr. v spoločnosti Slovalco a.s., Cortizo Slovakia a.s., CMK, s.r.o,...). Pri práci s azbestom bolo skontrolovaných 12 miest, kde sa priamo odstraňoval azbest. Práca s karcinogénnymi látkami bolo skontrolovaná 17 x a to v: drevárskej spoločnosti - tvrdé drevo, v zdravotníckom zariadení, kontrolované bolo priemyselné odvetvia (CMK, s.r.o, Slovalco, a.s.). Na chránených pracoviskách bolo 18 kontrol, kde sme kontrolovali najmä: priestorové usporiadanie, mikroklimatické podmienky, hlučnosť, prácu s bremenami, zobrazovacie jednotky, pitný režim, režim práce a odpočinku, dodržiavanie platnosti zákona na ochranu nefajčiarov, manipuláciu s toxickými látkami a prípravkami a veľmi toxickými látkami a prípravkami.

Pre pandémiu COVID-19 boli zrušené všetky naplánované a pripravené výjazdy s poradňou zdravia.

V posudkovej činnosti sme poskytli 533 konzultácií (osobných a telefonických), 280 písomných stanovísk týkajúcich sa platnej legislatívy a povinností vyplývajúcich pre zamestnávateľa, ohľadne rizikových prác, chránených dielní, pracovnej zdravotnej služby, odstraňovania azbestu, prevádzkových poriadkov a platnými Opatreniami ÚVZ SR súvisiacimi s ochorením COVID-19. Zúčastnili sme sa 95 komisií a kolaudácií.

V roku 2020 sme sa aktívne zúčastnili 3 spoločných previerok podľa zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rámci spolupráce s SIŽP.

V rámci ŠZD bolo odobratých 9 vzoriek moču, pre účely biologických expozičných testov na stanovenie rizikových faktorov (karcinogénnych látok) v biologickom materiály zamestnancov.

V zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení zákonov sme poskytli 6 informácií formou rozhodnutí a stanovísk v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

V roku 2020 sme na RÚVZ v Žiari nad Hronom zaevidovali 42 podnetov. 30 podnetov sa týkalo porušenia opatrení vydaných ÚVZ SR na ochranu zdravia pred šírením Covid – 19, ako bolo nosenie rúšok a dodržiavanie karantény, z toho bolo 20 podnetov neopodstatnených. 12 podnetov sa týkalo pracovnej problematiky oddelenia PPL. 2 podnety boli postúpené na Okresné úrady životného prostredia, nakoľko sa týkali problematiky znečisťovania prostredia, pôdy a vôd. Jeden podnet sa týkal chovu oviec a bol postúpený na regionálnu veterinárnu a potravinovú správu. Z 9 riešených podnetov bolo 6 vyhodnotených ako neopodstatnené podnety.

Zo šetrených podnetov ako príklad uvádzame:

Dňa 29.04.2020 bol na RÚVZ v Žiari nad Hronom podaný podnet „na kontrolu hlučnosti a prašnosti u fyzickej osoby“. Po prešetrení podania bolo zistené, že podnet je neopodstatnený.

Dňa 22.07.2020 bol na RÚVZ v Žiari nad Hronom podaný podnet na „porušenie postupu pri práci s azbestom“. Po prešetrení podania bolo zistené, že spoločnosť porušila z časti pracovný postup pri manipulácii s azbestovou strechou. Podnet bol opodstatnený.

Dňa 09.09.2020 bol na RÚVZ v Žiari nad Hronom podaný podnet na hlučnosť z prevádzky Billa v Žiari nad Hronom. Po prešetrení podania bol podnet vyhodnotený ako neopodstatnený.

Dňa 18.11.2020 bol na RÚVZ v Žiari nad Hronom evidovaný podnet na nedodržiavanie BOZP v prevádzke TUBEX s.r.o. v Žarnovici. Podnet bol neopodstatnený.

Tabuľka č. 11

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Žiarn/Hronom	14	0	0	0	0	0	4	0	0	3

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

A – azbest – 14 dotazníkov

P – psychická pracovná záťaž – 4 dotazníky

Z – zobrazovacie jednotky – 3 dotazníky

Používanie kontrolných listov - dotazníkov informovanosti zamestnancov je dobrou pomôckou pre skvalitňovanie výkonu štátneho zdravotného dozoru hlavne tam, kde je záujem o spoluprácu aj zo strany zamestnávateľov. Výstupy z vyplnených dotazníkov informovanosti zamestnancov sú podkladom pre zhodnotenie a zlepšenie výkonu v rámci ŠZD. *Kontrolné listy je potrebné aktualizovať.*

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách v roku 2020									
RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP v danom roku	Počet kontrol na CHP v danom roku (spolu)	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu)	Kontrolné listy (aké, koľko)	Zistené nedostatky (aké, koľko)	Uložené opatrenia (aké, koľko)	Poznámky (napr. vykonané úpravy prac. podmienok na pracovisku a pod.)
	rozhodnutí	stanovísk							
Žiar nad Hronom	6	7	18	18	18	-	nie	žiadne	viď. textová časť

Pozn. 1:

Kontrolné listy: A – azbest, B – biologické faktory, C – chemické faktory, H – hluk, K – karcinogénne a mutagénne faktory, N – neionizujúce žiarenie, P – psychická pracovná záťaž, R – bremená, V – vibrácie, Z – zobrazovacie jednotky

Pozn. 2:

Výkonávaná činnosť za jednotlivé pracoviská:

- 1.) administratívne práce (grafik, mediátor a pod.)
- 2.) služby (kaderníctvo, kozmetika, servis bicyklov, stolárstvo, balenie drobných predmetov a pod.)

Na chránených pracoviskách alebo dielňach sme v roku 2020 v rámci ŠZD vykonali 18 kontrol z toho 5 prevádzok bolo zrušených. Na základe žiadosti bolo posúdených 13 chránených dielní alebo pracovísk, z toho bolo vydaných 6 rozhodnutí, 6 stanovísk k novovytvoreným pracoviskám a 1 stanovisko na rozšírenie už existujúceho chráneného pracoviska. V roku 2020 v chránených pracoviskách alebo dielňach vzniklo 13 nových pracovných miest. Všetci zamestnanci so zdravotným obmedzením absolvovali LPP (odporúčenie príslušného obvodného lekára na prácu v chránenom pracovisku). Podľa druhu (skupiny) postihnutia uvádzaných podľa MKCH bolo najviac z posudzovaných pozícií aj v roku 2020 poškodenie pohybového aparátu (M) 7 posudzovaných osôb, nasledovali duševné poruchy (F) 3 prípady a po jednom prípade zhubný nádor, reumatoidná artritída a obrna. Prevažovali prevádzky charakteru SZČO, s počtom zamestnancov – jeden, ako samo zamestnávateľ.

Posudzované priestory spĺňali požiadavky na ochranu zdravia, podľa NV SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko s ohľadom na charakter pracoviska a vykonávanú činnosť (s dôrazom na ergonómiu, vetranie a osvetlenie). Pracovné podmienky sú prispôbené zamestnancom podľa možností a charakteru vykonávanej činnosti (napr. rôzny pracovný čas v jednozmennej prevádzke v rozpätí 6 až 8 hodín). Ani jedna pracovná činnosť nie je odmeňovaná úkolom. Zamestnanci majú možnosť si voľiť vlastné pracovné tempo (klientov si objednávajú) a aj pracovnú polohu (napr. v sede, alebo práca v stoji). Počas zmeny môžu mať podľa potrieb aj viac prestávok na oddych, môžu používať oddychovú miestnosť alebo majú k dispozícii sedačky a nastaviteľné kancelárske kreslá. Pracoviská sú zariadené v súlade s ergonomickými požiadavkami práce (napr. vhodné a nastaviteľné pracovné stoličky, prispôbené pracovné plochy telesným rozmerom zamestnancov).

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru na chránených pracoviskách neboli zistené závažné nedostatky, ktoré by vyžadovali vykonať nápravné opatrenia, alebo by boli v rozpore s platnou legislatívou.

Tabuľka č. 10

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	0	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	10	1300€
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 zákona č. 355/2007 Z. z.)	4	2500€
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	-
Trestné oznámenie	0	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	-
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	0	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	0	-

V roku 2020 sme uložili 4 pokuty za iné správne delikty podľa § 57 odst. 33 písm. a), b) a e) zák. č. 355/2007 Z.z. Dvomi spoločnosťami bola autoremedúrou znížená sankcia a to: **JA Home life n.o. z Banskej Štiavnice a ŽP EKO QELET a.s. z Martina.** Spoločnosti Strechy BB s.r.o., Majerská cesta 36, Banská Bystrica 974 01 bola uložená pokuta vo výške 200€ za nedodržanie pracovných a technologických postupov pri svojej pracovnej činnosti – odstraňovanie azbestu zo strechy na rodinnom dome, pokuta bola uhradená. Spoločnosti **Energy Edge ZC s.r.o., Mostová 2, 811 02 Bratislava bola uložená pokuta vo výške 1500€** za to, že nepredložili RÚVZ v Žiari nad Hronom na posúdenie návrh na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky podľa § 13 ods. 4 písm. a) a do času kladného posúdenia sa nezdržali vykonávania posudzovaných činností prevádzky „Výroba peliet“, pokuta bola uhradená. Spoločnosti **JA Home life n.o., Pletiariska 1614/10, 969 01 Banská Štiavnica vo výške 300 €** za to, že nezabezpečil zákaz návštev v zariadení pre seniorov „Zariadenie pre seniorov Domov Života“ Ul. Pletiariska 1613/9, 969 01 Banská Štiavnica v dobe, keď bolo Úradom verejného zdravotníctva SR vydané rozhodnutie o nariadení opatrenia pri ohrození verejného zdravia a to dňa 06.03.2020 pod č. OLP/2045/2020, pokuta bola uhradená. Spoločnosti **ŽP EKO QELET a.s., Československej armády 1694, 036 01 Martin bola uložená pokuta vo výške 500 eur** za to, že dňa 27.03.2020 v čase od 8,00 hod. do 11:05 hod prevádzku - Zberňu železného šrotu a farebných kovov v Ladomerskej Vieske nezabezpečili uzatvorením a zamestnanec spoločnosti verejne poskytoval služby pre maloobchod v dobe, keď bolo opatrením Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia, vydanom dňa 15.03.2020 pod č. OLP/2595/2020, podľa § 48 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z., nariadené uzatvorenie všetkých maloobchodných prevádzok a prevádzok poskytujúcich služby.

10 pokút bolo uložených podľa priestupkového konania § 56 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. Priestupky nám boli odstúpené a doručené ako „Oznámenie o priestupku ...“ z okresného, alebo obvodného riaditeľstva policajného zboru v Žiari nad Hronom, Kremnici, Novej Bani a Banskej Štiavnice, alebo aj z miestne príslušnej mestskej polície. Priestupky sa týkali nedodržaní nariadených Opatrení na zabránenie vzniku a šíreniu ochorení spôsobených novým koronavírusom, ktoré vydal ÚVZ SR. Najviac nebola dodržiavaná v prvej vlne pandémie COVID-19 karanténa a jej opatrenia. Pri druhej vlne pandémie COVID-19 bol najčastejšie zaistený priestupok odmietnutie nasadiť si rúško. Prekvapením bolo to, že to v niektorých prípadoch odmietali nasadiť si rúško aj zamestnanci na pracovisku, počas výkonu pracovného povolania.

Tabuľka č. 6

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR		73	31	16	0	120
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR		20	11	2		33
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu	0	93	42	18	0	153
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným		185	105	20	7	317
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia						
Akciová spoločnosť		9	27	11	5	52
Družstvo				1		1
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik		0	1	2	0	3
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia						
Príspevková organizácia						
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod		0	1	1	0	2
Združenie (zväz, spolok)						
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		10	12	0	0	22
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu	0	204	146	35	12	397
S p o l u :	0	297	188	53	12	550

9. PODPORA ZDRAVIA PRI PRÁCI

V tomto roku bola zdravotno-výchovná činnosť pri ochrane, podpore a rozvoji zdravia obyvateľstva realizovaná v menšej miere čo sa odrazilo aj v tabuľke č. 8 v nižšom počte konzultácií, dotazníkovej a mailovej komunikácii. U zamestnávateľov bolo použitých v spádovom území RÚVZ Žiar nad Hronom 21 dotazníkov informovanosti zamestnancov pri výkone ŠZD.

V problematike ochrany, podpory a rozvoji zdravia bolo poskytnutých 533 konzultácií, (telefonicky, v menšej miere osobne ale aj emailom) pre fyzické a právnické osoby. Poradenstvá boli zamerané do začiatku marca na odborné konzultácie týkajúce sa hodnotenia zdravotných rizík, rizikových prác, chránených dielní, povinností pracovnej zdravotnej služby, odstraňovania azbestu a pod. Od februára/marca 2020 v zmysle Usmernenia hlavného hygienika Slovenskej republiky v súvislosti s koronavírusom 2019-nCoV boli všetky aktivity zamerané najmä na poradenstvo týkajúce sa tejto problematiky v súvislosti s pracovnými podmienkami, ale aj verejným životom občanov, ktorí sa pýtali najmä na činnosť a možnosti prevádzkovania (obchodov a služieb), pracovné a voľno časové aktivity, možnosti stravovania v prevádzkach, na prepravu hromadnou dopravou (autobusovými linkami) do zamestnania, na povinnosti nosenia rúška na pracovisku a pod.

Bolo poskytnutých 38 individuálnych konzultácií. 30 konzultácií bolo poskytnutých v rámci bežného hygienického dozoru a 8 v rámci preventívneho hygienického dozoru. Konzultácie preventívneho hygienického dozoru sa týkali najmä zámerov (podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), kde bola riešená najmä problematika hluku v životnom prostredí v súvislosti sa s rozširovaním priemyselných parkov. Aktívne bola distribuovaná brožúrka ÚVZ SR „Vplyv hluku na zdravie v obytných územiach“ autorov L. Argalášovej, M. Jajcája a R. Urbana. Konzultácie bežného hygienického dozoru boli poskytované v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19.

Prostredníctvom masovo-komunikačných médií, bola aktualizovaná internetová stránka úradu.

10. ŠPECIALIZOVANÉ ÚLOHY A INÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

Tabuľka č. 13a

RÚVZ	Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
	Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špecializované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
	na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
Žiar nad Hronom	0	0	0	0	0	2

Iné činnosti:

- články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači
- informácie pre regionálne vysielanie STV2
- články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

Oddelenie pripravilo prezentáciu pre dva ústavné semináre RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom na tému: „TVM a pracovné prostredie v súvislosti s mimoriadne teplými dňami na pracoviskách v zmysle platnej legislatívy“ a druhý príspevok na tému: „Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA) – stratégia na roky 2020-2022- Poškodenie podporno – pohybovej sústavy“.

11. VYHODNOTENIE DOHODY O SPOLUPRÁCI A KOORDINÁCIÍ ČINNOSTI MEDZI ÚVZ SR A NIP V OBLASTI OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI A BEZPEČNOSTI PRI PRÁCI

Na základe Dohody o spolupráci a koordinácii činností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci medzi MPSVR SR a MZ SR spolupracuje Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom s príslušným inšpektorátom práce v Banskej Bystrici (na našej úrovni sme nevyplňali tabuľku č. 14a, ktorú vykazujú vybrané RÚVZ).

V tomto roku 2020 sme sa zúčastnili spoločnej previerky IP a RÚVZ v Banskobystrickom kraji v spoločnosti ZIN s.r.o., Mýtne nám,464, 966 53 Hronský Beňadik so zameraním na posúdenie a hodnotenie zdravotných rizík, dodržiavanie legislatívnych ustanovení na pracovisko a na dodržiavanie povinností zamestnávateľa pri uplatňovaní opatrení na ochranu zdravia zamestnancov pred šírením ochorenia COVID-19. Spoločnou kontrolou neboli zistené nedostatky na úseku ochrany zdravia zamestnancov pri práci a zamestnávateľovi pri ŠZD neboli uložené opatrenia na odstránenie nedostatkov.

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách zamerané na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z.z.)				
Kraj	Kontrola vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu B	Počet uložených opatrení
Banskobystrický	Žiar nad Hronom	CMK, s.r.o. Žarnovica	B	0
		Zväz pre skladovanie zásob a.s., Hronský Beňadik	B	0
		Slovalco, a.s. Žiar nad Hronom	B	0

Podľa navrhnutého plánu spoločných previerok so SIŽP v rámci koordinovaných kontrol dozorných orgánov podľa zákona č.128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmenách a doplnení niektorých zákonov v roku 2020 bola realizovaná spoločná previerka v spoločnosti CMK, s.r.o. Žarnovica, v spoločnosti Zväz pre skladovanie zásob a.s., Hronský Beňadik a v Slovaco a.s., Žiar nad Hronom. Pri kontrolách neboli uložené opatrenia. V roku 2020 nepodal ani jeden podnik žiadosť na vydanie stanoviska k certifikátu „Bezpečný podnik“.

12. VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU ORGÁNMI VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA V SÚVISLOSTI S CHEMICKOU LEGISLATÍVOU

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	Počet rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods.4 písm. a) zákona č.355/2007 Z. z.)	5**	0
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	0
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	70	0

* Týka sa prevádzok, u ktorých:

- orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok s nebezpečnými chemickými faktormi, ktorého súčasťou je posudok o riziku (do 30.09.2020),
- zamestnávateľ vypracoval prevádzkový poriadok s nebezpečnými chemickými faktormi, ktorého súčasťou je posudok o riziku (od 01.10.2020).

Rozhodnutie na uvedenie do prevádzky sa týka 5** prevádzok, ktoré sú v skúšobnej prevádzke a majú povinnosť realizovať objektivizáciu chemických faktorov a prach vo svojich objektoch prevádzok.

V jednom prípade sme posudzovali a vyjadrili sa rozhodnutím k činnosti manipulácie chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku a to v ambulancii gynekológie a v ambulancie urológie v zdravotníckom zariadení Poliklinika ProCare Žiar s.r.o. v Žiari nad Hronom.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	8
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.
V komentári uveďte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	(uviesť odsek a písmeno)	0	0
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0
Poriadkové pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	0

13. PERSONALISTIKA

Personálne obsadenie PPLaT

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva k 31.12.							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
0	2	2	0	1	0	0	5

V roku 2020 pracovali na oddelení preventívneho pracovného lekárstva 5 zamestnanci a to: 1 chemický inžinier, 1 inžinier ekológie a environmentalistiky, 2 verejní zdravotníci, 1 asistent hygienickej služby - absolvent pomaturitného špecializačného štúdia v príslušnom odbore.

Verejné zdravotníctvo (Mgr) bez špecializácie.

Zamestnanci oddelenia majú špecializácie pre prácu na oddelení PPLaT- hygiena pracovných podmienok. Počet zamestnancov oproti predchádzajúcemu roku je nezmenený.

Banskobystrický kraj

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom

Cyrila a Metoda 357/23

965 01 Žiar nad Hronom

(spádové územie – okresy Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica)

EPIDEMIOLOGIA 2020

Okres Žiar nad Hronom

I. Demografické ukazovatele

Ukazovateľ		stav k 31.12.2019						
		BS		ZC		ZH		
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	
Počet obyvateľov	muži	7797		12941		22889		
	ženy	8272		13171		23843		
	spolu	16069		26112		46732		
Prirodzený								
Priemerný vek obyvateľov k 2017	muži		38,54		39,07		39,39	
	ženy		41,92		42,7		42,69	
	spolu		40,28		40,91		41,09	
Stredná dĺžka života k 2017	muži		69,39		71,93		72,96	
	ženy		78,08		78,86		79,63	
Živonarodení k 2017	muži	69	8,67	118	8,93	202	8,69	
	ženy	62	7,37	91	6,73	203	8,29	
	spolu	131	8,00	209	7,82	405	8,48	
Úmrtnosť k 2017	muži	88	11,06	154	5,76	213	9,16	
	ženy	86	10,23	136	10,06	236	9,64	
	spolu	174	10,63	290	10,85	449	9,41	
Počet obyvateľov podľa vekovej štruktúry k 31.12.2019	0	muži	70		127		201	
		ženy	73		125		181	
		spolu	143		252		382	
	1-4	muži	299		437		931	
		ženy	302		464		785	
		spolu	601		901		1716	
	5-9	muži	364		607		1082	
		ženy	379		548		1027	
		spolu	743		1155		2109	
	10-14	muži	404		610		1102	
		ženy	401		572		1023	
		spolu	805		1182		2125	
	15-19	muži	365		659		1111	
		ženy	354		584		1052	
		spolu	719		1243		2163	
	20-24	muži	426		773		1225	
		ženy	402		669		1192	
		spolu	828		1442		2417	
	25-34	muži	1192		1939		3250	
		ženy	1122		1781		3147	
		spolu	2314		3720		6397	
	35-44	muži	1352		2140		3851	
		ženy	1237		1964		3524	
		spolu	2589		4104		7375	
	45-54	muži	1165		1842		3364	
		ženy	1156		1745		3217	
		spolu	2321		3587		6581	
55-64	muži	1056		1805		3278		
	ženy	1127		1795		3433		
	spolu	2183		3600		6711		
65+	muži	1104		2002		3494		
	ženy	1719		2924		5262		
	spolu	2823		4926		8756		

Väčšie zoskupenia obyvateľov s nízkym hygienickým štandardom sa nachádzajú:

V meste Žiar nad Hronom v záhradkárskej lokalite „Kortina“. Žije tam cca 350 - 450 obyvateľov, niektorí v záhradných domčekoch, garážach, iní v upravených psích kotercoch. Nachádzajú sa tam 2 murované domčeky, ktoré sú napojené na zdroj pitnej vody z verejného vodovodu. Obyvatelia jedného z nich si svojpomocne vybudovali kanalizáciu. Ostatná väčšina obyvateľov predmetnej lokality žije v zvlášť nevhodných sociálno - hygienických podmienkach, bez zdroja pitnej vody a kanalizácie alebo žúmp. Ako zdroj vody využívajú „studničku“, čo je vývod vody prostredníctvom rúry, z ktorej vyteká podzemná voda. Odvoz odpadu zabezpečujú Technické služby Mesta Žiar nad Hronom z najbližších stojísk. Obyvatelia si vytvárajú „svoje skládky odpadu“ v blízkosti bydlísk, čo mesto rieši cestou terénnych sociálnych pracovníkov, ktorí zabezpečia, aby si obyvatelia vyčistili svoje okolie svojpomocne. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol hlásený.

V obci Prestavky, v počte cca 30 obyvateľov, ktorí majú k dispozícii pitnú vodu z verejného vodovodu, nie sú napojení na kanalizáciu. Majú zabezpečený odvoz odpadu. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol hlásený.

V obci Horná Ždaňa, kde je evidované menšie zoskupenie rómskych obyvateľov o počte cca 60 ľudí. Od 01. 06. 2015 majú k dispozícii rozvody pitnej vody z verejného vodovodu, na ktoré sú zo 6 domácností do tohto času napojené dve. Ostatní využívajú vlastné studne, ktoré pravidelne čistia. Na kanalizáciu nie sú napojení. Odvoz odpadu je zabezpečený 2x týždenne. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný.

V obci Stará Kremnička sa v zmysle väčšieho zoskupenia rómskych obyvateľov nachádza 1 rodinný dom, okolo ktorého je postavených niekoľko drevených provízorných príbytkov. Spolu tu žije cca 20 - 30 obyvateľov. Zdroj pitnej vody nie je zabezpečený, kanalizáciu nemajú vybudovanú. Pre pitnú vodu si obyvatelia chodia do obce, alebo si kupujú balenú pitnú vodu. Na iné účely využívajú vodu z horského prameňa. Na odpad im obec vyčlenila kontajner, odvoz odpadu je pravidelne zabezpečovaný. Obyvatelia majú snahu udržať si prijateľné hygienické podmienky bývania. Premnoženie hlodavcov nie je evidované. Problémy majú so švábmi, ich likvidácia bola riešená cestou deratizačných firiem.

Epidemiologická situácia v okrese Žiar nad Hronom bola v roku 2020 poznačená pandemickou situáciou ochorenia COVID-19, okrem 3 epidémii v zariadeniach sociálnych služieb, bola zaznamenaná jedna epidémia rodinného typu na salmonelovú enteritídu.

Povinné pravidelné očkovanie sa priebežne vykonávalo. Pri administratívnej kontrole očkovania k 31. 08. 2020 bolo prekontrolovaných spolu 4 652 očkovaných (956 v okrese Banská Štiavnica, 1285 v okrese Žarnovica a v okrese Žiar nad Hronom 2411 očkovaných). Administratívnou kontrolou očkovania v jednotlivých spádových okresoch bolo zistené:

Okres Banská Štiavnica:

- V okrese boli kontrolované 2 ambulancie všeobecných lekárov pre deti a dospelých.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami hexavalentnej vakcíny proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v ročníku 2018 bolo vykonané na 96,47% a neboli zistené odmietnutia očkovania.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami konjugovanej vakcíny proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam bolo vykonané na 96,47% a neboli zistené odmietnutia očkovania.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 6. roku života v ročníku 2013 bolo dosiahnuté na 99,27% a bolo zistené 1 odmietnutie očkovania.

- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 13. roku života v ročníku 2006 bolo vykonané na 97,48%, neboli zistené odmietnutia povinného očkovania.
- Základné očkovanie detí v 15. až 18. mesiaci života prvou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2018 bolo vykonané na 94,11% a nebolo zistené odmietnutie očkovania.
- V ročníku narodenia 2017 bola zaočkovanosť 96,56%, boli zistené 3 odmietnutia povinného očkovania.
- Preočkovanie detí v 11. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2008 bolo vykonané na 97,41% a bolo zistené 1 odmietnutie očkovania. Ročník narodenia 2007 bol zaočkovaný na 98,11% a bolo zistené 1 odmietnutie.

V sledovaných ročníkoch narodenia zaočkovanosť v obvodoch okresu Banská Štiavnica neklesla pod 90%.

Okres Žarnovica:

- V okrese boli kontrolované 3 ambulancie všeobecných lekárov pre deti a dospelých.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami hexavalentnej vakcíny proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v ročníku 2018 bolo vykonané na 94,25% a bolo zistených 10 odmietnutí očkovania.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami konjugovanej vakcíny proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam bolo vykonané na 93,77 a bolo zistených 10 odmietnutí očkovania.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 6. roku života v ročníku 2013 bolo vykonané na 95,26% a bolo zistených 7 odmietnutí očkovania.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 13. roku života v ročníku 2006 bolo vykonané na 99,02% a bolo zistené 1 odmietnutie očkovania.
- Základné očkovanie detí v 15. až 18. mesiaci života prvou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2018 bolo vykonané na 92,82% a bolo zistených 11 odmietnutí.
- V ročníku narodenia 2017 bola zaočkovanosť 96,56%, zistených bolo 6 odmietnutí povinného očkovania.
- Preočkovanie detí v 11. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2008 bolo vykonané na 96,03%, ročník narodenia 2007 bol zaočkovaný na 98,49% a zistené boli tri odmietnutia.

Okres Žiar nad Hronom:

- V okrese bolo kontrolovaných 8 ambulancií všeobecných lekárov pre deti a dospelých.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami hexavalentnej vakcíny proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v ročníku 2018 bolo vykonané na 94,82% a bolo zistených 14 odmietnutí očkovania. V dvoch pediatrických obvodoch bola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90%.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami konjugovanej vakcíny proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam bolo vykonané na 94,58% a bolo zistených 15 odmietnutí očkovania. V dvoch pediatrických obvodoch bola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90%.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 6. roku života v ročníku 2013 bolo vykonané na 93,12% a bolo zistených 20 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% bola zaznamenaná v dvoch pediatrických obvodoch.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 13. roku života v ročníku 2006 bolo vykonané na 97,44% a zaznamenaných boli 3 odmietnutí očkovania.

- Základné očkovanie detí v 15. až 18. mesiaci života prvou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu, v ročníku narodenia 2018, bolo vykonané na 93,34% a bolo zistených 16 odmietnutí. V 3 pediatických obvodoch bola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90%.
- V ročníku narodenia 2017 zaočkovanosť bola 96,56%. Zistených bolo 10 odmietnutí. V týchto ročníkoch boli zistené 2 pediatické obvody so zaočkovanosťou pod 90%.
- Preočkovanie detí v 11. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2006 bolo vykonané na 95,78% a bolo zistených 5 odmietnutí. očkovaní. Zaočkovanosť pod 90% neklesla ani v jednom pediatickom obvode.
- Ročník narodenia 2008 bol zaočkovaný na 95,48%, bolo zistených 8 odmietnutí. Zaočkovanosť pod 90% neklesla ani v jednom pediatickom obvode.

II. Stručná epidemiologická charakteristika výskytu prenosných chorôb v okrese Žiar nad Hronom

II.1 Skupina alimentárnych nákaz

Brušný týfus a paratýfus – A01, ochorenie v roku 2020, ani v roku 2019 nebolo zaznamenané, v okrese nie je evidovaný žiadny bacilonosič.

Infekcie vyvolané salmonelami – A02, v roku 2020 bolo hlásených 40 prípadov na salmonelózu, chorobnosť 85,12/100 000 obyvateľov v roku 2019 bolo hlásených 52 ochorení na salmonelózu (z toho 1 NN), čo je chorobnosť 110,66/100 000 obyvateľov. Výskyt je o 23% nižší ako v roku 2019. Vyskytlo sa 7 prípadov nosičstiev salmonel, chorobnosť 14,90/100 000 obyvateľov (z toho jeden prípad NN), v roku 2019 boli hlásené 4 prípady nosičstiev salmonel, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov. Zaznamenaná bola 1 rodinná epidémia (4 chorí v ohnisku) a 3 prípady ochorenia ako súčasť nadregionálnej epidémie v strednej odbornej škole v Banskej Bystrici (BB/A020/rozvozDonly). V roku 2020 bol zaznamenaný 1 prípad inej lokalizácie salmonelovej infekcie v spojivkovom vaku. Z dôvodu vykonávania epidemiologicky závažnej činnosti nebol nariadený zvýšený zdravotný.

V priebehu roka 2020 nebolo hlásené ochorenie ani nosičstvo **šigelózy - A03**.

Iné bakteriálne črevné infekcie - A04, v roku 2020 bolo hlásených spolu 54 ochorení, chorobnosť 114,92/100 000 obyvateľov v roku 2019 bolo hlásených 169 ochorení, chorobnosť 359,64/100 000 obyvateľov. Výskyt je o 68 % nižší ako v roku 2019.

Infekcie enteropatogénnymi E. coli neboli v roku 2020 zaznamenané, v roku 2019 boli hlásené 3 prípady ochorení.

Kampylobakteriálna enteritída bola zaznamenaná v 36 prípadoch, 76,61/100 000 chorobnosť, v roku 2019 bolo zaznamenaných 83 prípadov, chorobnosť 176,63/100 000 obyvateľov.

Alimentárna nákaza spôsobená Yersinia enterocolitica bola zaznamenaná v dvoch prípadoch, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo 6 prípadov, chorobnosť 12,77/100

Enterokolitída zapríčinená Clostrídium difficile bola zaznamenaná v 16 prípadoch, chorobnosť 34,05/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo hlásených 76 prípadov, chorobnosť 161,73/100 000 obyvateľov.

Z dôvodu vykonávania epidemiologicky závažnej činnosti bol 5. kontaktom s chorými na kampylobakteriózu rozhodnutím regionálnej hygieničky nariadený zvýšený zdravotný dozor.

Iné špecifikované bakteriálne infekcie neboli zaznamenané ani v roku 2019

Iné bakteriálne otravy potravinami – A05 neboli hlásené.

Iné protozoárne črevné infekcie – A07.1 – neboli hlásené, v roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov.

Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie – A08

V roku 2020 bolo hlásených spolu 25 prípadov ochorení, chorobnosť 53,20/100 000 obyvateľov v roku 2019 bolo hlásených 46 ochorení, chorobnosť 97,89/100 000 obyvateľov. Výskyt je o 46% nižší ako v roku 2019. Z celkového počtu vírusových enteritíd bolo 13 prípadov rotavírusovej enteritídy, chorobnosť 27,66/100 000 obyvateľov, 8 prípadov

spôsobeným Norwalk vírusom, chorobnosť 17,02/100 000 obyvateľov a adenovírusová enteritída bola hlásená v 4 prípadoch, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov. V roku 2019 z celkového počtu vírusových črevných infekcií bolo hlásených 36 prípadov rotavírusovej enteritídy, chorobnosť 76,61/100 000 obyvateľov, 6 prípadov spôsobeným Norwalk vírusom a 4 prípady adenovírusovej enteritídy, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov.

V roku 2020 nebol zaznamenaný epidemický výskyt.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu - A09, bola hlásená v 3 prípadoch, chorobnosť 6,38/100 000 obyvateľov, v roku 2019 v 6 prípadoch, chorobnosť 12,77/100 000 obyvateľov. Ďalej bol zaznamenaný 1 prípad nešpecifikovanej askariózy, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov a 1 prípad enterobiózy – mrle, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov.

II.2 Skupina vírusových hepatítid

V roku 2020 bolo v skupine vírusových hepatítid hlásených spolu 7 prípadov, chorobnosť 14,90/100 000 obyvateľov, z toho 1 prípad vírusovej hepatitídy typu E, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov, 4 prípady chronickej hepatitídy typu C, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov a 2 prípady bezpríznakového nosičstva HBsAg, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo zaznamenaných 24 ochorení na všetky typy vírusových hepatítid, chorobnosť 51,07/100 000 obyvateľov a bolo zaznamenaných 7 nosičstiev VHB, chorobnosť 14,90/100 000 obyvateľov.

Úmrtie na vírusovú hepatitídu v roku 2020 nebolo zaznamenané.

II.3 Respiračné nákazy a nákazy preventabilné očkovaním

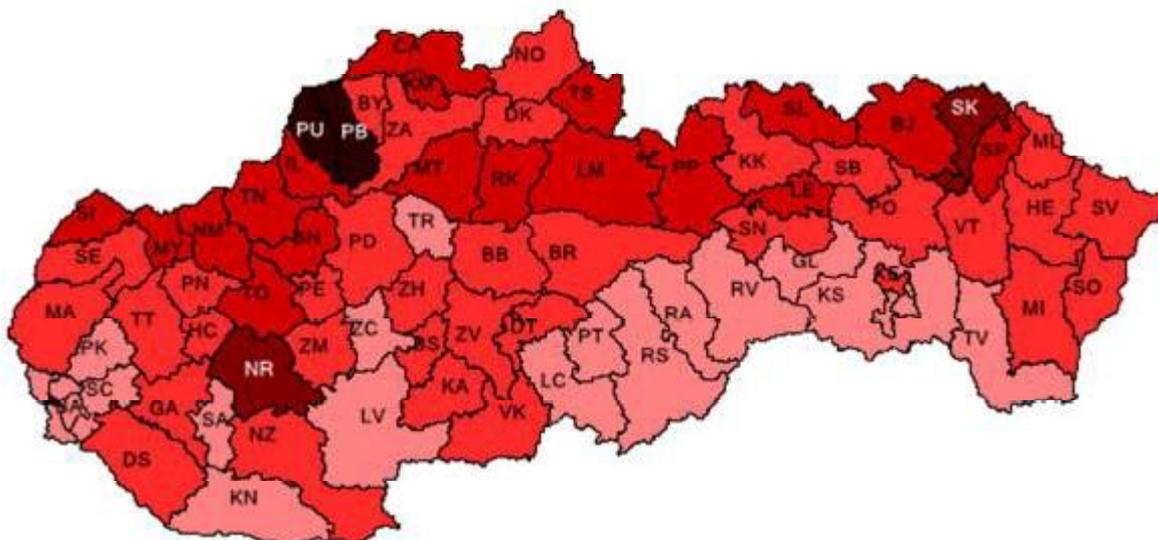
Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V roku 2020 boli hlásené 2 prípady na pertussis, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov v roku 2019 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2020 bol hlásený 1 prípad septikémie vyvolanej *Streptococcus pneumoniae*, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov rovnako v roku 2019 bol zaznamenaný 1 prípad.

Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

V skupine respiračných nákaz bolo v roku 2020 zaznamenaných spolu 13 757, chorobnosť 29 302,41/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo spolu hlásených 14 719 prípadov chorobnosť 31 351,47/100 000 obyvateľov. V porovnaní rokov môžeme konštatovať pokles ochorení, avšak v roku 2020 celosvetovo vznikla pandémia respiračných ochorení spôsobených koronavírusom SARS-CoV-2. V okrese Žiar nad Hronom v roku 2020 bolo hlásených spolu 1 867 ochorení, chorobnosť 3 973,10/100 000 obyvateľov (Graf č.II.3-1)

Graf č II.3-1 Výskyt U071 v SR podľa okresov v roku 2020

Ďalej boli hlásené ochorenia na varicellu 199 prípadov, chorobnosť 423,49/100 000 obyvateľov (v roku 2019 122 prípadov, chorobnosť 259,62/100 000 obyvateľov) , herpes zoster 4 prípady, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov (v roku 2019 6 prípadov, chorobnosť 12,77/100 000 obyvateľov), 1 prípad ochorenia na infekčnú mononukleózu, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov (v roku 2019 4 prípady, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov). Nebolo zaznamenané žiadne ochorenie na tuberkulózu.

Ďalej bolo hlásených 11 682 ochorení na chrípku a chrípke podobných ochorení, chorobnosť 24,882,66/100 000 obyvateľov (v roku 2019 bolo hlásených 14 561 ochorení, chorobnosť 31 014/100 000 obyvateľov), 3 prípady na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 6,38/100 000 obyvateľov (v roku 2019 bolo hlásených 12 prípadov, chorobnosť 25,54/100 000 obyvateľov), 1 prípad akútnej bronchitídy vyvolanej respiračným syncyciálnym vírusom, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov. Ochorenie SARI nebolo hlásené, v roku 2019 bol zaznamenaný 1 prípad SARI, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov.

II.4 Neuroinfekcie

Nebolo hlásené žiadne ochorenie, rovnako ako v roku 2019.

II.5 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou bolo spolu hlásených 5 ochorení, chorobnosť 10,65/100 000 obyvateľov, v roku 2019 - 4 ochorenia, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu 5 ochorení boli zaznamenané 2 prípady Lymeovej boreliózy, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov (prípady vo včasnom lokalizovanom štádiu) a 3 prípady ochorení stredo európskej kliešťovej encefalitídy, chorobnosť 6,38/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 z celkového počtu 4 zoonóz boli 2 prípady kontaktu alebo ohrozenia besnotou, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov, a po jednom prípade lymeovej artritídy a echinokokózy, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov.

II.6 Nákazy kože a slizníc

Hlásených bolo v roku 2020 spolu 17 prípadov, chorobnosť 36,21/100 000 obyvateľov z toho 2 prípady erysipelas, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov a 15 prípadov scabies, chorobnosť 31,92/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo spolu hlásených 20 ochorení na svrab, chorobnosť 42,56/100 000 obyvateľov.

II.7 Iné infekcie - nezaradené

V skupine iných infekcií – nezaradených, bolo hlásených 36 prípadov septikémii, chorobnosť 76,68/100 000 obyvateľov, z toho 15 prípadov septikémií ako nozokomiálne nákazy (NN). V roku 2019 boli spolu hlásených 81 prípadov septikémii, chorobnosť 172,53/100 000 obyvateľov, z toho 36 prípadov NN.

V roku 2020 bol z celkového počtu septikémii hlásený:

1 prípad septikémie vyvolanej streptokokom skupiny B – A40.1, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov,

2 prípady septikémii vyvolaných Staphylococcus aureus – A 41.0, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov,

12 prípadov septikémii vyvolaných inými špecifikovanými stafylokokmi - A41.1, chorobnosť 25,54/100 000 obyvateľov, z toho 7 prípadov NN, (z toho Staphylococcus capitis 4x, Staphylococcus hominis 6x, a Staphylococcus jaemolyticus 2x),

1 prípad septikémie vyvolanej anaeróbnymi – A41.4, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov, agens Bacteroides fragilis,

19 prípadov septikémii vyvolaných gramnegatívnymi mikroorganizmami – A41.5, chorobnosť 40,43/100 000 obyvateľov, z toho 8 prípadov NN, (z toho Klebsiella oxytoca 1x, E.coli 10 x, Enterobacter cloacae 1x, Enterobacter asburiae 1x, Pseudomonas aeruginosa 3x, Klebsiella pneumoniae 3x),

1 prípad inej špecifikovanej septikémie – A41.8, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov, agens Propionibacter acnes.

II.8 Nákazy prenášané pohlavným stykom, choroby vyvolané vírusom HIV

Hlásených bolo spolu 6 prípadov ochorení, chorobnosť 12,77/100 000 obyvateľov, z toho latentný syfilis 1 prípad, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov, gonokokové pohlavne prenosné infekcie 3 prípady, chorobnosť 6,38/100 000 obyvateľov a 2 prípady chlamýdiových pohlavne prenosných infekcií, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených spolu 20 prípadov, chorobnosť 42,6/100 000 obyvateľov, z toho 5 prípadov ochorenia na syfilis, chorobnosť 10,64/100 000 obyvateľov, 6 gonokokových infekcií, chorobnosť 12,77/100 000 obyvateľov a 9 prípadov chlamýdiových infekcií, chorobnosť 19,15/100 000 obyvateľov.

II.9 Nozokomiálne infekcie

Spolu bolo hlásených 160 nozokomiálnych nákaz, v roku 2019 bolo hlásených 155 prípadov.

Črevné infekcie: **16x** (10,0%), z toho 12x Clostridium difficile (75,0%), 1x rotavírus (6,25%), 1x vylučovanie Salmonella enteritidis (6,25%), 1x salmonelová enteritída (6,25%) a 1x norovírus (6,25%),

Septikémie: **15x** (9,37%), z toho septikémia vyvolaná Staphylococcus capitis 1x – 6,66% , Staphylococcus haemolyticus 1 x - 6,66%, Staphylococcus hominis 5x – 33,33%, Pseudomonas aeruginosa 2x – 13,33%, Klebsiella pneumoniae 3x – 20,0%, Enterobacter cloacae 1x – 6,66% a E. coli nešpecifikované 2x – 13,33%,

Respiračné infekcie: **125x** (78,12%), z toho 119 prípadov - 95,2% vyvolaných koronavírusom SARS-CoV 2 a 6 prípadov infekcií dolných dýchacích ciest – 4,8%, spôsobených 3x Klebsiella pneumoniae, 1x Acinetobacter baumannii, 1x Pseudomonas aeruginosa, 1x Staphylococcus aureus

Urologické infekcie – **1x** (0,62%) - etiologické agens – nešpecifikované E.coli 1x,

Nákazy kože a slizníc **1x** (0,62%) – vyvolaná Staphylococcus aureus,

Infekcia v mieste chirurgického výkonu – **2x** (1,25%). Etiologické agens: 1x Enterococcus faecium a 1x Pseudomonas aeruginosa

Najvyššie percento etiologických agens z počtu hlásených nozokomiálnych nákaz predstavovali infekcie vyvolané koronavírusom SARS-CoV 2 - 119 prípadov 74,37%.

Z dôvodu kontaktu s pacientom, u ktorého bola vykultivovaná KPC, bol 6 kontaktom s chorým rozhodnutím regionálnej hygieničky nariadený lekársky dohľad.

Tabuľka 1 Výskyt vybraných prenosných ochorení a porovnávacie indexy v okrese Žiar nad Hronom

Kód MKCH	Ochorenie	2020 Abs.	2019 Abs.	INDEX 2020/2019	PRIEMER 2015-2019	Index 2020/P	CHOROBNOSŤ 2020	PRIEMER ch.2015-2019
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A02	Salmonelová enteritída	40	52	0,77	53,2	0,75	85,2	112,81
A02N	Vylučovanie salmonel	7	4	1,75	3,6	1,94	14,90	7,63
A03	Šigelóza	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
A04	Iné bakt.črevní infekcie	54	169	0,32	108,4	0,50	114,92	229,86
A040	Infekcia EPEC	0	3	0,00	9	0,00	0,00	19,08
A045	Kampylob. enteritída	36	83	0,43	54,4	0,66	76,61	115,36
A046	Enteritída Y enterocolitica	2	6	0,33	5	0,40	4,26	10,60
A047	Enteritída C.difficile	16	76	0,21	39,8	0,40	34,05	84,40
A048	Iní nešpec.bakteriálne inf.	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
A07	Balantidiáza	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	1,27
A08	Vírusové a iné črevné inf.	25	46	0,54	71,4	0,35	53,20	151,40
A080	Rotavírus	13	36	0,36	41	0,32	27,66	86,94
A081	Norovírus	8	6	1,33	24,8	0,32	17,02	52,59
A082	Adenovírus	4	4	1,00	5,6	0,71	8,51	11,87
A09	Hnačka pravd.inf.pôvodu	3	6	0,50	11,4	0,26	6,38	24,17
A21	Tularémia	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
A32	Listerióza	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
A370	Divý kašeľ - B.pertussis	2	0	0,00	1	2,00	4,26	2,12
A38	Šarlach - scarlatina	0	2	0,00	0,4	0,00	0,00	0,85
A40	Streptokok.septikémia	2	5	0,40	4,4	0,45	4,26	9,33
A400	Septikémia strept. sk. A	0	1	0,00	0,8	0,00	0,00	1,70
A401	Septikémia strept. sk B	1	1	1,00	1,2	0,83	2,13	2,54
A402	Septikémia strept. sk. D	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
A403	Sept. Strept. pneumónie	1	1	1,00	1	1,00	2,13	2,12
A408	Iná streptokok. septikémia	0	2	0,00	1,2	0,00	0,00	2,54
A41	Sept. vyv. stafylokokom	35	77	0,45	76,6	0,46	74,48	162,43
A410	Sept.vyv. Staphyl.aureus	2	13	0,15	13	0,15	4,26	27,57
A411	Sept.špec stafylokokmi	12	29	0,41	23	0,52	25,54	48,77
A412	Sept.vyvol. nešpec.stafyl.	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
A414	Sept.vyvolaná anaeróbmí	1	1	1,00	0,4	2,50	2,13	0,85
A415	Sept. Inými g-organizmami	19	32	0,59	38,2	0,50	40,43	81,00
A418	Iná špec. septikémia	1	2	0,50	1,8	0,56	2,13	3,82
A51	Včasný syfilis	0	5	0,00	1,4	0,00	0,00	2,97
A53	Syfilis	1	0	0,00	0	0,00	2,13	0,00
A69	Lymeská choroba	2	0	0,00	4	0,50	4,26	8,48
A81	Creuzfeldtova-Jakobova ch.	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,27
A841	StredoEuróp. kliešť. encef.	3	0	0,00	0,6	5,00	6,38	1,27
A87	Vírusová meningitída	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
B01	Varicella bez komplikácia	199	122	1,63	166,8	1,19	423,49	353,70
B02	Zoster bez komplikácie	4	6	0,67	5,4	0,74	8,51	11,45
B15	Akútna VHA	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
B16	Akútna VHB	0	1	0,00	1	0,00	0,00	2,12
B171	Akútna VHC	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,85
B181	Chronická VHB	0	11	0,00	4,6	0,00	0,00	9,75
B182	Chronická VHC	4	8	0,50	3,6	1,11	8,51	7,63
B27	Infekčná mononukleóza	1	4	0,25	3,4	0,29	2,13	7,21
B58	Toxoplazmóza	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,27
B86	Svarb - scabies	15	20	0,75	11,4	1,32	31,92	24,17
G00	Meningitída	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
G630	Polyneuropatia pri LB	0	0	0,00	1,2	0,00	0,00	2,54
M012	Artritída pri LB	0	1	0,00	2,2	0,00	0,00	4,67
U071	COVID - 19	1867	0	0,00	0	0,00	3973,10	0,00
Z203	Kontakt ohroz.besnotou	0	2	0,00	3,6	0,00	0,00	7,63
Z21	Bezpríznaková inf. HIV	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42

Tabuľka 2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žiar nad Hronom za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Rok																				
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina vybraných alimentárnych nákaz																						
A02	Salmonelová enteritída	abs	217	148	117	73	134	96	67	60	51	46	83	36	45	4	43	53	55	60	52	40
		rel	451,6	309,1	244,6	152,7	280,3	200,7	140	125,5	107	96,79	175	74,67	93,64	8,36	90,08	111,7	118,6	127,2	110,7	85,12
A02N	Vylučovanie salmonel	abs	18	4	5	2	3	0	1	3	2	2	2	5	3	32	3	5	3	3	4	7
		rel	37,46	8,35	10,45	4,18	6,28	0,00	2,09	6,28	4,2	4,21	4,22	10,37	6,24	66,84	6,28	10,54	6,35	6,36	8,51	14,90
A03	Shigelloza	abs	2	58	0	0	3	0	0	0	0	21	20	0	1	0	1	0	0	0	0	0
A03N	Vylučovanie šigel	abs	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A040	Infekcia EPEC	abs	19	9	16	22	22	2	5	19	17	14	26	18	19	13	12	11	14	5	3	0
A044	Iné črevné infekcie E. coli	abs	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs	4	1	1	0	0	0	2	5	23	45	50	27	10	11	27	49	55	58	83	36
A046	Yersinia Enterocolitica	abs	8,32	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	4,18	10,46	48,26	94,68	105,4	56	20,81	22,98	56,56	103,3	116,5	123	176,6	76,61
A047	Enterokolitída Clostr.difficile	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	5	3	7	4	6	2
A048	Iné špecifikované bakter. infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,22	2,07	0,00	2,09	10,47	6,32	14,83	8,48	12,77	4,26
A05	Iné bakter.otravy potravinami	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	7	4	11	23	27	62	76	16
A07	Iné protozoálne črevné infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A080	Rotavírusová enteritída	abs	0	0	0	0	0	65	92	30	54	40	53	40	16	37	32	37	71	29	36	13
A081	Norwalk vírus enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	1	0	4	5	21	18	7	72	6	8
A082	Adenovírusová enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14,73	2,11	0,00	8,32	10,44	43,99	37,94	14,83	152,7	12,77	17,02
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne inf.-pôvodu	abs	0	0	0	0	53	134	50	12	0	15	23	2	1	1	44	3	2	2	6	3
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	110,9	280,1	104,5	25,1	0,00	31,56	48,5	4,15	2,08	2,09	92,17	6,32	4,24	4,24	12,77	6,38

Tabuľka III.5. pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina vírusových hepatítíd																						
B15	Akútna hepatitída A	abs	2	18	3	0	0	0	16	15	0	28	2	0	14	93	0	1	0	0	0	0
		rel	4,16	37,59	6,27	0,00	0,00	0,00	33,44	31,38	0,00	58,91	4,22	0,00	29,13	194,3	0,00	2,11	0,00	0,00	0,00	0,00
B169	Akútna hepatitída B	abs	0	2	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2	1	1	0
		rel	0,00	4,18	4,18	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	2,09	0,00	4,24	2,12	2,13	0,00
B171	Akútna hepatitída C	abs	1	2	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0
		rel	2,08	4,18	2,09	0,00	2,09	2,09	2,09	2,09	2,1	2,1	0,00	0,00	2,08	2,09	0,00	0,00	2,12	2,12	2,12	0,00
B172	Akútna VHE	abs																				
		rel																				
B181	Chronická VHB	abs	0	0	0	1	1	1	2	0	1	5	2	1	1	2	1	6	1	4	11	0
		rel	0,00	0,00	0,00	2,09	2,09	2,09	4,18	0,00	2,09	10,49	4,22	2,07	2,08	4,18	2,09	12,65	2,12	8,48	23,41	0,00
B182	Chronická VHC	abs	1	0	8	4	9	23	20	7	15	3	6	4	12	13	4	3	1	2	8	4
		rel	2,08	0,00	16,73	8,37	18,83	48,11	41,8	14,64	31,47	6,31	12,65	8,3	24,97	27,15	8,38	6,32	2,12	4,24	17,02	8,51
B19	Nešpecifikované VH	abs	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z225	Nosič VHB	abs	0	0	2	7	6	4	2	2	0	4	2	3	2	1	6	8	7	4	7	2
		rel	0,00	0,00	4,16	14,64	12,55	8,36	4,18	4,18	0,00	8,42	4,22	6,22	4,16	2,09	12,57	16,86	14,83	8,48	14,90	4,26
Skupina respiračných nákaz																						
A15	Tbc pľúc bakter.al.histol.potvrdená	abs	0	0	0	5	1	4	2	3	4	4	1	1	3	2	0	2	0	1	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	10,45	2,09	8,36	4,18	6,28	8,39	8,42	2,11	2,07	6,24	4,18	0,00	4,22	0,00	2,12	0,00	0,00
A16	Tbc pľúc bakter.al.histol.nepotvrdená	abs	0	0	0	2	4	4	0	2	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	4,18	8,37	8,36	0,00	4,18	4,2	0,00	2,11	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A18	Tbc iných orgánov	abs	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	2,1	2,1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A310	TBC spôs.Mycobact.avium	abs	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	2,09	2,1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	0,00	0,00	0,00	0,00
A370	Divý kašeľ B.pertussis	abs																				
		rel																				
A371	Divý kašeľ B.parapertussis	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A38	Šarlach - Scarlatina	abs	4	6	12	5	8	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		rel	8,32	12,53	25,09	10,46	16,74	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,26
A481	Legionárska choroba	abs																				
		rel																				
B00	Herpes simplex	abs	8	11	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
		rel	16,58	22,81	0,00	0,00	4,18	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	2,12	0,00	0,00

Tabuľka III.5. pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																				
			2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Neuroinfekcie																							
A39	Meningokoková infekcia	abs	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	4,18	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A810	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	abs															1	0	1	1	0	0	0
		rel															2,09	0,00	2,12	2,12	0,00	0,00	0,00
A87	Vírusová meningitída	abs	0	1	2	1	2	0	2	2	0	0	0	2	3	3	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	2,09	4,18	2,09	4,18	0,00	4,18	4,18	0,00	0,00	0,00	4,15	6,24	6,27	0,00	0,00	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00
B00	Herpetickovírusová meningitída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00	0,00
B020	Zosterová meningoencefalitída	abs	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B021	Zosterová meningitída	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B022	Zoster s postihnutím iných častí NS	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G00	Bakte. zápal mozgových plien nezatriedený inde	abs	0	3	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	6,27	2,09	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	2,1	2,1	0,00	2,07	0,00	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G000	Hemofilová meningitída	abs	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G03	Meningitis vyvolaná inými a nešp. príčinami	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G04	Encefalitis, myelitis a encephalomyelitis	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G06	Vnútrolebkový absces	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G61	Zápalová polyneuropatia	abs	1	0	2	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel	2,08	0,00	4,18	2,09	0,00	2,09	2,09	2,09	2,1	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou																							
A218	Tularémia	abs															1	0	0	0	0	0	0
		rel															2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A27	Leptospiroza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A32	Listerióza	abs	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,16	0,00	2,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A692	Lymeská choroba	abs	10	8	31	15	29	14	9	20	8	7	4	0	6	6	2	3	2	13	0	0	2
		rel	20,81	16,71	64,82	31,38	60,67	29,29	18,81	41,84	16,79	14,73	8,43	0,00	12,49	12,53	4,19	6,32	4,24	27,57	0,00	4,26	4,26
A841	Stredo európska kliešťová encefalitída	abs	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	2,11	0,00	0,00	0,00	4,22	0,00	0,00	2,12	0,00	0,00	6,38

Tabuľka III.5. pokračovanie

MKC H	Ochorenie	Rok																						
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
	Iné infekcie - nezaradené																							
A400	Septikémia vyvolaná strept. sk. A	abs	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0	
		rel	0,00	2,09	0,00	2,09	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	0,00	0,00	4,24	2,13	0,00	
A401	Septikémia vyvolaná strept. sk. B	abs	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	1	1	1	1	
		rel	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	6,35	2,12	2,13	2,13	2,13	
A402	Septikémia vyvolaná strep. sk. D	abs	0	1	2	0	0	0	0	0	1	0	3	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	2,09	4,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,1	0,00	6,33	0,00	2,08	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
A403	Septikémia vyvol. Strept.pneumoniae	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2	0	2	2	0	0	1	1	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,1	0,00	0,00	2,08	4,18	0,00	4,22	4,24	0,00	0,00	2,13	2,13	2,13
A408	Iná streptokoková septikémia	abs	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	1	2	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,22	2,12	2,12	2,12	4,26	0,00	0,00
A410	Septikémia vyvolaná St.aureus	abs	3	3	1	5	5	10	4	6	5	0	1	0	0	1	11	16	11	14	13	2	2	2
		rel	6,24	6,27	2,09	10,46	20,92	8,36	8,36	12,55	10,49	0,00	2,11	0,00	0,00	2,09	23,04	33,73	23,3	29,69	27,66	4,26	4,26	4,26
A411	Septikémia vyvolaná inými špec. stafylokokmi	abs	1	1	4	6	4	3	0	2	0	0	0	0	1	2	0	9	32	24	21	29	12	12
		rel	2,08	2,09	8,36	12,55	8,37	6,28	0,00	4,18	0,00	0,00	0,00	0,00	2,07	4,06	18,85	67,45	50,84	44,53	61,71	25,54	25,54	25,54
A412	Septikémia nešp.stafylokokmi	abs																1	0	0	0	0	0	0
		rel																2,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A414	Septikémia vyvolaná anaeróbnmi	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	2,1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,12	2,13	2,13	2,13
A415	Septikémia vyvolaná g-organizmami	abs	8	14	9	27	28	35	12	36	4	0	3	7	10	4	43	32	49	35	32	19	19	19
		rel	16,65	29,24	18,82	56,48	58,57	73,22	25,08	75,31	8,39	0,00	6,33	14,52	20,81	8,36	90,08	67,45	103,8	74,22	68,10	40,43	40,43	40,43
A418	Iná špecifikovaná septikémia	abs	0	0	0	3	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	5	2	1	1
		rel	0,00	0,00	0,00	6,28	2,09	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	2,12	10,6	4,26	2,13	2,13	2,13
A419	Nešpecifikovaná septikémia	abs	1	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	2,08	0,00	2,09	4,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A485	Iné invazívne pneumokok. Inf.	abs																						
		rel																						
B377	Kandidová septikémia	abs	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B083	Erythema infectiosum	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B349	Nešpecifikovaná vírusová infekcia-virémia	abs	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B44	Aspergilóza	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00
B538	Iná parazitolog.potvrdená malária	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B65-83	Helmintózy	abs	0	0	0	0	13	6	2	8	6	3	1	1	5	2	0	0	0	1	2	0	2	2
		rel	0,00	0,00	0,00	27,19	12,54	4,18	16,74	12,59	6,31	2,11	2,07	10,4	4,18	0,00	0,00	0,00	2,12	4,24	0,00	4,24	0,00	4,26

III. Epidemiologická situácia

a. Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

III.1 Skupina alimentárnych nákaz

III.1.1 Brušný týfus a paratýfus – A01

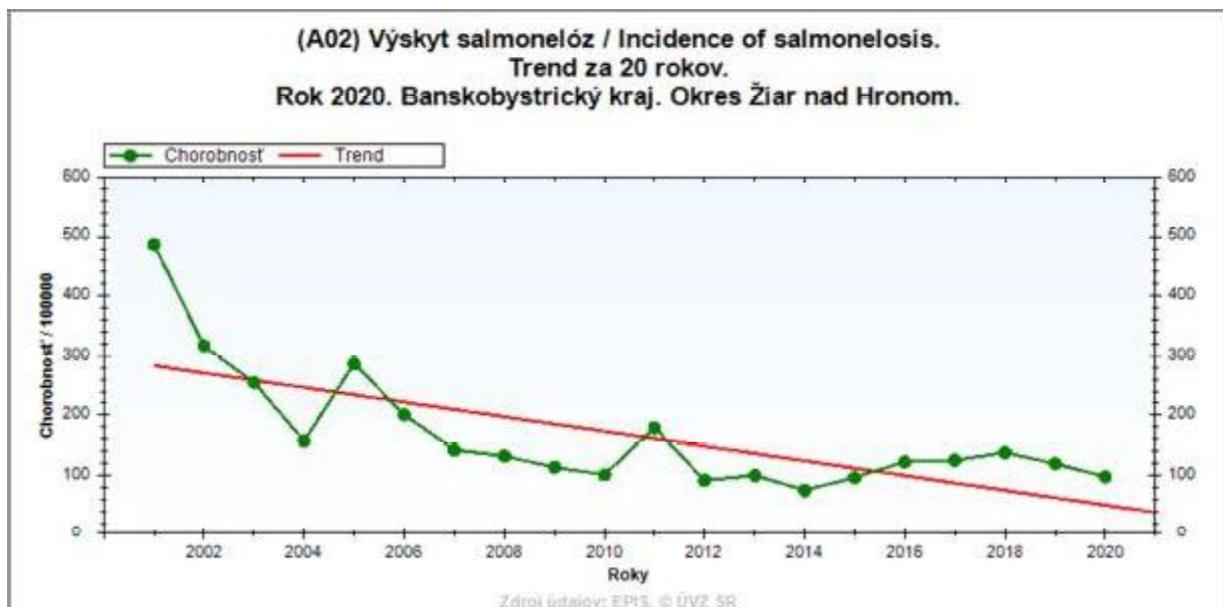
V roku 2020, ani v roku 2019 sa nevyskytlo ochorenie na túto diagnózu, v okrese nie je evidovaný žiadny bacilonosič.

III.1.2 Infekcie vyvolané salmonelami – A02

V roku 2020 bolo v roku zaznamenaných 40 ochorení, chorobnosť 82,99/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo 52 ochorení na salmonelózu, chorobnosť 110,66/100 000 obyvateľov. Výskyt je o 33% nižší ako v roku 2019 a 5 ročný priemer ochorení je 53,2 prípadov. Bolo hlásených 7 prípadov bezpríznakového vylučovania, chorobnosť 14,9/100 000 obyvateľov v roku 2019 boli 4 prípady vylučovania *Salmonella enteritidis*, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov, (Graf III.1.2-1). Z celkového počtu ochorení a vylučovaní v roku 2020 boli zaznamenané prípady nozokomiálneho charakteru – 1 prípad salmonelovej enteritídy a 1 prípad vylučovania (*Salmonella infantis*). V roku 2020 bol zaznamenaný 1 prípad epidémie rodinného typu, ochoreli 4 príslušníci rodiny a 3 prípady ochorení ako súčasť nadregionálnej epidémie v strednej odbornej škole v Banskej Bystrici.

Z celkového počtu ochorení bol evidovaný 1 prípad inej špecifikovanej *salm.* infekcie A02.8 u 1 ročného chlapca, *Salmonella infantis* izolovaný v spojivkovom vaku.

Graf III.1.2-1 Infekcie vyvolané salmonelami, trend za 20 rokov

Od chorých sa izolovali 3 serotypy - *Salmonella enterica* 1x, *Salmonella enteritidis* 35x, *Salmonella infantis* 1x, 3 chorí vykázaní z epidemiologickej súvislosti - kultivačne nevyšetrení (Tab. III.1.2-1, Graf III.1.2-2).

U vylučovateľov bol izolovaný 1x serotyp *Salmonella infantis* a 6x serotyp *Salmonella enteritidis*.

Tabuľka III.1.2-1 Salmonelózy, frekvencia izolovaných serotypov od chorých a vylučovateľov

P.č.	Izolované typy salmonel	u chorých		u vylučovateľov	
		abs	%	abs	%
1	2	3	4	5	6
2	S.Enterica	1	2,50	0	0,00
3	S.Enteritidis	35	87,50	6	83,33
4	S.Infantis	1	2,50	1	16,67
5	ZES-kult.nevyšetrený	3	7,50	0	0,00
	Spolu	40	100,00	7	100,00

Tabuľka III.1.2 – 2 Salmonelózy, mikrobiologická diagnostika

1	2	Počet kultivačne				Z počtu kultivačne vyšetrených bolo			
		nevyšetrených		vyšetrených		pozitívnych		negatívnych	
		abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
	40	3	7,5	37	92,5	37	100,0	0	0,00

Graf III.1.2-2 Salmonelózy, frekvencia izolovaných serotypov od chorých a vylučovateľov

Z 40 ochorení bolo 33 objasnených epidemiologickým vyšetrením, potraviny v ohniskách neboli odobraté (Tab.III.1.2-3).

Tabuľka III.1.2-3 Prehľad výsledkov objasnenia pravdepodobných faktorov prenosu salmonelóz

Počet ochorení		z toho		Spolu
objasnených epid. vyšetrením	objasnených mikrob. vyšetrením	neobjasnených		
1	2	3		4
33	0	7		40

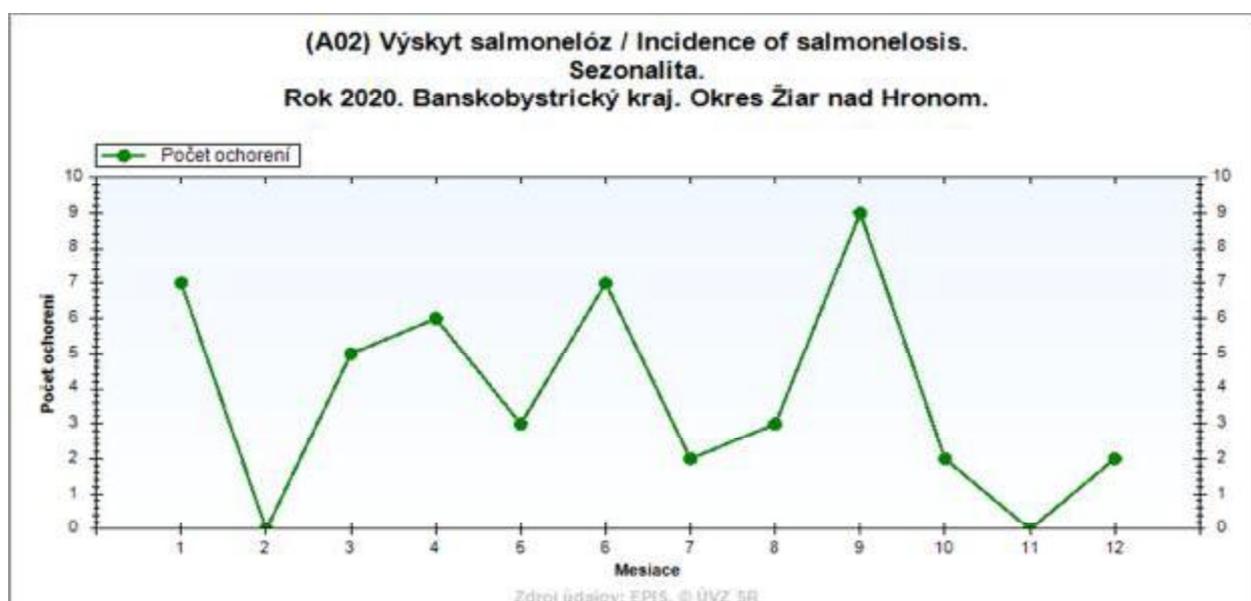
Faktory prenosu salmonelóz boli zistené len na základe epidemiologickej anamnézy, potraviny na mikrobiologické vyšetrenie neboli odobraté (Tab.III.1.2.-4).

Tabuľka III.1.2 – 6 Salmonelózy, sezónny výskyt ochorení a vylučovaní vo vekovej skupine 1-4 ročných

Sérotyp		M e s i a c												SPOLU
		JAN	FEB	MAR	APR	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
S.enteritidis	O	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	5
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZES nevyšetrený	O	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	O	0	0	1	2	0	0	0	1	1	1	0	0	6
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Najviac ochorení sa vyskytlo v mesiacoch september 7 ochorení (17,94%), po 6 prípadoch v mesiacoch január a apríl (15,38%) (Graf III.1.2-4).

Graf III.1.2-4 Sezónnosť výskytu salmonelóz

Hospitalizáciu si vyžiadalo 9 ochorení, čo je 23,07% z celkového počtu salmonelových gastroenteritíd.

Z dôvodu vykonávania epidemiologickej závažnej činnosti neboli nariadené opatrenia rozhodnutím (zvyšovaný zdravotný dozor).

Zaznamenaná bola 1 rodinná epidémia (s počtom minimálne 3 a maximálne 4 chorých osôb v ohnisku). (Tab.III.1.2-7)

Tabuľka III.1.2-7 Prehľad epidémií v okrese Žiar nad Hronom

P.č.	Miesto	Čas	Počet O/V	Sérotyp	Faktor prenosu	
					suspektný	potvrdený
1.	Kopernica	13.4.-15.4.	4/0	S.enteritidis	domáce vajcia	-

Ochoreli všetci členovia 4 člennej rodiny po konzume doma pripraveného majonézového zemiakového šalátu s použitím domácich vajíčok. Kultivačne bol vyšetrený len jeden prípad, ostatní ZES nevyšetrení.

Prípady nozokomiálneho charakteru - 1 prípad ochorenia na salmonelovú enteritídu sa vyskytol u 67 ročnej dôchodkyne hospitalizovanej na chirurgickom oddelení pre furunkul a absces na dolnej končatine (kultivačne Streptococcus pyogenes+Staphylococcus aureus) hospitalizácia komplikovaná na 20. deň hnačkami, agens Salmonella enteritidis.

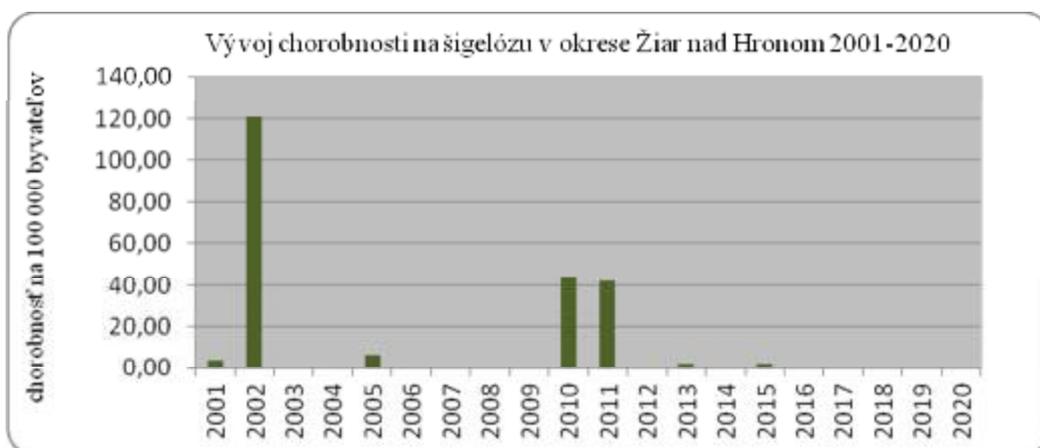
1 prípad vylúčovania u 74 ročného polymorbídneho pacienta hospitalizovaného na oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny, agens Salmonella infantis.

Úmrtie na túto diagnózu nebolo zaznamenané.

III.1.3 Bacilárna dyzentéria – šigelóza A03

V roku 2020 ani v roku 2019 nebolo hlásené ochorenie na šigelózu.

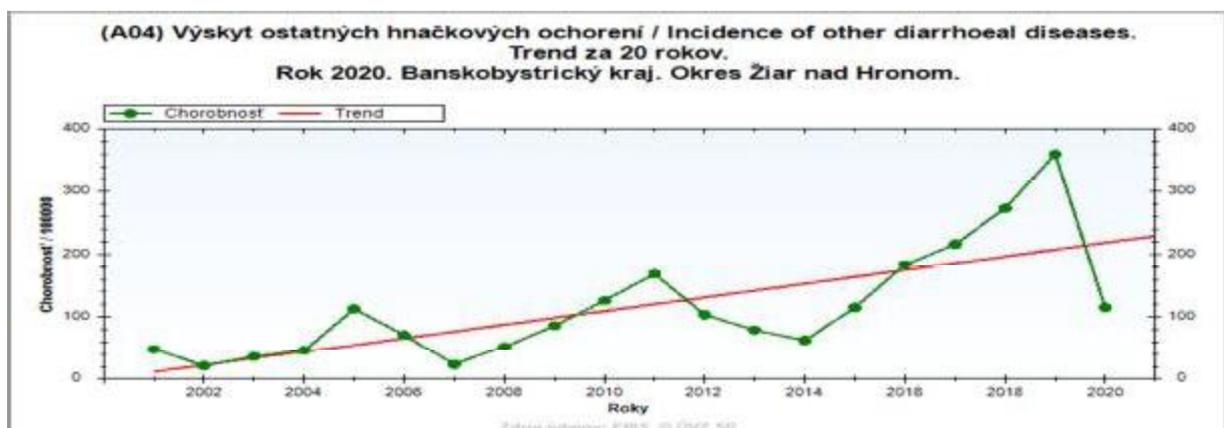
Graf III 1.3-1

III.1.4 Iné bakteriálne črevné infekcie – A04

V priebehu roka 2020 bolo hlásených spolu 54 ochorení, chorobnosť 114,92/100 000 obyvateľov v roku 2019 bolo hlásených 169 ochorení, chorobnosť 359,64/100 000 obyvateľov (Graf III.1.4-1).

Graf III.1.4-1 Infekcie vyvolané inými bakteriálnymi črevnými infekciami, trend za 20 rokov

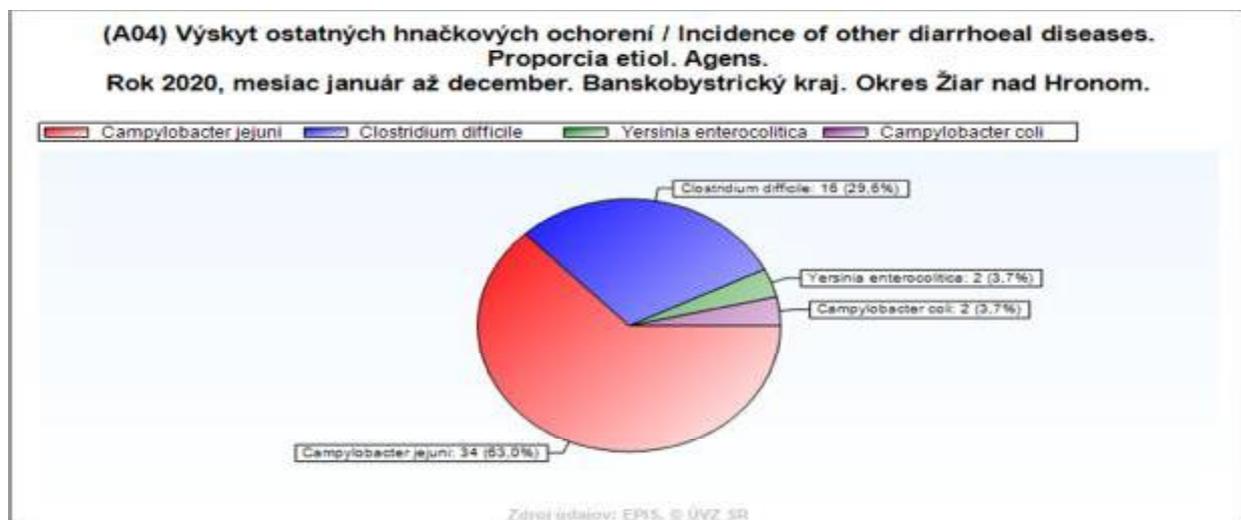

V percentuálnom vyjadrení bolo vyvolaných kamylobakterom 66,6% ochorení, Yersinia enterocolitica 3,70% a Clostridium difficile 29,62% ochorení, infekcie spôsobené EPEC neboli hlásené (Tab.III.1.4-1, Graf III.1.4-2).

Tabuľka III.1.4–1 Iné bakteriálne črevné infekcie, proporcia podľa etiologického agens

Etiologické agens		abs	%	abs	%
E.coli/EPEC		0	0,0	0	0
Campylobacter coli	nešpecifikované	2	3,70	36	66,66
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	34	62,96		
Yersinia enterocolitica	nešpecifikované	2	3,70	2	3,70
Clostridium difficile	produkujúci	16	29,62	16	29,62
Spolu		54	100,00	54	100,00

Graf III.1.4-2 Infekcie vyvolané inými bakteriálnymi črevnými infekciami, proporcia podľa etiologického agens

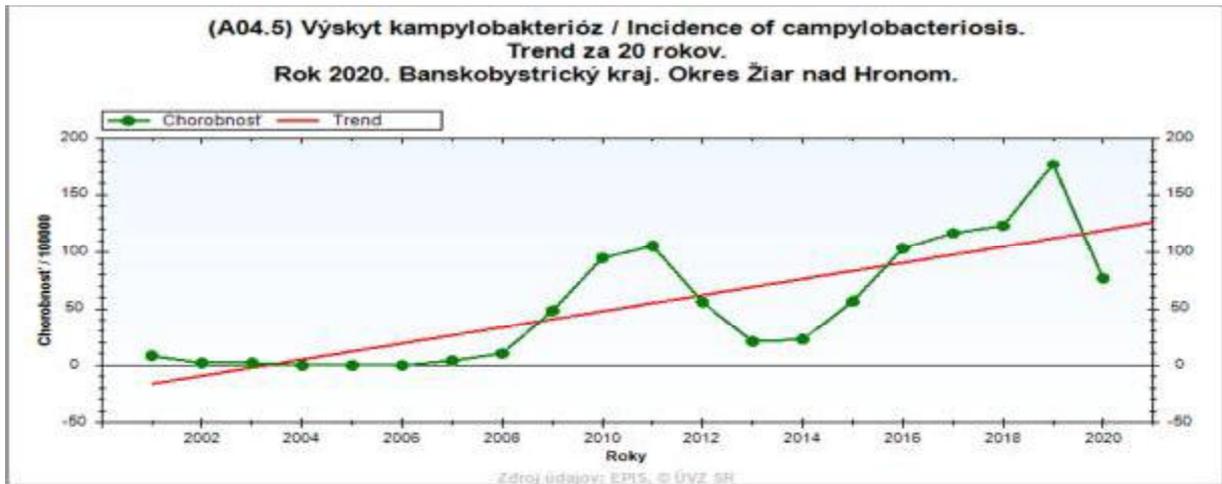
III.1.4.1 Infekcie enteropatogénnymi Escherichia coli – A04.0

V roku 2020 neboli ochorenia hlásené, roku 2019 boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 6,38/100 000 obyvateľov.

III.1.4.2 Kamylobakteriálna enteritída – A04.5

Ochorenie bolo zaznamenané v roku 2020 v 36 prípadoch, chorobnosť 76,61/100 000 obyvateľov, v roku 2019 v 83 prípadoch, chorobnosť 176,63/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles o 57%. (Graf III.1.4.2-1).

Graf III.1.4.2-1 Kamylobakteriózy, trend za 20 rokov

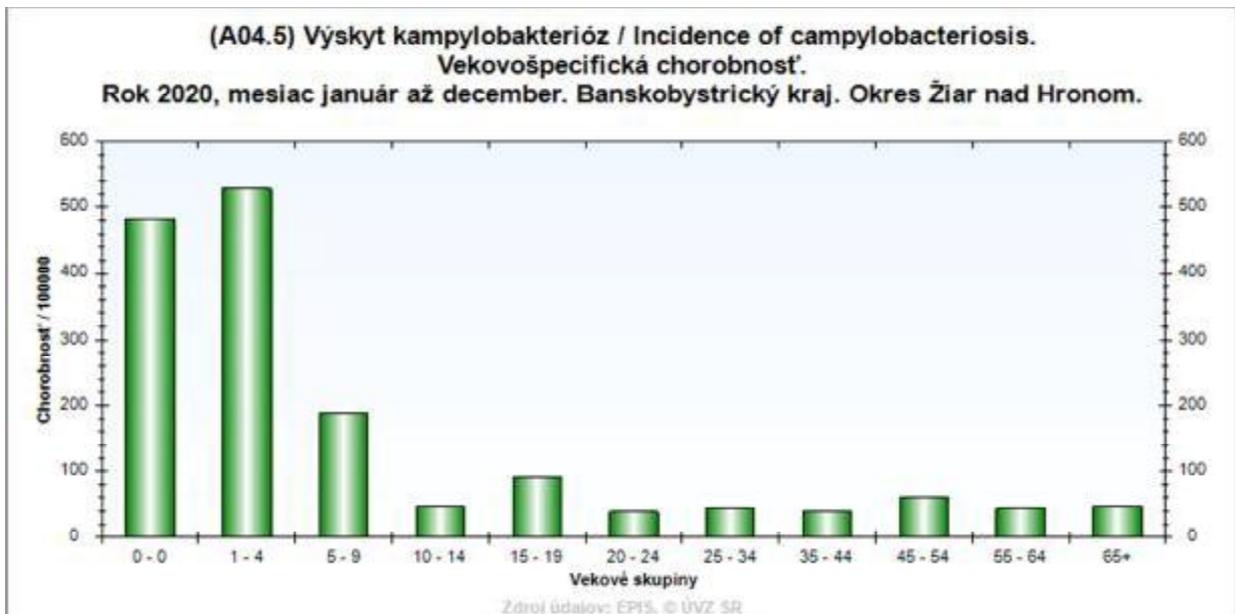

V percentuálnom vyjadrení *Campylobacter jejuni* vyvolal z celkového počtu 36 prípadov, 94,44% a *Campylobacter coli* 5,5% ochorení.

Ochorenia mali sporadický charakter výskytu.

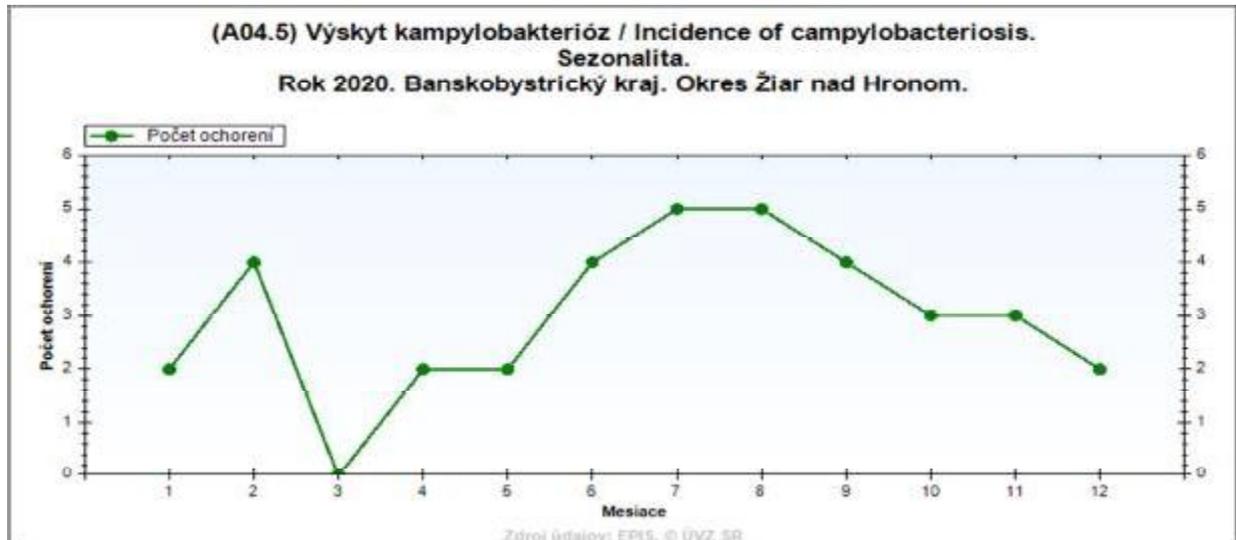
Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných 527,86/100 000 obyvateľov, 0 ročných, chorobnosť 483,09/100 000 obyvateľov a najnižšia u 20-14 (Graf III.1.4.2-2)

III.1.4.2-2 Vekovo-špecifická chorobnosť kamylobakterióz

Najviac ochorení bolo hlásených v mesiaci júl – august po 5 prípadov (13,88%) a 4 prípady v mesiacoch február, jún a september (11,11%)

Graf III.1.4.2-3 Sezónnosť výskytu kamylobakteriôz

Ako suspektný faktor prenosu bol u ochorení 20x udávaný konzum kuracieho mäsa (55,55%), 3x zmiešaná strava, 3x vajcia, 3x mäsové výrobky (párky a klobása) (8,33%), a v 7 prípadoch (19,44%) faktor prenosu zostal neobjasnený.

Hospitalizovaných bolo 6 chorých (16,66%).

Z dôvodu vykonávania epidemiologickej závažnej činnosti boli v 5 prípadoch kontaktom s chorými nariadené opatrenia rozhodnutím (zvýšený zdravotný dozor).

III.1.4.3 Yersíniová enteritída - A04.6

Ochorenie bolo hlásené v 2 prípadoch, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov a v roku 2019 v 6 prípadoch, chorobnosť 12,77/100 000 obyvateľov.

Graf III.1.4.3-1 Yersiniózy trend za 20 rokov

Po jednom prípade sa ochorenia vyskytli vo vekových skupionách 5-9 ročných – 1 ochorenie, chorobnosť 47,30/100 000 obyvateľov a 65+ , chorobnosť 11,79/100 000 obyvateľov (Graf III.1.4.3-1).

Graf III.1.4.3-2 Vekovo-špecifická chorobnosť yersinióz

Ochorenia sa vyskytli v mesiacoch jún a november u:

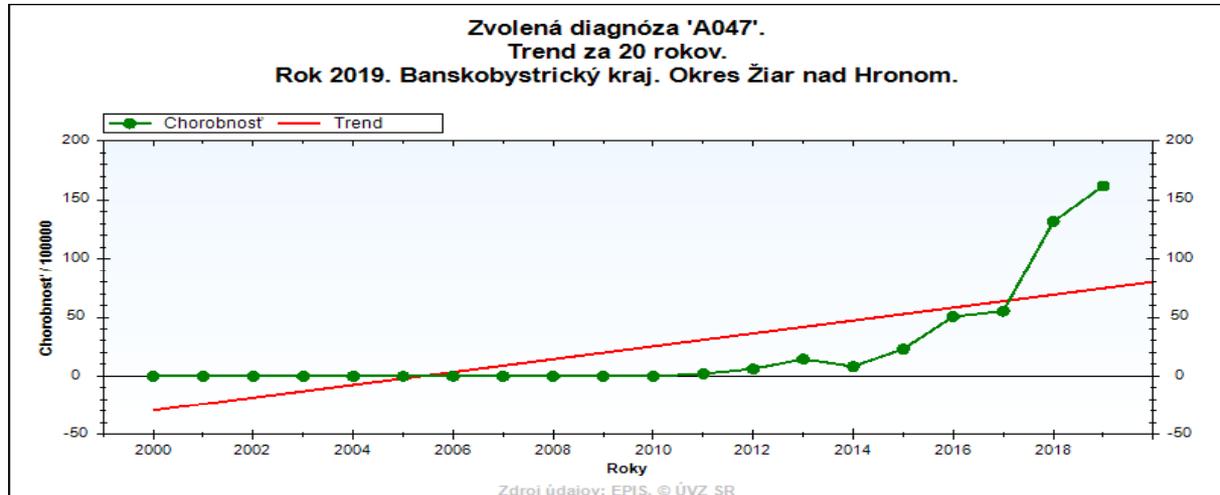
6 ročného žiaka, ktorý ochutnával surové mäso. Z odobratého materiálu – *Yersinia enterocolitica*,

67 ročného dôchodcu, hospitalizovaného na hematológii, bez klinických príznakov ochorenia. Z odobratého materiálu – *Yersinia enterocolitica*

III.1.4.4 Enteritída *Clostridium difficile* – A04.7

V priebehu roka bolo hlásených 16 prípadov ochorení, chorobnosť 34,05/100 000 obyvateľov, v roku 2019 76 ochorení, chorobnosť 161,73/100 000 obyvateľov, čo je o 79% menej ako v roku 2019.

Graf III.1.4.4-1 Enteritída *Clostridium difficile*, trend za 20 rokov

Z celkového počtu ochorení 12 prípadov (75%) malo nozokomiálny charakter (podrobnejšie v časti NN).

Najvyššia chorobnosť bola vo vekovej kupine 65+ ročných, chorobnosť 165,02/100 000 obyvateľov

Vo všetkých prípadoch bolo z odberov stolice potvrdené CDI GDH pozitívne, toxín A, B pozitívny.

Ochorenia nie nozokomiálneho charakteru sa vyskytli:

U 49 ročnej opatrovateľky, v anamnéze užívanie ATB pre zubné oštiepenie.

U 80 ročného dôchodcu hospitalizovaného pre bolesti brucha, pri prijatí odber na CDI, v anamnéze užívanie ATB.

U 81 ročnej dôchodkyne hospitalizovanej na chirurgickom oddelení, v anamnéze vykonaná kolostómia, užívanie ATB.

U 84 ročnej dôchodkyne, hospitalizovanej pre náhle zažívacie ťažkosti, pri prijatí odber materiálu na vyšetrenie, CDI pozit.

III.1.5 Iné bakteriálne otravy potravinami – A05 – neboli hlásené.

III.1.6 Iné protozoárne črevné infekcie – A07.1 – neboli hlásené .

III.1.7 Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie – A08

V tejto skupine nákaz bolo spolu zaznamenaných 25 prípadov ochorení, chorobnosť 53,20/100 000 obyvateľov v roku 2019 bolo hlásených spolu 46 enteritíd, chorobnosť 97,89/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles o 46%.

V percentuálnom vyjadrení bolo rotavírusmi spôsobených 52%, norovírusmi 32% a adenovírusmi 16% ochorení.

III.1.7.1 Rotavírusová enteritída – A08.0

Hlásených bolo 13 prípadov ochorení, chorobnosť 27,66/100 000 obyvateľov v roku 2019 bolo zaznamenaných 36 rotavírusových enteritíd, chorobnosť 76,61/100 000 obyvateľov, (Graf III.1.7.1-1).

Graf III.1.7.1-1 Rotavírusové gastroenteritídy, trend za 20 rokov

Hospitalizáciu si vyžiadalo 6 ochorení (46,15%).

Žiadne z chorých detí nebolo proti rotavírusom očkované.

Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0 ročných, 1207,73/100 000 obyvateľov a 1-4 ročných, chorobnosť 234,60/100 000 obyvateľov.

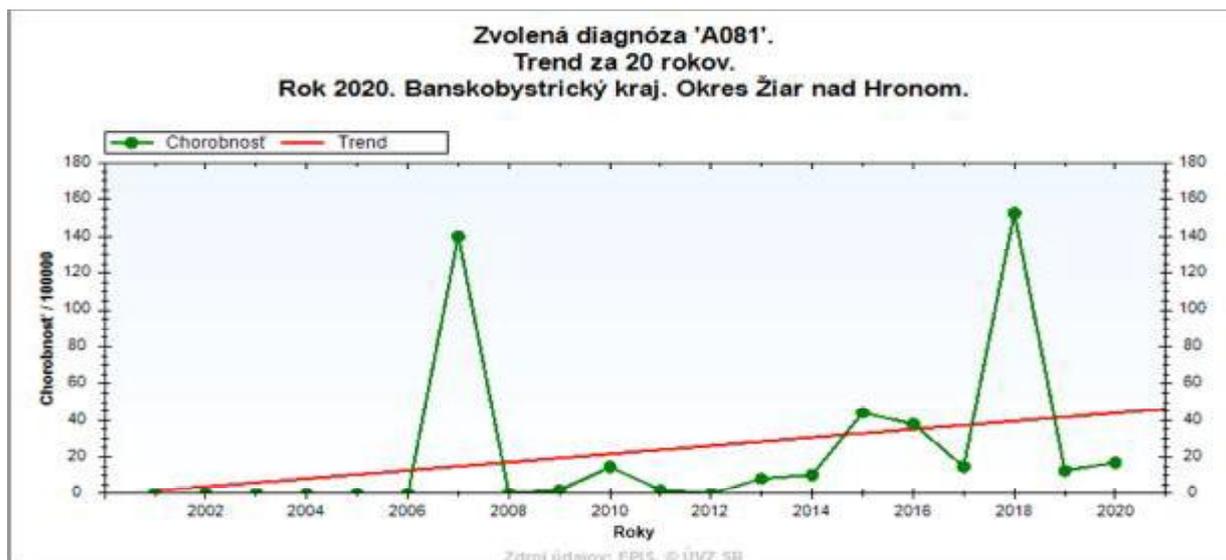
Pri administratívnej kontrole očkovania k 31.08.2020 bolo zistené, že na žiadosť rodičov bolo proti rotavírusom zaočkovaných 115 detí (52 jednou dávkou, 60 dvoma dávkami a 3 tromi dávkami).

Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka, s maximom v januári 5 prípadov, 38,46%

III.1.7.2 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk – A08.1

Spolu bolo hlásených 6 ochorení, chorobnosť 12,77/100 000 obyvateľov, v roku 2018 - 72 ochorení, chorobnosť 152,67/100 000 obyvateľov (Graf III.1.7.2-1).

Graf III.1.7.2-1 Norovírusové gastroenteritídy, trend za 20 rokov

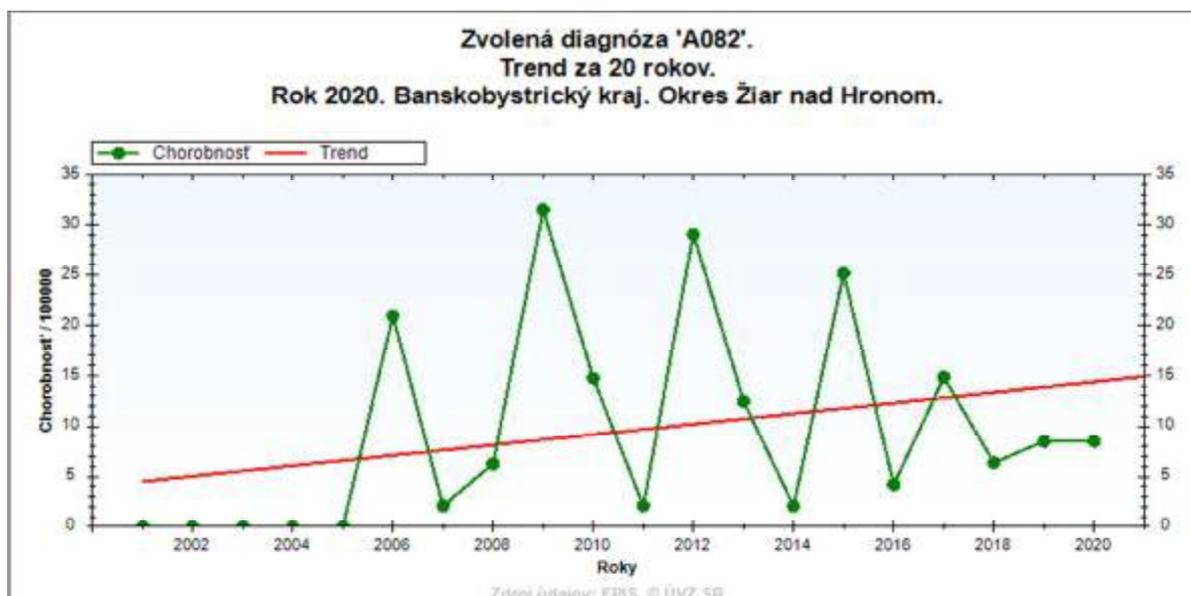
Hospitalizovaných bolo 7 chorých.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných 483,09/100 000 obyvateľov.

III.1.7.3 Adenóvírusová enteritída – A08.2

Bola hlásená u 4 detí rovnako ako v roku 2019, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov, chorobnosť vo vekovej skupine 1-4 ročných 241,55/100 000 obyvateľov. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia.

Graf III.1.7.3-1 Adenóvírusové gastroenteritídy, trend za 20 rokov

III.1.8 Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu – A09

Boli zaznamenané 3 ochorenia, chorobnosť 6,38/100 000 obyvateľov v roku 2019 6 ochorení, chorobnosť 12,77/100 000 obyvateľov. Hospitalizovaní boli všetci chorí.

III.2 Skupina vírusových hepatítid

V skupine vírusových hepatítid boli v roku 2020 hlásených spolu 7 prípadov, chorobnosť 14,91/100 000 obyvateľov 2019 bolo zaznamenaných spolu 24 prípadov, chorobnosť 51,07/100 000 obyvateľov.

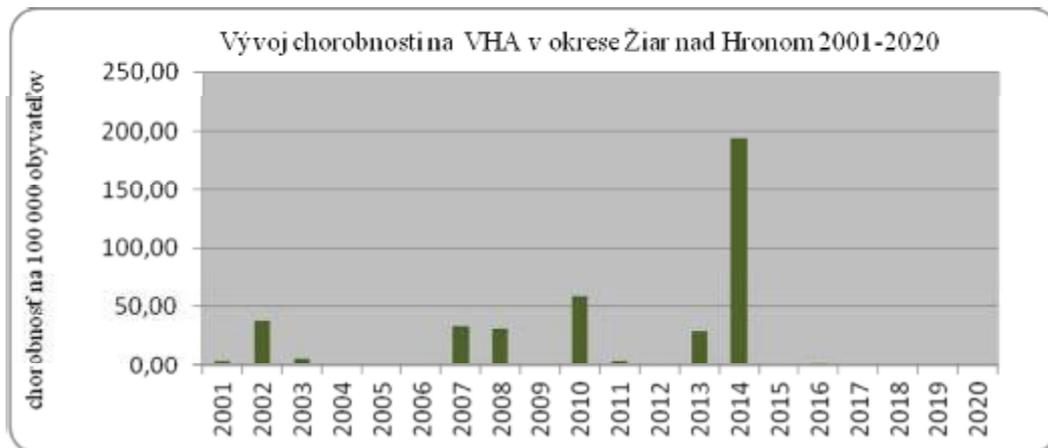
V roku 2020 bol zaznamenaný 1 prípad akútnej hepatitídy typu E, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov, 4 prípady ochorenia na chronickú hepatitídu typu C, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov a boli zistené 2 prípady bezpríznakového nosičstva HBsAg, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 bolo spolu hlásených 24 vírusových hepatítid, chorobnosť 51,07/100 000 obyvateľov a 7 nosičstiev HBsAg, chorobnosť 14,90/100 000 obyvateľov. Z počtu ochorení na vírusové hepatitídy bolo 5 v akútnej forme: 1 akútna VHB, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov, 4 akútne VHE, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov a 19 v chronickej forme – 11 chronických VHB, chorobnosť 23,41/100 000 obyvateľov a 8 chronických VHC, čo je chorobnosť 17,02/100 000 obyvateľov.

III.2.1 Akútna hepatitída A – B15

V roku 2020, rovnako ako v roku 2019, nebolo hlásené žiadne ochorenie na VHA.

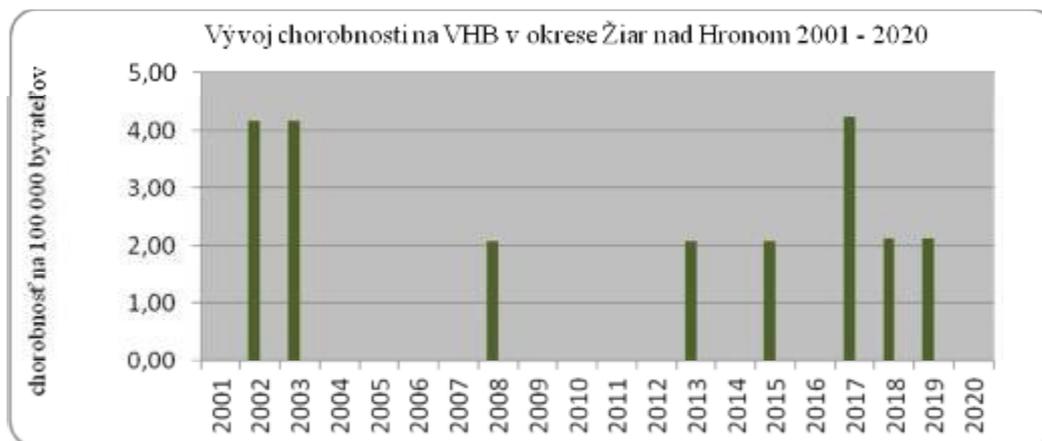
Graf III.2.1-1 Akútna hepatitída typu A, trend za 20 rokov

III.2.2 Akútna vírusová hepatitída B – B16.9

V roku 2020 nebolo zaznamenané žiadne ochorenie, v roku 2019 bol hlásený 1 prípad akútnej VHB, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov.

Graf III.2.2-1 Graf výskytu akútnej vírusovej hepatitídy B, trend za 20 rokov

Tabuľka III.2.2–1 Analýza akútnych VHB vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHB spolu	z toho		
		pozitívna anamnéza		negatívna anamnéza
		operácia	Parenterálne aplikácie	
0				
1-4				
5-9				
10-14				
15-19				
20-24				
25-34				
35-44				
45-54				
55-64				
65+				
Spolu	0			

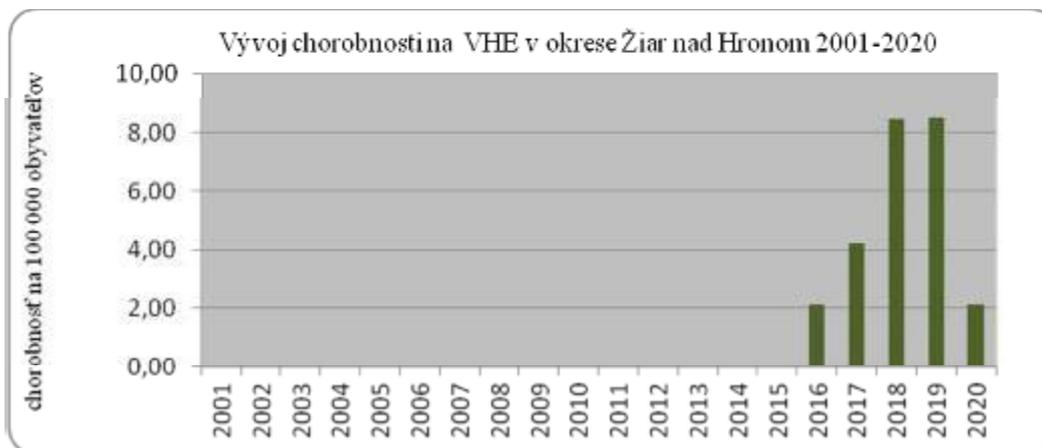
III.2.3 Akútna vírusová hepatitída E – B17.2

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov, v roku 2019 boli 4 ochorenia, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo hlásené:

U 64 ročného muža, vyšetreného na infekčnej ambulancii pre zistené zvýšené hodnoty hepatálnych testov. Laboratórne vyšetrenie anti HEV IgM pozitívne. V anamnéze konzum len mäsa a mäsových výrobkov z obchodnej siete.

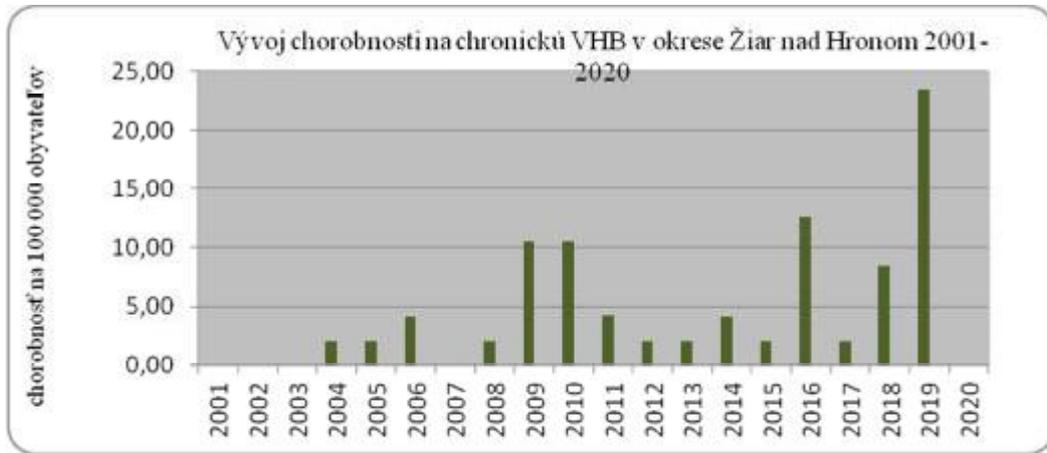
Graf III.2.3-1 Graf výskytu akútnej vírusovej hepatitídy E, trend za 20 rokov

III.2.4 Chronická vírusová hepatitída B – B18.1

V roku 2020 nebolo ochorenie hlásené v roku 2019 bolo hlásených 11 ochorení, chorobnosť 23,41/100 000 obyvateľov.

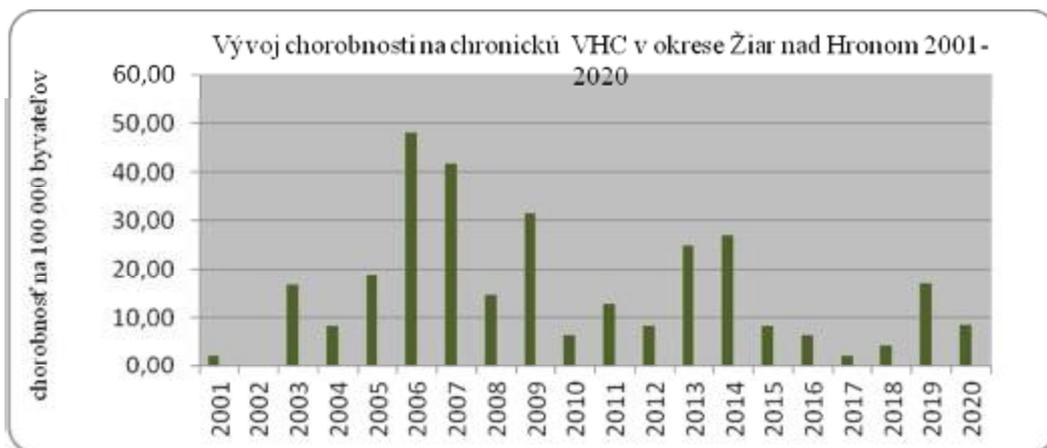
Graf III.2.4-1 Graf výskytu chronickej vírusovej hepatitídy B, trend za 20 rokov

III.2.5 Chronická vírusová hepatitída typu C – B18.2

V roku 2020 boli hlásené 4 prípady ochorení, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov v roku 2019 bolo hlásených 8 ochorení, chorobnosť 17,02/100 000 obyvateľov. (Graf III.2.5-1)

Graf III.2.5-1 Graf výskytu chronickej vírusovej hepatitídy C, trend za 20 rokov

Ochorenia boli hlásené:

U 21 ročnej ženy, ktorej pozitivita zistená v nemocnici pre obvinených a odsúdených pred plánovanou operáciou, v anamnéze zistená drogová závislosť.

U 38 ročného muža, ktorému pri preventívnej prehliadke zistené zvýšené hodnoty hepatálnych testov. V anamnéze zistená v minulosti transfúzia krvi.

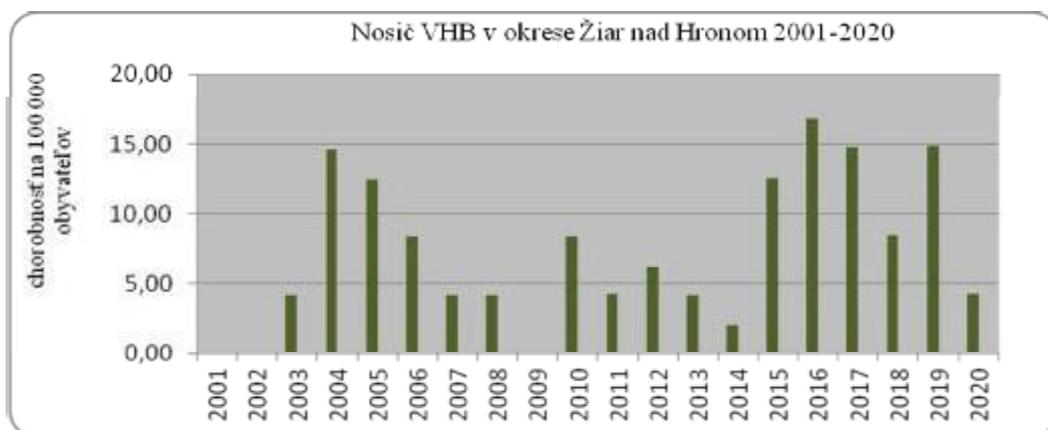
U 45 ročného muža, ktorému pri preventívnej prehliadke zistené zvýšené hodnoty hepatálnych testov. V anamnéze zistená drogová závislosť.

U 60 ročného muža, ktorému pri preventívnej prehliadke zistené zvýšené hodnoty hepatálnych testov. Vyšetrený na infekčnej ambulancii. V anamnéze zistená v minulosti transfúzia krvi.

III.2.6 Nosičstvo vírusovej hepatitídy typu B – Z22.5

V roku 2020 boli zistené 2 prípady, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo evidovaných 7 nosičstiev HBsAg, chorobnosť 14,90/100 000 obyvateľov (Graf III.2.6-1).

Graf III.2.6-1 Graf výskytu nosičstva vírusovej hepatitídy B v rokoch 2001 - 2020

Nosičstvo bolo zistené vo vekovej skupine 45-54 ročných, vekovo-špecifická chorobnosť 15,23/100 000 obyvateľov, 55-64 ročných, vekovošpecifická chorobnosť 14,78/100 000 obyvateľov.

Nosičstvá HBsAg boli zistené:

U 45 ročného muža z Ukrajiny, pozitivita zistená v rámci vyšetrenia pre cudzineckú políciu, anamnéza neobjasnená.

U 63 ročnej ženy, pozitivita zistená v rámci predooperačného vyšetrenia, anamnéza neobjasnená.

Tabuľka III.2.2–1 Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHB spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anam.
		amb	hospit	kúpele	soc.zar.	iné	
Roky	abs	abs	abs	abs	abs	abs	abs
1	-	-	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-	-	-
1-4	-	-	-	-	-	-	-
5-9	-	-	-	-	-	-	-
10-14	-	-	-	-	-	-	-
15-19	-	-	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	-	-	-
25-34	-	-	-	-	-	-	-
35-44	-	-	-	-	-	-	-
45-54	1	-	-	-	-	-	1
55-64	1	-	-	-	-	-	1
65+	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	2	-	-	-	-	-	2

III.3. Skupina respiračných nákaz, nákaz preventabilných očkovaním

III.3.1. Náказы preventabilné očkovaním

V skupine nákaz preventabilných očkovaním boli hlásené 2 prípady na pertussis, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov, v roku 2019 nebolo hlásené ochorenie na diftériu, pertussis, parapertussis, morbilli, rubeolu, parotitídu, poliomyelitídu, tetanus, hemofilové invazívne náказы (A37.0, A41.3, G00.0, J14).

V roku 2020 bola ďalej hlásená 1 septikémia vyvolaná *Streptococcus pneumoniae* – A40.3 rovnako ako v roku 2019, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov nie nozokomiálneho charakteru.

Prípady pertussis boli zaznamenané u

44 ročného muža a 80 ročnej ženy. U 44 ročného muža bolo ochorenie diagnostikované na základe laboratórnych výsledkov a klinického obrazu dlhotrvajúceho, suchého, dráždivého kašľa, rovnako ako u 80 ročnej neočkovanej ženy. Obidvaja liečení ambulantne. Muž bol riadne očkovaný 5 dávkami.

Septikémia vyvolaná *Streptococcus pneumoniae* – A40.3

Septikémia bola hlásená u 63 ročného pacienta prijatého na JIS interného oddelenia pre dyspnoe spôsobenú akútnou pleuropneumóniou s výrazným pleuritickým syndrómom a bolesťou. Na RTG hrudníka prítomný pravostranný fluidothorax, škvrnitá pľúcna kresba, kardiomegália. V laboratórnom obraze elevácia zápalových parametrov vrátane PCT, zvýšené NTBNP. Do liečby zaradený potencovaný PNC, jednorazovo podaný aminoglykozid a pre pretrvávajúce febrílie do liečby pridaný makrolid s čiastočným efektom - pacient opakovane subfebrilný. Po doručení výsledku HK bol podľa citlivosti ordinovaný Levofloxacin v kombinácii s aminopenicilínom. V zlepšenom stave prepustený do ambulantnej starostlivosti.

III.3.2 Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

V skupine respiračných nákaz bolo v roku 2020 zaznamenaných spolu 13 757, chorobnosť 29 302,41/100 000 obyvateľovsa . V roku 2019 bolo spolu hlásených 14 719 prípadov chorobnosť 31 351,47/100 000 obyvateľov. V porovnaní rokov môžeme konštatovať pokles ochorení, avšak v roku 2020 celosvetovo vznikla pandémia respiračných ochorení spôsobených koronavírusom SARS-CoV-2. V okrese Žiar nad Hronom v roku 2020 bolo hlásených spolu 1 867 ochorení, chorobnosť 3 973,10/100 000 obyvateľov.

Ďalej boli hlásené ochorenia na varicellu 199 prípadov, chorobnosť 423,49/100 000 obyvateľov (v roku 2019 122 prípadov, chorobnosť 259,62/100 000 obyvateľov) , herpes zoster 4 prípady, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov (v roku 2019 6 prípadov, chorobnosť 12,77/100 000 obyvateľov), 1 prípad ochorenia na infekčnú mononukleózu, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov (v roku 2019 4 prípady, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov). Nebolo zaznamenané žiadne ochorenie na tuberkulózu.

Ďalej bolo hlásených 11 682 ochorení na chrípku a chrípke podobných ochorení, chorobnosť 24,882,66/100 000 obyvateľov (v roku 2019 bolo hlásených 14 561 ochorení, chorobnosť 31 014/100 000 obyvateľov), 3 prípady na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 6,38/100 000 obyvateľov (v roku 2019 bolo hlásených 12 prípadov, chorobnosť 25,54/100 000 obyvateľov), 1 prípad akútnej bronchitídy vyvolanej respiračným synciciálnym vírusom, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov. Ochorenie SARI nebolo hlásené, v roku 2019 bol zaznamenaný 1 prípad SARI, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov.

III.3.2.1 Tuberkulóza pľúc – A15, A18, A31

V roku 2020 rovnako ako v roku 2019 nebola hlásená. Posledne hlásené ochorenie bolo v roku 2018.

III.3.2.2 Šarlach - scarlatina – A38

V roku 2020 ochorenie nebolo hlásené, v 2019 boli hlásené 2 ochorenia na šarlach, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov.

III.3.2.3 Infekcia herpes simplex – plazivec jednoduchý – B00.5

V roku 2020 rovnako ako v roku 2019 nebolo hlásené.

III.3.2.4 Ovčie kiahne – varicella – B01

V roku 2020 bolo hlásených 199 prípadov ochorení, chorobnosť 423,49/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo hlásených 122 ochorení, chorobnosť 259,62/100 000 obyvateľov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný vzostup o 37%.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 5-9 ročných, chorobnosť 4304,64/100 000 obyvateľov, 1-4 ročných, chorobnosť 3753,67/100 000 obyvateľov a v skupine 0 ročných, chorobnosť 1690,82/100 000 obyvateľov.

Maximum ochorení sa vyskytlo v marci 81 prípadov.

III.3.2.5 Infekcia herpesovým vírusom, Herpes zoster – B02

V roku 2020 boli hlásené 4 prípady ochorení, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov v roku 2019 bolo hlásených 6 ochorení, chorobnosť 12,77/100 000 obyvateľov. Jedná sa o pokles o 33 %.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 65+ ročných, chorobnosť 23,57/100 000 obyvateľov.

III.3.2.6 Infekčná mononukleóza – B27.0, B27.9

V roku 2020 bolo zaznamenané 1 ochorenie ako nešpecifikovaná infekčná mononukleóza, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov v roku 2019 boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov. Jedná sa o pokles o 75 %.

III.3.2.7 Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky – J10

V roku 2020 bol identifikovaný vírus chrípky v 3 prípadoch, chorobnosť 6,38/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bol z nazofaryngeálneho výteru u 12 neočkovaných chorých identifikovaný vírus chrípky.

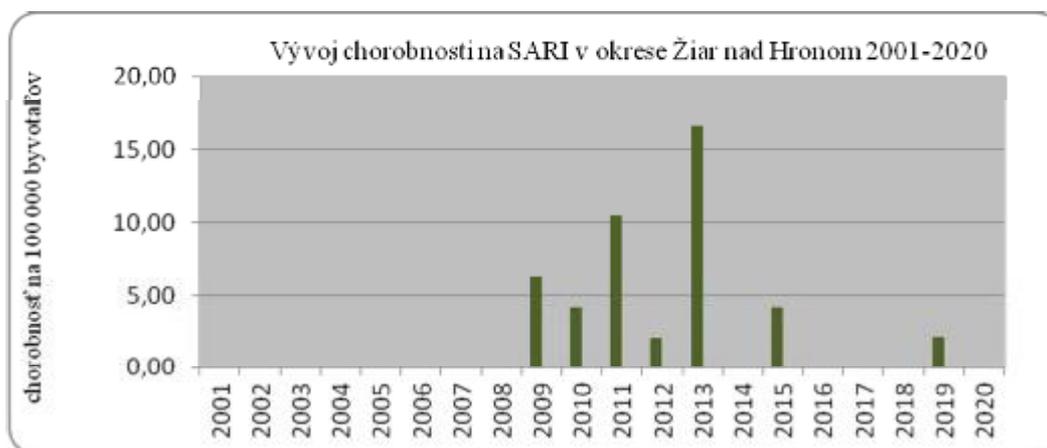
Ochorenia po jednom prípade sa vyskytli vo vekových skupinách 1-4 ročných, chorobnosť 58,65/100 000 obyvateľov, 10-14 ročných chorobnosť 46,79/100 000 obyvateľov a vo vekovej skupine 25-34 ročných, chorobnosť 15,05/100 000 obyvateľov.

V spádovom laboratóriu z odberu tampónu z nosa u 3 chorých bol PCR metódou identifikovaný vírus chrípky B, kultivačne bol identifikovaný vírus chrípky A H1N1 Brisbane a PCR metódou bol identifikovaný vírus chrípky A. Ochorenia sa vyskytli u neočkovaných pacientov.

III.3.2.8 SARI – J10.7

V roku 2020 nebolo ochorenie zaznamenané, v roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov

Graf III.3.2.8-1 Graf vývoj chorobnosti na SARI v rokoch 2001 - 2020

III.3.2.9 Chrípka a ARO – J11

V roku 2020 bolo hlásených 11 685 prípadov ochorení, chorobnosť 24 889,05/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo hlásených 14 561 akútnych respiračných ochorení, chorobnosť 42 288,20/100 000 obyvateľov.

V porovnaní s minulým rokom ide o pokles počtu hlásených ochorení o 20,0% (Graf III.3.2.9-1).

Graf III.3.2.9-1 Graf vývoj chorobnosti na chrípku a ARO v rokoch 2001 - 2020

Počas roka boli spolu odobraté a Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva, odboru lekárskej mikrobiológie v Banskej Bystrici na vyšetrenie doručené 3 nazopharyngeálne výtery od sentinelového lekára (z toho jeden prípad identifikovaný ako vírus chrípky A).

V roku 2020 bol pre chrípku a akútne respiračné ochorenia prerušený vyučovací proces v 6 predškolských a školských zariadeniach: 3x v predškolskom zariadení, 2x v zariadení ZŠ s MŠ a 1x v základnej škole.

V chrípkovej sezóne 2019/2020 bolo spolu očkovaných 254 (76,74%) klientov z celkového počtu 331 v zariadeniach sociálnych služieb. V chrípkovej sezóne 2018/2019 bolo spolu očkovaných 288 (86,74%) z celkového počtu 332 klientov. Očkovanie bolo vykonané vakcínami VAXIGRIP (161 klientov) a INFLUVAC (93 klientov).

V roku 2020 bk 31.8. celkového počtu 331 očkovaných proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam 30 klientov (9,06%) v roku 2019 z celkového počtu 332 umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb bolo k 31.08.2019 očkovaných proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam 130 klientov (39,15%). Zodpovední zdravotnícki pracovníci boli tak ako v predchádzajúcich rokoch upozornení na povinnosť povinného očkovania proti chrípke a invazívnym pneumokokovým ochoreniam u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb.

III.3.2.10 Bronchitída vyvolaná RS vírusom – J20.5

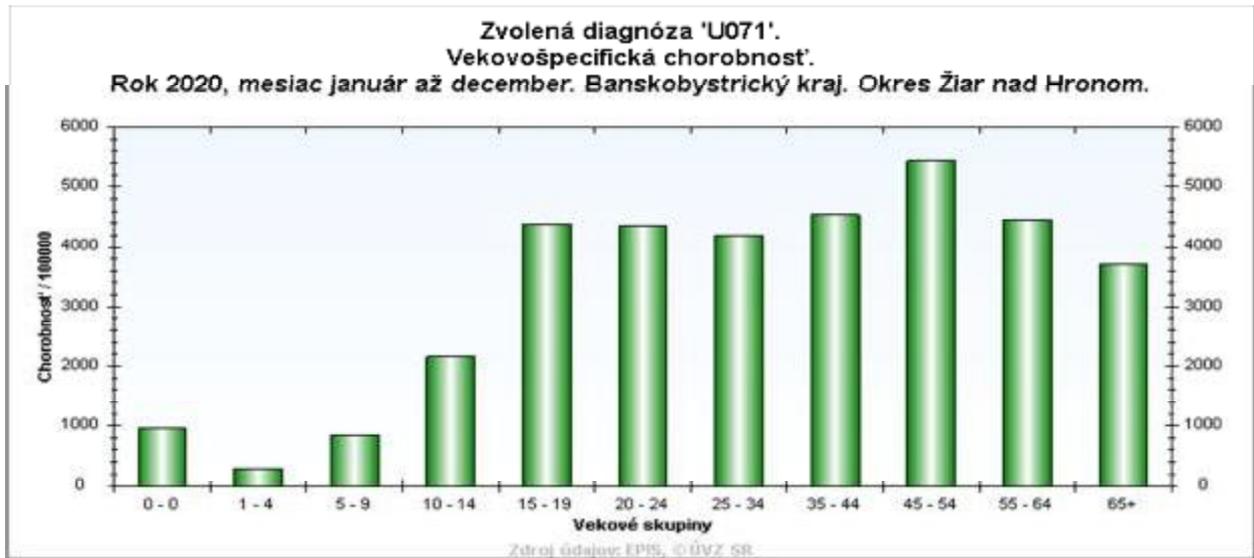
V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo hlásených 11 ochorení, chorobnosť 23,41/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo u 0 ročného 4 mesačného chlapca hospitalizovaného na detskom oddelení, vekovošpecifická chorobnosť 241,55/100 000 obyvateľov.

III.3.2.11 COVID-19 – U071, U0711

V roku 2020 vznikla celosvetová pandémia ochorenia COVID-19 vyvolaná koronavírusom SARS-CoV-2. Prvé ochorenia v okrese Žiar nad Hronom bolo evidované 8.3.2021, kedy ochorel 41 ročný muž po návrate z Ománu. Celkove bolo zaznamenaných 1867 prípadov ochorení, chorobnosť 3 973,1/100 000 obyvateľov. Ochorelo 987 mužov, chorobnosť 3 892,98/100 000 obyvateľov (mužov) a 970 žien, chorobnosť 4 044,9/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola zaznamenaná dg U071 COVID-19, potvrdená PCR testom vo vekovej skupine 45-54 ročný 2 452,72/100 000 obyvateľov, rovnako aj dg U711 COVID-19 potvrdený antigénovým testom 2 831,91/100 000 obyvateľov. (Graf III.3.2.11-1)

Graf III.3.2.11-1 Graf vývoj vekovošpecifickej chorobnosti na COVID-19 v roku 2020

Ochorenia na COVID-19 sa vyskytovali od prvého prípadu v marci, ďalej nulový výskyt v apríli a júni a potom každý mesiac s najvyšším počtom v decembri spolu 1 098 prípadov ochorení. (Graf III.3.2.11-2)

Graf III.3.2.11-2 Graf sezónneho výskytu ochorenia COVID-19 v roku 2020

Ochorenia sa vyskytli vo všetkých obciach okresu Žiar nad Hronom, najvyšší počet ochorení bol zaznamenaný v meste Žiar nad Hronom – 797 prípadov a v Kremnici 289 prípadov ochorení.

Ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu v 155 prípadoch – najčastejšie na COVID oddelení Všeobecnej nemocnice Svet zdravia a.s. v Žiari nad Hronom (VN), na Infekčnom oddelení Rooseveltovej nemocnice Banská Bystrica a pacienti, liečení na psychiatrii s miernejším priebehom COVID-19, boli izolovaní na Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya v Kremnici

(PN), resp. na Psychiatrickom oddelení Rooseveltovej nemocnice Banská Bystrica. Bolo zaznamenaných spolu 119 nozokomiálnych nákaz v rámci výskytu ochorení v epidémiách v VN na psychiatrii v Kremnici.

Výskyt epidemického výskytu ochorení COVID-19 v okrese Žiar nad Hronom:

Zaznamenali sme spolu 3 epidémie ochorení na COVID-19

VN v Žiari nad Hronom trvanie epidémie od 10.9.2020 – 26.1.2021, spolu chorých 88 prípadov.

Vo VN v Žiari nad Hronom bol evidovaný epidemický výskyt ochorení prijatím 10.9.2020 pozit. testovaného pacienta na interné oddelenie VN, následne sa ochorenie šírilo medzi pacientmi a zdravotníckym personálom. Do konca roku 2020 bolo evidovaných 79 prípadov ochorení u 42 zdravotníckych pracovníkov a 37 pacientov. Ochorenia sa vyskytli na oddeleniach interné - 22 prípadov, neurológia - 9 prípadov a 6 prípadov na chirurgii. Ochorenia u zdravotníckych pracovníkov sa vyskytli na oddeleniach interné - 15 prípadov, chirurgia - 8 prípadov, gynekologicko-pôrodníckom oddelení - 5 prípadov, RTG pracovisko - 4 prípady, COVID oddelenia - 3 prípady, neurológia - 3 prípady, novorodenecké odd 2 - prípady, OAIM - 1 prípad a na urgentnom prijme 1 - prípad. Ochorenie podľa mesiacov výskytu – september 34 prípadov, v októbri 24 prípadov, v novembri 15 prípadov a v decembri 6 prípadov. V januári 2021 je evidovaných 9 prípadov ochorení. VN disponuje spolu s 196 lôžkami.

PN Kremnica trvanie epidémie od 2.12.2020 – 3.3.2021, spolu chorých 153 prípadov.

Psychiatrická nemocnica Prof. Matulaya Kremnica – prvé ochorenie bolo evidované 2. 12. 2020 u zamestnancov a zdravotníckeho personálu (z celkového počtu 253 zamestnancov) a následne u pacientov, postupne na všetkých oddeleniach. Do konca roku 2020 ochorelo 83 pacientov a 30 zamestnancov. Ochorenia boli potvrdené PCR testami resp. antigénymi. Ochorenie u pacientov malo nozokomiálny charakter a podľa závažnosti ochorenia boli 27 hospitalizovaní, ostatní pacienti boli izolovaní v rámci hospitalizácie v PN. V roku 2021 ďalej ochorelo 23 pacientov a 17 zamestnancov (hospitalizácia 10). Posledné ochorenie bolo evidované 3.3.2021. Spolu počas celej epidémie ochorelo 106 pacientov a 47 zamestnancov. Nemocnica disponuje 260 lôžkami. Attack rate 29,82 %.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb v Žiari nad Hronom, trvanie od 21.12.2020 – 28.1.2021, spolu 114 prípadov.

V sociálnom zariadení bolo prvé ochorenie evidované 21.12.2020 u klienta a zamestnanca zariadenia. Do konca roka 2020 ochorelo 30 klientov a 1 zamestnanec. Hospitalizáciu si vyžiadali 4 prípady. Epidémia pokračovala v roku 2021 kedy ochorelo 62 klientov a 21 zamestnancov (hospitalizácia 11 prípadov). Spolu ochorelo 92 klientov a 22 zamestnancov. Attack rate 51,35%.

Importované prípady ochorenia na COVID-19

Spolu je evidovaných 20 prípadov importovaných prípadov ochorení, t.j. 1,07%

Tab.č.III.3.2.11-1

Diagnóza	Krajina	Pohlavie	Vek	Počet
U071				19
				3
	Česko	muž	46	
		žena	22	
		žena	46	
	Francúzsko			1
		muž	60	
	Nemecko			3
		muž	29	
		muž	30	
		muž	22	
	Omán			1
		muž	41	
	Pol'sko			1
		muž	54	
	Rakúsko			2
		muž	32	
		žena	44	
	Spojené štáty			1
		muž	30	
	Sudán			1
		muž	35	
	Taliansko			1
		muž	25	
	Turecko			1
		muž	33	
	Belgicko			1
		žena	21	
	Chorvátsko			1
		žena	20	
	Ukrajina			2
		žena	25	
		žena	31	
U0711				1
	Nemecko			1
		žena	48	

Úmrtia

V súvislosti s ochorením na COVID-19 bolo evidovaných spolu 36 úmrtí, pacienti zomreli vo veku od 50 – 92 rokov života, priemerný vek úmrtia 73,38. Pacienti okrem ochorenia na COVID-19 trpeli ďalšími závažnými ochoreniami. Pitva bola robená v 20 prípadoch, z toho v 2 prípadoch bol sekčný materiál vo všetkých vyšetrených vzorkách PCR pozitívny, ostatné mali podiel pozitívnych a negatívnych sekčných materiálov a v 2 prípadoch boli sekčné materiály PCR negatívne. RÚVZ nedisponuje s kompletnými údajmi o hospitalizácii pacientov a prípadnými úmrtiami spojenými s ochorením na COVID-19.

Pre výskyt ochorenia COVID-19 bol prerušený výchovno-vzdelávací proces v 4 predškolských zariadeniach v 6 základných školách a v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva v Žiari nad Hronom. V školských zariadeniach sa vyskytli dva prípady ochorení.

III.4. Neuroinfekcie

V roku 2020 rovnako ako v roku 2019 v tejto skupine ochorenie nebolo hlásené.

III.5. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou boli v roku 2020 spolu hlásených 5 prípadov ochorení, chorobnosť 10,65/100 000 obyvateľov, v roku 2019 spolu hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov (Tab. III.5-1).

Tabuľka III.5–1 Výskyt zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou v absolútnych číslach

Ochorenie	Rok výskytu				
	2016	2017	2018	2019	2020
Tularémia	0	0	0	0	0
Antrax	0	0	0	0	0
Brucelosis	0	0	0	0	0
Listeriosis	1	0	0	0	0
Erysipeloid	0	0	0	0	0
Pomalé vírusové infekcie	0	0	0	0	0
Noduli mulgenti	0	0	0	0	0
Kliešťová encephalitis	2	0	1	1	3
Ornitosis	0	0	0	0	0
Molluscum contagiosum	0	0	0	0	0
Q horúčka	0	0	0	0	0
Malária	0	0	0	0	0
Lymeská borelióza	9	4	18	1	2
Leptospiróza	0	0	0	0	0
Dermatophytosis	0	0	0	0	0
Teniosis	0	0	0	0	0
Toxokaróza	0	0	0	0	0
Toxoplasmosis	1	1	0	0	0
Uhryznutie	4	4	5	2	0
Echinokokóza	0	0	2	1	0

III.5.1 Listeriόza – A32

Ochorenie na listeriόzu nebolo v roku 2020 hlásené rovnako ako v roku 2019.

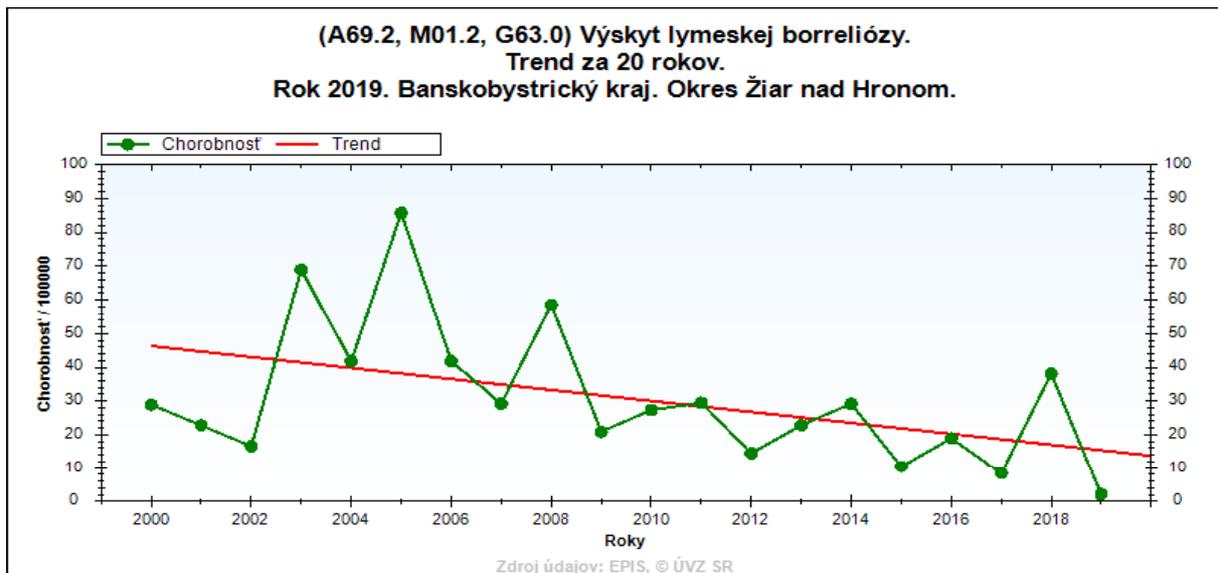
III.5.2 Toxoplazmόza – B58

V roku 2020 nebolo hlásené ochorenie, rovnako ako v roku 2019.

III.5.3 Lymeská boreliόza – A69.2, G63.0, M01.2

Na lymeskú boreliόzu v roku 2020 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie. Ochorenia sa vyskytli u 33 ročnej ženy a 58 ročného muža, obaja udávali pobyt v prírode a prisatie kliešť'a a následne bola pozorovaná erythema chronicum migrans

Graf III.5.3-1 Graf výskytu Lymeskej boreliózy, trend za 20 rokov

Diagnóza M01.2 – neskoré diseminované štádium

V roku 2020 nebolo hlásené neskoré diseminované štádium ochorenia, v roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov.

III.5.4 Stredo európska kliešťová encefalitída – A84.1

V roku 2020 boli hlásené 3 prípady ochorenia, chorobnosť 6,38/100 000 obyvateľov v roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie. Päťročný priemer chorobností je 1,27/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli:

u 21 ročného muža, ktorý mesiac po prisatí kliešťa mal horúčky, po preliečení ATB došlo k prechodnému ústupu klinických príznakov. Druhá fáza ochorenia sa prejavovala bolesťami hlavy, parézou dolných končatín. Chorý bol hospitalizovaný na neurologickom oddelení, kde odber likvoru s výsledkom IgM pozit., následne bol preložený na infekčné oddelenie.

U 51 ročného muža ktorému po 14 dňoch po prisatí kliešťa sa objavili bolesti hlavy, pacient preliečený ATB. Druhá fáza ochorenia sa prejavovala bolesťami hlavy, horúčkami. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu na neurologickom oddelení, vyšetrenie likvoru – IgM pozit., pacient bol preložený na infekčné oddelenie.

U 57 ročného pastiera hovädzieho dobytku, ktorý udáva opakované prisatie kliešťa. Bol vyšetrený u obvodného lekára pre bolesti hlavy a horúčky, po liečbe a ústupe príznakov sa objavili v druhej fáze ochorenia bolesti hlavy a horúčky, pacient hospitalizáciu odmietol.

Poranenia podľa kolektívov: 0

Lokalizácia poranenia: 0

Profylaxia: 0

Výskyt besnoty u zvierat bez kontaktu s ľuďmi - v okrese Žiar nad Hronom nebol hlásený výskyt besného zvierat'a.

III.6. Nákazy kože a slizníc

III.6.1 Tetanus – A33 - A35 sa nevyskytol.

III.6.2 Erysipelas – A 46

V roku 2020 boli hlásené 2 prípady ochorenia, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov, v 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie. Ochorenie sa vyskytli vo vekových skupinách 45-54 ročných a 65+.

III.6.3 Svrab – scabies – B86

V roku 2020 bolo hlásených 15 prípadov ochorení, chorobnosť 31,92/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo hlásených 20 ochorení, chorobnosť 42,56/100 000 obyvateľov, päťročný priemer chorobnosti je 24.17/100 000 obyvateľov.

III.6.4. Iné dermatitídy – L30

V roku 2020 ani v roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.7. Iné infekcie – nezaradené

V roku 2020 v skupine iných infekcií – nezaradených bolo spolu hlásených 36 prípadov septikémii (okrem septikémie vyvolanej *Streptokokom pneumoniae*), chorobnosť 76,68/100 000 obyvateľov, z toho 15 prípadov nozokomiálnych nákaz. V roku 2019 bolo spolu hlásených 81 septikémií, chorobnosť 172,37/100 000 obyvateľov, z toho 38 NN.

III.7.1 Septikémie vyvolané streptokokmi (okrem *Streptococcus pneumoniae*) - A40

V roku 2020 bola evidovaná 1 septikémia, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov v roku 2019, boli hlásené 4 septikémie, chorobnosť 8,51/100 000 obyvateľov.

Septikémia vyvolaná streptokokom skupiny B - A40.1 - bola hlásená u 80 ročného muža, hospitalizovaného na internom oddelení pre vysoké teploty a slabosť. Z HK vykultivovaný *Streptococcus agalactiae*.

III.7.2. Iné septikémie – A41

Spolu bolo v roku 2020 hlásených 35 septikémii, chorobnosť 74,55/100 000 obyvateľov v roku 2019 bolo hlásených 77 septikémií, chorobnosť 163,86/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu septikémii v roku 2020 bolo 15 prípadov nozokomiálneho charakteru, chorobnosť 31,95/100 000 obyvateľov.

Septikémia vyvolaná *Staphylococcus aureus* – A41.0 nie NN bola hlásená v 2 prípadoch, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov:

U 73 ročného muža, hospitalizovaného na internom oddelení pre celkové zhoršenie stavu, septický stav.

U 80 ročného muža, hospitalizovaného na OAIM pre zhoršenie zdravotného stavu, somnolenciu, febrilný stav.

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi – A41.1, bola v roku 2020 hlásená v 12 prípadoch, chorobnosť 25,54/100 000 obyvateľov, v roku 2019 boli septikémie

hlásené v 29 prípadoch, chorobnosť 61,71/100 000 obyvateľov, z toho 17 NN. V roku 2020 z celkového počtu septikémii boli nozokomiálneho charakteru zistené v 7 prípadoch.

Hlásených bolo 5 septikémií nie nozokomiálneho charakteru, všetci hospitalizovaní na internom oddelení:

U 68 ročného muža s alzheimerovou chorobou, hospitalizovaný pre septrický stav, z hemokultúry (HK) izolovaný *Staphylococcus capitis*.

U 72 ročného muža, hospitalizovaného pre dyspnoe a hypotenziu, z HK izolovaný *Staphylococcus hominis*.

U 74 ročného muža, hospitalizovaného cestou chirurgickej ambulancie pre podozrenie na trombózu žíl. Z HK vykultivovaný *Staphylococcus capitis*.

U 81 ročného muža, hospitalizovaného pre úporné hnačky a dysúriu. Z HK vykultivovaný *Staphylococcus haemolyticus*.

U 87 ročného muža, hospitalizovaného pre septický stav. Z HK kultivačne *Staphylococcus capitis*.

Septikémia vyvolaná anaeróbnymi – A41.4, bola hlásená v 1 prípade, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov, rovnako ako v roku 2019:

u 64 ročného muža diabetika s dekubitmi, hospitalizovaného na internom oddelení pre kolaps, dehydratáciu a hnačky. Z HK – *Bacteroides fragilis*.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami – A41.5, v roku 2020 bola hlásená v 19 prípadoch, chorobnosť 40,43/100 000 obyvateľov v roku 2019 bola hlásená v 32 prípadoch, chorobnosť 68,10/100 000 obyvateľov, z toho 13 NN. V roku 2020 z celkového počtu bola zistená v 8 prípadoch nozokomiálneho charakteru.

Z počtu 11 septikémií nie nozokomiálneho charakteru, chorobnosť 23,43/100 000 obyvateľov, bolo 10 prípadov prijatých na interné oddelenie a v 1 prípade na neurologické oddelenie. Z tohto počtu bolo z hemokultúry vykultivované: 8x *Escherichia coli*, 1x *Klebsiella oxytoca*, 1x *Enterokacter asburiae* a 1x *Pseudomonas aeruginosa*.

Iná špecifikovaná septikémia – A41.8, v roku 2020 bol evidovaný 1 prípad, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov nie nozokomiálneho charakteru, v roku 2019 v 2 prípadoch, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov.

Septikémia bola hlásená z interného oddelenia u 83 ročnej ženy, z HK vykultivovaný *Propionibacterium acnes*.

III.7.3. Iné formy aspergilózy – B-44

V roku 2020 ani v roku 2019 ochorenie nebolo hlásené.

III. 7.4 Nosič inej infekčnej choroby (KPC) – Z22.8

V roku 2020 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2019 bolo zistené nosičstvo KPC nozokomiálneho charakteru.

III.8. Sexuálne prenosné ochorenia, choroby vyvolané vírusom HIV

V skupine sexuálne prenosných ochorení bolo spolu v roku 2020 hlásených 6 prípadov ochorení, chorobnosť 12,78/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo hlásených 20 ochorení, chorobnosť 42,56/100 000 obyvateľov.

III.8.1 Sekundárny syfilis kože a slizníc – A51.0, A51.4, A51.5

V roku 2020 bolo spolu hlásených 6 prípadov ochorení, chorobnosť 12,78/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo spolu hlásených 5 ochorení, chorobnosť 10,64/100 000 obyvateľov

III.8.1.1. Primárny genitálny syfilis - A51.0

V roku 2020 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2019 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov.

III.8.1.2. Iné formy sekundárneho syfilisu – A51.4

V roku 2020 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2019 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov.

III. 8.1.3 Latentný včasný syfilis – A51.5

V roku 2020 nebolo ochorenie hlásené, v roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,13/100 000 obyvateľov.

III.8.1.4 Latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý – A53.0

V roku 2020 bol hlásený jeden prípad u 37 ročného muža liečeného na Prednej hore.

III.8.2 Gonokoková infekcia – A54.0, A54.1

V roku 2020 boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 6,38/100 000 obyvateľov, v roku 2019 5 prípadov, chorobnosť 10,64/100 000 obyvateľov

Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách: 15-19 ročných, 20-24 ročných a 25-34 ročných.

III.8.3 Chlamýdiová infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy – A56.0

V roku 2020 boli evidované 2 prípady ochorení, chorobnosť 4,26/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bola hlásená v 9 prípadoch, chorobnosť 19,15/100 000 obyvateľov.

Ochorenia boli diagnostikované u muža a ženy, špecifická chorobnosť 16,68/100 000 obyvateľov a 5 mužov, špecifická chorobnosť 21,72/100 000 obyvateľov.

Ochorenia boli diagnostikované vo vekových skupinách 25-34 ročných a 45-54 ročných.

III.8.4 Urogenitálna trichomonóza - A59.0

Ochorenie v roku 2020 a 2019 nebolo hlásené.

III.8.5 Bezpríznakový stav infekcie HIV – Z21 v roku 2020 ani v roku 2019 nebol zaznamenaný.

b. Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.9 Nozokomiálne nákazy

V roku 2020 bolo evidovaných 160 nozokomiálnych nákaz, chorobnosť 340,8/100 000 obyvateľov v roku 2019 bolo zaznamenaných 155 nozokomiálnych nákaz.

Tab.III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Žiar nad Hronom v roku 2020

Názov PZS	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
Psychiatrická nemocnica, Prof.Matulaya, Kremnica	85	1 412	6,01
Svet zdravia,a.s.,všeobecná nemocnica, Žiar nad Hronom	75	7 630	0,98
Spolu	160	9 042	1,76

Zo Všeobecnej nemocnice Žiar nad Hronom, Svet zdravia, a. s., bolo hlásených 75 nozokomiálnych nákaz z 8 oddelení. Najvyšší počet NN bol hlásený z interného oddelenia (33) a OAIM (13). Epidemický výskyt NN bol zaznamenaný vo Všeobecnej nemocnici Svet zdravia a.s. Žiar nad Hronom v súvislosti s výskytom ochorení na COVID-19. Spolu ochorelo 36 pacientov zo 4 oddelení (OAIM 1, chirurgia 5, interné oddelenie 21, neurologické oddelenie 9). Epidemický výskyt NN bol zaznamenaný aj v Psychiatrickej nemocnici prof. Matulaya v Kremnici, kde spolu ochorelo na COVID-19 83 pacientov. Ochorenia sa vyskytli na všetkých oddeleniach nemocnice. (Tab.III.9.2).

Tab.III.9.2 Proporcia výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Žiar nad Hronom v roku 2020

Oddelenie	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
OAIM	13	104	12,50
Gynekologické	0	1 428	0,00
Chirurgické	10	1 675	0,59
Interné (vnútorné lek.)	33	1 872	1,76
JIS chirurgická	4	129	3,10
JIS interná	2	327	0,61
Neonatológia	1	650	0,15
Neurológia	10	875	1,14
Pediatrica	2	570	0,35
Psychiatria	85	1 412	6,01
Spolu	160	9 042	1,76

Z celkového počtu 9 042 hospitalizovaných v ústavných zdravotníckych zariadeniach okresu bolo spolu hlásených 160 nozokomiálnych nákaz, t. j. 1,76%.

Zaznamenaných bolo 12 diagnóz, mikrobiologická verifikácia bola uskutočnená v 96,77% (Tab.III.9.3).

Tab.III.9.3 Výskyt hlásených NN podľa diagnózy v okrese Žiar nad Hronom v roku 2020

Dg MKCH	Dg slovom	Počet abs	Proporcja %
A020	Salmonelová enteritída	1	0,64
A02	Vylučovanie salmonel	1	0,64
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	12	7,5
A080	Rotavírusová enteritída	1	0,64
A081	Norovírusová enteritída	1	0,64
A411	Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	7	4,37
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	8	5,0
P391	Novorodenecká konjunktivitída a dakryocystitída	1	0,64
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	2	1,25
T835	Inf. a zápal.reakcia zav.protet.pomôckou moč.orgánov	1	0,64
T857	Inf. a zápal.reakcia zav.inými vnútor.protet.pomôckami	6	3,75
U071	COVID-19 potvrdený PCR	108	67,5
U0711	COVID-19 potvrdený Ag	11	6,8
	Spolu	160	100,00

Výskyt nebezpečných rezistentných kmeňov - vo Všeobecnej nemocnici bol zaznamenaný v roku 2020 u 3 nosičov KPC (spolu 6 kontaktov) a v roku 2019 MRSA v 5 prípadoch a 1x nosičstvo KPC.

Najvyššia proporcja hlásených nozokomiálnych nákaz z lôžkových oddelení bola z interného oddelenia, 44,0 %, z OAIM 17,33% a na oddeleniach s rovnakým podielom 13,33% - chirurgické a neurológia (Tab III.9.4).

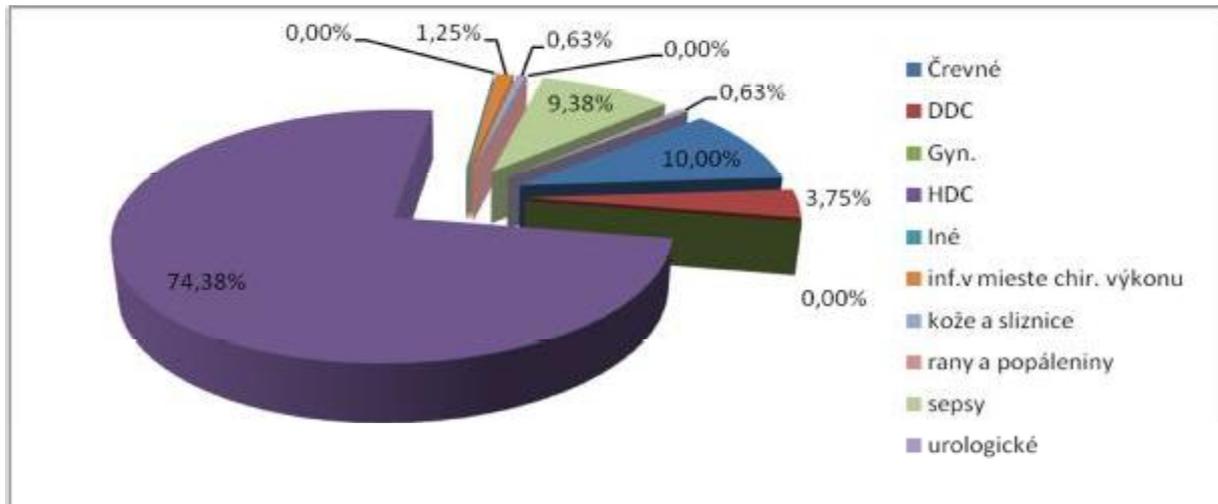
III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení v okrese Žiar nad Hronom v roku 2020

Oddelenie	Svet zdravia, a.s., VN Žiar nad Hronom		Psychiatrická nemocnica, Kremnica		Spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%
OAIM	13	17,33	0	0,00	13	8,12
Gynekologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Chirurgické	10	13,33	0	0,00	10	6,25
Interné (vnútorné lekárstvo)	33	44,0	0	0,00	33	20,62
JIS chirurgická	4	5,33	0	0,00	4	2,5
JIS interná	2	2,66	0	0,00	2	1,25
Neonatólogia	1	1,33	0	0,00	1	0,62
Neurológia	10	13,33	0	0,00	10	6,25
Pediatrica	2	2,66	0	0,00	2	1,25
Psychiatria	0	0,00	85	100,00	85	53,12
Spolu	75	46,87	85	53,12	160	100,00

Rozbor nozokomiálnych nákaz podľa lokalizácie infekcie

Najvyšší výskyt hlásených NN podľa lokalizácie infekcie bol zaznamenaný v skupine respiračných nákaz – 119 (74,37%) a črevných nákaz - 16 (10,0%). V ostatných skupinách bolo zaznamenaných: v skupine respiračných nákaz DDC 6 (3,75%), septikémií 15 (9,37%), infekcie v mieste chir.výkonu 2 (1,25%), a po 1 prípade v skupine nákaz kože a slizníc a urologické (0.62%) (Graf č. 9.1).

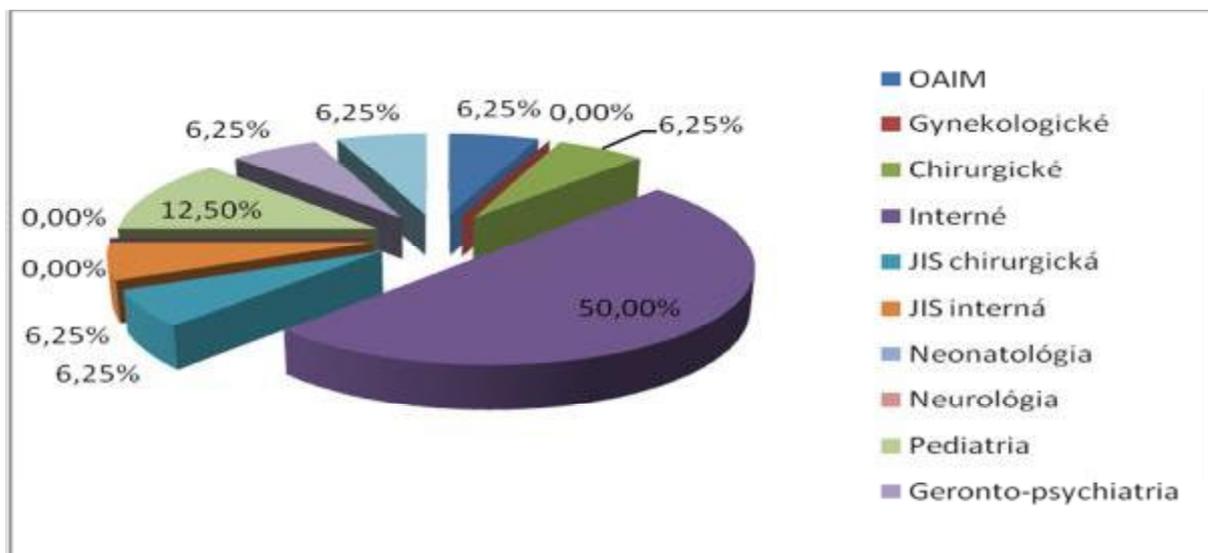
Graf č.9.1 Proporcia jednotlivých skupín hlásených NN podľa lokalizácie v percentách.

Nákazy črevné

Hlásených bolo 16 prípadov črevných NN. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný na internom oddelení – 8 (50,0%), vyvolané Clostridium difficile (50,0%). Dve ochorenia NN na detskom oddelení vyvolané 1x rotavírusom a 1x norovírusom, a po jednom prípade na oddeleniach OAIM, agens Salmonella enteritidis, interné JIS agens CDI, chirurgia agens Salmonella enteritidis, chirurgia JIS agens CDI, gerontopsychiatria a psychiatria CDI po 6,25% (Tab. III.9.5).

Graf.č. 9.2 Hlásené črevné NN podľa oddelení v roku 2020 v percentách.

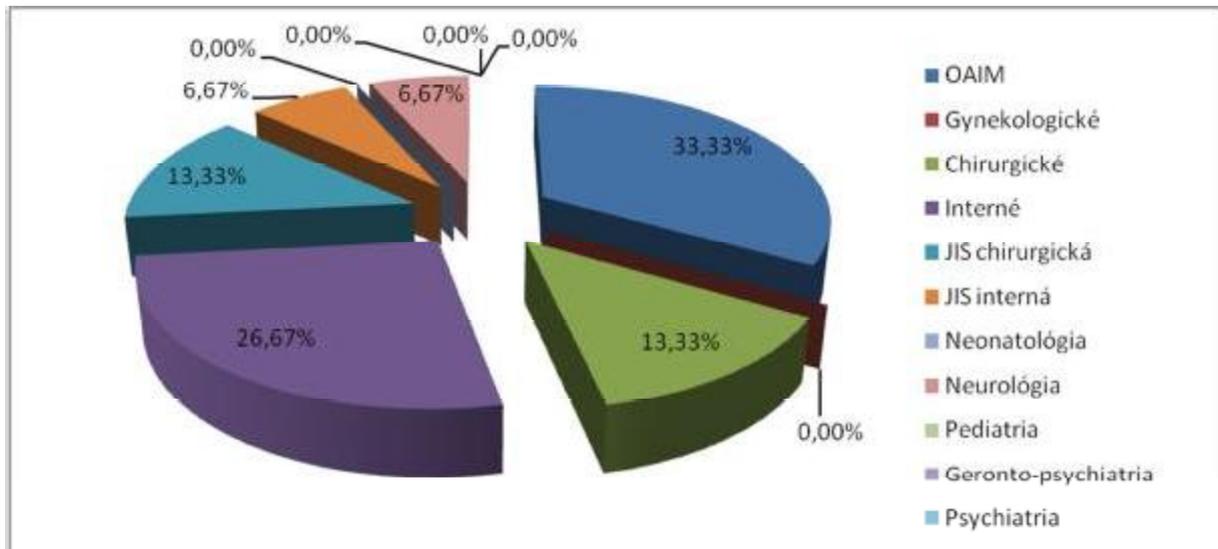
III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v roku 2020

Etiologické agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevné		DDC		gyn		HDC		iné		Inf. v mieste chir. výkonu		kože a sliznice		rany a popál.		sepsy		urologické		spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
2019-CoV	0	0,00	10	62,50	0	0,00	109	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	119	74,38
Acinetobacter baumannii	0	0,00	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Clostridium difficile	12	75,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12	7,50
E.coli nešpecifikované	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	13,33	1	100,0	3	1,88
Enterobacter	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	0	0,00	1	0,63
Enterococcus faecium	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Klebsiella pneumoniae	0	0,00	3	18,75	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	20,00	0	0,00	6	3,75
Norovirus	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Pseudomonas	0	0,00	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	2	13,33	0	0,00	4	2,20
Rotavirus	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Salmonella enteritidis	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Salmonella infantis	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Stafilococcus iný špecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	0	0,00	1	0,63
Stafilococcus aureus	0	0,00	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,25
Stafilococcus haemolyticus	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	0	0,00	1	0,63
Stafilococcus hominis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	33,33	0	0,00	5	3,13
Spolu	16	10,00	16	10,00	0	0,00	109	68,12	0	0,00	2	1,24	1	0,62	0	0,00	15	9,37	1	0,62	160	100,0

Sepsy

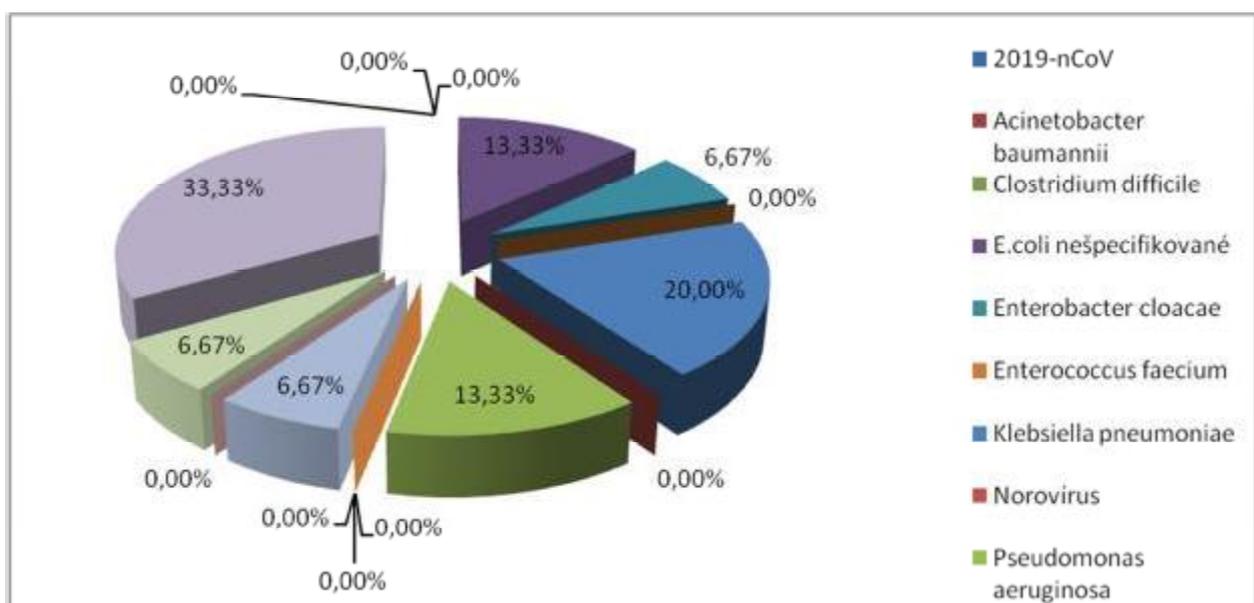
V roku 2020 bolo hlásených 15 septikémií, čo je o 21 menej ako v roku 2019. Najvyšší výskyt bol hlásený z OAIM – 5 (33,3%), z interného oddelenia – 4 (26,6%) , po 2 prípadoch z chirurgie a chirurgie JIS (13,33%) a 1 prípad sepsy z neurológie (6,6%) (Tab. III.9.5, Graf.č 3).

Graf.č. 9.3 Hlásené septikémie NN podľa oddelení v roku 2020 v percentách.

Kultivácia z hemokultúr (HK): Staphylococcus hominis 5x, 33,3%, Staphylococcus haemolyticus 1x, 6,66%, Staphylococcus capitis 1x, 6,6%, C 2x, 13,33%, Klebsiella pneumoniae 3x, 20,0%, Escherichia coli 2x, 13,3%, Enterobacter cloacae 1x 6,6% ((Graf č.9.4).

Graf č.9.4 Prehľad laboratórných výsledkov z HK u septikémií NN hlásených z oddelení v percentách.

Z celkového počtu etiologických agens u septikémií prevažoval *Staphylococcus hominis* (5 pozitívnych HK, 33,3%), po 1 prípade na oddeleniach OAIM, interné oddelenie, interné oddelenie JIS, chirurgia, a chirurgia JIS.

Druhý najčastejším agensom bola *Klebsiella pneumoniae* - 3 prípady (20,0) a to 2x na OAIM a v 1 prípade na chirurgickom oddelení.

Respiračné nákazy

Hlásených bolo spolu 125 prípadov respiračných NN, z toho 6 prípadov infekcii dolných dýchacích ciest (DDC) a 119 respiračných NN horných dýchacích ciest (HDC). V roku 2019 bolo evidovaných spolu 19 prípadov respiračných NN. Najvyšší výskyt bol hlásený z Psychiatrickej nemocnice Kremnica, 83 prípadov ochorení – 69,74%.

Respiračné ochorenie DDC bolo hlásených z OAIM ako infekcia a zápalová reakcia zavedenými inými vnútornými protetickými pomôckami, vyvolané – 3x *Klebsiella pneumoniae*, 1x *Pseudomonas aeruginosa*, 1x *Staphylococcus aureus* a 1x *Acinetobacter baumani*

Respiračné NN HCD hlásené zo Všeobecnej nemocnice Svet zdravia a.s. Žiar nad Hronom boli vyvolané koronavírusom SARS-CoV-2 spolu 36 prípadov – 30,25% a v Psychiatrickej nemocnici prof. Matulaya Kremnica bolo hlásených spolu 83 prípadov - 69,78%. Epidémie popísané v časti Respiračné nákazy II.

Nákazy kože a slizníc

Hlásené bolo 1 ochorenie vyvolané *Staphylococcus aureus* na novorodeneckom oddelení.

Nákazy urologické

Infekcia močových ciest bola evidovaná na chirurgickom oddelení, vyvolaná *E coli*.

Infekcie v mieste chirurgického výkonu

Hlásené boli 2 prípady z chirurgického oddelenia a chirurgického oddelenia JIS, vyvolané *Enterococcus faecium* a *Pseudomonas aeruginosa*.

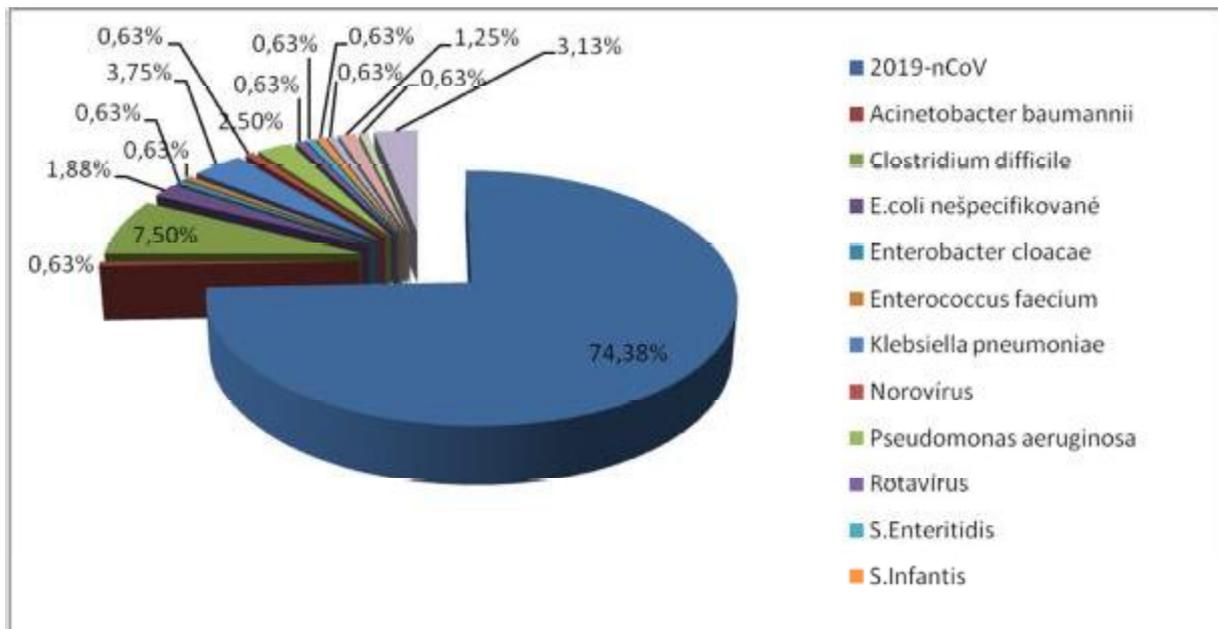
Nozokomiálne nákazy –iné

V tejto skupine neboli hlásené NN.

Výskyt NN podľa etiologického agens a lokalizácie infekcie

U črevných infekcií najvyššie percento NN bolo vyvolaných *Clostridium difficile* – 8 (50,0%), u respiračných nákaz – DDC – *Klebsiella pneumoniae* – 3x (50,0%), HDC – SARS-CoV-2 (100,0%), urologické - 1x *E.coli* (100,0%), infekcie v mieste chirurgického výkonu – 1x *Enterococcus faecium* a 1x *Pseudomonas aeruginosa* (po 50,0%), sepsy – *Staphylococcus hominis* – 5x (33,33%) (Tab.III.9.6, graf. č.5).

Graf. 9.5 Rozdelenie etiologických agens NN

Lokalizácia infekcie

Etiologické agens	črevné		DDC		gyn		HDC		iné		Inf.v mieste chir.výkonu		kože a sliznice		rany a popál.		sepsy		urologické		spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
	2019-CoV	0	0,00	10	62,50	0	0,00	109	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	119
Acinetobacter baumannii	0	0,00	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Clostridium difficile	12	75,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12	7,50
E.coli nešpecifikované	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	13,33	1	100,0	3	1,88
Enterobacter	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	0	0,00	1	0,63
Enterococcus faecium	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Klebsiella pneumoniae	0	0,00	3	18,75	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	20,00	0	0,00	6	3,75
Norovirus	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Pseudomonas	0	0,00	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	2	13,33	0	0,00	4	2,20
Rotavirus	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Salmonella enteritidis	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Salmonella infantis	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Stafilococcus iný špecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,63
Stafilococcus aureus	0	0,00	1	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,25
Stafilococcus haemolyticus	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	0	0,00	1	0,63
Stafilococcus hominis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	33,33	0	0,00	5	3,13
Spolu	16	10,00	16	10,00	0	0,00	109	68,12	0	0,00	2	1,24	1	0,62	0	0,00	15	9,37	1	0,62	160	100,0

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV.1. ŠZD v ZZ

V okrese Žiar nad Hronom je ústavná zdravotná starostlivosť poskytovaná vo Všeobecnej nemocnici Žiar nad Hronom, člen siete nemocníc Svet zdravia, a. s. a v štátnej Psychiatrickej nemocnici prof. Matulaya v Kremnici.

Nemocnica v Žiari nad Hronom disponuje lôžkovým fondom v počte 196, z nich 120 nechirurgických smerov, 63 je chirurgického zamerania a 13 lôžok intenzívnej starostlivosti charakteru OAIM, JIS interného oddelenia, JIS chirurgického oddelenia. Počas pandémie boli vo VN reprofelizované lôžka pre izoláciu a liečbu pacientov s COVID-19. Na začiatku pandémie disponovala VN 15 lôžkami a na vrchole výskytu ochorenia bolo vyčlenených 37 lôžok.

Všeobecná nemocnica v Žiari nad Hronom poskytuje zdravotnú starostlivosť v nasledovných špecializačných odboroch:

Zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti:

- anestéziológia a intenzívna medicína, chirurgia, JIS chirurgického oddelenia, gynekológia a pôrodníctvo, neonatológia, neurológia, pediatria, vnútorné lekárstvo a JIS vnútorného lekárstva.

Zariadenia ambulantnej zdravotnej starostlivosti:

- anestéziológie a intenzívnej medicíny, dve ambulancie chirurgické, cievej chirurgie, úrazovej chirurgie, v odbore funkčnej diagnostiky, jedna ambulancia v odbore gynekológia–pôrodníctvo, hematológie, kardiológie, neurológie, pediatrie, pediatrickej endokrinológie, pediatrickej gastroenterológie, urológie, 2 ambulancie v odbore vnútorné lekárstvo, gastroenterológie, fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie. V roku 2020 bola zriadená algeziologická ambulancia a ozonové centrum.

Stacionár v odbore – neurológia.

Zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odboroch:

- funkčná diagnostika, fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia, hematológia a transfuziológia, rádiológia.

V poliklinike nemocnice sa nachádza neštátne zariadenie Dialýza s počtom 11 lôžok.

Psychiatrická nemocnica prof. Matulaya v Kremnici je štátnym ústavným zariadením s pôsobnosťou pre celé Slovensko. Pozostáva z oddelení pre akútne a chronicky chorých, gerontologického, detského, rehabilitačno-resocializačného oddelenia, z úseku klinickej psychológie a z odborných ambulancií. Celkový počet lôžok je 260.

Zdravotnícka starostlivosť mimo zdravotnícky systém je poskytovaná v 3 Domovoch sociálnych služieb, v 2 Domovoch dôchodcov a sociálnych služieb a v 1 Opatrovateľských službách. Oddelenie epidemiológie nebolo prizvané k spolupráci oddelením HŽP, ktoré vykonáva ŠZD v týchto zariadeniach.

Neštátna ambulatná starostlivosť:

Názov odboru	Okres Žiar nad Hronom
Všeobecné lekárstvo, praktický lekár pre dospelých	19
Všeobecný lekár pre deti a dorast, dorastové lekárstvo	8
Gynekologická ambulancia s vykonávaním usg vyšetrení	6
Detská gynekológia	1
Stomatológia	25
Čeľustná ortopédia	1
Vnútorné lekárstvo	9
Pneumológia a ftizeológia,	1
Neurológia,	6
Detská neurológia	1
Psychiatria,	3
Chirurgia	4
Ortopédia	2
Detská ortopédia	1
Nefrológia	1
Detská nefrológia	1
Urológia	1
Otorinolaryngológia	3
Oftalmológia	3
Dermatovenerológia	4
Reumatológia	1
Gastroenterológia	2
Detská gastroenterológia	1
Kardiológia	2
Detská kardiológia	1
Diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy	2
Detská diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy	1
Detská endokrinológia	1
Cievna chirurgia	1
Klinická logopédia	2
Klinická psychológia	3
Klinická onkológia	1
Klinická imunológia a alergológia	1
Radiológia	2
Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia	2
Hematológia a transfuziológia	1
Klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia	1
Ambulancia plastického chirurga	1
Laserové pracovisko plastického chirurga	1
Alegeziologická ambulancia	1
Ozonové centrum	1

V roku 2020 nebol mikrobiálny monitoring vykonaný na dialyzačnom stredisku NOVAMED, s. r. o. , v Žiari nad Hronom.

Z dôvodu pandemickej situácie nebol vykonaný štátny zdravotný dozor (ŠZD) v Všeobecnej nemocnici Svet zdravia, a. s v Žiari nad Hronom, okrem interného oddelenia B, kde bolo odobratých 20 sterov z prostredia na kontrolu dezinfekcie.

Tab. IV.1.1. Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2020 okres Žiar nad Hronom

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				Spolu
		komplexné previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav.opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
SRZP	3	0	0	0	0	0
Lôžk.odd.chirurgický smer	2	0	0	0	0	0
Lôžk.odd.nechirurgický smer	8	0	0	0	1	1
Operačné sály	4	0	0	0	0	0
Lôžk.odd. OAIM/JIS	3	0	0	0	0	0
Amb.všeobecní lekári	27	0	0	0	0	0
Amb.odborní lekári	106	0	0	0	0	0
Stomatológovia	25	0	0	0	0	0
Dialyzačné stredisko	1	0	0	0	0	0
Spolu	179	0	0	0	1	1

V roku 2020 opatrenia rozhodnutím nebolo potrebné vydať.

Kontrola sterility nebola vykonaná.

Na kontrolu dezinfekcie bolo odobratých 20 sterov z prostredia, z ktorých 2 nevyhovovali, t.j. 20%. (Tab. IV.1.2., Tab. IV.1.6.).

Tab. IV.1.2. Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Žiar nad Hronom

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
OAIM	0	0	0,00	0	0	0,00
Chirurgická operačná sála	0	0	0,00	0	0	0,00
Chirurgické oddelenie	0	0	0,00	0	0	0,00
Chirurgické oddelenie JIS	0	0	0,00	0	0	0,00
Operačná sála-gynek.+pôrodn.	0	0	0,00	0	0	0,00
Gynekolog.-pôrodnické oddelenie	0	0	0,00	0	0	0,00
Detské oddelenie	0	0	0,00	0	0	0,00
Neurologické oddelenie	0	0	0,00	0	0	0,00
Interné oddelenie	0	0	0,00	20	2	10,00
JIS – interné oddelenie	0	0	0,00	0	0	0,00
Dialyzačné stredisko	0	0	0,00	0	0	0,00
Iné odborné ambulancie	0	0	0,00	0	0	0,00
Spolu	0	0	0,00	20	2	10,00

Tab. IV.1.6. Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov okrese Žiar nad Hronom

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	0	0	0,00	0	0	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0,00	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	0	0	0,00	0	0	0
Inkubátory	0	0	0,00	0	0	0
Prostredie endoskop. pracovísk s endosk. II. kategórie	0	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	4	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	3	0	0,00	0	0	0
Dezinfekčné roztoky	0	0	0,00	0	0	0
Lekárske roztoky a H ₂ O	0	0	0,00	0	0	0
Masti a gély	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pacientov	2	0	0,00	0	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	1	0	0,00	0	0	0
Maloplošná dezinfekcia (oddelenia, ambulancie, lekárne)	10	2	20,00	1	1	0
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	0	0	0,00	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia, ambulancie, lekárne)	0	0	0,00	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	0	0	0,00	0	0	0
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	0	0	0,00	0	0	0
Spolu	20	2	10,00	1	1	0

V ústavných zariadeniach okresu nie je zriadená centrálna sterilizácia, v horúcovzduchových sterilizátoroch sa sterilizuje individuálne na jednotlivých oddeleniach, parnú sterilizáciu vo Všeobecnej nemocnici zabezpečuje operačná chirurgická sála. (Tab. č. IV. 1.3., Tab. č. IV.1.4)

V roku 2020 bola prekontrovaná účinnosť 79 sterilizačných prístrojov (79 evidovaných), t.j. 100,00% podľa platnej legislatívy (evidovaných 33 parných a 46 horúcovzduchových) v nemocniciach aj v neštátnych ambulanciách.

Sterilizačná technika bola skontrovaná pracovníčkou oddelenia epidemiologie. Laboratórna expertíza bola vykonaná v RÚVZ v Banskej Bystrici. (Tab. č. IV.1.5)

Tab. IV.1.5. Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Žiar nad Hronom

	Výsledky testovania							
	počet evidovaných	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit.z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovan e pozit	počet vyradených
AUT	33	33	41,77	0	0,00	0	0	1
HVZ	46	46	58,23	0	0,00	0	0	2
FS	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Plazm	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
EO	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Iný	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Spolu	79	79	100,00	0	0,00	0	0	3

V roku 2020 boli podľa platnej legislatívy na žiadosť prevádzkovateľa vydané rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky (spolu 2) - pre VN Svet zdravia a. s. –1x algeziologická ambulancia a 1x ozonové centrum a zároveň boli schválené aj prevádzkové pozadky.

Pre neštátne zdravotnícke zariadenia mimo VN Svet zdravia a. s. boli vydané 2 rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky spolu s prevádzkovými poriadkami pre pracovisko dentálnej hygieny a sonografickú ambulanciu.

Hodnotenie epidemiologickej situácie

Hlásna služba nozokomiálnych nákaz prebiehala aj v roku 2020 napriek pandemickej situácii.

Komisia nozokomiálnych nákaz v priebehu roka zasadla 1x.

b. IV.2. ŠZD (výkony) v ohniskách nákaz

Za rok 2020 bolo spracovaných a do systému vložených:

- 4166 prípadov, z nich 3866 bolo potvrdených, 283 možných, 5 pravdepodobných a 12 nepotvrdených
- 138 spracovaných ohnisk
- 9 epidémií

Vykonané opatrenia:

V ohniskách:

- dezinfekcia 134x
- zdravotná výchova 138x
- vyhládanie podozrivých z nákazy 329x
- prerušenie výchovno-vzdelávacieho procesu 36x
- vyšetrenie zvierat 0x

U kontaktov:

- lekársky dohľad 489x
- zvýšený zdravotný dozor 8x
- odporúčané očkovanie 0x
- profylaxia ATB 0x

V. Ostatné činnosti

Zdravotnícka starostlivosť mimo zdravotnícky systém je poskytovaná:

V okrese Žiari nad Hronom : 2 Domovy dôchodcov s DSS, v 3 DSS, v 1 detskom domove a 1 opatrovateľskej službe.

V okrese Žarnovica v 6 zariadeniach DSS a v 1 detskom domove.

V okrese Banská Štiavnica v 3 DSS.

Oddelením epidemiológie bolo vypracovaných 471 podkladov k vydaniu rozhodnutí pre ochorenie COVID-19, 4x rozhodnutie na povolenie prevádzkovanie MOM pre Ag testovanie, 2x rozhodnutie na prevádzkovanie MOM pre PCR testovanie, 8 karanténnych opatrení pri črevných nákazách, 6x pre kontakt s *Klebsiella pneumoniae* – carbapenemasa, 20x boli schválené prevádzkové poriadky a 2x bolo pripravené záväzné stanoviská k zmene užívania stavby pre zdravotnícke zariadenia.

Zamestnancami oddelenia epidemiológie bola vykonaná kontrola očkovania proti chrípke a pneumokokovým nákazám v 6 DD a DSS okresu Žarnovica, v 3 DD a DSS okresu Banská Štiavnica a v 5 okresu Žiar nad Hronom.

Pracovníci oddelenia epidemiológie plnili 9 programov a projektov ÚVZ v SR, v rámci ktorých sa zapojili do štúdií, gestorom ktorých bol RÚVZ Trenčín:

1. „Európska surveillance infekcií CDI podľa protokolu ECDC“ – zo 28 hlásených pozitívnych vzoriek stolice testovaných na CDI bolo spracovaných a hlásených 23 nozokomiálnych nákaz a 6 prípadov neznámeho pôvodu.
2. „HELICS“, v roku 2020 nebol splnený
3. „Akčný plán Národného programu kontroly infekčných ochorení v Slovenskej republike“

Plnili preventívne opatrenia zamerané na znižovanie výskytu infekčných ochorení v rámci Národného imunizačného programu (NIP) SR. Na NIP SR sa podieľajú všetci všeobecní lekári. Administratívna kontrola očkovania ročníkov podliehajúcich kontrole bola vykonaná fyzicky v každej ambulancii všeobecných lekárov pre deti a dorast ku dňu 31. 8. 2020 (viď úvodné časti podľa okresov). Lekári ambulancií pre deti a dorast priebežne konzultujú očkovanie týkajúce sa detí (typ vakcíny, kombinácie vakcín a časové odstupy medzi nimi). Vzájomná spolupráca je na veľmi dobrej úrovni.

V rámci úloh „Surveillance infekčných chorôb“ a „Informačného systému prenosných ochorení - EPIS“ zabezpečovali zber, sledovanie, opatrenia, sumarizáciu a hlásenia prenosných ochorení, vrátane nozokomiálnych nákaz. V roku 2020 bolo spolu vložených do systému 4 166 prípadov ochorení (v roku 2019 1189 prípadov).

V rámci prevencie proti nozokomiálnym nákazám, pracovníci vykonávali ŠZD sterilizačnej techniky a zdravotníckych zariadení. V uvedených dozorovaných zdravotníckych zariadeniach bolo vykonaných 136 kontrol sterilizačných prístrojov a 13 kontrol dodržania zákazu fajčenia ustanoveného v zákone č. 377/2004 Z. z.).

Činnosť odborných pracovníkov oddelenia epidemiológie počas pandémie ochorenia COVID-19:

Sledovanie a analýza prípadov pozitívnych na Covid-19 prostredníctvom aplikácie COVID-19 ÚVZ SR

Zber, sledovanie, opatrenia, sumarizáciu a hlásenia prostredníctvom aplikácie Moje zdravie, e-hranica a e-karanténa.

Odbery biologického materiálu – výter nos, krk na vyšetrenie PCR testu boli vykonávané pravidelne v spolupráci s VN Svet zdravia a.s. Boli zabezpečované vyšetrenia suspektných chorých a ich kontaktov na COVID-19, v spolupráci so všeobecnými lekármi boli vykonávané a plánované odbery pred odbornými vyšetreniami pacientov (spolu 960 odberov).

Od novembra 2020 bolo otvorené odberné miesto pri RÚVZ na antigenne testovanie, ktoré malo stanovené pravidelné odberné dni – 3x týždenne a priemerne denne bolo odobratých 60-70 vzoriek.

Odbor biologického materiálu bol vykonávaný aj v ohniskách nákazy – Žiar nad Hronom časť Pod Kortinou a v Základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím v Kremnici.

Záchrané zdravotné zložky úzko spolupracovali s vedením oddelenia epidmiológie pri jednotlivých zásahoch u chorých v domácnostiach.

Od začiatku pandémie bol sledovaný návrat občanov zo zahraničia, ktorí sa samostatne hlásili a tiež prostredníctvom aplikácie ezdravie. V Banskej Štiavnici bola zriadená tzv. štátne karanténne zariadenie v školskom zariadení Strednej odbranej školy služieb a lesníctva, s ktorou oddelenie epidmiológie spolupracovalo a vykonalo 2 kontroly.

Kontroly sa vykonávali pracovníkmi oddelenia epidmiológie v lekárňach, v predajniach so zdravotníckymi potrebami a v optikách. Bolo vykonaných spolu 25 kontrol, ktoré boli zamerané na organizáciu predaja, používanie dezinfekcie pre zákazníkov a dezinfekciu prostredia. Kontroly dodržiavania domácej izolácie boli vykonávané v spolupráci s Políciou SR, ktorej boli kontakty hlásené od októbra 2020.

V mimoriadnej epidemiologickej situácii zasadali na Okresných úradoch okresov v Banskej Štiavnici, Žarnovici a Žiaru nad Hronom pravidelne krízové štáby aj s prizvanými primátormi a starostami okresov. Pri zabezpečovaní a riešení mimoriadnej epidemiologickej situácii pre rýchlu a koordinovanú reakciu sa na dennej báze komunikovalo telefonicky a e-mailom. Pravidelne mesačne e-mailom boli doručované na RÚVZ rozpisy služobnej pohotovosti zamestnancov odboru krízového riadenia jednotlivých okresných úradov a boli aktualizované kontakty Štábov krízového riadenia v spádových okresoch. Krízovým štábom bola poskytovaná osobne alebo písomnou formou aktuálna analýza epidemiologickej situácie v spádových regiónoch RÚVZ ZH.

Na VÚC v Banskej Bystrici sa konalo zasadnutie regionálnych hygienikov k situácii ochorení na Covid-19 a riešeniu protiepidemických opatrení v zariadeniach sociálnych služieb kraja – vypracovanie podkladov.

Na Krajský úrad v Banskej Bystrici bola 2 x zvolaný Krízový štáb Banskobystrického kraja s účasťou regionálnych hygienikov kraja k protiepidemickým opatreniam na ochorenie Covid-19.

Boli vypracované podklady pre dve vyhlášky RÚVZ ZH na sprísnenie protiepidemických opatrení. Boli vypracované odborné stanoviská, vyjadrenia, odporúčania k aktuálnej epidemiologickej situácii aj s opatreniami pre jednotlivé subjekty.

Pracovníkom oddelenia epidmiológie od jesene vypomáhali odborní zamestnanci RÚVZ, 4 dobrovoľníci a 4 príslušníci o ozbrojených síl.

Informácie pre laickú verejnosť

Denne boli poskytované desiatky informácií k danej problematike telefonicky a e-mailom.

V rámci enviromentálnej surveillancie poliomyelitídy a sledovania VDPV v SR bol podľa harmonogramu vykonaný 6x odber odpadovej vody.

V oblasti Prevencie HIV/AIDS pracovníci oddelenia epidemiológie zabezpečovali individuálne poradenstvo prevencie HIV/AIDS, ktoré využilo 7 klientov. Poradenstvo bolo poskytnuté prostredníctvom e-mailu, telefonicky a 4x osobne (s anonymným odberom krvi na vyšetrenie protilátok). Medzinárodný certifikát nebol vydaný.

V roku 2020 bola vykonaná edukačná aktivita projektu Hrou proti AIDS, zameraná na študentov, venovaná problematike HIV/AIDS. Edukačná aktivita bola realizovaná v 1 strednej odbornej škole, ktorej sa zúčastnilo 16 študentov.

Pracovníci oddelenia zabezpečujú prevádzku Poradne očkovania, ktorú v čase pandémie rodičia nevyhľadávali.

Úloha „Zvýšenie povedomia budúcich matiek o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania“, v roku 2020 nebola plnená.

Hlásenie akútnych respiračných ochorení lekármi I. kontaktu je na celkom slušnej úrovni, ostatné prenosné ochorenia sú zväčša hlásené oddeleniami klinickej mikrobiológie a ostatnými laboratórnymi zložkami, resp. lekármi, ktorí vykonali odber biologického materiálu.

Nemocnica v Žiari nad Hronom aj v tomto roku hlásila nozokomiálne nákazy elektronickou formou.

Zdravotnícke zariadenia ambulantného aj lôžkového typu sú ústretové pri riešení hygienicko - epidemiologickej problematiky. Od roku 2012 spolupracujú s naším oddelením na projekte HELICS - infekcie v mieste chirurgického výkonu po cholecystektómii, ako aj kampani „Umývajte si ruky, zachrániš život“, v roku 2020 menované aktivity neboli realizované.

Zdravotno – výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení pre laickú a odbornú verejnosť:

- príprava a zverejňovanie informačných materiálov na internetovej stránke úradu a na jednotlivých ambulanciách všeobecných lekárov, ohľadne ochorenie COVID-19.

Pre zdravotníckych pracovníkov regiónu Žiar nad Hronom:

- realizované denne telefonické konzultácie, informácie a platné usmernenia poskytované elektronickou poštou a prostredníctvom webovej stránky.

VI. Všeobecné kritériá

Analýza prenosných ochorení vypracovaná v textovej, tabuľkovej a grafickej forme, je spracovaná z výstupov epidemiologického informačného systému.

Časť I. Demografické ukazovatele, bola spracovaná z podkladov poskytnutých Slovenským štatistickým úradom, pobočka Banská Bystrica a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, oddelenie informatiky, analýz a štatistických zisťovaní.

Tabuľkové prílohy

Tabuľka III.2. Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Žiar nad Hronom

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Chorobnosť v r.2020	z toho	
				Muži	Ženy
A02	Vylučovanie salmonel	a	7	4	3
		r	14,90	17,38	12,51
A020	Salmonelová enteritída	a	39	16	23
		r	82,99	69,52	95,93
A028	Iné špec. Salm.infekcia	a	1	1	0
		r	2,13	4,34	0,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	36	21	15
		r	76,61	91,24	62,56
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	2	2	0
		r	4,26	8,69	0,00
A047	Enteritída C.difficile	a	16	7	9
		r	34,05	30,41	37,54
A080	Rotavírus	a	13	5	8
		r	27,66	21,72	33,37
A081	Norovírus	a	8	3	5
		r	17,02	13,03	20,85
A082	Adenovírus	a	4	3	1
		r	8,51	13,03	4,17
A09	Hnačka a gastroent.pravd.inf.pôvodu	a	3	3	0
		r	6,38	13,03	0,00
A370	Divý kašeľ - Pertusis	a	2	1	1
		r	4,26	4,34	4,17
A401	Septikémia vyvolaná Streptokokom skupiny B	a	1	1	0
		r	2,13	4,34	0,00
A403	Septikémia Streptokokom pneumonie	a	1	1	0
		r	2,13	4,34	0,00
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl. aureus	a	2	2	0
		r	4,26	8,69	0,00
A411	Septikémia špec. stafylokokmi	a	12	10	2
		r	25,54	43,45	8,34
A414	Septikémia vyvolaná anaeróbmí	a	1	1	0
		r	2,13	4,34	0,00
A415	Septikémia inými g-organizmami	a	19	14	5
		r	40,43	60,83	20,85
A418	Iná špecifikovaná septikémia	a	1	0	1
		r	2,13	0,00	4,17
A46	Ruža - erysipelas	a	2	1	1
		r	4,26	4,34	4,17
A530	Latentný syfilis	a	1	1	0
		r	2,13	4,34	0,00
A540	STD - Gonokokové infekcie	a	3	3	0
		r	6,38	13,03	0,00
A560	STD - Chlamýdiová inf.	a	2	1	1
		r	4,26	4,34	4,17
A692	Lymeská choroba	a	2	1	1
		r	4,26	4,34	4,17
A841	Stredoevrópska kliešťová encefalitída	a	3	3	0
		r	6,38	13,03	0,00
B019	Varicella bez komplikácie	a	199	113	86
		r	423,49	490,98	358,69
B029	Zoster bez komplikácie	a	4	2	2
		r	8,51	8,69	8,34
B172	Akútna VHE	a	1	1	0
		r	2,13	4,34	0,00
B182	Chronická VHC	a	4	3	1
		r	8,51	13,03	4,17
B279	Nešpecifikovaná inf.mononukleóza	a	1	1	0
		r	2,13	4,34	0,00
B779	Nešpecifikovaná askarióza	a	1	1	0
		r	2,13	4,34	0,00
B80	Enterobioza - mrle	a	1	0	1
		r	2,13	0,00	4,17
B86	Svrab - scabies	a	15	6	9
		r	31,92	26,07	37,54
J10	Chrípka - vírus identifikovaný	a	3	2	1
		r	6,38	8,69	4,17

Tabuľka III.2. Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Žiar nad Hronom

Tabuľka III.1 pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Chorobnosť v r.2020	z toho	
				Muži	Ženy
J205	Akútna bronchitída RSV	a	1	1	0
		r	2,13	4,34	0,00
P391	Novorod.konjunktivitída a dakryocystitída	a	1	1	0
		r	2,13	4,34	0,00
T814	Infekcia po výkone nezatr.inde	a	2	1	1
		r	4,26	4,34	4,17
T835	Inf.a záp.reakcia zav.protek.pomôcka moč.org.	a	1	0	1
		r	2,13	0,00	4,17
T857	Inf.a záp.reakcia zav.inými protek.pomôcka	a	6	5	1
		r	12,77	21,72	4,17
U071	COVID-19 potvrd PCR	a	981	467	514
		r	2087,63	2029,11	2143,81
U0711	COVID-19 potvrd. Ag testom	a	886	430	456
		r	1885,47	1868,35	1901,90
Z225	Nosič HBsAg	a	2	1	1
		r	4,26	4,34	4,17

Tabuľka III.3 Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Žiar nad Hronom

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny													ZH	
			0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+				
A02	Vylučovanie salmonel	a	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	1	2	7
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	182,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,78	23,57	14,90	
A020	Salmonelová enteritída	a	0	6	5	2	6	0	0	0	4	3	2	4	7	39	
		r	0,00	351,91	236,52	93,59	273,97	0,00	0,00	60,19	40,47	30,45	59,10	82,51	82,99		
A028	Iné špec. Salm.infekcia	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
		r	0,00	58,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,13	
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	2	9	4	1	2	1	1	3	3	4	3	4	4	36	
		r	483,09	527,86	189,21	46,79	91,32	39,17	40,47	45,14	60,90	44,33	47,15	76,61			
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	
		r	0,00	0,00	47,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,79	4,26			
A047	Enterokolitída Cl.difficile	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	14	16			
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,49	0,00	14,78	165,02	34,05				
A080	Rotavírus	a	5	4	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	13		
		r	1207,73	234,60	47,30	46,79	0,00	0,00	0,00	0,00	15,23	0,00	11,79	27,66			
A081	Norovírus	a	2	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8		
		r	483,09	293,26	47,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,02			
A082	Adenovírus	a	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4		
		r	241,55	175,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,51			
A09	Adenovírus	a	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3		
		r	483,09	0,00	0,00	0,00	0,00	15,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,38			
A370	Divý kašeľ - Pertusis	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2		
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,49	0,00	0,00	0,00	11,79	4,26			
A401	Septikémia vyvolaná Streptokokom skupiny B	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1		
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,79	2,13			
A403	Septikémia Streptokokom pneumonie	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1		
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,78	0,00	2,13			
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl. aureus	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2		
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,57	4,26			
A411	Septikémia špec. stafylokokmi	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	12		
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,23	0,00	129,66	25,54			

Tabuľka III.4 Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Žiar nad Hronom

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiace												ZH
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A02	Vylučovanie salmonel	a	1	1	0	0	0	3	0	0	2	0	0	0	7
		%	14,28	14,28	0,00	0,00	0,00	42,85	0,00	0,00	28,57	0,00	0,00	0,00	100,00
A020	Salmonelová enteritída	a	6	0	4	6	3	4	2	3	7	2	0	2	39
		%	15,38	0,00	10,25	15,38	7,69	10,25	5,12	7,69	17,94	5,12	0,00	5,12	100,00
A028	Infekcia EPEC	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	2	4	0	2	2	4	5	5	4	3	3	2	36
		%	5,55	11,11	0,00	5,55	5,55	11,11	13,88	13,88	11,11	8,33	8,33	5,55	100,00
A046	Enteritída Y. enterocolitica	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	100,00
A047	Iné špecif. bakteriálne infekcie	a	1	5	0	2	3	1	3	1	0	0	0	0	16
		%	6,25	31,25	0,00	12,5	18,75	6,25	18,75	6,25	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A080	Rotavírus	a	5	1	1	1	0	2	0	2	0	0	1	0	13
		%	38,46	7,69	7,69	7,69	0,00	15,38	0,00	15,38	0,00	0,00	7,69	0,00	100,00
A081	Norovírus	a	2	2	1	0	1	0	2	0	0	0	0	0	8
		%	25,00	25,00	12,50	0,00	12,50	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A082	Adenovírus	a	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	4
		%	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	25,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A09	Hnačka a gastroent.pravd.inf.póvodu	a	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	3
		%	0,00	33,3	0,00	0,00	0,00	33,3	0,00	33,3	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A370	Divý kašeľ - Pertusis	a	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		%	100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A401	Septikémia vyvolaná Streptokokom skupiny B	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A403	Septikémia Streptokokom pneumonie	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl. aureus	a	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		%	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A411	Septikémia špec. stafylokokmi	a	3	3	3	1	2	0	0	0	0	0	0	0	12
		%	25,00	25,00	25,00	8,33	16,6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A414	Septikémia vyvolaná anaeróbnymi	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A415	Septikémia inými g-organizmami	a	3	1	2	2	2	3	4	2	0	0	0	0	19
		%	15,78	5,26	10,52	10,52	10,52	15,78	21,05	10,52	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Tabuľka III.5 Výskyt prenosných ochorení podľa obcí v okrese Žiar nad Hronom - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Bartošova Lehôtka	Bzenica	Dolná Trnávka	Dolná Ves	Dolná Zdaňa	Hlink nad Hronom	Horná Ves (ZH)	Horná Zdaňa	Hronská Džbrava	Ihráč	Janova Lehota	Jastrabá	Kopernica	Kosorň	Krahule	Kremnické Bane	Kunešov	Ladomerská Veska	Lehôtka pod Brehmi	Lovča	Lovičica-Trubín	Lučky (ZH)	Lutilla	Nevolné	Pfíelová	Prestavky	Prochot	Repište	Sklené Teplice	Slaska	Stará Kremnická	Trnava Hora	Vyhne	Žiar nad Hronom	ZH	
A560	STD - Chlamydiová inf.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
A692	Lymeská choroba	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
A841	Stredoevrópska kliešťová encefalitída	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
B019	Variceľa bez komplikácie	0	4	4	0	11	19	1	1	1	0	9	2	0	2	0	2	1	0	1	11	6	10	0	8	0	4	2	0	2	3	2	18	1	72	199	
B029	Zoster bez komplikácie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	
B172	Akútna VHE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
B182	Chronická VHC	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	4	
B279	Nespecifikovaná inf.mononukleóza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
B779	Nespecifikovaná askarióza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
B80	Enterbioza - mrle	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
B86	Svrab - scabies	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5	15	
J10	Chripka - vírus identifikovaný	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3		
J205	Akútna bronchitída RSV	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
P391	Novorod.konjukt. a dakryocyst.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
T814	Infekcia po výkone nezatr.inde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2		
T835	Inf.a záp.reak.zav.protek.pomóc.moč.org.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
T857	Inf.a záp.reak.zav.inými protek. pomóc.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6	
U071	COVID-19 potvrd PCR	8	8	8	2	14	75	17	7	13	10	15	2	3	2	4	171	7	3	4	6	14	28	3	41	5	10	7	9	3	12	8	13	26	11	412	981
U0711	COVID-19 potvrd. Ag testom	9	10	2	1	12	46	17	12	6	3	14	3	3	2	4	117	11	3	15	2	15	30	6	11	8	18	18	13	7	6	9	22	21	24	386	886
Z225	Nosič HBsAg	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	

Okres Banská Štiavnica

I. Demografické ukazovatele

Ukazovateľ		stav k 31.12.2019						
		BS		ZC		ZH		
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	
Počet obyvateľov	muži	7797		12941		22889		
	ženy	8272		13171		23843		
	spolu	16069		26112		46732		
Prirodzený								
Priemerný vek obyvateľov k 2017	muži		38,54		39,07		39,39	
	ženy		41,92		42,7		42,69	
	spolu		40,28		40,91		41,09	
Stredná dĺžka života k 2017	muži		69,39		71,93		72,96	
	ženy		78,08		78,86		79,63	
Živonarodení k 2017	muži	69	8,67	118	8,93	202	8,69	
	ženy	62	7,37	91	6,73	203	8,29	
	spolu	131	8,00	209	7,82	405	8,48	
Úmrtnosť k 2017	muži	88	11,06	154	5,76	213	9,16	
	ženy	86	10,23	136	10,06	236	9,64	
	spolu	174	10,63	290	10,85	449	9,41	
Počet obyvateľov podľa vekovej štruktúry k 31.12.2019	0	muži	70		127		201	
		ženy	73		125		181	
		spolu	143		252		382	
	1-4	muži	299		437		931	
		ženy	302		464		785	
		spolu	601		901		1716	
	5-9	muži	364		607		1082	
		ženy	379		548		1027	
		spolu	743		1155		2109	
	10-14	muži	404		610		1102	
		ženy	401		572		1023	
		spolu	805		1182		2125	
	15-19	muži	365		659		1111	
		ženy	354		584		1052	
		spolu	719		1243		2163	
	20-24	muži	426		773		1225	
		ženy	402		669		1192	
		spolu	828		1442		2417	
	25-34	muži	1192		1939		3250	
		ženy	1122		1781		3147	
		spolu	2314		3720		6397	
	35-44	muži	1352		2140		3851	
		ženy	1237		1964		3524	
		spolu	2589		4104		7375	
	45-54	muži	1165		1842		3364	
		ženy	1156		1745		3217	
		spolu	2321		3587		6581	
55-64	muži	1056		1805		3278		
	ženy	1127		1795		3433		
	spolu	2183		3600		6711		
65+	muži	1104		2002		3494		
	ženy	1719		2924		5262		
	spolu	2823		4926		8756		

Väčšie zoskupenie obyvateľov s nízkym hygienickým štandardom sa nachádza v meste Banská Štiavnica v lokalite Šobov, nachádzajúcej sa mimo obytnej zástavby mesta. Sú ubytovaní v troch obytných domoch, napojených na inžinierske siete. Žije tam cca 230 obyvateľov. Odvoz odpadu je zabezpečovaný pravidelne, hygienický štandard okolia je na nízkej úrovni, nárazovo sú obyvatelia donútení k úprave a očiste svojpomocne. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný.

V obci Prenčov sa nachádza rómska „osada“, kde žije cca 18 obyvateľov v klasických murovaných rodinných domoch so zdrojom pitnej vody. Kanalizáciu nemajú vybudovanú. Čistotu okolia si obyvatelia udržujú svojpomocne a je na primeranej úrovni. Obec im vybudovala cestu, v blízkosti je vybudované detské ihrisko. Odvoz odpadu je pravidelne zabezpečovaný. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný.

V Svätom Antone žije približne 60 obyvateľov. Vybudovaných je tu pár murovaných rodinných domov a provizórne drevené chatky. Zdroj pitnej vody nie je k dispozícii ani v domoch, kanalizácia nie je vybudovaná. Zdrojom pitnej vody je studňa. Na úpravu okolia si sami organizujú brigády. Odvoz odpadu je pravidelne zabezpečovaný. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný. V najbližšom čase sa obyvatelia majú sťahovať do novopostavenej bytovky, ktorá vyrieši aj situáciu ohľadne zdroja pitnej vody.

Epidemiologická situácia bola v roku 2020 priaznivá, epidémie neboli zaznamenané, výskyt prenosných ochorení bol sporadický. Povinné pravidelné očkovanie sa priebežne vykonáva a všeobecní lekári pre deti a dorast nehlásili žiadne závažné problémy pri očkovaní a preočkovaní.

Determinanty pre šírenie prenosných ochorení:

V štatútoch miest a obcí sú stanovené povinnosti a práva fyzických a právnických osôb. Stanovené sú aj povinnosti v prípade zvýšeného výskytu hlodavcov a hmyzu mimo pravidelných deratizačných akcií. Okrem stanovených povinností pre chovateľov psov, sú v prípade potreby zabezpečené odchyty túlavých psov a mačiek.

Spolupráca s RVaPS je na veľmi dobrej úrovni, pravidelne a podľa epidemiologickej situácie sa vzájomne vymieňajú informácie o výskyte prenosných ochorení u ľudí a zvierat.

Okres Banská Štiavnica:

- V okrese boli kontrolované 2 ambulancie všeobecných lekárov pre deti a dospelých.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami hexavalentnej vakcíny proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v ročníku 2018 bolo vykonané na 96,47% a neboli zistené odmietnutia očkovaní.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami konjugovanej vakcíny proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam bolo vykonané na 96,47% a neboli zistené odmietnutia očkovaní.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 6. roku života v ročníku 2013 bolo dosiahnuté na 99,27% a bolo zistené 1 odmietnutie očkovaní.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 13. roku života v ročníku 2006 bolo vykonané na 97,48%, neboli zistené odmietnutia povinného očkovaní.
- Základné očkovanie detí v 15. až 18. mesiaci života prvou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2018 bolo vykonané na 94,11% a nebolo zistené odmietnutie očkovaní.
- V ročníku narodenia 2017 bola zaočkovanosť 96,56%, boli zistené 3 odmietnutia povinného očkovaní.
- Preočkovanie detí v 11. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2008 bolo vykonané na 97,41% a bolo zistené 1 odmietnutie očkovaní. Ročník narodenia 2007 bol zaočkovaný na 98,11% a bolo zistené 1 odmietnutie.

V sledovaných ročníkoch narodenia zaočkovanosť v obvodoch okresu Banská Štiavnica neklesla pod 90%.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Banská Štiavnica

Epidemiologická situácia v okrese Banská Štiavnica bola v roku 2020 podľa počtu hlásených ochorení priaznivá, neboli zaznamenané žiadne epidémie prenosných ochorení, ochorenia mali sporadický výskyt. Oproti roku 2019 bol zaznamenaný pokles ochorení na salmonelovú enteritídu, pokles vírusových črevných nákaz a kamylobakteriálnej enteritídy, pokles klostrídiových infekcií v skupine alimentárnych nákaz, v skupine respiračných ochorení bol zaznamenaný vzostup ochorení na varicellu, pokles akútnych respiračných a chrípke podobných ochorení v porovnaní s rokom 2019 vzhľadom na pandemickú situáciu vo výskyte ochorení na COVID-19 v roku 2020.

II.1 Skupina alimentárnych nákaz

Brušný týfus a paratýfus - A01, v roku 2020 ani v roku 2019 nebolo zaznamenané ochorenie, v okrese nie je evidovaný žiadny bacilonosič.

Infekcie vyvolané salmonelami – A02, v roku 2020 bolo hlásených 15 ochorení na salmonelózu, čo predstavuje chorobnosť 93,15/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo zaznamenaných 27 ochorení, chorobnosť 167,67/100 000 obyvateľov. Výskyt je o 44% nižší ako v roku 2019. V roku 2020 bolo zaznamenané v 1 prípade vylučovanie salmonel, v roku 2019 nebolo zaznamenané vylučovanie salmonel.

Boli zaznamenané 2 prípady ochorení ako súčasť nadregionálnej epidémie v strednej odbornej škole v Banskej Bystrici (BB/A020/rozvozDonly).

V priebehu roka 2020 sa nevyskytlo ani jedno ochorenie ani nosičstvo **šigelózy – A03**.

Iných bakteriálnych črevných infekcií – A0.4 - v priebehu roka 2020 bolo hlásených spolu 24 ochorení, chorobnosť 149,04/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo zaznamenaných 53 ochorení, chorobnosť 329,13/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles o 55 %.

V percentuálnom vyjadrení bolo kamylobakterom spôsobených 50 % ochorení, Clostridium difficile – 45,83 %, Escherichia coli 0 % a Yersinióza 4,16 %. V skupine kamylobakterióz bol zaznamenaný pokles počtu prípadov v porovnaní s rokom 2019 o 60 %.

Iné bakteriálne otravy potravinami - A0.5,A05.1 - neboli zaznamenané.

Vírusové a iné nešpecifikované črevné infekcie – A08 – týchto ochorení sa v roku 2020 vyskytlo spolu 6, chorobnosť 37,26/100 000 obyvateľov (v percentuálnom vyjadrení 83,3% rotavírusových, 16,66% norovírusových a 0% adenovírusových enteritíd). V roku 2019 sa vyskytlo 20 prípadov, chorobnosť 124,20/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 70%.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu – A09 – v roku 2020 nebol hlásený žiadny prípad, v roku 2019 bola hlásená v 6 prípadoch, chorobnosť 37,26/100 000 obyvateľov.

II.2 Skupina vírusových hepatítid

V roku 2020 bolo v okrese Banská Štiavnica zaznamenané 1 ochorenie na vírusové hepatitídy, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov podobne ako v roku 2019.

Z analyzovaného počtu vírusových hepatítid bolo:

1 ochorenie v chronickej forme – **chronická VHC - B18.2**, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov.

II.3 Respiračné nákazy a nákazy preventabilné očkovaním

V skupine nákaz preventabilných očkovaním v roku 2020 neboli hlásené žiadne prípady ochorení na rubeolu, morbilli a parotitídu, rovnako ako v minulom roku. V 1 prípade bolo hlásené ochorenie na **pertusis – A37.0**.

V roku 2020 bolo hlásených 7 ochorení na **varicellu – B01.9**, chorobnosť 43,47/100 000 obyvateľov (v roku 2019 - 21 ochorení, chorobnosť 130,41/100 000 obyvateľov), 8 ochorení na **herpes zoster – B02**, chorobnosť 49,68/100 000 obyvateľov (v roku 2019 boli hlásené 3

ochorenia), 1 ochorenie na **infekčnú mononukleózu – B27**, v roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

V roku 2020 bolo hlásených 657 prípadov **ochorení na COVID-19**, chorobnosť 4 079,97/100 000 obyvateľov. Z tohto počtu bolo 299 prípadov potvrdených PCR testom-**U07.1**, chorobnosť 1 856,79/100 000 obyvateľov a 358 prípadov potvrdených AG testom-**U07.11**, chorobnosť 2 223,18/100 000 obyvateľov. V 10 prípadoch bolo zaznamenané úmrtie v súvislosti s ochorením COVID-19.

U osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov bolo hlásených 4 196 prípadov **akútnych respiračných ochorení – J11**, chorobnosť 26 057,16/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2019, kedy bolo hlásených 6 934 ochorení, chorobnosť 43 060,14/100 000 obyvateľov, ide o pokles počtu hlásených ochorení o 39,5%.

II.4 Neuroinfekcie

V tejto skupine diagnóz nebolo hlásené v roku 2020 podobne ako v roku 2019 žiadne ochorenie.

II.5 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V tejto skupine sa v roku 2020 vyskytli spolu 4 ochorenia, chorobnosť 24,84/100 000 obyvateľov. Neboli hlásené žiadne prípady ochorenia na tularémiu, toxoplazmózu, a toxokarózu.

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie na **lymeskú boreliózu – A69.2** a 3 ochorenia na **Streptococcus kliešťový encefalitída – A84.1**.

V roku 2019 boli v okrese Banská Štiavnica hlásené 2 prípady **kontaktov alebo ohrození besnotou - Z20.3**. Všetky osoby boli proti besnote kompletne očkované.

Ochorenie na besnotu u ľudí nebolo na Slovensku zaznamenané od roku 1990.

II.6 Nákazy kože a slizníc

V roku 2020 ani v roku 2019 neboli hlásené v tejto skupine žiadne ochorenia.

II.7 Septikémie

V tejto skupine bolo hlásených 13 septikémií, chorobnosť 80,73/100 000 obyvateľov, z toho 1 nozokomiálna nákaza.

Bol hlásený 1 prípad **listérievej septikémie – A32.7**, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov, 1 prípad **septikémie streptokokom sk.A – A40.0**, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov, 1 prípad **streptokokovej septikémie sk.B – A40.1**, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov, jedna **septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus – A41.0**, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov, 1 septikémia vyvolá **inými špecifikovanými stafylokokmi – A41.1**, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov, 7 prípadov **septikémií vyvolaných g-negatívnymi organizmami – A41.5**, chorobnosť 43,47/100 000 obyvateľov (z toho 1 nozokomiálna nákaza, ďalej NN) a 1 prípad **inej špecifikovanej septikémie – A41.8**, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov.

II.8 Sexuálne prenosné ochorenia

II.8.1 Choroby vyvolané vírusom HIV

V tejto skupine bol v roku 2019 diagnostikovaný 1 **bezpríznakový stav infekcie HIV- Z21**, v roku 2020 nebol hlásený žiadny prípad.

II.8.2 Nákazy prenášané pohlavným stykom

V roku 2020 bolo hlásené v okrese Banská Štiavnica 1 ochorenie– **gonokokové infekcie dolných častí močovo-pohlavnej sústavy – A54.1**, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 bolo hlásených 7 ochorení, chorobnosť 43,47/100 000 obyvateľov, z toho 1x **primárny genitálny syfilis – A51.0**, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov, 1x **latentný včasný syfilis – A51.5**, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov, 1x **nešpecifikovaný včasný syfilis – A51.9**, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov, 2x **chlamýdiová infekcia – A56**, chorobnosť 12,42/100 000 obyvateľov a 2x **trichomonóza – A59**, chorobnosť 12,42/100 000 obyvateľov.

II.9 Nozokomiálne infekcie

V roku 2020 bolo nahlásených 23 nozokomiálnych nákaz, čo je pokles o 15 (40%) oproti roku 2019, a to zo Všeobecnej nemocnice Banská Štiavnica – z Oddelenia dlhodobo chorých (ďalej ODCH) 19 NN a z Domu ošetrovateľskej starostlivosti (ďalej DOS) 4 NN. V roku 2019 bolo hlásených 30 NN z Oddelenia dlhodobo chorých a 8 NN z Domu ošetrovateľskej starostlivosti.

Z 23 NN boli hlásené:

Črevná infekcia - Clostridium difficile 11x- na ODCH 9 prípadov a na DOS 2 prípady , v roku 2019 hlásená 20x.

Septikémia –1x - septikémia vyvolaná Proteus mirabilis (v roku 2019 boli hlásené 2 septikémie).

Respiračné infekcie - bolo hlásených 7 prípadov ochorení na COVID-19, v minulom roku neboli hlásené žiadne ochorenia.

Urologické infekcie – infekcia močových ciest zavinená protetickou pomôckou 1x- Proteus mirabilis (v roku 2019 bolo hlásených 7 prípadov).

Infekcie cievného riečiska –neboli hlásené, (v roku 2019 bola hlásená 1x).

Nákazy kože a slizníc – iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva v 2 prípadoch Staphylococcus aureus (v roku 2019 bola hlásená 2x), v roku 2019 dekubitálny vred - preležanina v 2 prípadoch.

Infekcie v mieste chirurgického výkonu - v 1 prípade. Etiologické agens – bolo vykultivované Staphylococcus aureus, (v roku 2019 hlásené 4 prípady).

Tabuľka 3 VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY v okrese
Banská Štiavnica

Kód MKCH	Ochorenie	2020 Abs.	2019 Abs.	INDEX 2020/2019	PRIEMER 2015-2019	Index 2020/P	CHOROBNOSŤ 2020	PRIEMER ch.2015-2019
A02	Salmonelózy	15	27	0,56	33	0,45	93,15	203,84
A02N	Vylučovanie salmonel	1	0	0,00	1,2	0,83	6,21	7,41
A03	Šigelóza	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,24
A04	Iné bakter.črevné inf.	24	53	0,45	31,2	0,77	149,04	192,72
A040	Infekcia EPEC	0	1	0,00	2	0,00	0,00	12,35
A045	Kampylobak. enteritída	12	30	0,40	19,6	0,61	74,52	121,07
A046	Enteritída Y.enterocolitica	1	1	1,00	1,4	0,71	6,21	8,65
A047	Enterokolitída Cl.difficile	11	21	0,52	8,2	1,34	68,31	50,65
A08	Vírus. a iné črev.inf.	6	20	0,30	18	0,33	37,26	111,19
A080	Rotavírus	5	15	0,33	13,2	0,38	31,05	81,54
A081	Norovírus	1	1	1,00	2,8	0,36	6,21	17,30
A082	Adenovírus	0	4	0,00	2	0,00	0,00	12,35
A09	Hnačka pravdep.inf.pôv.	0	6	0,00	9,8	0,00	0,00	60,53
A327	Listériová septikémia	1	0	0,00	0	0,00	6,21	0,00
A370	Divý kašeľ - Pertusis	1	0	0,00	0,4	2,50	6,21	2,47
A40	Streptokoková sept.	2	3	0,67	2	1,00	12,42	12,35
A400	Septikémia strept. sk. A	1	0	0,00	0,2	5,00	6,21	1,24
A401	Septikémia strept. sk. B	1	0	0,00	0,2	5,00	6,21	1,24
A402	Septikémia strept. sk. D	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	2,47
A403	Septik. Streptok. pneumonie	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	1,24
A408	Iná streptokok. septelémia	0	2	0,00	1	0,00	0,00	6,18
A41	Iné septikémie	10	25	0,40	15,8	0,63	62,10	97,60
A410	Septik. vyv. Staphyl. aureus	1	1	1,00	1,6	0,63	6,21	9,88
A411	Septik. špec. stafylokokmi	1	6	0,17	4,2	0,24	6,21	25,94
A415	Septik. inými g-org.	7	17	0,41	9,8	0,71	43,47	60,53
A418	Iná špec.septikémia	1	1	1,00	0,2	5,00	6,21	1,24
A51	Včasný syfilis	0	3	0,00	0,6	0,00	0,00	3,71
A53	Latentný syfilis	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	3,71
A69	Lymeská choroba	1	0	0,00	0,6	1,67	6,21	3,71
A81	Creuzfeldtova-Jakobova ch.	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,24
A841	Stredoeu. kliešť.encefalitída	3	0	0,00	0,4	7,50	18,63	2,47
B01	Varicella bez kompl.	7	21	0,33	47,6	0,15	43,47	294,03
B02	Zoster bez kompli.	8	3	2,67	3	2,67	49,68	18,53
B15	Akútna VHA	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,24
B16	Akútna VHB	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,24
B171	Akútna VHC	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,24
B182	Chronická VHC	1	1	1,00	1	1,00	6,21	6,18
B27	Nešpec. inf.mononukleóza	1	0	0,00	2,2	0,45	6,21	13,59
B58	Toxoplazmóza	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,24
G00	Meningitída	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,24
G630	Polyneuropatia pri LB	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	2,47
M012	Artritída pri LB	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,24
U071	COVID-19 potvrd PCR	657	0	0,00	0	0,00	4079,97	0,00
Z203	Kontakt ohrozenie besnotou	0	2	0,00	1,6	0,00	0,00	9,88
Z21	Bezpríznaková inf. HIV	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	2,47

Tabuľka III.5. Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Banská Štiavnica za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	R o k																				
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina vybraných alimentárnych nákaz																						
A02	Salmonelová enteritída	abs	55	17	90	42	39	18	16	19	10	12	16	9	13	2	29	20	45	39	26	15
		rel	323,45	99,97	526,56	246,52	228,79	106,27	94,87	113,14	59,77	71,97	96,17	54,28	78,74	12,18	177,19	122,59	276,75	241,26	161,46	93,15
A02N	Vylučovanie salmonel	abs	3	1	4	1	2	1	1	3	0	2	2	0	2	0	2	1	3	0	0	1
		rel	17,55	5,86	23,48	5,87	11,73	5,93	5,93	17,86	0,00	0,00	12,02	0,00	12,11	0,00	12,22	6,13	18,45	0,00	0,00	6,21
A021	Salmonelová septikémia	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,09	0,00	0,00	6,15	6,19	0,00	0,00
A03	Shigelóza	abs	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,93	5,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A03N	Vylučovanie šigel	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A040	Infekcie EPEC	abs	0	0	0	0	0	0	0	12	10	12	9	2	2	2	4	3	1	1	1	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	71,45	59,77	71,97	54,09	12,06	12,11	12,18	24,44	18,39	61,5	6,19	6,21	0,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	17	35	14	11	13	14	9	22	11	26	30	12
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	101,61	209,91	84,14	66,34	78,74	85,29	54,99	134,85	67,65	160,84	186,30	74,52
A046	Enteritída Y. enterocolitica	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	1	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,33	12,26	0,00	6,19	6,21	6,21
A047	Enteritída Clostr. difficile	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	2	2	0	1	17	21	11
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,03	24,23	12,18	12,22	0,00	6,15	105,17	130,41	68,31
A048	Iné špecifikované bakter. infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	0,00	0,00	6,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A05	Iné bakter. otravy potravinami	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	Iné protozoárne črevné infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A08	Vírusové črevné infekcie	abs	0	0	0	0	0	17	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	100,37	59,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,26
A080	Rotavírusová enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	6	5	7	4	6	4	11	5	16	19	15	5
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	35,86	29,99	42,07	24,13	36,34	24,37	67,21	30,65	98,40	117,54	93,15	31,05
A081	Norwalk vírus. enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	2	1	9	1	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00	0,00	0,00	0,00	6,09	6,11	12,26	6,15	55,68	6,21	6,21
A082	Adenovírusová enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	2	4	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,22	6,13	6,15	12,37	24,48	0,00
A09	Hnačka a gastroent. pravd. inf. pôvodu	abs	0	0	0	0	114	64	1	4	0	0	0	2	0	0	2	35	3	3	6	0
		rel	0,00	0,00	0,00	668,78	377,87	5,93	23,82	0,00	0,00	0,00	12,06	12,22	214,54	18,45	18,56	37,26	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabuľka III.5. pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina respiračných nákaz - pokračovanie																						
B27	Infekčná mononukleóza	abs	0	1	2	0	0	0	2	3	1	1	1	1	2	1	4	3	3	1	0	1
		rel	0,00	5,88	11,70	0,00	0,00	11,80	17,79	5,95	5,98	6,00	6,01	6,03	12,11	6,09	24,44	18,39	18,45	6,19	0,00	6,21
J10	Chripka špecifikovaná	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	1	5	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,33	0,00	0,00	6,19	31,05	0,00
J107	SARI	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	2	2	0	2	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,93	11,99	12,02	0,00	12,11	6,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J11	Chripka a akútne respiračné ochorenia	abs	9789	5198	5264	3546	4984	4859	8102	6227	10041	7068	7383	6846	9279	11910	8884	5009	5565	6110	6934	4196
		rel	57568,80	30569,27	30798,03	20851,46	29307,30	28572,27	50062,06	37960,87	60014,34	42389,35	44374,32	41290,71	56205,71	73343,60	71963,20	30703,69	34224,75	37820,90	43060,14	26057,16
J121	Pneumónia RSV	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
U071	COVID-19	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	657
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4079,97
Neuroinfekcie																						
A39	Meningokoková infekcia	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A85,8	Iné vírusové a nešpecif. vírus. encefalitídy	abs	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	5,83	0,00	0,00	0,00	5,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A87	Vírusová meningitída	abs	1	0	2	0	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	5,88	0,00	11,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,86	0,00	6,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B020	Zosterová meningoencefal.	abs	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	5,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G00	Bakter. zápal mozgových plien nezatriedený inde	abs	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	5,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G03	Meningitis vyvolaná inými a nešpec. príčinami	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G04	Zápal mozgu, miechy	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G06	Vnútrolebkový a vnútroštrbícový absces	abs	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	5,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G51	Bellovo ochrnutie	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G610	Zápalová polyneurop-GB sy	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A810	Creuzfeldtova-Jakobova choroba	abs	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	5,83	0,00	5,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,19	0,00	0,00

II. Epidemiologická situácia

a. Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

III.1 Skupina alimentárnych nákaz

III.1.1 Brušný týfus a paratýfus – A01

V roku 2020 sa nevyskytlo ochorenie na túto diagnózu, v okrese nie je evidovaný žiadny bacilonosič.

III.1.2 Infekcie vyvolané salmonelami – A02

V roku 2020 bolo zaznamenaných 15 ochorení na salmonelózu, čo je chorobnosť 93,15/100 000 obyvateľov, v roku 2019 sa vyskytlo 27 ochorení (chorobnosť 167,67/100 000 obyvateľov). Výskyt je o 44% nižší ako v roku 2019. Päťročný priemer chorobnosti je 203,84/100 000 obyvateľov. Nosičstvo salmonel bolo hlásené v 1 prípade. Charakter výskytu ochorení bol sporadický.

Od chorých aj vylučovateľa bol izolovaný *sérotyp* rodu *Salmonella enteritidis*.

Tabuľka III.1.2- 1 Salmonelózy – frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov

P.č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs	%	abs	%	abs	%
1	2	3	4	5	6		8
1.	S.enteritidis	16	100,00	15	93,75	1	6,25
4.	Spolu	16	100,00	15	93,75	1	6,25

Tabuľka III.1.2- 2 Salmonelózy- mikrobiologická diagnostika

	Počet ochorení	Počet kultivačne				z počtu kultivačne vyšetrených bolo			
		nevyšetrených		vyšetrených		pozitívnych		negatívnych	
		abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	16	0	0,00	16	100,00	16	100,00	0	0,00

V roku 2020 sa nevyskytol žiadny prípad mimočrevnej lokalizácie. V roku 20219 sa vyskytol 1 prípad - **inej špecifikovanej salmonelovej infekcie – A02.8** vykultivovaná *Salmonella enterica* zo steru z rany hnisavého útvaru v okolí konečníka u 46 ročného muža.

Najvyššia vekovo–špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0 ročných detí, chorobnosť 1234,57/100 000 obyvateľov. Najnižšia vekovo – špecifická chorobnosť bola u 10-14 ročných, 25-34 ročných a 45-54 ročných - 0,00/100 000 obyvateľov. Najviac ochorení sa vyskytlo v mesiacoch august – 3x (20%) a január, jún, júl po 2 ochorenia (13,33%). Predpokladaným faktorom prenosu boli u 2 chorých domáce vajcia, 4x hydinové mäso, 6x vajcia z obchodnej siete. V 3 prípadoch sa nepodarilo faktor prenosu objasniť.

Z dôvodu vykonávania epidemiologicky závažnej činnosti nebol nariadený zvýšený zdravotný dozor.

Z 15 ochorení bolo 15 objasnených epidemiologickým vyšetovaním, potraviny v ohniskách neboli odobraté.

Tabuľka III.1.2 –3 Prehľad výsledkov objasnenia pravdepodobných faktorov prenosu nákaz salmonelóz

Faktor prenosu	Počet
výrobky z vajec nedostatočne spracované	0
vajcia domáce	2
vajcia-obchodná sieť	6
mäsové výrobky	0
zmiešaná strava	0
mäso hydina (kuracie mäso)	4
mäso bravčové	0
neznámy	3
Spolu	15

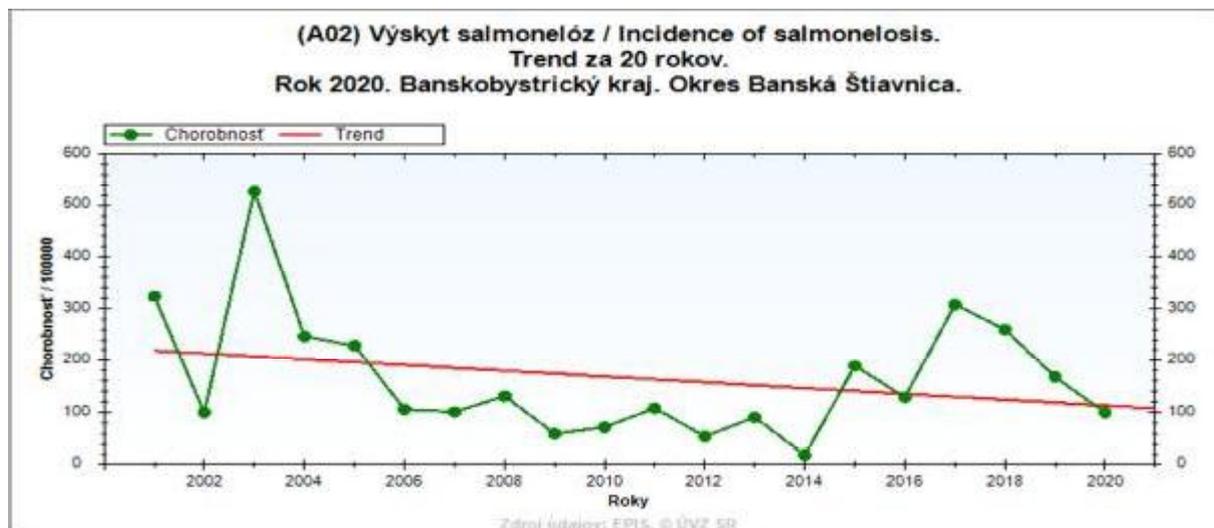
Importovaná nákaza nebola zaznamenaná.

Epidémia nebola zaznamenaná. Boli zaznamenané 2 prípady ochorení ako súčasť nadregionálnej epidémie v strednej odbornej škole v Banskej Bystrici (BB/A020/rozvozDonly).

Epizootologická situácia v okrese Banská Štiavnica vzhľadom na salmonelózy v sledovaných chovoch bola dobrá.

Úmrtie na túto diagnózu zaznamenané nebolo.

Graf III.1.2 – 1 Graf výskytu salmonelóz. Trend za 20 rokov.

Tabuľka III.2.1 - 6 Vekovo-špecifická chorobnosť salmonelóz a vylučovateľov salmonel v 1. roku života podľa sérotypov

Veková skupina	s é r o t y p		Spolu
	Salm.enteritidis		
0 mes			
1 mes			
2 mes			
3 mes			
4 mes			
5 mes			
6 mes	1		
7 mes			
8 mes			
9 mes	1		
10 mes			
11 mes			
Spolu	2		2

Tabuľka III.2.1 - 7 Sezónny výskyt ochorení a vylučovaní do prvého roku života podľa mesiacov a sérotypov

Sérotyp		M e s i a c												SPOLU
		JAN	FEB	MAR	APR	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
Salm.enteritidis	O	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

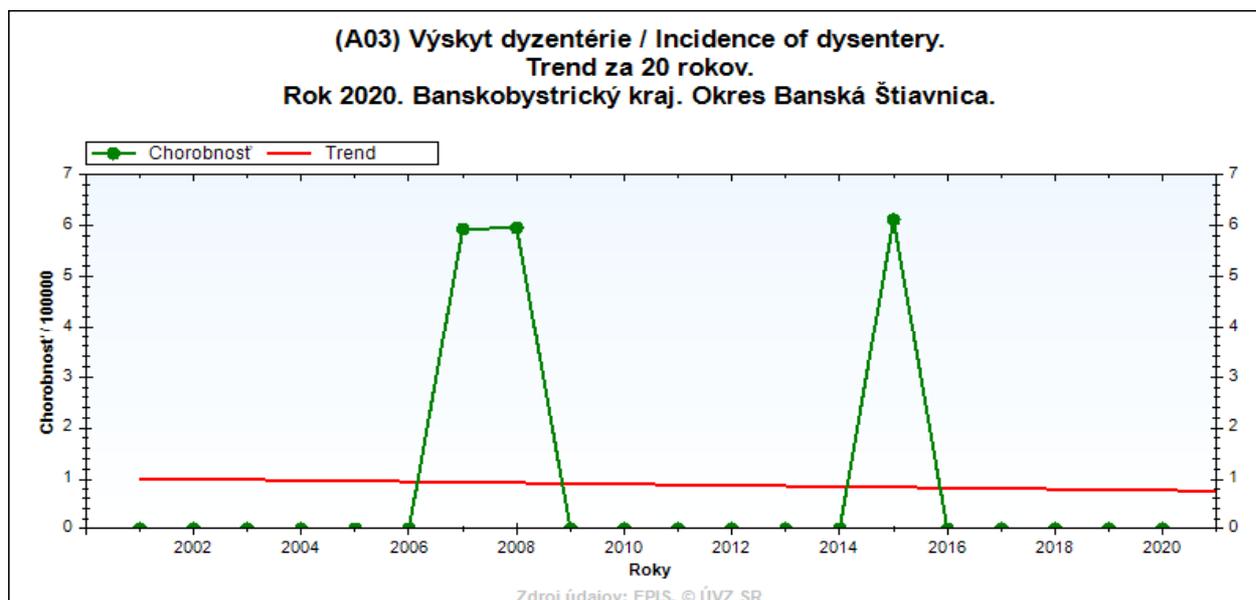
Tabuľka III.2.1 - 8 Sezónny výskyt ochorení a vylučovaní vo vekovej skupine 1 - 4 ročných podľa mesiacov a sérotypov

Sérotyp		M e s i a c												SPOLU
		JAN	FEB	MAR	APR	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
S.enteritidis	O	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	5
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

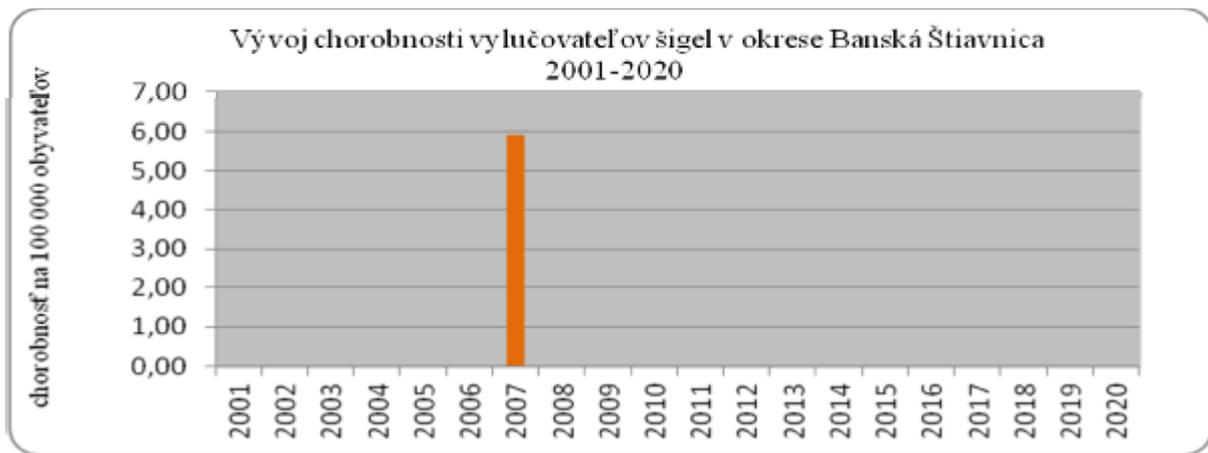
III.1.3 Bacilárna dyzentéria – Shigelóza – A03

V tejto skupine v roku 2020 nebolo hlásené žiadne ochorenie, podobne ako v roku 2019.

Graf III.1.3 – 1 Graf výskytu dyzentérie. Trend za 20 rokov.

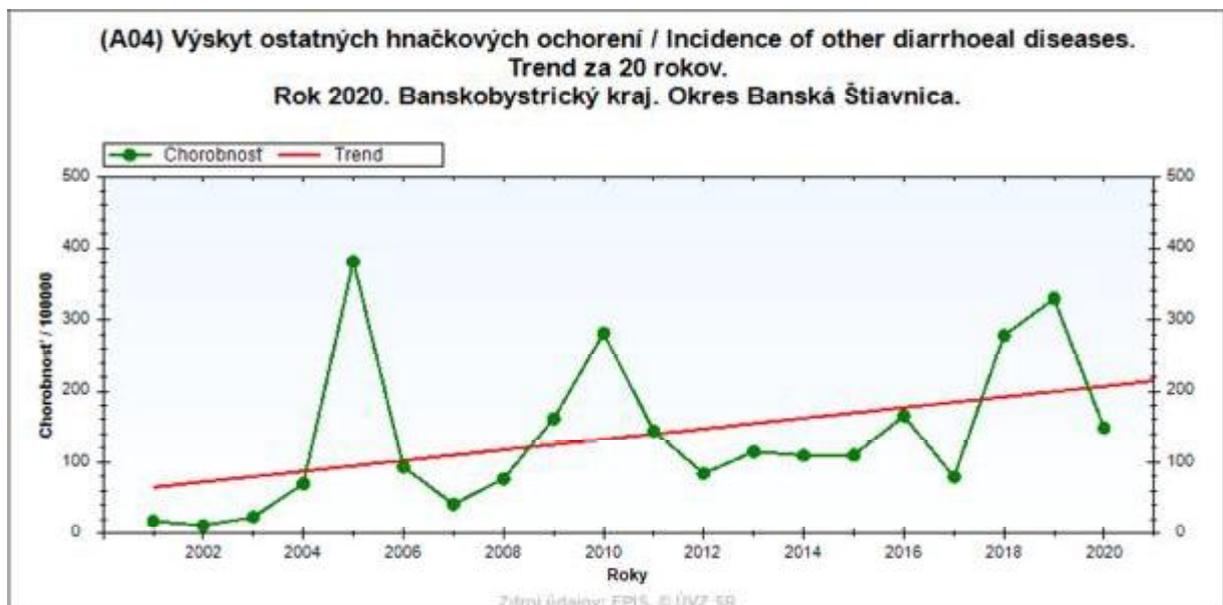
Graf III.1.3 – 2 Graf chorobnosti vylučovateľov šigel v rokoch 2001 – 2020

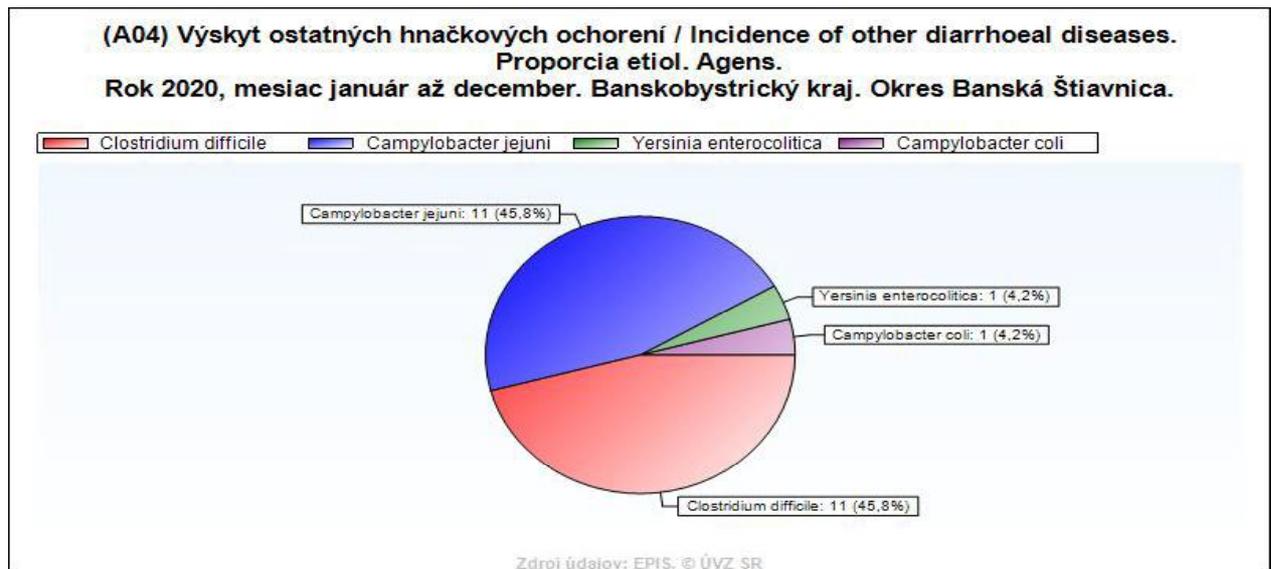
III.1.4 Iné bakteriálne črevné infekcie – A04

V priebehu roka 2020 bolo spolu hlásených 24 ochorení, chorobnosť 149,04/100 000 obyvateľov, v roku 2019 53 ochorení, chorobnosť 329,13/100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2019 pokles o 54,77%.

Graf III.1.4 – 1 Graf výskytu ostatných hnačkových ochorení. Trend za 20 rokov.

Graf III.1.4 –2 Graf výskytu ostatných hnačkových ochorení. Proporcia etiol.agens.

III.1.4.1 Infekcie enteropatogénnymi *Escherichia coli* – A04.0

V roku 2020 nebolo hlásené žiadne ochorenie. V roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov na enteropatogénne *E. coli* (typ 086).

III.1.4.2 *Kampylobakteriálna enteritída* – A04.5

V roku 2020 bolo hlásených 12 ochorení, chorobnosť 74,52 /100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2019 pokles o 60%. V 11 prípadoch (91,66%) bol kultivačne potvrdený *Campylobacter jejuni* a v 1 prípade (8,33%) *Campylobacter coli*. Ochorenia mali sporadický charakter výskytu.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných, chorobnosť 714,29/100 000 obyvateľov.

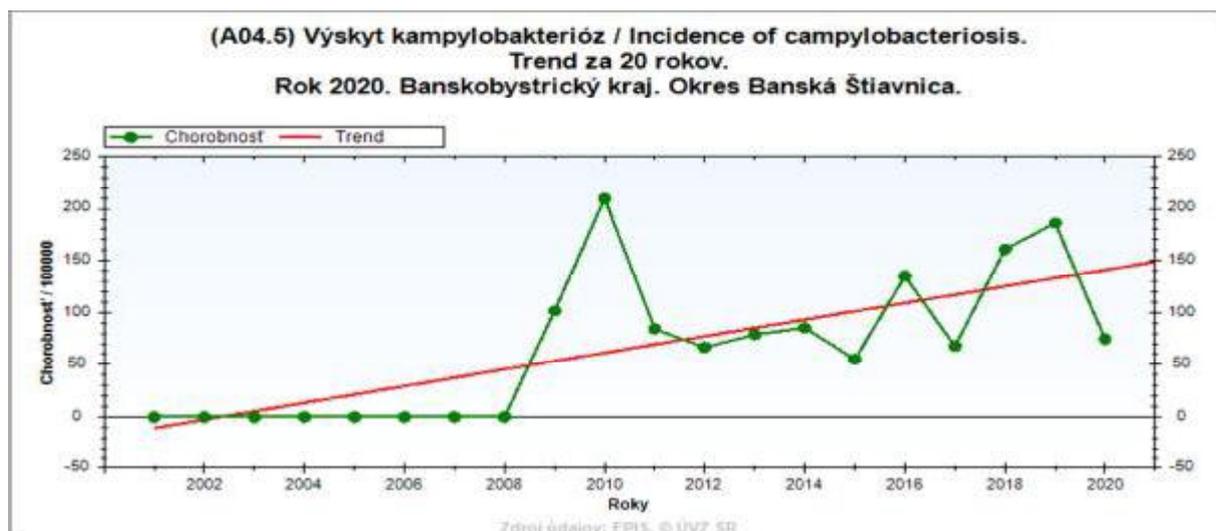
Suspektným faktorom prenosu ochorení na kampylobakteriózu, objasneným len epidemiologicky, bol v 10 prípadoch konzum kuracieho mäsa a v 1 prípade bravčové mäso. V 1 prípade sa nepodarilo faktor prenosu objasniť.

Žiadne z ochorení si nevyžiadalo hospitalizáciu.

Najvyšší výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiaci júl 3 ochorenia a po 2 ochorenia v mesiacoch august a december.

Z dôvodu vykonávania epidemiologicky závažnej činnosti bol v 1 prípade nariadený zvýšený zdravotný dozor kontaktu s chorým.

Graf III.1.4.2 –1 Graf výskytu kamylobakteriôz. Trend za 20 rokov.

III.1.4.3 Enterocolitída zapríčinená *Yersinia enterocolitica* – A04.6

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo zaznamenané 1 ochorenie.

Ochorenie bolo hlásené u 10 ročného chlapca. Faktor prenosu sa nepodarilo objasniť.

III.1.4.4 Enterocolitída zapríčinená *Clostridium difficile* – A04.7

V roku 2020 bolo hlásených 11 ochorení, chorobnosť 68,31/100 000 obyvateľov, ochorenia mali nozokomiálny charakter. V roku 2019 bolo hlásených 21 ochorení, chorobnosť 130,41/100 000 obyvateľov. Väčšina ochorení - 20x mala nozokomiálny charakter nákazy.

III.1.5 Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie – A08

V roku 2020 bolo zaznamenaných 6 vírusových črevných infekcií, chorobnosť 37,26 /100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2019 pokles o 70 %. Z toho 5 ochorení na rotavírusovú enteritídu – A08.0, chorobnosť 31,05/100 000 obyvateľov. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 0 ročných, chorobnosť 1851,85/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytovali sporadicky v jesenných a zimných mesiacoch. Hospitalizované bolo 1 dieťa na detskom oddelení v Žiari nad Hronom.

Jedno z chorých detí bolo proti rotavírusom očkované vakcínou Rotarix .

V tejto skupine nákaz bola zaznamenaná 1x norovírusová enteritída - A08.1, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov.

III.1.6 Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu – A09

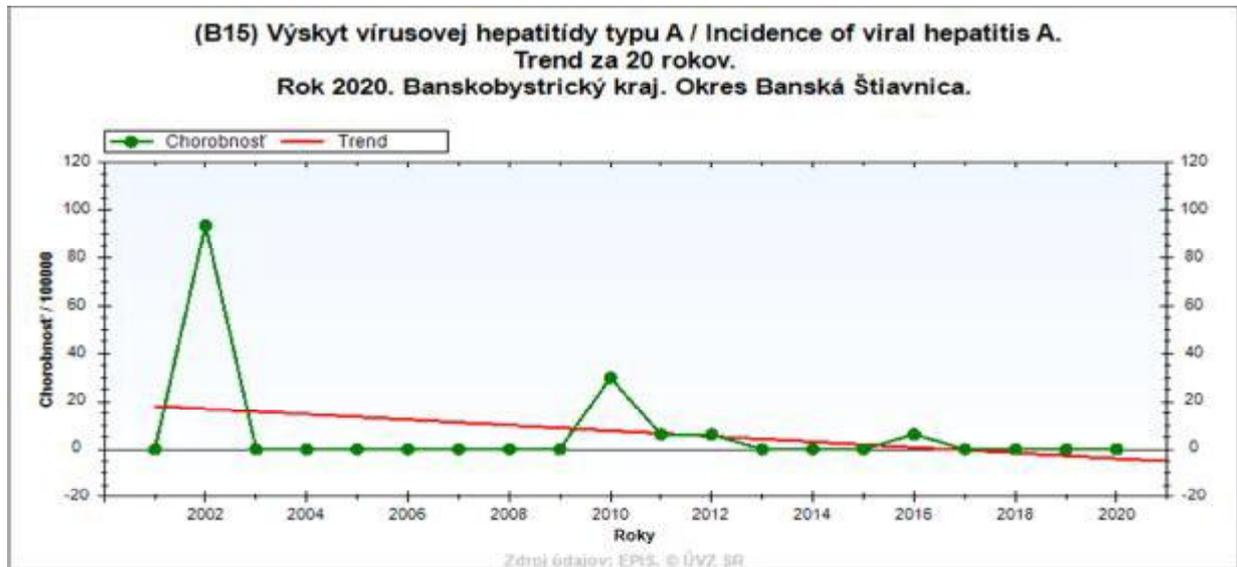
V roku 2020 neboli hlásené žiadne ochorenia. V tejto skupine bolo v roku 2019 hlásených 6 ochorení, chorobnosť 37,26/100 000 obyvateľov,

III.2. Skupina vírusových hepatítíd

III.2.1 Akútna hepatitída A – B15

V roku 2020 v okrese Banská Štiavnica podobne ako v roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

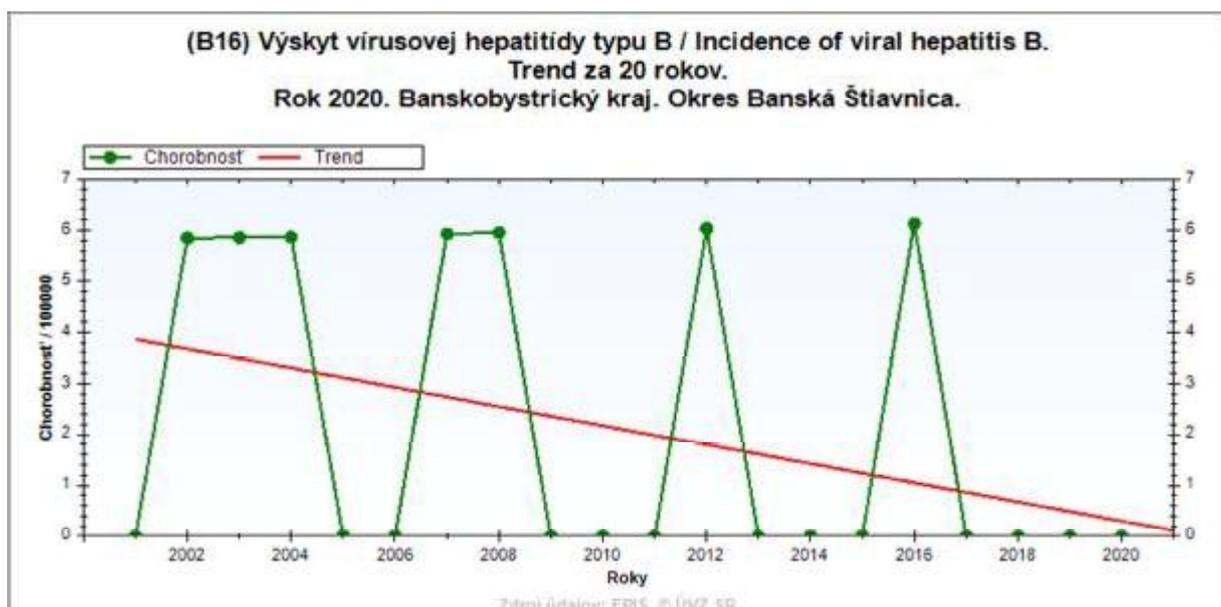
Graf III.2.1 – 1 Graf výskytu vírusovej hepatitídy typu A. Trend za 20 rokov.

III.2.2 Akútna hepatitída B – B16.9

V roku 2020 v okrese Banská Štiavnica podobne ako v roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

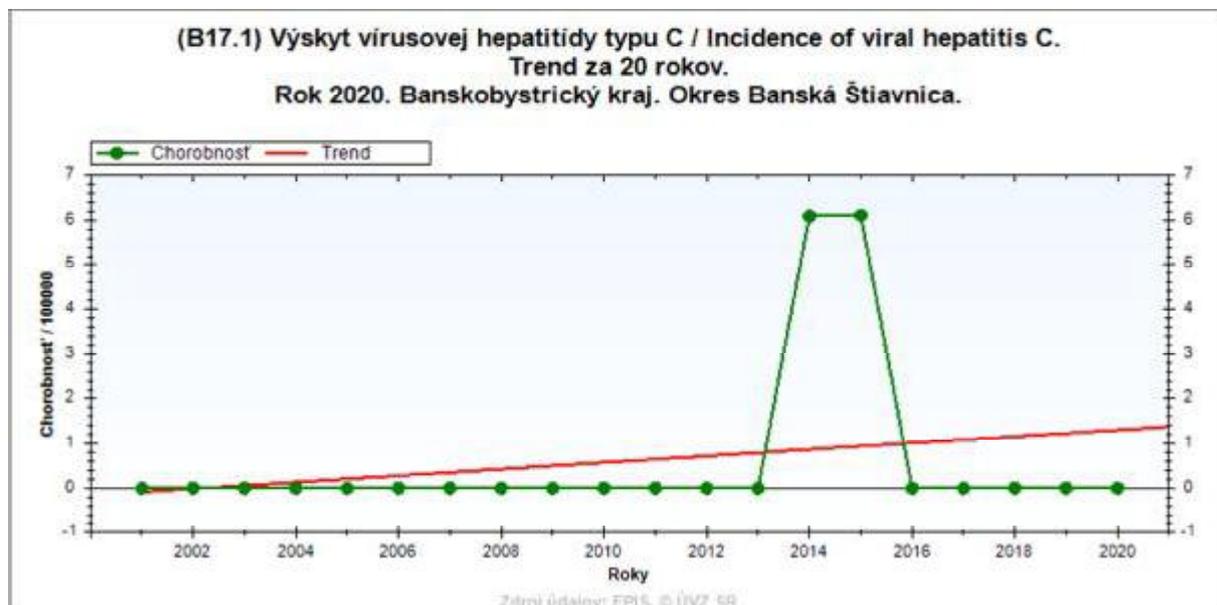
Graf III.2.2– 1 Graf výskytu vírusovej hepatitídy typu B. Trend za 20 rokov.

III.2.3 Akútna hepatitída C – B17.1

V roku 2020 v okrese Banská Štiavnica podobne ako v roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Graf III.2.3– 1 Graf výskytu akútnej vírusovej hepatitídy typu C. Trend za 20 rokov.

Tabuľka III.2- 1 Analýza iných akútnych VH vzhľadom na druh anamnézy

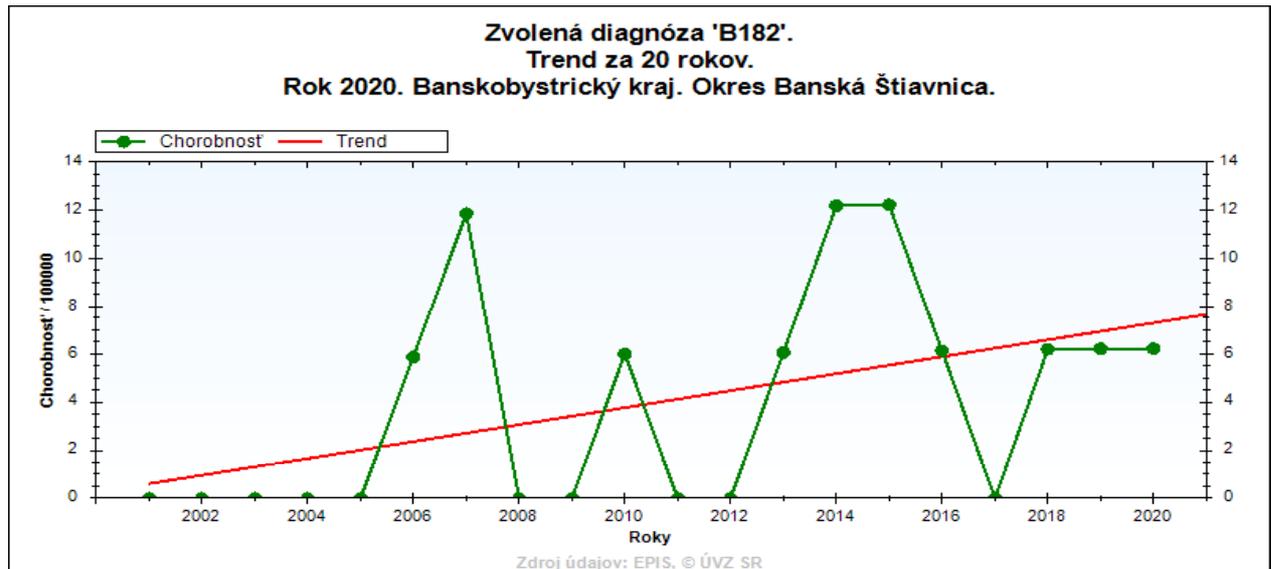
Veková skupina	iné VH spolu	z toho					Negatívna anam.
		pozitívna anamnéza					
		amb	hospit	kúpele	soc.zar.	iné	
Roky	abs	abs	abs	abs	abs	abs	abs
1	2	3	4	5	6	7	8
0	-	-	-	-	-	-	-
1-4	-	-	-	-	-	-	-
5-9	-	-	-	-	-	-	-
10-14	-	-	-	-	-	-	-
15-19	-	-	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	-	-	-
25-34	-	-	-	-	-	-	-
35-44	-	-	-	-	-	-	-
45-54	-	-	-	-	-	-	-
55-64	-	-	-	-	-	-	-
65+	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	-	-	-	-	-	-	-

III.2.4 Chronická hepatitída C– B18.2

V roku 2020 rovnako ako v roku 2019 v okrese Banská Štiavnica bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,21 /100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo hlásené u 31 ročného muža, u ktorého boli v rámci predoperačnej prehliadky zistené anti HCV pozit. V anamnéze udával v minulosti jednorázové i.v. podanie drogy už použitou ihlou, ktorú mu poskytli kamaráti.

Graf III.2.4 – 1 Graf výskytu chronickej vírusovej hepatitídy typu C v rokoch 2001-2020

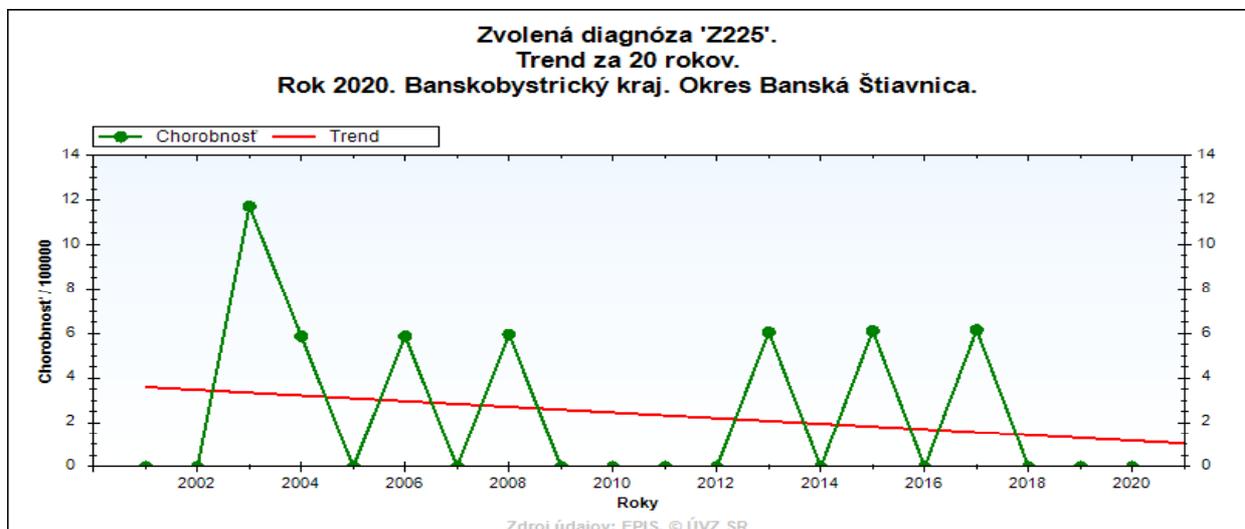
III.2.5 Akútna hepatitída E– B17.2

V roku 2020 nebol hlásený výskyt ochorenia, podobne ako v roku 2019.

III.2.6 Nosič vírusovej hepatitídy B – Z22.5

V roku 2020 ani v roku 2019 nosičstvo VHB nebolo hlásené.

Graf III.2.5 – 1 Graf výskytu chorobnosti na nosičstvo HBsAg v rokoch 2001-2020

Tabuľka III.2- 2 Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHB spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anam.
		amb	hospit	kúpele	soc.zar.	iné	
Roky	abs	abs	abs	abs	abs	abs	abs
1	-	-	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-	-	-
1-4	-	-	-	-	-	-	-
5-9	-	-	-	-	-	-	-
10-14	-	-	-	-	-	-	-
15-19	-	-	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	-	-	-
25-34	-	-	-	-	-	-	-
35-44	-	-	-	-	-	-	-
45-54	-	-	-	-	-	-	-
55-64	-	-	-	-	-	-	-
65+	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	-	-	-	-	-	-	-

III.3 Skupina respiračných nákaz, nákaz preventabilných očkovaním

III.3.1 Pertussis, parapertussis, syndróm divého kašľa – A 37.0, A 37.1, A37.9

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov, v roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Ochorenie bolo hlásené u 36 ročného muža, riadne očkovaného. Svojho všeobecného lekára vyhľadal pre 3 dňovú anamnézu suchého, dráždivého kašľa, bolesťou prínosových dutín, subfebríliami. Pre pretrvávajúci kašeľ ordinované antibiotiká. Po prechodnom zlepšení opäť rozvoj suchého, záchvatovitého kašľa. Konfirmačné vyšetrenia: vzorka anti BP IgA 16,48IU/ml, anti BP IgG 169,35IU/ml.

Graf III.3.1 – 1 Graf výskytu divého kašľa. Trend za 20 rokov.

III.3.2 Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

V roku 2020 bolo hlásených 4 869 prípadov ochorení, chorobnosť 30 236,49/100 000 obyvateľov, z toho 4 196 prípadov chrípky a akútnych respiračných ochorení, 7 ochorení na varicellu, 8 ochorení na herpes zoster, 1 ochorenie na infekčnú mononukleózu a 657 ochorení na COVID-19.

Ochorenie na SARI nebolo zaznamenané.

III.3.2.1 Ovčie kiahne – varicella – B01.9

V roku 2020 bolo hlásených 7 ochorení, chorobnosť 43,47/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 bolo hlásených 21 ochorení.

Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných (892,86/100 000 obyvateľov). Ochorenia sa vyskytli v mesiaci január.

III.3.2.2 Herpes zoster – plazivec pásový - B02.9

V roku 2020 bolo hlásených 8 ochorení, chorobnosť 49,68/100 000 obyvateľov, v roku 2019 boli hlásené 3 ochorenia. Najviac ochorení sa vyskytlo v mesiaci júl- 3 ochorenia.

Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 65+, chorobnosť 145,35/100 000 obyvateľov.

III.3.2.3 Infekčná mononukleóza – B27.0

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov. V roku 2019 ochorenie nebolo hlásené.

Ochorenie bolo hlásené u 14 ročného študenta hospitalizovaného na infekčnom oddelení v Banskej Bystrici.

III.3.2.4 Chrípka a akútne respiračné ochorenia podobné chrípke – J10, J10 7, J10 9, J11

V roku 2020 bolo hlásených 4 196 akútnych respiračných a chrípke podobných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 26 057,16/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2019, kedy bolo hlásených 6 934 ochorení, ide o pokles počtu hlásených ochorení o 39,5%.

V chrípkovej sezóne 2019/2020 bolo spolu očkovaných 174 klientov (82,85%) z celkového počtu 210 umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb. Očkovanie bolo vykonané vakcínou INFLUVAC 117 klientov a vakcínou VAXIGRIP TETRA 57 klientov.

Z celkového počtu 210 osôb, umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb, k 31. 08. 2020 proti invazívnym pneumokokovým infekciám bolo zaočkovaných 0 klientov (0%).

Zodpovední zdravotnícki pracovníci boli upozornení na povinnosť povinného očkovania proti chrípke a invazívnym pneumokokovým ochoreniam u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb.

V chrípkovej sezóne 2019/2020 nebol z dôvodu akútnych respiračných a chrípke podobných ochorení evidovaný dočasne prerušený výchovno – vzdelávací proces.

Graf III.3.2.4 – 1 Graf výskytu chorobnosti na chrípku a chrípke podobné ARO v rokoch 2001-2020

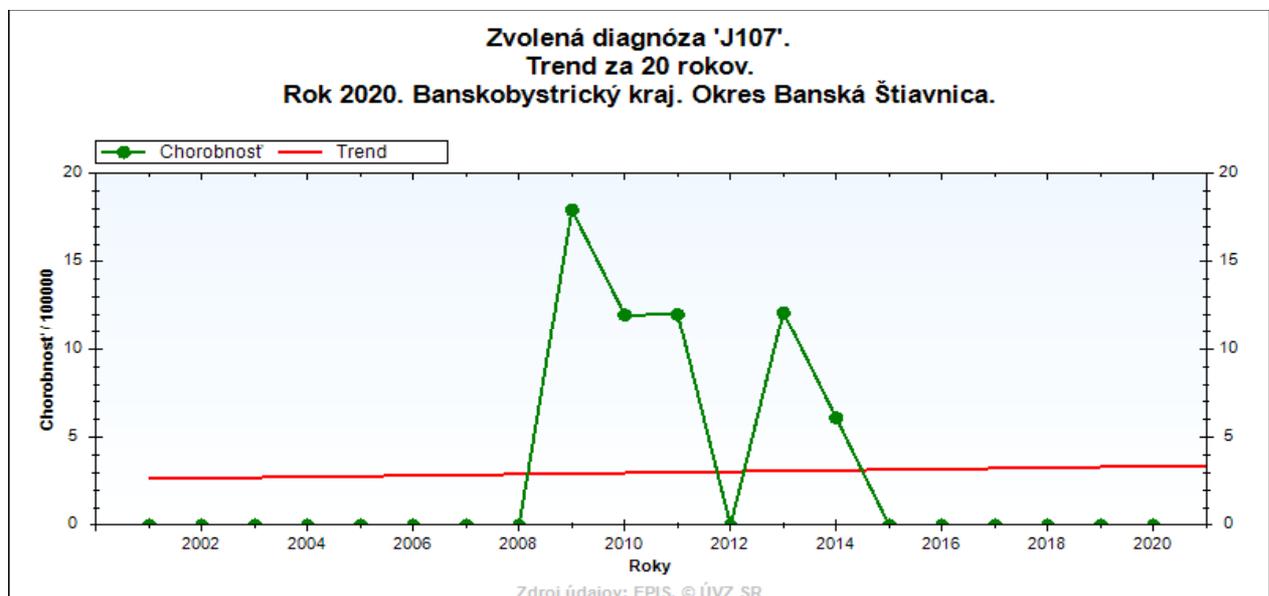
III.3.2.5 Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky – J10

V roku 2020 nebolo hlásené žiadne ochorenie. V roku 2019 bolo hlásených 5 ochorení, vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (3) a po 1 ochorení vo vekových skupinách 5-9 ročných a 10-14 ročných detí. Všetky deti boli hospitalizované na detskom oddelení v Žiari nad Hronom a z výteru z nosa u 4 detí pozitívna - antigén chrípka typ A.

III.3.2.6 SARI – J10.7

V rokoch 2020 a 2019 ochorenie nebolo hlásené.

Graf III.3.2.6 – 1 Graf výskytu chorobnosti na SARI v rokoch 2001-2020

III.3.2.7 Akútna bronchitída vyvolaná RS vírusom– J20.5

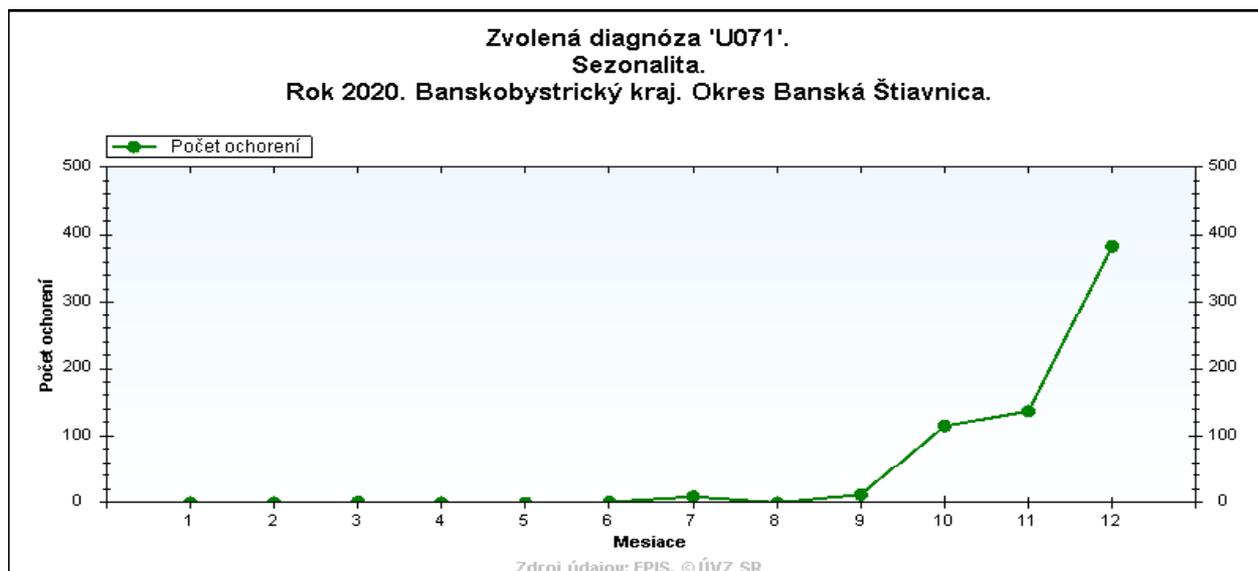
V roku 2020 nebolo hlásené žiadne ochorenie. V roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov

III.3.2.8 COVID-19– U07.1

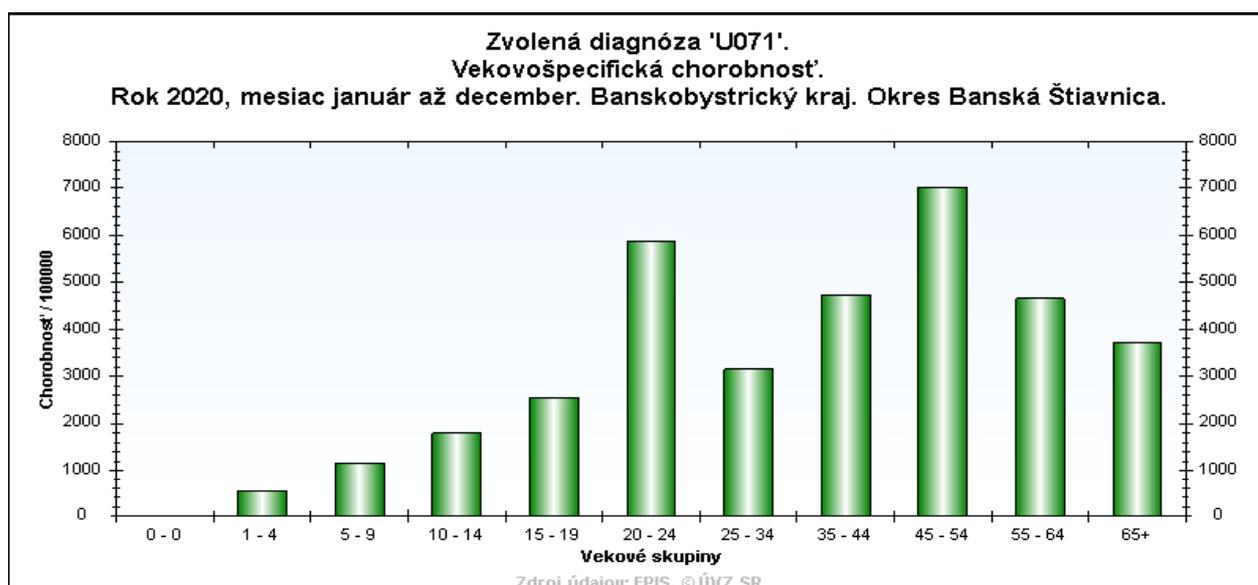
V marci 2020 Svetová zdravotnícka organizácia vyhlásila pandémiu ochorenia COVID-19. Príznaky ochorenia sú veľmi variabilné, od žiadnych po život ohrozujúce.

V okrese Banská Štiavnica bol prvý prípad ochorenia hlásený 31.3.2020 u 27-ročného muža v štátnom karanténnom zariadení. Ďalší prípad bol evidovaný v mesiaci jún a 9 prípadov v mesiaci júl. Nárast ochorení nastal v jesenných mesiacoch. Spolu bolo v roku 2020 hlásených 657 ochorení, chorobnosť 4 079,97/100 000 obyvateľov. Potvrených PCR testom bolo 299 ochorení a AG testom 358 ochorení. Z tohto počtu bolo 361 ochorení hlásených u žien, chorobnosť 2 241,81/100 000 obyvateľov a 296 ochorení hlásených u mužov, chorobnosť 1 838,16/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 45-54 ročných, chorobnosť 974,97/100 000 obyvateľov.

Graf III.3.2.8 – 1 Graf výskytu ochorenia na COVID-19-sezonalita

Graf III.3.2.9 – 1 Graf výskytu ochorenia na COVID-19-vekovošpecifická chorobnosť

Dvadsaťosem ochorení si vyžiadalo hospitalizáciu.

S diagnózou COVID-19 bolo v okrese Banská Štiavnica evidovaných 10 úmrtí zaznamenaných u polymorbídnych pacientov vo veku od 62 rokov do 93 rokov.

Bolo zaznamenaných 8 prípadov importovaných ochorení zo 4 krajín:

z Českej republiky 4 prípady, z Nemecka 1 prípad, z Ukrajiny 2 prípady, z Talianska 1 prípad.

Epidémia nebola zaznamenaná.

V chrípkovej sezóne 2019/2020 bol z dôvodu ochorení na COVID-19 dočasne prerušený výchovno – vzdelávací proces v 4 predškolských a školských zariadeniach.

III.4 Neuroinfekcie

V tejto skupine nákaz nebolo v roku 2020 podobne ako v roku 2019 hlásené žiadne ochorenie.

III.5 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2020 boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 24,84/100 000 obyvateľov. Z toho 1x lymeská borelióza a 3 ochorenia na Stredoeurópsku kliešťovú encefalítidu. V tejto skupine sa v roku 2019 vyskytli 2 prípady ohrozenia besnotou po kontakte osôb so zvierat'om, chorobnosť 12,42/100 000 obyvateľov.

Tabuľka III.5 - 1 Výskyt zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou v absolútnych číslach

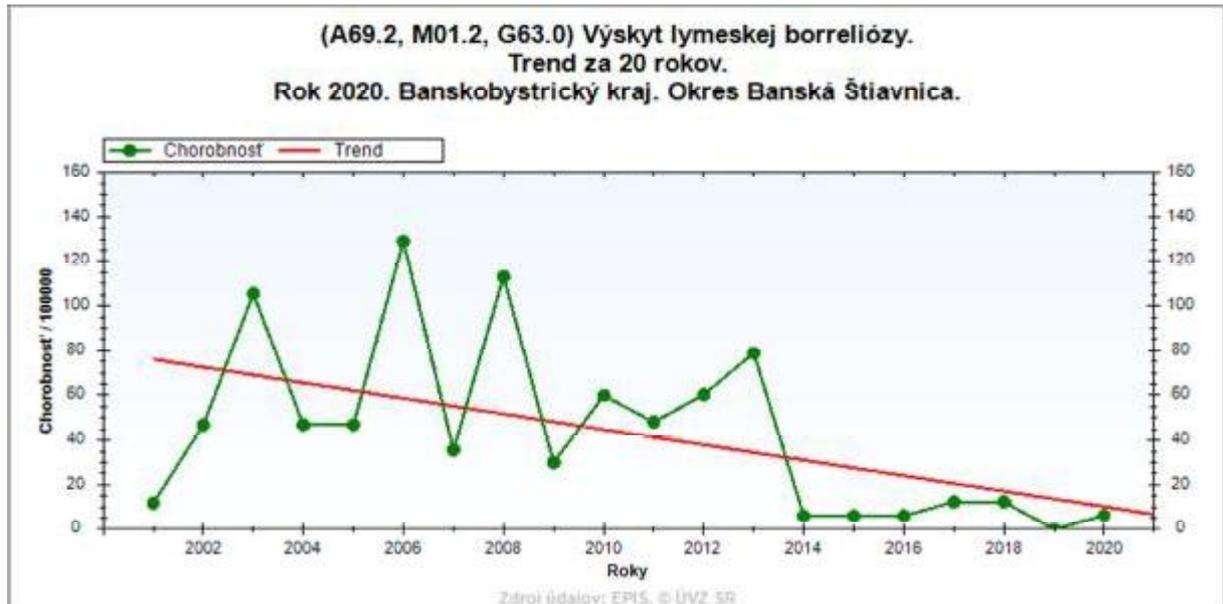
Ochorenie	ROK VÝSKYTU				
	2016	2017	2018	2019	2020
Tularémia	0	0	0	0	0
Antrax	0	0	0	0	0
Brucelosis	0	0	0	0	0
Listeriosis	0	0	0	0	0
Erysipeloid	0	0	0	0	0
Pomalé vírusové infekcie	0	0	0	0	0
Noduli mulgenti	0	0	0	0	0
Kliešťová encephalitis	0	0	2	0	3
Ornítosis	0	0	0	0	0
Molluscum contag.	0	0	0	0	0
Q - horúčka	0	0	0	0	0
Malária	0	0	0	0	0
Lymeská borrelióza	1	2	2	0	1
Leptospiróza	0	0	0	0	0
Dermatophytosis	0	0	0	0	0
Teniosis	0	0	0	0	0
Toxokaróza	0	0	0	0	0
Toxoplasmosis	1	0	0	0	0
Uhryznutie	1	0	5	2	0
Hemoragická horúčka	0	2	0	0	0

III.5.1 Lymeská borrelióza - A 69.2, M 01.2, G 63.0

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov. V roku 2019 ochorenia neboli hlásené.

Ochorenie bolo hlásené u 63 ročného muža, s anamnézou zaklieštenia cca 21 dní pred objavením sa prvých klinických príznakov. V klinickom obraze triaška, zimnica, tuhnutie šije a slabosť dolných končatín. Pacient hospitalizovaný na infekčnom oddelení. Laboratórne vyšetrenie 2 vzoriek krvi pozitívne na LB v triede IgM (LineBlot), IgG negat. (duálna infekcia s KE).

Graf III.5.1 –1 Graf výskytu lymeskej borreliózy. Trend za 20 rokov.

III.5.2 Toxoplazmóza - B58

V roku 2020 ani v roku 2019 ochorenie nebolo hlásené.

III.5.3 Stredoeurópska kliešťová encefalitída – A 84.1

V roku 2020 boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 18,63/100 000 obyvateľov. V roku 2019 ochorenia neboli hlásené.

U 63 ročného muža, s anamnézou zaklieštenia cca 3 týždne pred objavením sa prvých klinických príznakov. V klinickom obraze triaška, zimnica, febrílie (typický dvojfázový priebeh) tuhnutie šije a slabosť dolných končatín. Pacient hospitalizovaný na infekčnom oddelení. Laboratórne vyšetrenie na KE zo séra a likvoru – pozitívne na KE v triede IgM. V anamnéze pacient konzum nepasterizovaných mliečnych výrobkov neudáva (duálna infekcia s LB). Proti KE neočkovaný

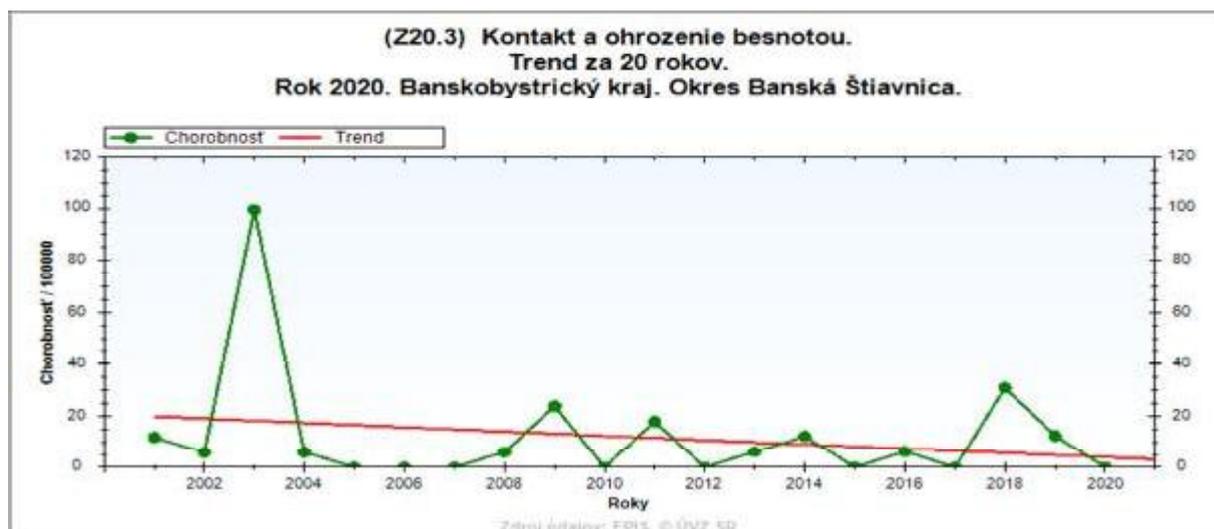
U 40 ročného muža hospitalizovaného na infekčnom oddelení pre dvojfázový priebeh febrilit, únavy a bolesti hlavy. Serologické vyšetrenie séra a likvoru pozitívne na KE v triede IgM. V anamnéze konzum salašníckych výrobkov (zmiešané ovčie a kozie mlieko) od kamaráta 3 týždne pred objavením sa prvých klinických príznakov. Odkiaľ výrobky pochádzali nevedeli udať. Vyšetrení boli na infekčnom oddelení aj ďalší 3 spolukonzumenti, u ktorých ochorenie na KE bolo vylúčené. Pacient proti KE neočkovaný.

Tabuľka III.5.4.- 2 Vekovošpecifická chorobnosť

Veková sk.	MUŽI		ŽENY		SPOLU	
	abs	rel	abs	rel	abs	rel
0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
1 – 4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5 – 9	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10 – 14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
15 – 19	0	0,00	0	0,00	0	0,00
20 – 24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
25 – 34	0	0,00	0	0,00	0	0,00
35 – 44	0	0,00	0	0,00	0	0,00
45 – 54	0	0,00	0	0,00	0	0,00
55 – 64	0	0,00	0	0,00	0	0,00
65+	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Výskyt besnoty u zvierat bez kontaktu s ľuďmi – nebol zaznamenaný výskyt besného zvierat'a.

Graf III.5.4 –1 Graf kontaktu a ohrozenia besnotou. Trend za 20 rokov.

III.6 Nákazy kože a slizníc

III.6.1 Tetanus – A33 - A35

Sa nevyskytol. Stav imunity je dobrý, priebežne sa očkuje detská aj dospelá populácia v stanovených intervaloch.

III.6.2 Erysipelas – A46

V roku 2020 podobne ako v roku 2019 ochorenie nebolo hlásené

III.6.3 Svrab-Scabies – B86

V roku 2020 nebolo hlásené žiadne ochorenie, podobne ako v roku 2019.

III.7 Septikémie

III.7.1 Listériová septikémia– A32.7 – hlásené bolo ochorenie u 47 ročného muža s anamnézou hepatopatie etylickej genézy. Na interné oddelenie privezený pre febrílie, kašeľ, edémy dolných končatín až anasarku. Pacient žije v osade v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom. V anamnéze konzum nepasterizovaného mlieka a tepelne neupravených mäsových výrobkov. Z HK – *Listeria monocytogenes*.

III.7.2 Streptokokové septikémie– A40

Septikémia streptokokom skupiny A – A40.0 – bola hlásená v 1 prípade u 58 ročného muža hospitalizovaného na internom oddelení pre dýchavičnosť, febrílie. Z HK *Streptococcus pyogenes*.

Septikémia streptokokom skupiny B – A40.1 – u 75 ročného muža hospitalizovaného na internom oddelení JIS pre kolaps, sťažené dýchanie a dezorientáciu. HK – *Streptococcus agalactiae*.

II.7.3 Iná streptokoková septikémia– A40.8

V roku 2020 neboli hlásené ochorenia, v roku 2019 boli hlásené 2 ochorenia.

III.7.4 Septikémia zapríčinená *Staphylococcus aureus* – A41.0

Hlásené bolo 1 ochorenie, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov, v minulom roku bolo hlásené 1 ochorenie.

U 66 ročného muža hospitalizovaného na oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny pre zhoršenie dýchania, zvracanie pri liečbe tromboflebitídy a somnolenciu. HK – *Staphylococcus aureus* MRSA.

III.7.5 Septikémia inými špecifikovanými stafylokokmi – A41.1

Bol hlásený 1 prípad septikémie, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených 6 prípadov ochorenia.

U 40 ročnej ženy prijatej na interné oddelenie pre febrilitu. Z HK – *Staphylococcus capitis*.

III.7.6 Septikémia zapríčinená gram - negatívnymi mikroorganizmami – A41.5

Hlásených bolo 7 septikémií, chorobnosť 43,47/100 000 obyvateľov, z toho 1 nozokomiálna nákaza (bližšie popísané v časti NN). Z krvi boli izolované citlivé kmene:

Escherichia coli v 5 prípadoch:

U 91 ročného muža hospitalizovaného na internom oddelení pre triašku a teploty.

U 64 ročnej ženy prijatej na interné oddelenie pre suspektnú pyelonefritídu.

U 63 ročnej ženy prijatej na interné oddelenie pre triašky, febrílie, bolesti pod rebrami vyžarujúcimi k drieku až do stehien.

U 53 ročného muža, etylika, hospitalizovaného na internom oddelení pre renálnu insuficienciu a febrílie.

U 84 ročnej polymorbídnej pacientky s nepriaznivou prognózou hospitalizovanej na internom oddelení pre dyspnoe, spastické dýchanie, zhoršené renálne parametre, alterované hepatálne testy a uroinfekt (v moči E. coli).

Enterobacter cloacae v 1 prípade:

U 58 ročného muža s anamnézou chronického kardiálneho zlyhávania hospitalizovaného na internom oddelení pre dyspnoe a febrílie.

V minulom roku bolo hlásených 17 prípadov septikémií, chorobnosť 105,57/100 000 obyvateľov.

III.7.6 Iná špecifikovaná septikémia – A41.8

V minulom roku bol hlásený 1 prípad septikémie, v roku 2019 neboli hlásené ochorenia.

U 86 ročnej ženy hospitalizovanej na internom oddelení pre dýchavičnosť, poruchy vedomia. Z HK – Propionibacterium acnes.

III.8. Sexuálne prenosné ochorenia

III.8.1 Choroby vyvolané vírusom HIV – B 20- B 24

V roku 2020 nebolo v okrese Banská Štiavnica hlásené ochorenie.

III.8.1.1 Nešpecifikovaný syfilis – A50- A53

V roku 2020 neboli hlásené ochorenia. V okrese Banská Štiavnica v roku 2019 boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 18,63/100 000 obyvateľov.

III.8.1.2 Gonokokové infekcie – A54.1

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,21/100 000 obyvateľov. V roku 2019 nebolo hlásené ochorenie.

Ochorenie bolo hlásené u 31 ročnej ženy.

III.8.1.3 Chlamýdiové infekcie – A56.0

V roku 2020 nebolo hlásené ochorenie. V roku 2019 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 12,42/100 000 obyvateľov.

III.8.1.4 Urogenitálna trichomonóza – A59.0

V minulom roku neboli hlásené ochorenia. V roku 2019 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 12,42/100 000 obyvateľov.

III.8.1.5 Bezpríznakový stav infekcie HIV – Z21

V roku 2020 neboli hlásené ochorenia. V roku 2019 bolo diagnostikovaný 1 prípad u 32 muža.

b. Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

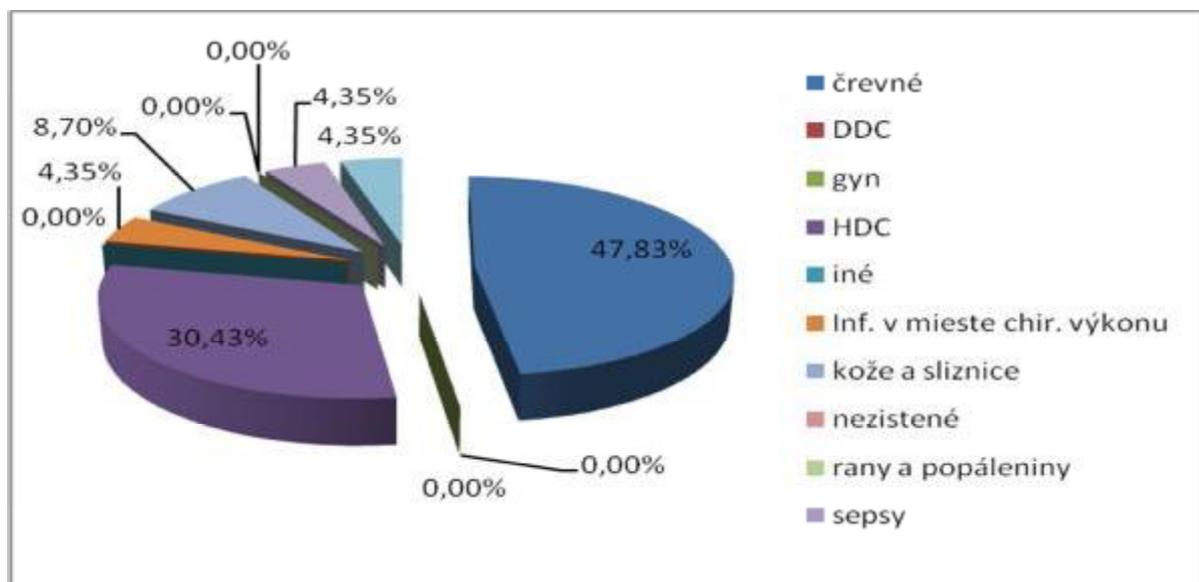
III.9 Nozokomiálne nákazy

V okrese Banská Štiavnica bola v roku 2020 ústavná zdravotná starostlivosť poskytovaná v zdravotníckom zariadení Všeobecná nemocnica Banská Štiavnica, člen siete nemocníc Svet zdravia, a. s. Lôžková časť disponuje počtom 41 lôžok.

Nozokomiálne nákazy (ďalej NN) boli zaznamenané na oddelení dlhodobo chorých (ďalej ODCH) a Dome ošetrovateľskej starostlivosti (ďalej DOS), boli mikrobiologicky verifikované. V roku 2020 bolo zaznamenaných 23 NN, čo bol oproti roku 2019 pokles o 15 nákaz.

Rozbor nozokomiálnych nákaz podľa lokalizácie infekcie

Graf III.9 -1 Proporcia jednotlivých skupín hlásených NN podľa lokalizácie v percentách

Nákazy črevné

Hlásených bolo 11 prípadov črevných NN. Výskyt bol zaznamenaný na ODCH – 9 prípadov (81,81%) a v DOS - 2 prípady (18,18%). Vo všetkých prípadoch vyvolávateľom ochorenia bolo *Clostridium difficile*.

Sepsy

Z DOS bola hlásená 1 septikémia:

U 74 ročného polymorbídneho pacienta, v predchorobí hospitalizovaného na ODCH pre zlomeninu a terapiu clostrídiovej enteritídy. Odtiaľ preložený na DOS v Banskej Štiavnici, kde sa na štvrtý deň objavila triaška a septický výstup teplôt, preto pacient vo večerných hodinách hospitalizovaný na internom oddelení. Pri prijatí odobratá HK s nálezom *Proteus mirabilis*.

Respiračné nákazy

Hlásených bolo 7 prípadov ochorenia na COVID-19 NN. Výskyt bol zaznamenaný na ODCH – 6 prípadov (85,71%) a v DOS - 1 prípad (14,28%).

Nákazy urologické

Infekcia močových ciest NN bola zaznamenaná v 1 prípade z DOS u 74 ročného muža. Z moču vykultivovaný *Proteus mirabilis*.

Nákazy kože a slizníc

Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva hlásené v 2 prípadoch z ODCH, etiologické agens: 2x *Staphylococcus aureus*.

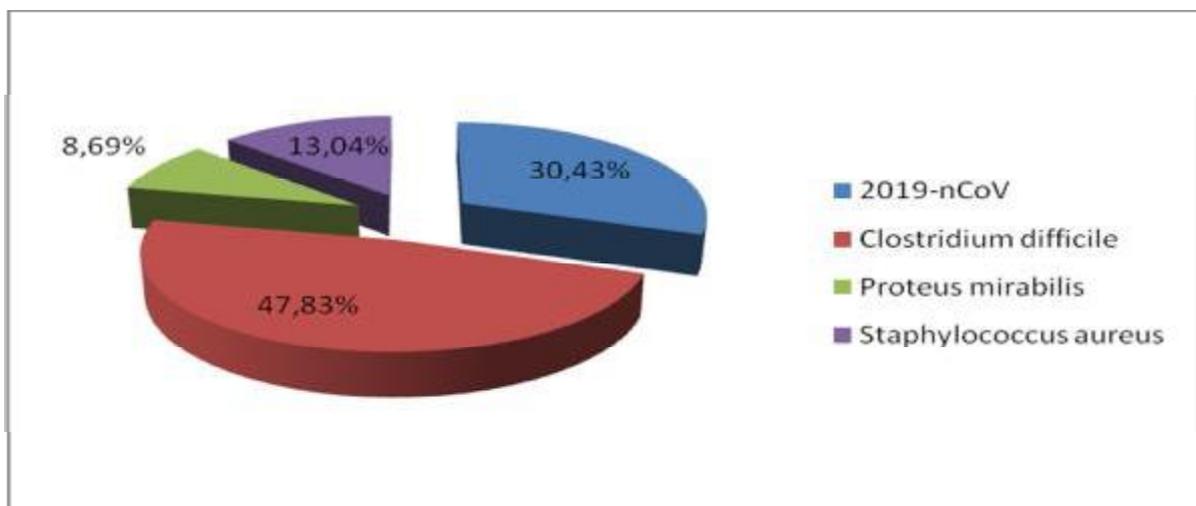
U 69 ročnej pacientky hospitalizovanej na doliečenie po chirurgickom ošetrení fraktúry dolnej končatiny.

U 67 ročného pacienta hospitalizovaného na doliečenie po amputácii prstov na oboch dolných končatinách pre diabetickú gangrénu. Počas hospitalizácie sa objavili teploty a zápal v rane.

Infekcia v mieste chirurgického výkonu bola hlásená v 1 prípade:

U 75 ročnej pacientky hospitalizovanej na ODCH. Zo steru z operačnej rany vykultivovaný *Staphylococcus aureus*.

Graf III.9 -2 Rozdelenie etiologických agens NN v percentách

Tab. III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Banská Štiavnica v roku 2020

Názov PZS	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
Svet zdravia,a.s.,všeobecná nemocnica, Banská Štiavnica	23	267	8,61
H.A.M. Academy, s.r.o., dialyzačné zariadenie, Banská Štiavnica	0	0	0,00
Spolu	23	267	8,61

Tab. III.9.2 Proporcia výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Banská Štiavnica v roku 2020

Oddelenie	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
Oddelenie dlhodobo chorých	19	54	35,18
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	4	213	1,87
Dialyzačné zariadenie	0	0	0,00
Spolu	23	267	8,61

Tab.III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Banská Štiavnica v roku 2020

Dg MKCH	Dg slovom	Počet abs	Proporcia %
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	11	47,82
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	1	4,34
L08	Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva	2	8,69
T813	Rozpad operačnej rany nezatriedený inde	1	4,34
T835	Inf. a zápal.reakcia zav.protet.pomôckou moč.orgánov	1	4,34
U071	COVID-19 potvrdený PCR	7	30,43
Spolu		23	100,00

Tab.III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení v okrese Banská Štiavnica v roku 2020

Oddelenie	Svet zdravia, a.s., VN Banská Štiavnica		H.A.M. Academy, s.r.o., dialyz.zariadenie, Banská Štiavnica		Spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%
Oddelenie dlhodobo chorých	19	82,60	0	0,00	19	82,60
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	4	17,39	0	0,00	4	17,39
Dialyzačné zariadenie	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Spolu	23	100,00	0	0,00	23	100,00

Tab. III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Banská Štiavnica v roku 2020

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie																					
	črevné		DDC		gyn		HDC		iné		Inf. v mieste chir.výkonu		kože a sliznice		rany a popáľ.		sepsy		urologické		spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Oddelenie dlhodobo chorých	9	81,81	0	0,00	0	0,00	7	100,00	0	0,00	1	100,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	19	82,60
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	2	18,18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	1	100,00	4	17,39
Dialyzačné zariadenie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Spolu	11	47,82	0	0,00	0	0,00	7	30,43	0	0,00	1	4,34	2	8,69	0	0,00	1	4,34	1	4,34	23	100,00

Tab. III.9.6 Výskyt NN podľa etiologického agens a lokalizácie infekcie v okrese Banská Štiavnica v roku 2020

Etiologické agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevné		DDC		gyn		HDC		iné		Inf. v mieste chir.výkonu		kože a sliznice		rany a popáľ.		sepsy		urologické		spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Clostridium difficile	11	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	47,82
Proteus mirabilis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	1	100,00	2	8,69
Staphylococcus aureus	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	13,04
2019-nCoV	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	30,43
Spolu	11	47,82	0	0,00	0	0,00	7	30,43	0	0,00	1	4,34	2	8,69	0	0,00	1	4,34	1	4,34	23	100,00

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV.1. ŠZD v ZZ

Všeobecná nemocnica Banská Štiavnica, Svet zdravia, a.s. poskytuje zdravotnú starostlivosť v nasledovných špecializačných odboroch:

Zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti na oddeleniach:

Oddelenie dlhodobochorých a Dom ošetrovateľskej starostlivosti

Zariadenia ambulantnej zdravotnej starostlivosti v ambulanciách:

Vnútorne lekárstvo, neurológia, dermatovenerológia, chirurgia, fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia.

Ambulantná zdravotná starostlivosť bola okrem uvedeného poskytovaná v 6 ambulanciách všeobecných lekárov pre dospelých, v 2 ambulanciách pre deti a dorast, v 7 stomatologických, v 1 odborných ambulanciách (1 interného lekárstva, 1 neurologická a 1 detská neurológia, 2 psychiatrické, 1 chirurgická, 1 oftalmologická, 1 ORL ambulancia, 1 dermatovenerologická, 1 gastroenterologická, 1 ambulancia diabetológie a porúch látkovej premeny a výživy, 2 gynekologické ambulancie, 1 ambulancia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie, 1 klinická psychológia, 1x ultrazvuk v gynekológii a pôrodnictve a 1 urologická ambulancia).

Zdravotnícka starostlivosť mimo zdravotnícky systém je poskytovaná v 3 Domovoch dôchocov a domovoch sociálnych služieb.

Vzhľadom na pandemickú situáciu vo výskyte ochorení na COVID-19 v roku 2020 nebol vykonaný mikrobiálny monitoring ani komplexné previerky v zdravotníckych zariadeniach.

Kontrola hygienicko – epidemiologického režimu, výkon dezinfekcie a sterilizácie

Vzhľadom na pandemickú situáciu vo výskyte ochorení na COVID-19 v roku 2020 neboli vykonané kontroly hygienicko – epidemiologického režimu a výkonu dezinfekcie a sterilizácie.

Vo Všeobecnej nemocnici Banská Štiavnica sa nenachádza centrálna sterilizácia. Sterilizuje sa individuálne, na oddeleniach, v horúcovzdušných sterilizátoroch, parná sterilizácia sa vykonáva v operačnom trakte.

V roku 2020 bola prekontrolovaná funkčná schopnosť 17 sterilizačných prístrojov, čo je 100%, kontrola funkčnosti v intervale podľa platnej legislatívy.

Hodnotenie epidemiologickej situácie

V hlásnej službe nozokomiálnych nákaz v roku 2020 je situácia rovnaká ako v roku 2019. Hlásenie pokračuje na rovnakej úrovni ako v roku 2019, ale zaznamenané je podstatné zlepšenie vo včasnosti hlásenia nozokomiálnych nákaz, ale i napriek tomu ešte často nie je možné vykonať vyšetrenie popri hospitalizácii postihnutého pacienta, a tým odporučiť/nariadiť opatrenia. Vykazovanie sa uskutočnilo vo väčšine prípadov po pasívnom zbere údajov.

Komisia nozokomiálnych nákaz v roku 2020 zasadala 1x.

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2020 okres Banská Štiavnica

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				Spolu
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav.opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Stanica rýchlej ZP	2	0	0	0	0	0
Lôžk.odd.nechirurgický smer	2	0	0	0	0	0
Amb.všeobecní lekári	8	0	0	0	0	0
Amb.odborní lekári	23	0	0	0	0	0
Stomatológovia	7	0	0	0	0	0
Dialyzačné zariadenie	0	0	0	0	0	0
Spolu	41	0	0	0	0	0

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Banská Štiavnica

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Oddelenie dlhodobo chorých	0	0	0,00	0	0	0,00
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	0	0	0,00	0	0	0,00
Chirurgická ambulancia	0	0	0,00	0	0	0,00
Dialyzačné zariadenie	0	0	0,00	0	0	0,00
Spolu	0	0	0,00	0	0	0,00

tarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Banská Štiavnica

Výsledky testovania						
počet evidovaných	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit.z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit
8	8	47,00	0	0,00	0	0
9	9	53,00	0	0,00	0	0
0	0	0,00	0	0,00	0	0
0	0	0,00	0	0,00	0	0
0	0	0,00	0	0,00	0	0
0	0	0,00	0	0,00	0	0
17	17	100,00	0	0,00	0	0

dky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov okrese Banská Štiavnica

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganiz	
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra
		abs.	%		
.	0	0	0,00	0	0
anie vitálnych funkcií	0	0	0,00	0	0
2. pracovísk s endosk. II. kategórie	0	0	0,00	0	0
/ so suchým prostredím	0	0	0,00	0	0
/ s vlhkým prostredím	0	0	0,00	0	0
y	0	0	0,00	0	0
a H ₂ O	0	0	0,00	0	0
	0	0	0,00	0	0
vanie pacientov	0	0	0,00	0	0
ň	0	0	0,00	0	0
vanie a toaletu pac.	0	0	0,00	0	0
ckcia (odd.,lekárne, ambulancie)	0	0	0,00	0	0
ckcia (operačný trakt)	0	0	0,00	0	0
ckcia (oddelenia a ambulancie)	0	0	0,00	0	0
ckcia (operačný trakt)	0	0	0,00	0	0
a (aeroskop, sedimentácia)	0	0	0,00	0	0
	0	0	0,00	0	0

b. IV.2. ŠZD (výkony) v ohniskách nákaz

Sú popísané vo výročnej správe za okres Žiar nad Hronom, spoločne za celé spádové územie RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom (okresy Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom).

V. Ostatné činnosti

Sú popísané vo výročnej správe za okres Žiar nad Hronom, spoločne za celé spádové územie RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom (okresy Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom).

VI. Všeobecné kritériá

Analýza prenosných ochorení vypracovaná v textovej, tabuľkovej a grafickej forme, je spracovaná z výstupov epidemiologického informačného systému.

Časť I. Demografické ukazovatele, bola spracovaná z podkladov poskytnutých Slovenským štatistickým úradom, pobočka Banská Bystrica a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, oddelenie informatiky, analýz a štatistických zisťovaní

Tabuľková časť

Tabuľka III.2. Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie okrese Banská Štiavnica

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Chorobnosť v roku 2020	z toho	
				Muži	Ženy
A02	Vylučovanie salmonel	a	1	0	1
		r	6,21	0,00	12,08
A020	Salmonelová enteritída	a	15	7	8
		r	93,15	89,43	96,67
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	12	7	5
		r	74,52	89,43	60,42
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	1	1	0
		r	6,21	12,78	0,00
A047	Enteritída C.difficile	a	11	3	8
		r	68,31	38,33	96,67
A080	Rotavírus	a	5	1	4
		r	31,05	12,78	48,33
A081	Norovírus	a	1	0	1
		r	6,21	0,00	12,08
A327	Listeriová septikémia	a	1	1	0
		r	6,21	12,78	0,00
A370	Divý kašeľ - Pertusis	a	1	1	0
		r	6,21	12,78	0,00
A400	Septikémia vyvolaná Streptokokom skupiny A	a	1	1	0
		r	6,21	12,78	0,00
A401	Septikémia vyvolaná Streptokokom skupiny B	a	1	1	0
		r	6,21	12,78	0,00
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl. aureus	a	1	1	0
		r	6,21	12,78	0,00
A411	Septikémia špec. stafylokokmi	a	1	0	1
		r	6,21	0,00	12,08
A415	Septikémia inými g-organizmami	a	7	4	3
		r	43,47	51,11	36,25
A418	Iná špecifikovaná septikémia	a	1	0	1
		r	6,21	0,00	12,08
A540	STD - Gonokokové infekcie	a	1	0	1
		r	6,21	0,00	12,08
A692	Lymeská choroba	a	1	1	0
		r	6,21	12,78	0,00
A841	Stredoevrópska kliešťová encefalitída	a	3	3	0
		r	18,63	38,33	0,00
B019	Varicella bez komplikácie	a	7	4	3
		r	43,47	51,11	36,25
B029	Zoster bez komplikácie	a	8	2	6
		r	49,68	25,55	72,50
B182	Chronická VHC	a	1	1	0
		r	6,21	12,78	0,00
B279	Nešpecifikovaná inf.mononukleóza	a	1	1	0
		r	6,21	12,78	0,00
L08	Iné lokál.inf.kože a podkožného tkaniva	a	2	1	1
		r	12,42	12,78	12,08
T813	Rozpad OP rany nezatried.inde	a	1	0	1
		r	6,21	0,00	12,08
T835	Inf.a zápal.reakcia zav.protek.pomôc.moč.org.	a	1	1	0
		r	6,21	12,78	0,00
U071	COVID-19 potvrdená PCR	a	299	127	172
		r	1856,79	788,67	1068,12
U0711	COVID-19 potvrdená Ag testom	a	358	169	189
		r	2223,19	1049,49	1173,69

á chorobnosť na prenosné choroby v okrese Banská Štiavnica - pokračovanie

chorenie	Hodnota	Vekové skupiny										€
		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	
nokokové	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	42,00	0,00	0,00	0,00	0
choroba	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45,21	0
špica kliešťová la	a	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	134,59	0,00	0,00	37,66	0,00	45,21	0
bez komplikácie	a	0	5	2	0	0	0	0	0	0	0	
	r	0,00	892,86	259,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
s komplikácie	a	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	117,23	0,00	37,66	0,00	90,42	14
s VHC	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	42,00	0,00	0,00	0,00	0
covaná ukleóza	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
	r	0,00	0,00	0,00	128,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
nf.kože a ho tkaniva	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7
P rany inde	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3
l.reakcia ..pomôc.	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3
9 potvrdená	a	0	3	7	6	9	25	35	59	70	35	
	r	0,00	535,71	907,91	770,22	1211,31	2930,83	1469,97	2222,22	3131,99	1582,28	18
9 potvrdená Ag	a	0	0	2	8	10	25	40	68	88	68	
	r	0,00	0,00	259,40	1026,96	1345,90	2930,83	1679,97	2561,21	3937,36	3074,14	18

zónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Banská Štiavnica

Chorenie	Hodnota	mesiace											
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
nie salmonel	a.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
	%	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
ová enteritída	a.	2	0	1	1	1	2	2	3	1	1	0	
	%	13,33	0,00	6,66	6,66	6,66	13,33	13,33	20,00	6,66	6,66	0,00	
bakteriálna	a.	0	0	0	0	1	1	3	2	1	1	1	
	%	0,00	0,00	0,00	0,00	8,33	8,33	25,00	16,66	8,33	8,33	8,33	
Y.enterocolitica	a.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
C.difficile	a.	3	1	2	1	3	1	0	0	0	0	0	
	%	27,27	9,09	18,18	9,09	27,27	9,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	a.	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	
	%	20,00	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	20,00	0,00	
	a.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	a.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	%												
septikémia	a.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
	%	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ľ - Pertusis	a.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
a vyvolaná kom skupiny A	a.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
	%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
a vyvolaná kom skupiny B	a.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
	%	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
a vyvolaná ureus	a.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	%	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
a špec. cmi	a.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
	%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Tabuľka III.5. Výskyt prenosných ochorení podľa obcí v okrese Banská Štiavnica

Kód MKCH	Ochorenie	Baďan	Banská Belá	Banská Štiavnica	Banský Studenec	Dekýš	Iľija	Kozelník	Močiar	Počúvadlo	Podhorie (BS)	Prenčov	Svätý Anton	Štiavnické Bane	Vysoká (BS)	BS
A02	Vylučovanie salmonel	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A020	Salmonelová enteritída	0	1	13	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	15
A045	Kampylobakteriálna enteritída	0	3	7	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	12
A046	Enteritída Y.enterocolitica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A047	Enterokolitída Cl.difficile	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
A080	Rotavírus	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
A081	Norovírus	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A327	Listeriová septikémia	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A370	Divý kašeľ - Pertusis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A400	Septik.vyvol.Streptokokom sk.A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A401	Septik. Vyvol. Streptokokom skup. B	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl. aureus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A411	Septikémia špec. stafylokokmi	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A415	Septikémia inými g-organizmami	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	7
A418	Iná špecifikovaná septikémia	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A540	STD - Gonokokové infekcie	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A692	Lymeská choroba	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A841	Stredoevrópska kliešťová encefalitída	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
B019	Varicella bez komplikácie	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	7
B029	Zoster bez komplikácie	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	8
B182	Chronická VHC	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B279	Nešpecifikovaná inf.mononukleóza	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
L08	Iné lokál.inf.kože a podkož.tkaniva	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
T813	Ruozpad OP rany nezatried.inde	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
T835	Inf.a záp.reak. zav.protek.pomôc.moč.org.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
U071	COVID-19 potvrd PCR	0	22	191	6	5	3	5	3	1	5	19	26	13	0	299
U0711	COVID-19 potvrd. Ag testom	10	37	226	7	2	8	3	1	0	6	4	29	20	5	358

Okres Žarnovica

I. Demografické ukazovatele

Ukazovateľ		stav k 31.12.2019						
		BS		ZC		ZH		
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	
Počet obyvateľov	muži	7797		12941		22889		
	ženy	8272		13171		23843		
	spolu	16069		26112		46732		
Prirodzený								
Priemerný vek obyvateľov k 2017	muži		38,54		39,07		39,39	
	ženy		41,92		42,7		42,69	
	spolu		40,28		40,91		41,09	
Stredná dĺžka života k 2017	muži		69,39		71,93		72,96	
	ženy		78,08		78,86		79,63	
Živonarodení k 2017	muži	69	8,67	118	8,93	202	8,69	
	ženy	62	7,37	91	6,73	203	8,29	
	spolu	131	8,00	209	7,82	405	8,48	
Úmrtnosť k 2017	muži	88	11,06	154	5,76	213	9,16	
	ženy	86	10,23	136	10,06	236	9,64	
	spolu	174	10,63	290	10,85	449	9,41	
Počet obyvateľov podľa vekovej štruktúry k 31.12.2019	0	muži	70		127		201	
		ženy	73		125		181	
		spolu	143		252		382	
	1-4	muži	299		437		931	
		ženy	302		464		785	
		spolu	601		901		1716	
	5-9	muži	364		607		1082	
		ženy	379		548		1027	
		spolu	743		1155		2109	
	10-14	muži	404		610		1102	
		ženy	401		572		1023	
		spolu	805		1182		2125	
	15-19	muži	365		659		1111	
		ženy	354		584		1052	
		spolu	719		1243		2163	
	20-24	muži	426		773		1225	
		ženy	402		669		1192	
		spolu	828		1442		2417	
	25-34	muži	1192		1939		3250	
		ženy	1122		1781		3147	
		spolu	2314		3720		6397	
	35-44	muži	1352		2140		3851	
		ženy	1237		1964		3524	
		spolu	2589		4104		7375	
	45-54	muži	1165		1842		3364	
		ženy	1156		1745		3217	
		spolu	2321		3587		6581	
55-64	muži	1056		1805		3278		
	ženy	1127		1795		3433		
	spolu	2183		3600		6711		
65+	muži	1104		2002		3494		
	ženy	1719		2924		5262		
	spolu	2823		4926		8756		

V okrese žije obyvateľstvo s nízkym hygienickým štandardom prevažne rozptýlene v jednotlivých mestách a obciach:

V meste Žarnovica sa nachádza lokalita nazývaná „Tehelňa“, v ktorej žije väčšie zoskupenie rómskeho obyvateľstva. Je to okrajová časť mesta v nadväznosti na obytnú zástavbu mesta. Vybudované sú tam rodinné domy a provizórne drevené chatky a žije tam približne 256 obyvateľov.

Kanalizáciu nemajú vybudovanú. Niektoré domy sú napojené na verejný vodovod, k dispozícii majú dve studne, na dezinfekciu ktorých dohliada mesto. Odvoz odpadu je pravidelne zabezpečovaný. Obyvatelia sa zúčastňujú vyhlásených „dní čistoty“ a majú snahu o udržiavanie okolia obydľí. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný, deratizačné aktivity mesto zabezpečuje priebežne, v prípade potreby rieši aktuálne.

V obci Voznica sa nachádza väčšie zoskupenie rómskeho obyvateľstva o približnom počte 50 obyvateľov. Okolo rodinného domu je vybudovaných niekoľko provizórnych drevených búd. Obyvatelia nie sú napojení na verejný vodovod, vodu si chodia brať zo studne v blízkosti železničnej stanice. Kanalizáciu nemajú vybudovanú. V rámci aktivačných prác ich obec vedie k údržbe okolia bydliska. Odvoz odpadu je zabezpečený, majú k dispozícii kontajner. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol hlásený.

V obci Hodruša – Hámre sa nachádzajú dve lokality, v ktorých je väčšie zoskupenie rómskeho obyvateľstva. Lokalita Dolné Hámre, nazývaná „Pivná“, kde žije cca 50 obyvateľov, nie je zabezpečená zdrojom pitnej vody z verejného vodovodu, nachádza sa v extraviláne obce. Vodu čerpajú zo studne. Kanalizáciu nemajú vybudovanú. Odvoz odpadu je obcou zabezpečený, obyvatelia majú záujem o udržiavanie svojho okolia.

Druhá lokalita nazývaná „Kvartiele“ sa nachádza takisto v časti Dolné Hámre. Žije tam cca 80 obyvateľov, je to zoskupenie problematických rómskych obyvateľov, ktorí nemajú záujem rešpektovať požiadavky obce o udržiavanie poriadku. Ide o veľký obytný dom (10 vchodov), ktorý je napojený na verejný vodovod a kanalizáciu. Odvoz odpadu je obcou zabezpečovaný, obyvatelia ho nerešpektujú. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol v týchto lokalitách zaznamenaný.

Epidemiologická situácia v okrese Žarnovica bola v roku 2020 poznačená pandemickou situáciou ochorenia COVID-19, okrem 4 epidémii v zariadeniach sociálnych služieb, bola zaznamenaná jedna epidémia rodinného typu na gastroenteritídu.

Kontrola očkovania v pediatrických ambulanciách v okrese Žarnovica. V okrese boli kontrolované 3 ambulancie všeobecných lekárov pre deti a dospelých. Očkovanie bolo kontrolované u 1 285 detí.

- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami hexavalentnej vakcíny proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v ročníku 2018 bolo vykonané na 94,25% a bolo zistených 10 odmietnutí očkovania.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami konjugovanej vakcíny proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam bolo vykonané na 93,77 a bolo zistených 10 odmietnutí očkovania.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 6. roku života v ročníku 2013 bolo vykonané na 95,26% a bolo zistených 7 odmietnutí očkovania.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 13. roku života v ročníku 2006 bolo vykonané na 99,02% a bolo zistené 1 odmietnutie očkovania.

- Základné očkovanie detí v 15. až 18. mesiaci života prvou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2018 bolo vykonané na 92,82% a bolo zistených 11 odmietnutí.
- V ročníku narodenia 2017 bola zaočkovanosť 96,56%, zistených bolo 6 odmietnutí povinného očkovania.
- Preočkovanie detí v 11. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2008 bolo vykonané na 96,03%, ročník narodenia 2007 bol zaočkovaný na 98,49% a zistené boli tri odmietnutia.

Determinanty pre šírenie prenosných ochorení:

V štatútoch miest a obcí sú stanovené povinnosti a práva fyzických a právnických osôb. Stanovené sú aj povinnosti v prípade zvýšeného výskytu hlodavcov a hmyzu mimo pravidelných deratizačných akcií. Okrem stanovených povinností pre chovateľov psov sú v prípade potreby zabezpečené odchyty túlavých psov a mačiek.

Spolupráca s RVPS je na veľmi dobrej úrovni, pravidelne a podľa epidemiologickej situácie sa vzájomne vymieňajú informácie o výskyte prenosných ochorení u ľudí a zvierat.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Žarnovica

Epidemiologická situácia bola v okrese Žarnovica v roku 2020 poznačená celosvetovou pandémiou ochorenia na COVID-19. Oproti roku 2019 bol zaznamenaný pokles u väčšiny sledovaných ochorení. Vzostup bol zaznamenaný u ochorení s prírodnou ohniskovosťou - lymeská borelióza bola zaznamenaná v 11 prípadoch oproti nulovému výskytu v roku 2019 a boli hlásené dva prípady stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy. Ochorenie na COVID-19 v roku 2020 predstavovalo chorobnosť 3 695,64/100 000 obyvateľov okresu Žarnovica.

Skupina alimentárnych nákaz

V skupine alimentárnych nákaz sa nevyskytlo žiadne ochorenie na brušný týfus a paratýfus, v okrese nie je evidovaný bacilonosič.

V roku 2020 bolo zaznamenaných 15 prípadov na salmonelovú enteritídu, chorobnosť 57,27/100 000 obyvateľov (v roku 2019 bolo zaznamenaných 22 ochorení, chorobnosť 83,99/100 000 obyvateľov) a 4 vylúčovania salmonel (v roku 2019 - 1 vylúčovanie).

Ochorenie na bacilárnu dyzentériu nebolo hlásené, posledné ochorenia boli zaznamenané v roku 2015 - 7 prípadov, chorobnosť 7,46/100 000 obyvateľov a 1 vylúčovanie šigel je evidované v roku 2016.

Infekcie enteropatogénnymi E. coli neboli zaznamenané, v roku 2019 boli hlásené 2 prípady chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov.

Kampylobakteriálna enteritída bola zaznamenaná v 38 prípadoch, chorobnosť 145,08/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo zaznamenaných 49 prípadov, chorobnosť 187,07/100 000 obyvateľov.

Alimentárna nákaza spôsobená Yersinia enterocolitica bola zaznamenaná v dvoch prípadoch, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov (v roku 2019 bol hlásený 1 prípad, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov).

Enterokolitída zapríčiniť Clostrídium difficile bola zaznamenaná v 1 prípade, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov (v roku 2019 boli hlásené 4 prípady).

Iné špecifikované bakteriálne infekcie neboli zaznamenané, ani v roku 2019.

Vírusové črevné infekcie sa vyskytli v 8 prípadoch, chorobnosť 30,54/100 000 obyvateľov (v roku 2019 bolo spolu zaznamenaných 39 prípadov, chorobnosť 148,98/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu prípadov vírusových enteritíd bolo 6 prípadov, chorobnosť 22,91/100 000 obyvateľov rotavírusovej etiológie, 1 prípad ochorenia spôsobeného Norwalk vírusom, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov a 1 prípad ochorenia adenovírusovej enteritídy, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo zaznamenaných 39 prípadov vírusových črevných infekcií, chorobnosť 148,98/100 000 obyvateľov - z toho 22 rotavírusových enteritíd, chorobnosť 83,99/100 000 obyvateľov, 5 prípadov norovírusových enteritíd, chorobnosť 19,09/100 000 obyvateľov a 12 prípadov adenovírusových enteritíd, chorobnosť 45,81/100 000 obyvateľov.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu nebola hlásená, v roku 2019 sa vyskytlo 11 prípadov, chorobnosť 42,00/100 000 obyvateľov.

Z dôvodu vykonávania epidemiologickej závažnej činnosti boli nariadené 2 karanténne opatrenia pri výskyte ochorenia na kampylobakteriálnu enteritídu a gastroenteritídu spôsobenú Yersinia enterocolitica.

Vírusové hepatitídy

V skupine vírusových hepatitíd bolo v roku 2020 hlásené 1 ochorenie na akútnu VHE, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 boli zaznamenané 4 prípady, chorobnosť 15,28/100 000 obyvateľov (z toho 2 prípady chronickej VHB, chorobnosť 7,64, 1 prípad

chronickej VHC, chorobnosť 8,82 a 1 prípad VHE). V roku 2020 bolo hlásené 1 nosičstvo HBsAg . V roku 2019 nosičstvo HBsAg hlásené nebolo.

Úmrtie na vírusovú hepatitídu v roku 2020 nebolo zaznamenané.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V roku 2020 nebol hlásený prípad divého kašľa – pertussis, v roku 2019 bol zaznamenaný jeden prípad, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bola evidovaná 1 invazívna pneumokoková infekcia, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2020 bolo hlásené 1 nosičstvo HBsAg a v rokoch 2020 a 2019 nebola evidovaná akútna vírusová hepatitída typu B.

Ostatné ochorenia z tejto skupiny neboli hlásené.

Respiračné ochorenia

V skupine respiračných nákaz bolo v roku 2020 zaznamenaných spolu 11 362 ochorení, chorobnosť 43 402,84/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo zaznamenaných spolu 18 346 ochorení, chorobnosť 70 081,72/100 000 obyvateľov. V porovnaní čísiel môžeme konštatovať podstatný pokles, avšak v roku 2020 celosvetovo vznikla pandémie respiračných ochorení spôsobených koronavírusom SARS-COV-2. V okrese Žarnovica v roku 2020 bolo hlásených spolu 968 ochorení na COVID-19, chorobnosť 3 695,64/100 000 obyvateľov. Úmrtia v súvislosti s ochorením na COVID-19 boli zaznamenané v 11 prípadoch.

Ďalej sa vyskytlo 9 prípadov herpes zoster, chorobnosť 34,36/100 000 obyvateľov (v roku 2019 5 prípadov herpes zoster, chorobnosť 19,1/100 000 obyvateľov), 29 prípadov ochorení na varicellu, chorobnosť 110,72/100 000 obyvateľov (v roku 2019 144 ochorení, chorobnosť 549,77/100 000 obyvateľov), ochorenie na infekčnú mononukleózu bolo hlásené v jednom prípade, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov (v roku 2019 ochorenie nebolo zaznamenané), šarlach bol zaznamenaný v 1 prípade, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov (v roku 2019 nebol hlásený). Nebolo zaznamenané žiadne ochorenie na tuberkulózu (posledné prípady tuberkulózy boli zaznamenané v roku 2013).

Ďalej bolo hlásených 10 353 ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia, chorobnosť 43 643,1/100 000 obyvateľov (v roku 2019 bolo hlásených 18 182 ochorení, chorobnosť 69 455,2/100 000 obyvateľov), 1 prípad ochorenia na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov (v roku 2019 bolo zaznamenaných 12 prípadov ochorení , chorobnosť 45,81/100 000 obyvateľov). Ochorenie SARI nebolo hlásené, v roku 2019 bol zaznamenaný 1 prípad SARI, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov.

Neuroinfekcie

Neuroinfekcie v roku 2020 neboli hlásené rovnako ako v roku 2019.

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou bolo v roku 2020 hlásených 18 prípadov ochorení, chorobnosť 68,76/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo spolu hlásených 14 prípadov ochorení, chorobnosť 53,48/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu 18 prípadov ochorení bolo zaznamenaných 11 prípadov lymeskej boreliózy, chorobnosť 42,00/100 000 obyvateľov (jednalo sa o prípady vo včasnom lokalizovanom štádiu lymeskej boreliózy), 2 prípady stredo európskej kliešťovej encefalitídy, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov, 4 prípady enterobiózy, chorobnosť 15,27/100 000 obyvateľov a 1 prípad toxoplazmózy, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 z celkového počtu 14 zoonóz boli 2 prípady hemoragickej horúčky s renálnym syndrómom, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov, 2 prípady toxoplazmózy, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov, 6 prípadov enterobiózy, chorobnosť 22,91/100 000

obyvateľov, 2 prípady lymeskej boreliózy, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov a 2 kontakty alebo ohrozenie besnotou, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov.

Nákazy kože a slizníc

V skupine nákaz kože a slizníc v roku 2020 boli hlásené 3 prípady na scabies, chorobnosť 11,45/100 000 obyvateľov. V roku 2019 sa vyskytlo 10 prípadov na scabies, chorobnosť 38,18/100 000 obyvateľov.

Sexuálne prenosné ochorenia

V roku 2020 boli hlásené 3 prípady, chorobnosť 11,45/100 000 obyvateľov, z toho 2 prípady na gonokokovú infekciu, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov a 1 prípad chlamýdiovej infekcie, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo zaznamenaných 7 ochorení, chorobnosť 26,74/100 000 obyvateľov, z toho 1 prípad primárneho genitálneho syfilisu, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov, 2 prípady ochorení na gonokokovú infekciu dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov a 1 prípad ochorenia na chlamýdiovú infekciu dolných častí močovopohlavnej sústavy, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov.

Bezpríznakový stav infekcie HIV

Bezpríznakový stav infekcie HIV ani ochorenie na AIDS nebolo zaznamenané.

Iné infekcie nezaradené

V skupine iných infekcií – nezaradených, bolo hlásených 13 prípadov septikémií, chorobnosť 49,66/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo zaznamenaných 33 septikémií, chorobnosť 126,06/100 000 obyvateľov. Septikémie v 2 prípadoch boli vyvolané *Staphylococcus aureus*, 2 prípady septikémie boli vyvolané špecifikovanými stafylokokmi, 1 prípade bola vyvolaná anaeróbmi, 7 septikémií vyvolali gram negatívne mikroorganizmy (z toho 2x *E coli*, 1x *Serratia marcescens*, 1x *Enterobacter cloacae*, 2x *Klebsiela pneumoniae* a *Proteus mirabilis*) a 1 prípad inej špecifikovanej septikémie (1x *Propionibacterium acnes*).

Nozokomiálne nákazy

Od 01. 06. 2008 bola ústavná lôžková zdravotná starostlivosť v NsP, n. o., Nová Baňa zrušená.

Tabuľka III.1 VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY
v okrese Žarnovica

Kód MKCH	Ochorenie	2020 Abs.	2019 Abs.	INDEX 2020/2019	PRIEMER 2015-2019	Index 2020/P	CHOROBNOSŤ 2020	PRIEMER ch.2015-2019
A02	Salmonelová enteritída	15	22	0,68	34,4	0,44	57,27	130,63
A02N	Vylučovanie salmonel	4	1	4,00	2	2,00	15,27	7,59
A03	Šigelóza	0	0	0,00	1,4	0,00	0,00	5,32
A03N	Vylučovanie šigelóz	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	2,28
A04	Iné bakter.črev.infekcie	41	56	0,73	68,8	0,60	156,53	261,26
A040	Infekce EPEC	0	2	0,00	4,4	0,00	0,00	16,71
A045	Kampylobak. enteritída	38	49	0,78	60,2	0,63	145,08	228,60
A046	Enteritída Y.enterocolitica	2	1	2,00	1,8	1,11	7,64	6,84
A047	Enterokolitída Cl.difficile	1	4	0,25	1,6	0,63	3,82	6,08
A048	Iné nešpec.bakter.infek.	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	3,04
A08	Vírusové a iné špec.črev.i.	8	39	0,21	58,4	0,14	30,54	221,77
A080	Rotavírus	6	22	0,27	43,4	0,14	22,91	164,81
A081	Norovírus	1	5	0,20	8,6	0,12	3,82	32,66
A082	Adenovírus	1	12	0,08	6,4	0,16	3,82	24,30
A09	Hnačka pravdep.inf.pôvod.	0	11	0,00	6,2	0,00	0,00	23,54
A21	Tularémia	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	1,52
A370	Divý kašeľ - Pertusis	0	1	0,00	1,6	0,00	0,00	6,08
A38	Šarlach-scarlatina	1	0	0,00	0,4	2,50	3,82	1,52
A40	Streptokok.septikémia	0	1	0,00	1,8	0,00	0,00	6,84
A400	Septikémia.strept sk.A	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,76
A401	Septikémia.strept sk B	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	2,28
A403	Septikémia.strept pneumonie	0	0	0,00	1	0,00	0,00	3,80
A41	Iné septikémie	13	32	0,41	19,4	0,67	49,63	73,67
A410	Septikémia Staphyl. aureus	2	3	0,67	2	1,00	7,64	7,59
A411	Septikémia špec. stafyl.	2	6	0,33	4,8	0,42	7,64	18,23
A414	Septikémia vyv. anaeróbmi	1	0	0,00	0,2	5,00	3,82	0,76
A415	Septikémia G-organizmami	7	22	0,32	11,8	0,59	26,72	44,81
A418	Iná špecifikovaná septikémia	1	1	1,00	0,6	1,67	3,82	2,28
A51	Včasný syfilis	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	1,52
A69	Lymeská choroba	11	1	11,00	1,2	9,17	42,00	4,56
A841	Stredoeu. kliešť. encefalitída	2	0	0,00	0,4	5,00	7,64	1,52
A87	Nešpecif.vír.meningitída	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	3,04
B01	Varicella bez komplikácie	29	144	0,20	172,6	0,17	110,72	655,43
B02	Zoster bez komplikácie	9	5	1,80	6,4	1,41	34,36	24,30
B15	Akútna VHA	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	1,52
B16	Akútna VHB	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	3,04
B171	Akútna VHC	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	1,52
B181	Chronická VHB	0	2	0,00	2,6	0,00	0,00	9,87
B182	Chronická VHC	0	1	0,00	1,2	0,00	0,00	4,56
B26	Mumps - parotitis.epid.	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,76
B27	Inf.mononukleóza	1	0	0,00	2,2	0,45	3,82	8,35
B58	Toxoplazmóza	1	2	0,50	1	1,00	3,82	3,80
B86	Svrab - scabies	3	10	0,30	6	0,50	11,45	22,78
G61	Zápal.polyneuropatia GB syn.	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,76
G630	Polyneuropatia pri LB	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	3,04
M012	Artritída pri LB	0	1	0,00	1	0,00	0,00	3,80
U071	COVID - 19	968	0	0,00	0	0,00	3695,64	0,00
Z203	Kontakt ohrozenie besnotou	0	2	0,00	1,2	0,00	0,00	4,56

Tabuľka III.5. Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žarnovica za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																				
			2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Skupina vybraných alimentárnych nákaz																							
A 01	Brušný týfus a paratyfus	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A 02	Salmonelózy	abs	131	84	62	61	90	55	38	14	24	33	18	31	22	13	35	31	36	48	22	15	
		rel	474,9	304,5	224,4	222,4	328,7	201,7	140,2	51,65	89,3	123,2	67,39	114,7	81,74	48,5	130,93	116,80	136,1	182,57	83,99	57,27	
A02N	Vylučovanie salmonel	abs	9	7	2	3	7	4	2	3	2	4	1	1	2	2	1	2	4	2	1	4	
		rel	32,57	25,41	7,29	10,96	25,57	14,76	7,42	11,13	7,44	14,93	3,74	3,7	7,43	7,46	3,74	7,54	15,12	7,61	3,82	15,27	
A 03	Shigellóza	abs	0	2	1	0	1	0	0	0	0	5	3	0	1	2	7	0	0	0	0	0	
		rel	0,00	7,25	3,62	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,00	18,66	11,23	0,00	3,72	7,46	26,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A03N	Vylučovanie šigel	abs	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2	1	0	0	0	0	
		rel	0,00	3,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,49	0,00	3,72	0,00	7,48	3,77	0,00	0,00	0,00	0,00	
A 040	Iné bakter.črevné infekcie	abs	9	10	4	8	32	12	3	2	1	22	11	26	3	12	7	7	4	2	2	0	
		rel	32,62	36,25	14,47	29,17	116,9	44,01	11,07	7,38	3,72	82,11	41,18	96,2	11,15	44,77	26,19	26,38	15,12	7,61	7,64	0,00	
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs	3	0	0	0	0	0	0	1	10	50	66	63	62	84	74	74	40	64	49	38	
		rel	10,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,71	37,21	186,6	247,1	233,1	230,4	313,4	278,82	151,2	243,42	187,07	145,08	
A046	Enteritída Y.enterocolitica	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	6	0	1	4	0	2	2	1	2	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,72	22,2	0	3,73	14,96	0,00	7,56	7,61	3,82	7,64	
A048	Iné špecif.bakter.infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2	0	1	1	0	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,7	3,72	0,00	7,48	0,00	3,78	3,80	0,00	0,00	
A 07	Iné protozoárne črevné infekcie	abs	1	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel	3,62	7,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A080	Rotavírusová enteritída	abs	0	0	0	0	0	5	5	1	15	14	23	15	2	14	32	11	139	13	22	6	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,33	18,45	3,69	55,81	52,25	86,1	55,5	7,43	52,23	119,71	41,45	525,5	49,44	83,99	22,91	
A081	Norwalk vírus.enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	2	3	15	5	2	16	5	1	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,93	0,00	0,00	7,43	11,19	56,11	18,84	7,56	60,86	19,09	3,82	
A082	Adenovírusová enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5	1	0	1	3	4	5	8	12	1	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,73	18,72	3,7	0,00	3,73	11,22	15,07	18,9	30,43	45,81	3,82	
A09	Hnačka a gastroent.pravd.inf.pôvodu	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	4	7	6	3	11	0	

Tabuľka III.5. pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																				
			2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Skupina respiračných nákaz - pokračovanie																							
B06	Ružienka - Rubecola	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
B084	Choroba rúk, nôh a úst	abs														2	0	0	0	0	0	0	
		rel														7,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
B 26	Mumps - Parotitis epidemica	abs	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,66	3,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,78	0,00	0,00	0,00	
B 27	Infekčná mononukleóza	abs	0	1	2	1	0	1	6	4	0	13	6	1	3	1	2	3	2	2	0	1	
		rel	0,00	3,62	7,24	3,65	0,00	3,66	22,14	14,85	0,00	48,52	22,46	3,7	11,15	3,73	7,48	11,30	7,56	7,61	0,00	3,82	
J10	Chřipka vyvolaná identifikovným vírusom	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	8	2	1	1	5	12	1	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00	3,72	29,85	7,48	3,77	3,78	19,02	45,81	3,82	
J107	SARI	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	2	1	3	1	1	0	0	0	0	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,66	7,49	3,7	11,15	3,73	3,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
J109	Chřipka H1N1 Novel	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	0,00	3,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
J11	Chřipka a akútne respiračné ochorenia	abs	20261	9777	10967	6412	7291	6674	11598	11067	22134	15883	17270	17568	22001	20273	21019	18 787	16734	17643	18182	10353	
		rel	73457	35447	39687	22999	26152	23939	47626	41885	82359	59278	64653	65004	81743	76854	78628,60	70826,99	63254,52	67043,40	69455,20	39548,4	
J20	Akútny zápal priedušiek	abs	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	2	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	7,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,12	0,00	7,64	0,00	
U071	COVID-19	abs																				968,00	
		rel																				3695,64	
Neuroinfekcie																							
A39	Meningokoková meningitída	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,69	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A 81	Pomalé vírus.infekcie CNS (CJCH)	abs	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A 87	Vírusová meningitída	abs	1	0	0	1	1	1	1	2	0	1	1	0	0	0	1	2	1	0	0	0	
		rel	3,62	0,00	0,00	3,65	3,65	3,66	3,69	7,38	0,00	3,73	3,74	0,00	0,00	0,00	3,74	7,54	3,78	0,00	0,00	0,00	
B021	Zosterová meningitída	abs														1	0	0	0	0	0	0	
		rel														3,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Tabuľka III.5. pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Zoomózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou - pokračovanie																						
B 58	Toxoplazmóza	abs	0	1	0	2	5	1	2	2	0	0	0	0	1	5	2	1	0	0	2	1
		rel	0,00	3,62	0,00	7,29	18,26	3,66	7,38	7,38	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	18,65	7,48	3,77	0,00	0,00	7,64	3,82
B 830	Toxokaróza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,93	0,00	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G630	Polyneuropatia pri LB	abs	3	1	5	1	8	11	3	0	2	5	4	1	0	0	2	1	0	1	0	0
		rel	10,87	3,62	18,09	3,65	29,22	40,34	11,07	0,00	7,44	18,66	14,97	3,7	0,00	0,00	7,48	3,77	0,00	3,80	0,00	0,00
M012	Artritída pri LB	abs	0	0	1	2	1	1	1	1	1	6	4	0	2	0	1	1	1	1	1	0
		rel	0,00	0,00	3,62	7,29	3,65	3,66	3,69	3,69	3,72	22,39	14,97	0,00	7,43	0,00	3,74	3,77	3,78	3,80	3,82	0,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs	7	12	30	2	0	3	1	3	4	4	4	2	5	2	1	1	0	2	2	0
		rel	25	43,51	108,6	7,29	0,00	11	3,69	11,07	14,88	14,93	14,97	7,4	18,58	7,46	3,74	3,77	0,00	7,61	7,64	0,00
Nákazy kože a slizníc																						
A 46	Erysipelas	abs	0	2	7	11	0	1	2	1	0	1	0	3	1	0	1	0	2	3	0	0
		rel	0,00	7,25	25,33	40,11	0,00	3,66	7,38	3,69	0,00	3,73	0,00	11,1	3,72	0,00	3,74	0,00	7,56	11,41	0,00	0,00
B 86	Svrab - Scabies	abs	11	3	0	2	1	0	2	3	0	10	3	6	5	1	0	8	4	8	10	3
		rel	39,88	10,87	0,00	7,29	3,65	0,00	7,38	11,07	0,00	37,32	11,23	22,2	18,58	3,73	0,00	30,14	15,12	30,43	38,18	11,45
B 44	Aspergizóza	abs	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	3,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
L08	Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva	abs	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sexuálne prenosné ochorenia																						
A539	Nešpecifikovaný sifylis	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,82	0,00
A540	Gonokokové infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	1	2	2
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,4	0,00	3,73	0,00	0,00	0,00	3,80	7,64	7,64
A560	Chlamýdiová infekcia d.č.močovopohl. sústavy	abs													9	8	5	4	1	3	4	1
		rel													33,44	29,85	18,70	15,07	3,78	11,41	15,27	3,82
A 59	Urogenitálna trichomonóza	abs	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,80	0,00	0,00

III. Epidemiologická situácia

a. Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

III.1. Skupina alimentárnych nákaz

III.1.1 Brušný týfus a paratýfus – A01

V roku 2020 sa nevyskytlo ochorenie na túto diagnózu, v okrese nie je evidovaný žiadny bacilonosič.

III.1.2 Infekcie vyvolané salmonelami – A02

Z celkového počtu 19 salmonelóz bolo 15 gastroenteritíd, chorobnosť 57,27/100 000 obyvateľov a 4 prípady bezpríznakového vylučovania salmonel, chorobnosť 15,27/100 000 obyvateľov zistené pred vydaním zdravotného preukazu. V roku 2019 bolo zaznamenaných 23 salmonelóz, z toho 22 gastroenteritíd, chorobnosť 84,04/100 000 obyvateľov a 1 prípad vylučovania salmonel.

Päťročný priemer chorobností u gastroenteritíd je 130,63/100 000 obyvateľov a pri bezpríznakových vylučovaniach salmonelóz je päťročný priemer chorobností 7,59/100 000 obyvateľov. Bol zaznamenaný pokles chorobnosti o 32% (Obrázok III.1.2 – 1).

Z 15 gastroenteritíd boli všetci kultivačne vyšetrení. Z kultivačných vyšetrení bola izolovaná v 13 prípadoch *Salmonella enteritidis* (86,67%), v 1 prípade *Salmonella diarizonae* (subsp. 3b) (6,67%) a v jednom prípade *Salmonella typhimurium* (6,67%).

U vylučovateľov bola v 1 prípade izolovaná *Salmonella enteritidis* (25,0%), v 1 prípade *Salmonella infantis* (25,00%), v 1 prípade *Salmonella bareilly* (25,00%), a v 1 prípade *Salmonella* bližšie neurčená (25,00%). (Tabuľka III.1.2 – 1).

Najvyššia vekovo–špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1 – 4 ročných, chorobnosť 547,65/100 000 obyvateľov, 5 prípadov. Druhá najvyššia vekovo–špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 45 – 54 ročných 3 prípady, chorobnosť 85,35/100 000 obyvateľov. (Tabuľka III.1.2 – 3).

Najvyšší sezónny výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiaci apríl a máj po 3 prípady (20,00%), ďalej v mesiaci január, júl a október po 2 prípady (13,33%).

Epidemiologickým vyšetrením bolo zistených 10 suspektných faktorov prenosu nákazy a to konzumácia: 4x kuracie mäso, 2x vajíčka obchodná sieť, 2 x vajíčka domáce, 1x mleté mäso a 1x zmiešaná strava. V 5 prípadoch sa nepodarilo faktor prenosu objasniť.

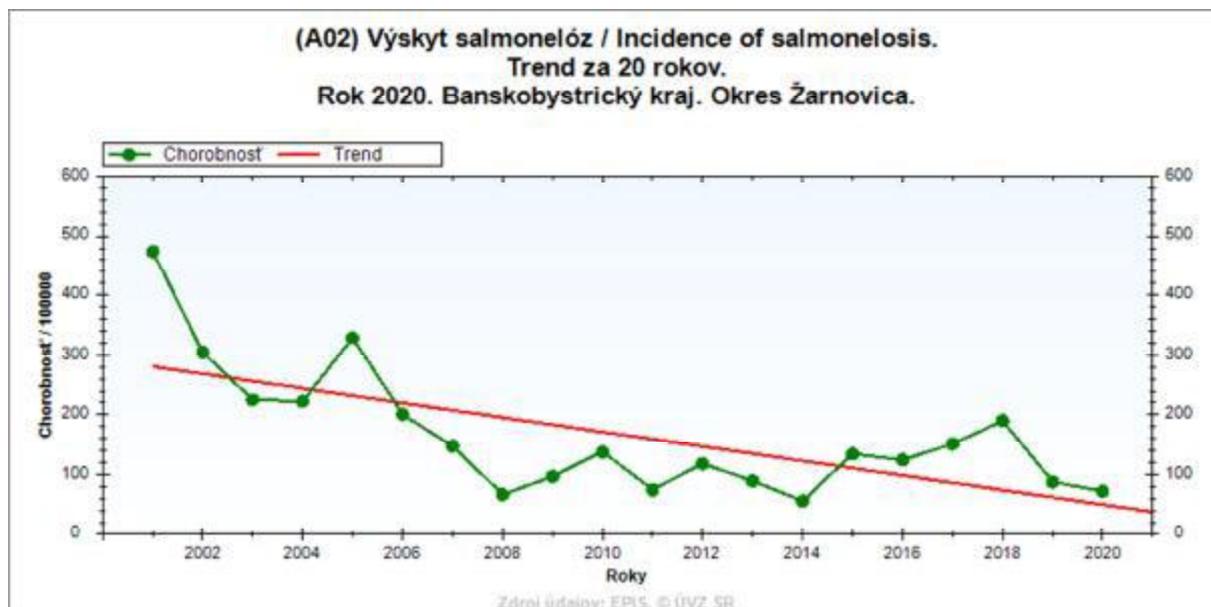
V roku 2020 bola zaznamenaná 1 rodinná epidémia, v roku 2019 epidémia zaznamenaná nebola. Ochoreli rodičia a ich 0 ročné dieťa. U všetkých troch bola vykultivovaná *Salmonella enteritidis*, otec bol v rámci epidemiologického vyšetrenia aktívne vyhľadaný. V anamnéze bol udávaný konzum kuracieho mäsa, dieťa bolo hospitalizované na detskom oddelení v Žiari nad Hronom. (Tabuľka III.1.2 – 8)

Salmonelová enteritída si v roku 2020 vyžiadala hospitalizáciu u 4 chorých.

V roku 2020 neboli nariadené karanténne opatrenia rozhodnutím.

Mimočrevná lokalizácia salmonelózy v roku 2020 nebola hlásená. Epizootologická situácia v okrese Žarnovica vzhľadom na salmonelózy v sledovaných chovoch bola dobrá, nebola hlásená žiadna salmonelóza. Úmrtie na túto diagnózu zaznamenané nebolo.

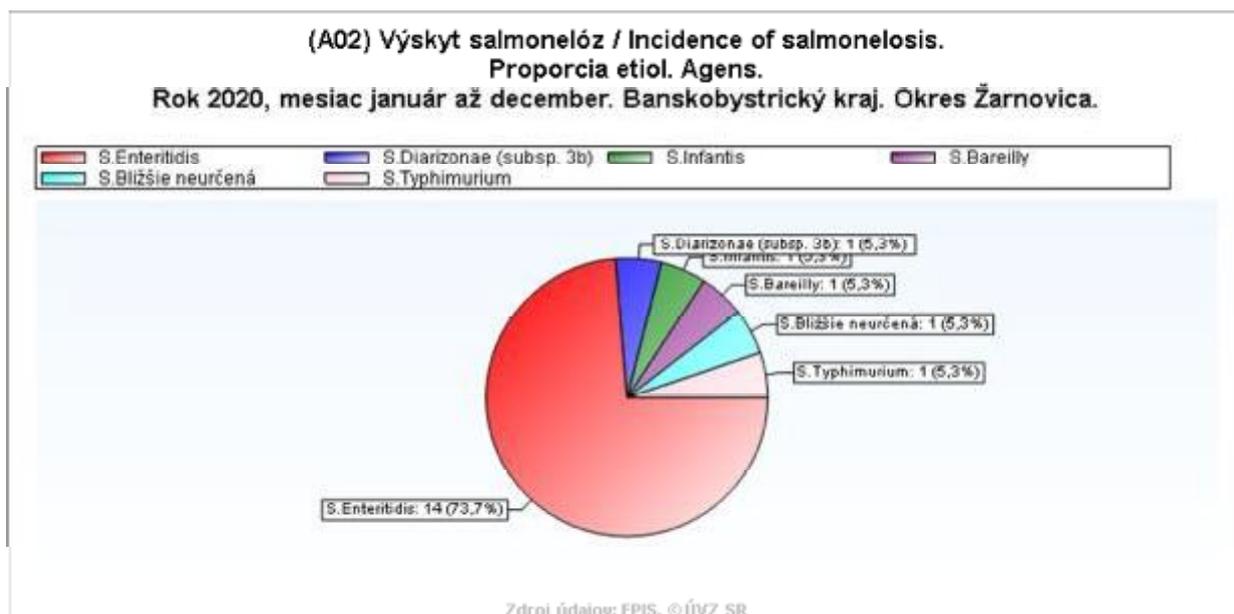
Obrázok III.1.2 – 1 Graf výskytu salmonelóz. Trend za 20 rokov.

Tabuľka III.1.2 - 1 Salmonelózy frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov

P.č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs	%	abs	%	abs	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	S.Enteritidis	14	73,68	13	86,67	1	25,00
2.	S. Diarizonae (subsp. 3b)	1	5,26	1	6,67	0	0,00
3.	S.Typhimurium	1	5,26	1	6,67	0	0,00
4.	S.Bareilly	1	5,26	0	0,00	1	25,00
5.	S. Infantis	1	5,26	0	0,00	1	25,00
6.	S. bližšie neurčená	1	5,26	0	0,00	1	25,00
	Spolu	19	100,00	15	100,00	4	100,00

Obrázok III.1.2 – 2 Graf výskytu salmonelóz, proporcia - etiologický agens u chorých a vylučovateľov.

Tabuľka III.1.2 – 2 Salmonelózy, mikrobiologická diagnostika

	Počet ochorení	Počet kultivačne				z počtu kultivačne vyšetrených bolo			
		nevyšetrených		vyšetrených		pozitívnych		negatívnych	
		abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	15	0	0	15	100,00	15	100,00	0	100,00

Tabuľka III.1.2 - 3 Vekovo špecifická chorobnosť salmonelóz a vylučovateľov salmonel

Počet		Vekové skupiny											Spolu
		0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
ochorení	abs	1	5	1	0	0	0	1	2	3	1	1	15
	chor	446,43	547,65	84,75	0,00	00,00	00,00	25,93	47,86	85,35	27,55	21,10	57,27
vylučovaní	abs	0	1	0	0	0	1	2	0	0	0	0	4
	chor	0,00	109,53	0,00	0,00	0,00	66,76	0,00	51,85	0,00	0,00	0,00	15,27
Počet obyvateľov		252	901	1155	1182	1243	1442	3720	4104	3587	3600	4926	26112

Tabuľka III.1.2 – 4 Sezónny výskyt ochorení a vylučovaní vo vekovej skupine 0 ročných podľa mesiacov a sérotypov

Sérotyp		M e s i a c												SPOLU
		JAN	FEB	MAR	APR	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
S.enteritidis	O	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S. diarizonae	O	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S.infantis	O	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S. typhimurium	O	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S. bareilly	O	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S. bližšie neurčená	O	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabuľka III.1.2 – 5 Sezónny výskyt ochorení a vylučovaní vo vekovej skupine 1-4 ročných podľa mesiacov a sérotypov

Sérotyp		M e s i a c												SPOLU
		JAN	FEB	MAR	APR	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
S.enteritidis	O	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S.diarizonae	O	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S. infantis	O	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	V	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
S. typhimurium	O	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
S. bareilly	O	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
S. bližšie neurčená	O	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Tabuľka III.1.2 - 6 Časový výskyt ochorení a vylučovaní podľa mesiacov

Počet	M e s i a c												Spolu
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
ochorení	2	0	1	3	3	1	2	1	0	2	0	0	15
vylučovaní	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	4

Tabuľka III.1.2 – 7 Vekovo-špecifická chorobnosť salmonelóz a vylučovateľov salmonel v 1.roku života podľa sérotypov

Veková skupina	s é r o t y p			Spolu
	Salm.enteritidis	chorobnosť		
0 mes	0			0
1 mes	0			0
2 mes	0			0
3 mes	0			0
4 mes	0			0
5 mes	1	446,43		1
6 mes	0			0
7 mes	0			0
8 mes	0			0
9 mes	0			0
10 mes	0			0
11 mes	0			0
Spolu	1	446,43		1

Tabuľka III.1.2 – 8 Prehľad epidémií v roku 2020

P.č.	Miesto	Čas	Počet O/V	Sérotyp	Faktor prenosu	
					suspektný	potvrdený
1.	Voznica	11.4. 2020 – 15.4.2020	3/0	S. enteritidis	domáce vajcia	0

Tabuľka III.1.2 – 9 Prehľad výsledkov objasnenia pravdepodobných faktorov prenosu nákaz salmonelóz na základe epidemiologickej anamnézy resp. mikrobiologického vyšetrenia potravín

Počet ochorení		z toho		Spolu
objasnených epid. vyšetrením	objasnených mikrob. vyšetrením	neobjasnených		
15	10	5		15

Tabuľka III.1.2 – 10 Prehľad predpokladaných faktorov prenosu nákaz salmonelóz zistených na základe epidemiologickej anamnézy resp. mikrobiologického vyšetrenia potravín

Faktor prenosu	Počet
Vajcia z obchodnej siete	2
Vajcia domáce	2
Kuracie mäso	4
Zmiešaná strava	1
Mleté mäso	1
Spolu:	10

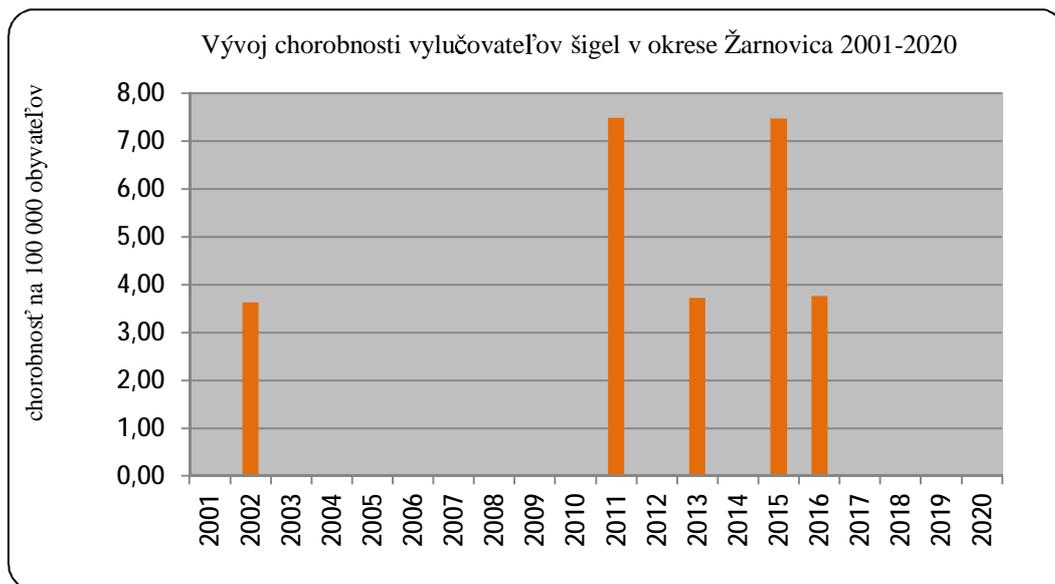
III.1.3 Bacilárna dyzentéria - Shigelóza – A03

V roku 2020 nebolo hlásené ochorenie na bacilárnu dyzentériu. V roku 2019 taktiež nebolo zaznamenané ochorenie. Päťročný priemer chorobností je 5,32/100 000 obyvateľov.

Obrázok III.1.3 – 1 Graf chorobnosti na dyzentériu v rokoch 2001 - 2020

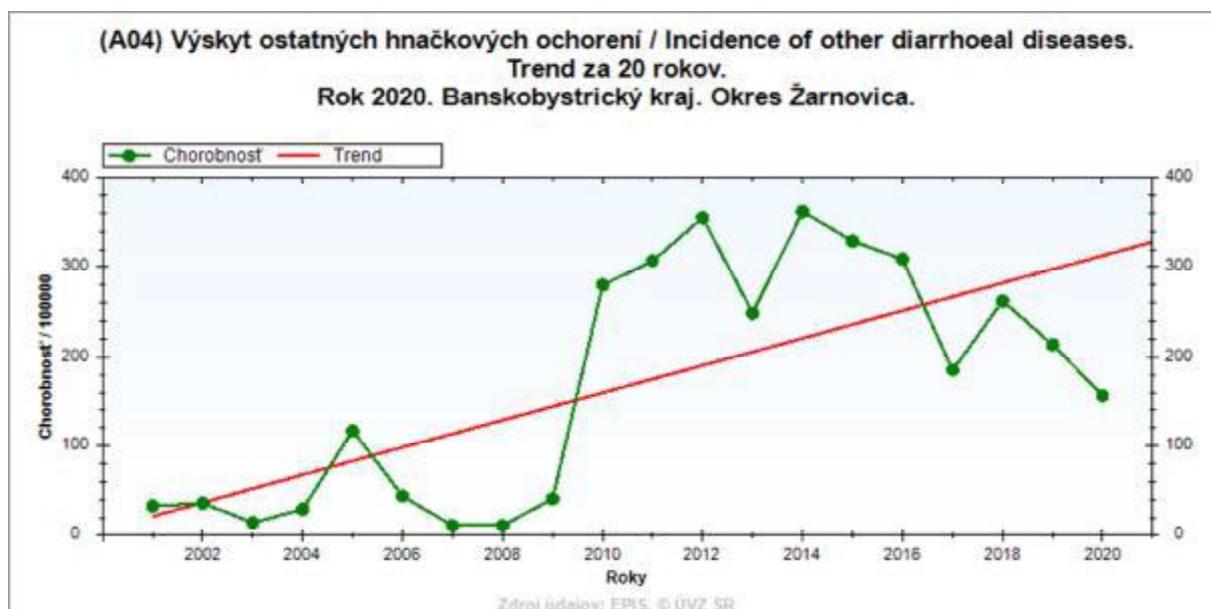
Obrázok III.1.3 – 2 Graf chorobnosti vylučovateľov v rokoch 2001 - 2020

III.1.4 Iné bakteriálne črevné infekcie – A04

V roku 2020 bolo spolu hlásených 41 ochorení, chorobnosť 156,53/100 000 obyvateľov, v 2019 bolo spolu hlásených 56 ochorení, chorobnosť 213,92/100 000 obyvateľov. V skupine iných bakteriálnych črevných infekcií bol zaznamenaný pokles výskytu o 27% (Obrázok III.1.4 -1).

Obrázok III.1.4 – 1 Graf výskytu ostatných hnačkových ochorení. Trend za 20 rokov

Tabuľka III.1.4 – 1 Iné bakteriálne črevné infekcie rozdelenie podľa etiológie

P.č.	Dg.	Etiologické agens	Špecifikácia	Počet	%
1	A045	Campylobacter jejuni	nešpecifikované	35	85,37
2	A045	Campylobacter coli	nešpecifikované	3	7,32
3	A046	Yersinia enterocolitica	serovar 3	2	4,88
4	A047	Clostridium difficile	produk. toxín	1	2,44

III.1.4.1 Enteropatogénne *E. coli* – A04.0

V roku 2020 nebolo hlásené žiadne ochorenie, v roku 2019 boli hlásené 2 ochorenia (O55, O119), chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 16,71/100 000 obyvateľov.

III.1.4.2 Kampylobakteriálna enteritída – A04.5

Bola zaznamenaná v 38 prípadoch, chorobnosť 145,08/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených 49 prípadov, chorobnosť 187,07/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 228,60/100 000 obyvateľov. Bol zaznamenaný pokles výskytu ochorení o 22% (Obrázok III.1.4.2 -1).

V roku 2020 neboli zaznamenané epidémie.

Tabuľka III.1.4 – 1 Prehľad epidémií v roku 2020

P.č.	Miesto	Čas	Počet O/V	Sérotyp	Faktor prenosu	
					suspektný	potvrdený
1.	0					

Z celkového počtu 38 prípadov boli všetky laboratórne potvrdené, z toho 35 x *Campylobacter jejuni* a 3x *Campylobacter coli*.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekových skupinách 1-4 ročných 17 prípadov, chorobnosť 1861,99/100 000 obyvateľov, 35 - 44 ročných 6 prípadov, chorobnosť 143,58/100 000 obyvateľov a 5-9 ročných 4 prípady, chorobnosť 338,98/100 000 obyvateľov.

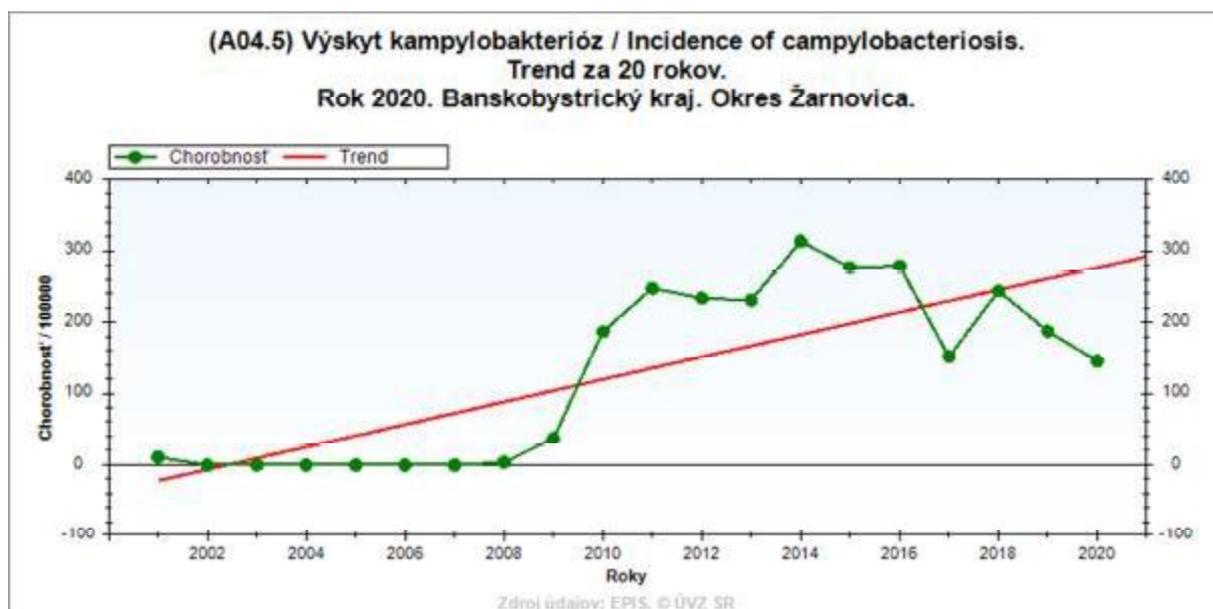
Najvyšší sezónny výskyt ochorenia bol zaznamenaný v mesiacoch august 9 prípadov (23,68%), jún 6 prípadov (15,70%) a 5 prípadov v mesiaci máj (13,15%).

Dve ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Suspektným faktorom prenosu bolo 30x kuracie mäso, 1x vajcia z obchodnej siete, 1x morčacie mäso, 1x zmiešaná strava, 2x klobása, 1x kebab, 1x domácnosť s nízkym hygienickým štandardom a v 1 prípade sa faktor prenosu nepodarilo objasniť.

Z dôvodu výkonu epidemiologickej závažnej činnosti bolo v 1 prípade nariadené karanténne opatrenie rozhodnutím.

Obrázok III.1.4.2 – 1 Graf výskytu kamylobakteriôz. Trend za 20 rokov

III.1.4.3 Enteritída *Y. enterocolitica* – A04.6

V roku 2020 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bol hlásený 1 prípad ochorenia, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 6,84/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 1-4 ročných. Ako suspektný faktor prenosu bol v jednom prípade udávaný konzum bravčového mäsa, a v druhom prípade kuracie mäso. Z dôvodu výkonu epidemiologickej závažnej činnosti bolo v 1 prípade nariadené karanténne opatrenie rozhodnutím.

Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

III.1.4.4 Enterokolitída vyvolaná *Clostridium difficile* - A04.7

V roku 2020 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 15,27/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 6,08/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo vo vekovej skupine 65+ ročných – a to u 72 ročnej ženy hospitalizovanej na internom oddelení v Žiari nad Hronom pre dýchavičnosť a febrilitu. V anamnéze udávaná týždeň pred hospitalizáciou extrakcia zubov a užívanie Augmentinu. Pri prijíme mala pacientka riedke stolice. Z odobratej vzorky stolice CDI GDH pozitívne, toxíny A, B pozitívne.

III.1.4.5 Iné špecifikované bakteriálne infekcie – A04.8

V roku 2020 ochorenie nebolo zaznamenané, v roku 2019 taktiež ochorenie nebolo hlásené. Päťročný priemer chorobností je 3,04/100 000 obyvateľov.

III.1.5 Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie – A08

V roku 2020 sa vírusové črevné infekcie spolu vyskytli v 8 prípadoch, chorobnosť 30,54/100 000 obyvateľov. V roku 2019 sa vírusové črevné infekcie vyskytli v 39 prípadoch, chorobnosť 148,89/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobnosti je 221,77/100 000 obyvateľov. Bolo zaznamenaných 6 rotavírusových enteritíd, 1 prípad Norwalk vírusovej enteritídy a 1 prípad adenovírusovej enteritídy. Bol zaznamenaný pokles výskytu ochorení o 79%.

III.1.5.1 Rotavírusová enteritída – A08.0

V roku 2020 bolo hlásených 6 prípadov ochorení, chorobnosť 22,91/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo zaznamenaných 22 prípadov, chorobnosť 158,08/100 000 obyvateľov. Výskyt ochorení v roku 2020 predstavuje pokles o 73 %. Päťročný priemer chorobnosti je 164,81/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1 - 4 ročných 4 prípady, chorobnosť 438,12/100 000 obyvateľov. Hospitalizáciu si vyžiadalo 5 ochorení. Z celkového počtu chorých bolo 1 dieťa riadne očkované Rotarixom.

V roku 2020 neboli zaznamenané epidémie.

III.1.5.2 Norovírusové ochorenie – A08.1

V roku 2020 bol hlásený 1 prípad ochorenia, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u 3 ročného dieťaťa hospitalizovaného na detskom oddelení v Žiari nad Hronom. V roku 2019 bolo hlásených 5 prípadov ochorení, chorobnosť 19,01/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 32,66/100 000 obyvateľov.

III.1.5.3 Adenovírusová enteritída – A08.2

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených 12 ochorení, chorobnosť 45,81/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 24,30/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u 4 mesačného dieťaťa liečeného ambulantne.

III.1.6 Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu – A09

V roku 2020 ochorenia neboli zaznamenané, v roku 20219 bolo hlásených 11 prípadov gastroenteritíd, chorobnosť 42,00/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 23,54/100 000 obyvateľov.

III.2 Skupina vírusových hepatítid

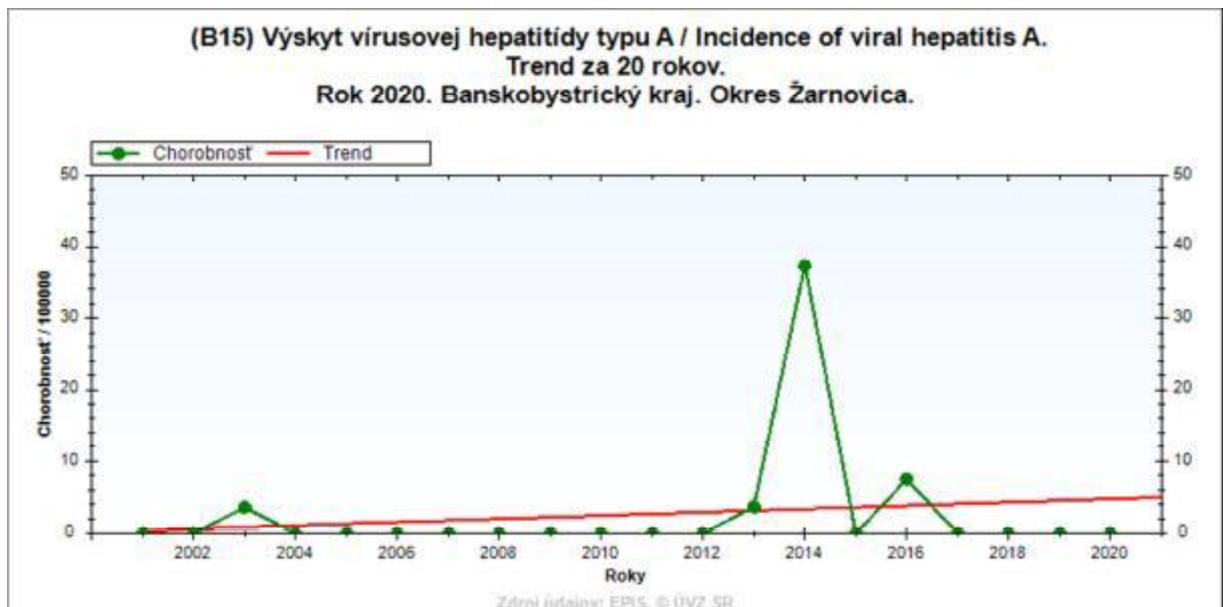
V skupine vírusových hepatítid boli v roku 2020 zaznamenané spolu 2 prípady ochorenia, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov. V roku 2019 boli evidované spolu 4 prípady ochorenia, chorobnosť 15,27/100 000 obyvateľov.

V roku 2020 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia na akútnu hepatitídu typu E, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov a 1 prípad nosičstva HBsAg, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia na akútnu hepatitídu typu E, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov, 2 prípady ochorenia na chronickú hepatitídu typu B, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov a 1 prípad ochorenia na chronickú hepatitídu typu C, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov.

III.2.1 Akútna hepatitída typu A – B15

Ochorenie nebolo hlásené, rovnako ako v roku 2019. Päťročný priemer chorobností je 1,52/100 000 obyvateľov.

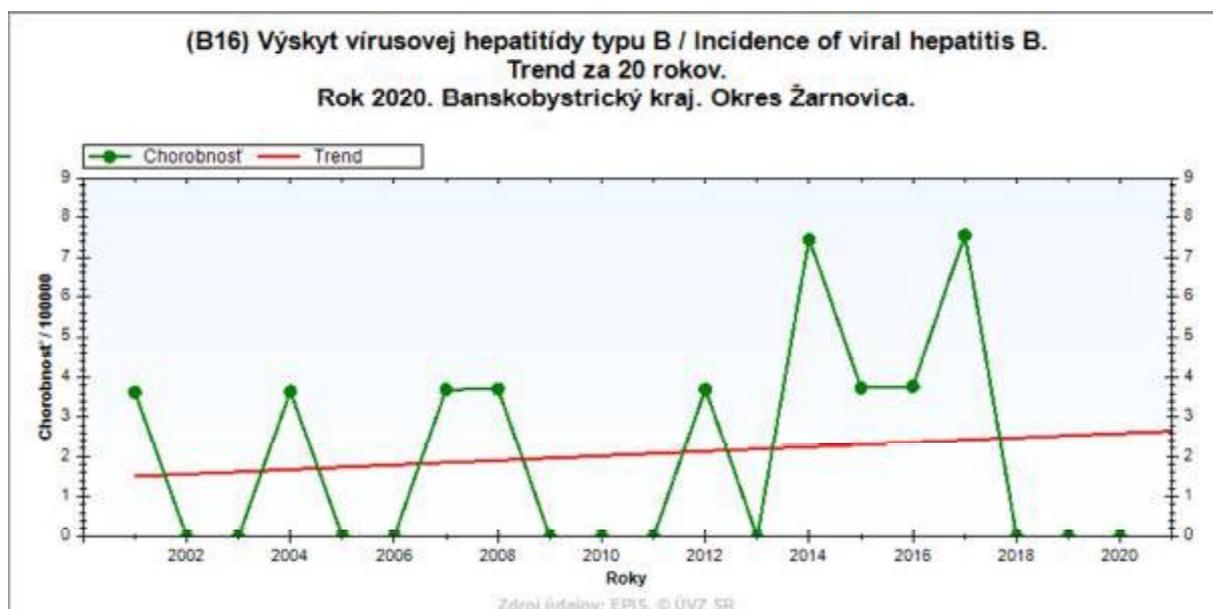
Obrázok III.2.1 – 1 Graf výskytu vírusovej hepatitídy typu A. Trend za 20 rokov

III.2.2 Akútna hepatitída typu B – B16.9

Ochorenie nebolo hlásené rovnako ako v roku 2019. Päťročný priemer chorobností je 3,04/100 000 obyvateľov.

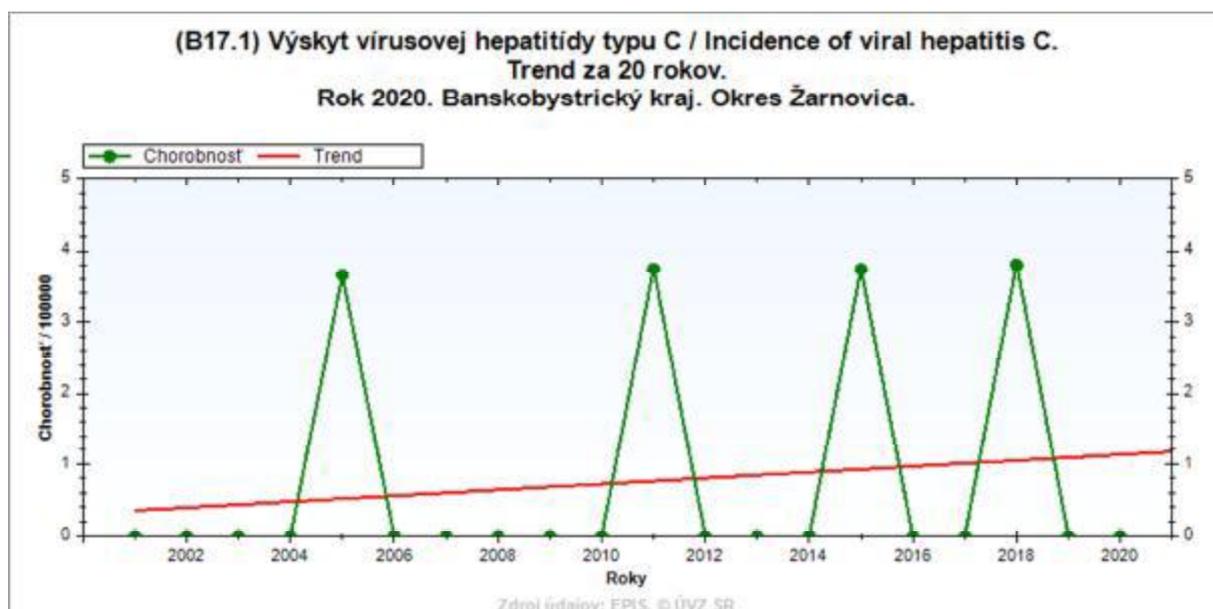
Obrázok III.2.2 – 1 Graf výskytu vírusovej hepatitídy typu B. Trend za 20 rokov

III.2.3 Akútna hepatitída C – B17.1

Ochorenie v roku 2020 nebolo hlásené rovnako ako v roku 2019. Päťročný priemer chorobností je 1,52/100 000 obyvateľov.

Obrázok III.2.3 – 1 Graf výskytu vírusovej hepatitídy typu C. Trend za 20 rokov

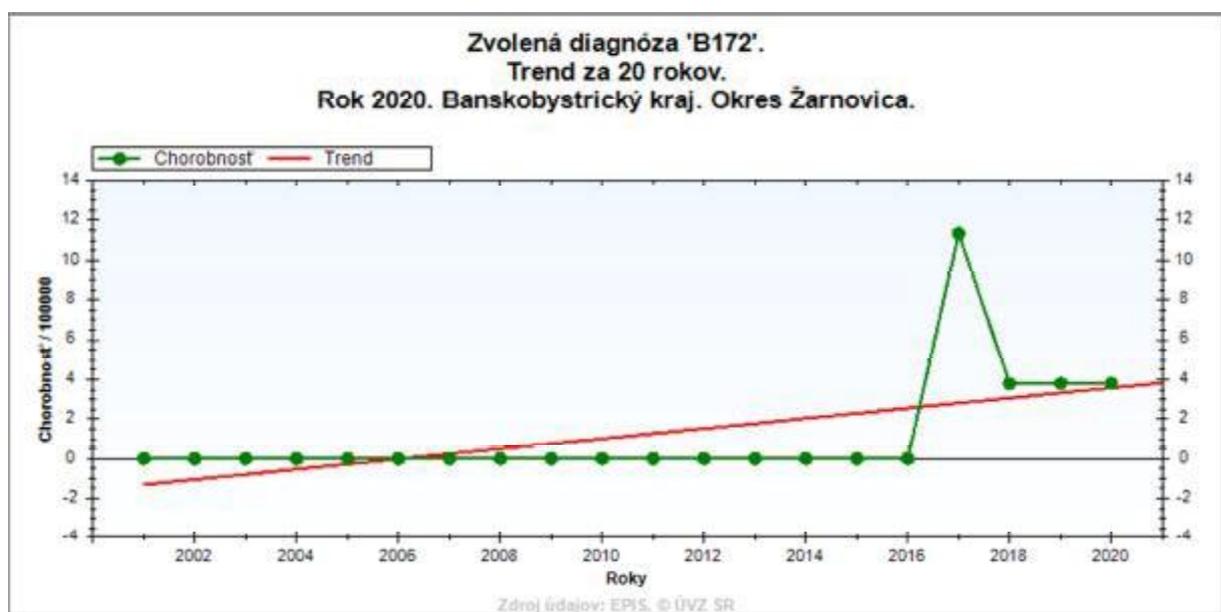

III.2.4 Akútna hepatitída E – B17.2

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo zaznamenané taktiež 1 ochorenie, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 3,79/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo u 62 ročného muža z obce Brehy. Pacient bol hospitalizovaný na infekčnom oddelení v Banskej Bystrici pre potvrdenú diagnózu COVID – 19. V rámci vyšetrení pre celkovú slabosť, febrílie a nechutenstvo, boli vykonané vyšetrenia aj na vírusové hepatitídy. Vyšetrenia potvrdili VHE – anti HEV IgM a IgG pozitívne. Pacient dlhodobo pracuje v Nemecku.

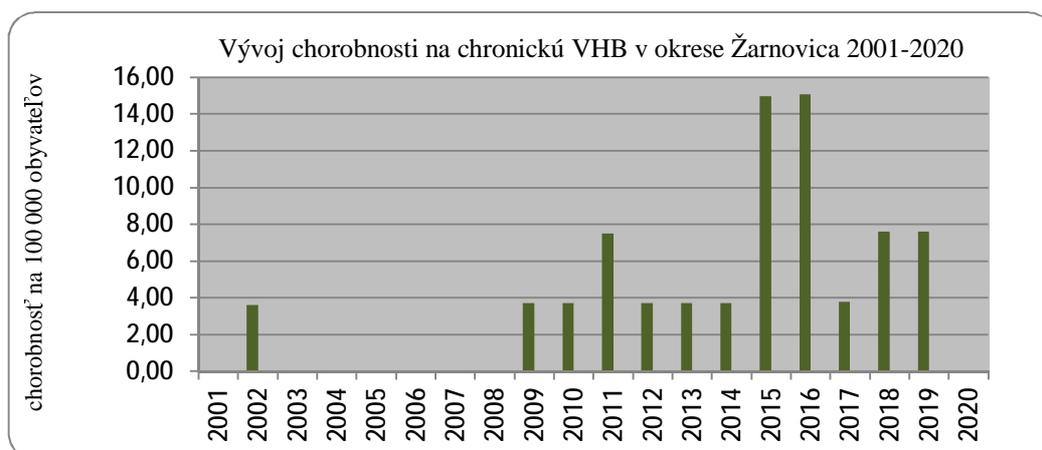
Obrázok III.2.4 – 1 Graf výskytu chorobnosti na chronickú vírusovú hepatitídu typu E. Trend za 20 rokov.

III.2.5 Chronická hepatitída B – B18.1

V roku 2020 prípady neboli zaznamenané, v roku 2019 boli hlásené 2 prípady ochorení, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 9,87/100 000 obyvateľov.

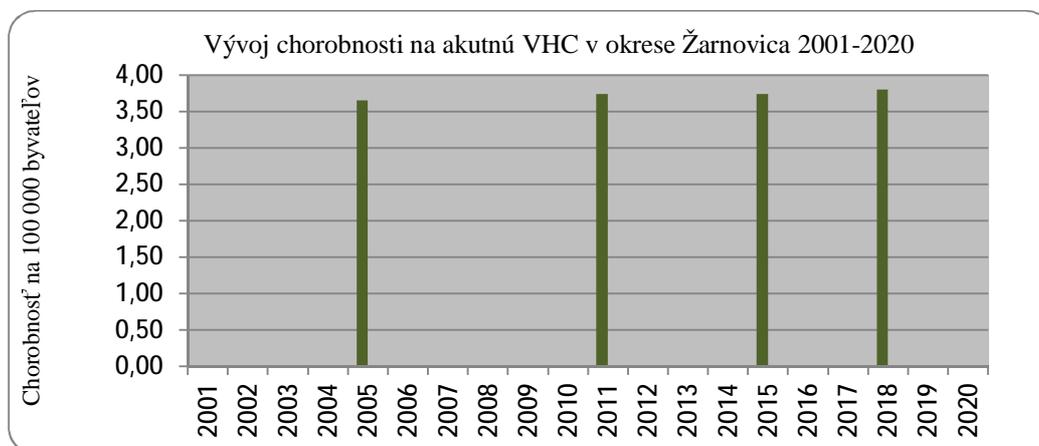
Obrázok III.2.5 – 1 Graf výskytu chorobnosti na chronickú vírusovú hepatitídu typu B v rokoch 2001 - 2020

III.2.6 Chronická hepatitída C – B18.2

V roku 2020 ochorenia neboli hlásené, v roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 4,56/100 000 obyvateľov.

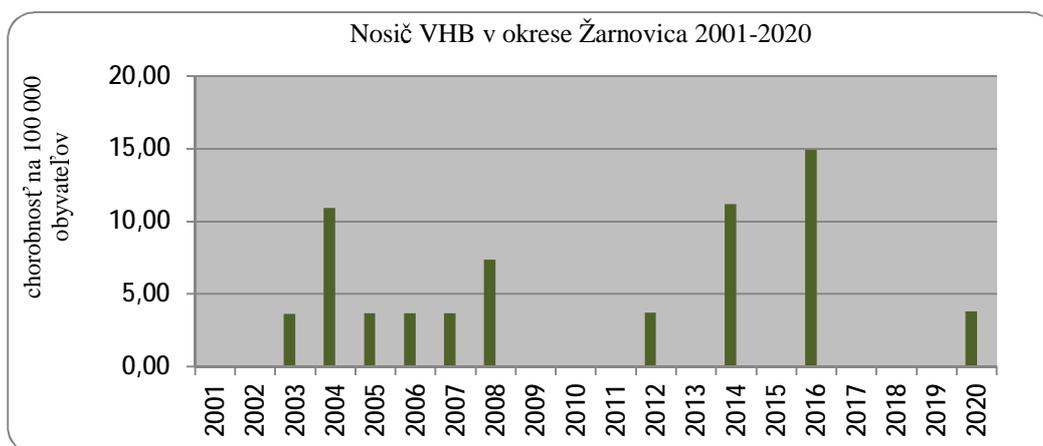
Obrázok III.2. – 1 Graf výskytu chorobnosti na chronickú vírusovú hepatitídu typu C v rokoch 2001 - 2020

III.2.7 Nosičstvo HBsAg – Z225

V roku 2020 bol zaznamenaný 1 prípad nosičstva HBsAg, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 nebol hlásený žiadny prípad nosičstva HBsAg. Päťročný priemer chorobností je 2,98/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u 63 ročného muža z Novej Bane, ktorý navštívil infekčnú ambulanciu v Leviciach z dôvodu dlhotrvajúcich bolestí kĺbov a chronickej únavy. Z odberov – HBsAg pozitívne, anti HBe – pozitívne, HBV DNA PCR slabso pozitívne, mierna elevácia hepatálnych testov. V anamnéze udávaná operácia päty v roku 2014, počas základnej vojenskej služby 2x daroval krv, zubné ošetrenia podľa potreby. Pacient nebol proti VHB očkovaný.

Obrázok III.2.7 – 1 Graf výskytu chorobnosti na nosičstvo HBsAg v rokoch 2001 – 2020

Tabuľka III.2.2 – 1 Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHB spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anam.
		amb	hospit	kúpele	soc.zar.	iné	
Roky	abs	abs	abs	abs	abs	abs	abs
1	-	-	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-	-	-
1-4	-	-	-	-	-	-	-
5-9	-	-	-	-	-	-	-
10-14	-	-	-	-	-	-	-
15-19	-	-	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	-	-	-
25-34	-	-	-	-	-	-	-
35-44	-	-	-	-	-	-	-
45-54	-	-	-	-	-	-	-
55-64	1	1	-	-	-	-	-
65+	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	1	1	-	-	-	-	-

Tabuľka III.2 – 1 Analýza iných akútnych VH vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	iné VH spolu	z toho						negatívna anam.
		pozitívna anamnéza					negatívna anam.	
		amb	hospit	kúpele	soc.zar.	iné		
Roky	abs	abs	abs	abs	abs	abs	abs	
1	2	3	4	5	6	7	8	
0	-	-	-	-	-	-	-	
1-4	-	-	-	-	-	-	-	
5-9	-	-	-	-	-	-	-	
10-14	-	-	-	-	-	-	-	
15-19	-	-	-	-	-	-	-	
20-24	-	-	-	-	-	-	-	
25-34	-	-	-	-	-	-	-	
35-44	-	-	-	-	-	-	-	
45-54	-	-	-	-	-	-	-	
55-64	-	-	-	-	-	-	-	
65+	-	-	-	-	-	-	-	
Spolu	-	-	-	-	-	-	-	

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

III.3.1 Divý kašeľ – pertussis – A37.0

V roku 2020 ochorenia neboli hlásené, v roku 2019 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 6,08/100 000 obyvateľov (Obrázok III.3.1 -1).

Obrázok III.3.1 – 1 Graf výskytu divého kašľa. Trend za 20 rokov

III.3.2 Septikémia streptokokom pneumoniae – A40.3

V roku 2020 nebol zaznamenaný výskyt septikémie taktiež ani v roku 2019. Päťročný priemer chorobností je 3,80/100 000 obyvateľov.

III.3.3 Iné invazívne pneumokokové infekcie

V roku 2020 ochorenie hlásené nebolo, v roku 2019 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov.

III.3.4 Parotitída bez komplikácii - B26.9

V roku 2020 ochorenie nebolo hlásené, rovnako v roku 2019. Päťročný priemer chorobností je 0,76/100 000 obyvateľov.

III.4 Skupina respiračných nákaz, okrem preventabilných očkovaním

V skupine respiračných nákaz bolo v roku 2020 zaznamenaných spolu 11 362 ochorení, chorobnosť 43 402,84/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo zaznamenaných spolu 18 346 ochorení, chorobnosť 70 081,72/100 000 obyvateľov. Vyskytlo sa 9 prípadov herpes zoster, chorobnosť 34,36/100 000 obyvateľov, 29 ochorení na varicellu, chorobnosť 110,72/100 000 obyvateľov. Nebolo zaznamenané žiadne ochorenie na tuberkulózu.

Ďalej bolo hlásených 10 353 ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia, chorobnosť 43 643,1/100 000 obyvateľov, 968 ochorení na COVID-19, chorobnosť 3 695,64/100 000 obyvateľov, 1 prípad ochorenia na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov, 1 ochorenie na infekčnú mononukleózu, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov, 1 ochorenie na šarlach, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov, ochorenie na SARI nebolo hlásené.

III.4.1 Tuberkulóza pľúc a iných orgánov

V roku 2020 nebolo ochorenie hlásené rovnako ako v roku 2019. Päťročný priemer chorobností je 0,75/100 000 obyvateľov.

III.4.2 Šarlach – scarlatina – A38

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 ochorenie hlásené nebolo. Päťročný priemer chorobností je 1,52/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo u 2 ročného dieťaťa zo Žarnovice.

III.4.3 Ovčie kiahne – varicella – B01

V roku 2020 bolo hlásených 29 prípadov ochorení, chorobnosť 110,72/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených 144 prípadov ochorení, chorobnosť 549,77/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 5-9 ročných 13 prípadov, chorobnosť 1 101,69/100 000 obyvateľov, 1-4 ročných 12 prípadov, chorobnosť 1 314,35/100 000 obyvateľov.

III.4.4 Infekcia herpesovým vírusom - Herpes zoster – B02

V roku 2020 bolo hlásených 9 prípadov ochorení, chorobnosť 34,36/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených 5 prípadov ochorení, chorobnosť 19,09/100 000 obyvateľov.

III.4.4.1 Zoster bez komplikácie – B02.9

V roku 2020 bolo hlásených 9 prípadov ochorení, chorobnosť 34,36/100 000 obyvateľov. Prípady sa vyskytli v dospelom veku - po 1 prípade vo vekových skupinách 25-34 ročných, chorobnosť 25,93/100 000 obyvateľov, 35 – 44 ročných, chorobnosť 23,93/100 000 obyvateľov, 45 – 54 ročných, chorobnosť 28,45/100 000 obyvateľov, 55 – 64 ročných, chorobnosť 27,55/100 000 obyvateľov a 5 prípadov vo vekovej skupine 65+, chorobnosť 105,51/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 24,30/100 000 obyvateľov.

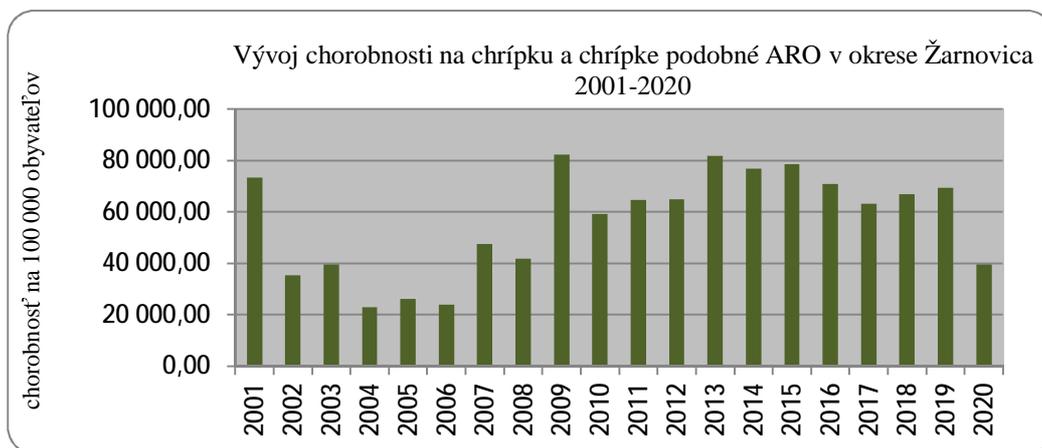
III.4.5 Gamaherpesvírusová mononukleóza – B27.0

V roku 2020 bol hlásený 1 prípad ochorenia, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u 19 ročnej študentky, ktorá bola hospitalizovaná na infekčnom oddelení v Nitre. V roku 2019 nebol zaznamenaný výskyt ochorenia. Päťročný priemer chorobností je 8,35/100 000 obyvateľov.

III.4.6 Chrápka a akútne respiračné ochorenia podobné chrípke – J10, J10 7, J10 9, J11

V roku 2020 bolo hlásených 11 362 ochorení, chorobnosť 43 402,84/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených 18 182 ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia, chorobnosť 69 455,2/100 000 obyvateľov. Bolo hlásené 1 ochorenie na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov, v roku 2019 bolo zaznamenaných 12 ochorení na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 45,81/100 000 obyvateľov. V roku 2019 boli hlásené ďalej 2 prípady ochorení na bronchitídu RS vírusovú, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov.

Obrázok III.4.6 – 1 Graf výskytu chorobnosti na chrípku a akútne respiračné ochorenia v rokoch 2001 – 2020

III.4.6.1 Chrápka vírus identifikovaný – J10

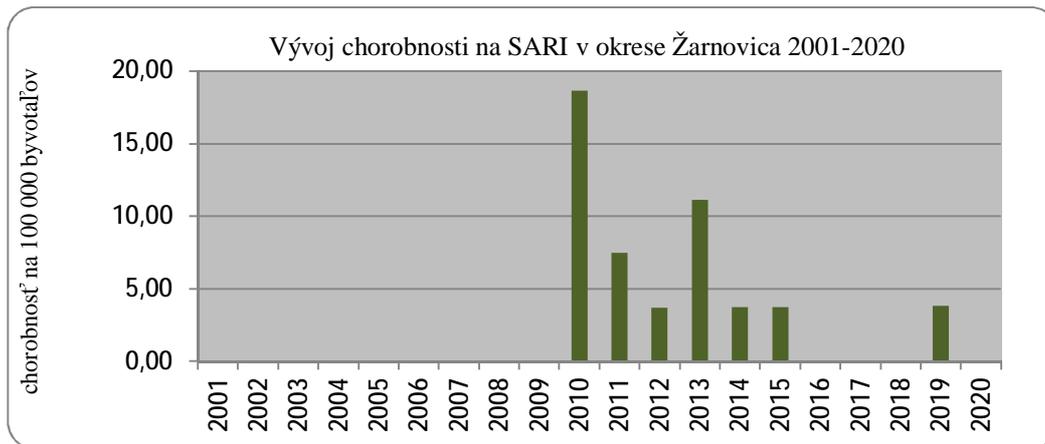
V roku 2020 bol hlásený 1 prípad ochorenia, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo u neočkovaného 49 ročného muža z Novej Bane bez nutnosti hospitalizácie. Ochorenie bolo potvrdené imonochromatograficky metódou z nazofaryngeálneho výteru. Z odberu bol potvrdený vírus chrípky typu A.

III.4.6.2 SARI – J10.7

V roku 2020 ochorenie zaznamenané nebolo. V roku 2019 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 1,51/100 000 obyvateľov.

Obrázok III.4.6.2 – 1 Graf výskytu chorobnosti na SARI v rokoch 2001 – 2020

III.4.6.3 Chrápka a chrípke podobné ochorenia – J11

V roku 2020 bolo hlásených 10 353 ochorení, chorobnosť 39 548,4/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených 18 182 ochorení, chorobnosť 69 455,2/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 56 446,55/100 000 obyvateľov.

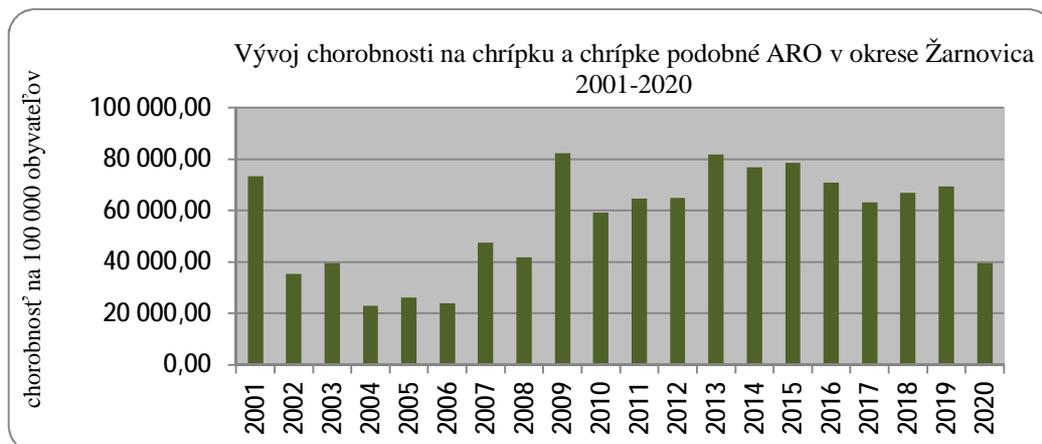
V chrípkovej sezóne 2019/2020 bolo vakcínou VAXIGRIP zaočkovaných 107 klientov (37,15%) a vakcínou INFLUVAC 181 klientov (62,84%). Spolu bolo očkovaných 288 klientov (95,36%) z celkového počtu 302 osôb, umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb.

Z celkového počtu 302 osôb, umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb k 31.08.2020, bolo proti invazívnym pneumokokovým infekciám zaočkovaných 110 klientov (36,42%).

Zodpovední zdravotnícki pracovníci boli upozornení na povinnosť očkovať osoby umiestnené v zariadeniach sociálnych služieb proti chrípke a invazívnym pneumokokovým ochoreniam.

V chrípkovej sezóne 2019/2020 z dôvodu 20% a vyššej absencie žiakov pre akútne respiračné a chrípke podobné ochorenia, bol dočasne prerušený výchovno – vzdelávací proces v 7 zariadeniach - predškolského a školského veku.

Obrázok III.4.6.3 – 1 Graf výskytu chorobnosti na chrípku a chrípke podobné ARO v rokoch 2001 – 2020

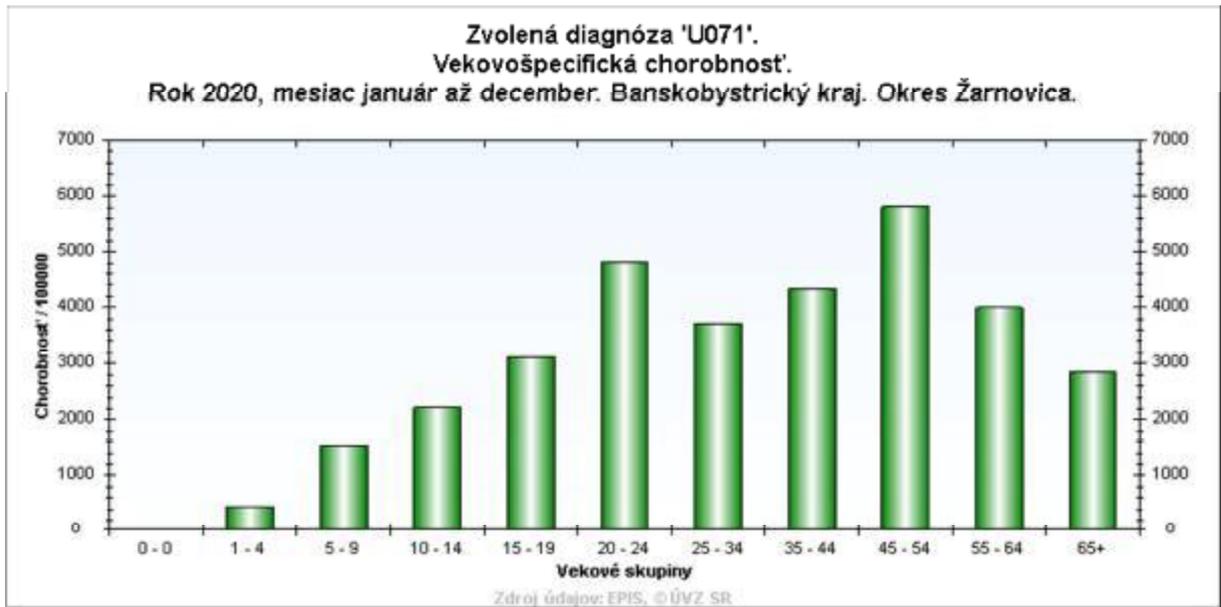
III.4.6.4 Bronchitída RS vírusová – J20.5

V roku 2020 ochorenia neboli hlásené, v roku 2019 boli zaznamenané 2 prípady ochorení, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov.

III.4.6.5 COVID-19- U07.1

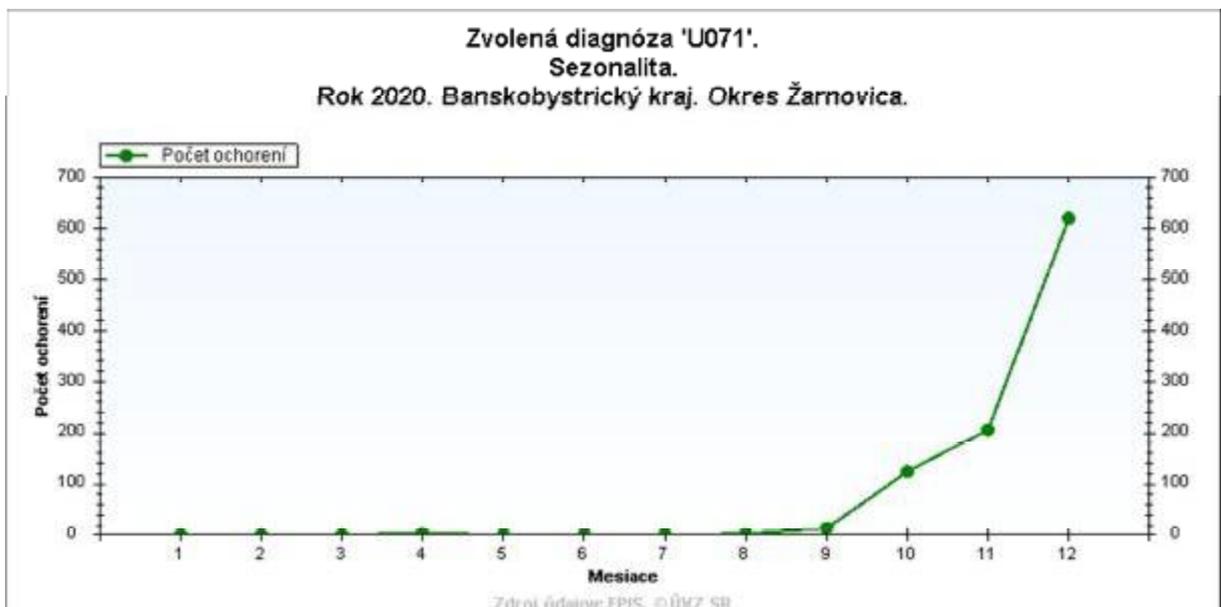
V roku 2020 vznikla celosvetová pandémie ochorenia COVID – 19, vyvolaná koronavírusom SARS-CoV-2. Prvé dve ochorenia v okrese Žarnovica boli zaznamenané od 20.4.2020, kedy v rámci celoštátnej operácie Karusel boli zistené PCR testovaním pozitívne osoby. Jednalo sa o 26 ročného nezamestnaného muža a 49 ročnú nezamestnanú ženu, obaja z obce Hodruša Hámre, žijúci v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom. V oboch prípadoch ochorenie prebehlo bezpríznakovo. V roku 2020 bolo celkovo hlásených 968 prípadov ochorení, chorobnosť 3695,64/100 000 obyvateľov. Potvrdených metódou RT-PCR bolo 422 prípadov, chorobnosť 1611,12/100 000 obyvateľov, z toho ochorelo 217 žien, chorobnosť 1640,96/100 000 obyvateľov a 205 mužov, chorobnosť 1580/100 000 obyvateľov. Antigénovými testami bolo potvrdených 546 prípadov ochorení, chorobnosť 2084,53/100 000 obyvateľov, z toho ochorelo 286 žien, chorobnosť 2162/100 000 obyvateľov a 260 mužov, chorobnosť 2004,78/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli vo všetkých vekových kategóriách okrem 0 ročných. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 45-54 ročných -204 prípadov ochorení (Graf III.4.6.5.-1).

Graf III.4.6.5.-1 Vekovošpecifická chorobnosť na COVID-19 v roku 2020

Najviac ochorení bolo zaznamenaných v mesiacoch november – 206 (21,28%) a december - 619 (63,95%) (Graf III.4.6.5. -2).

Graf III.4.6.5.-2 Sezonalita výskytu ochorenia COVID-19 v roku 2020

Ochorenia sa vyskytli vo všetkých obciach okresu Žarnovica, najvyšší výskyt bol zaznamenaný v meste Nová Baňa – 286 prípadov a v meste Žarnovica – 256 prípadov.

29 ochorení si vyžiadalo hospitalizáciu, hospitalizovaných bolo 19 mužov a 10 žien. Dvaja pacienti boli hospitalizovaní na infekčnom oddelení v Banskej Bystrici, jeden v nemocnici

v Zlatých Moravciach, jeden v nemocnici vo Zvolene a ostatní pacienti boli hospitalizovaní na COVID oddelení zriadenom v nemocnici v Žiari nad Hronom. V súvislosti s ochorením na COVID-19 bolo zaznamenaných 11 úmrtí u polymorbídnych pacientov vo veku od 57 do 85 rokov.

Bolo zaznamenaných 9 prípadov importovaných zo 4 krajín: 6x z Nemecka, 1x z Holandska, 1x z Českej republiky a 1x z Bosny a Hercegoviny.

V roku 2020 boli zaznamenané 4 epidémie a to:

V Domove dôchodcov a v Domove sociálnych služieb Societa v obci Hodruša-Hámre, kde ochorelo 16 klientov (z celkového počtu 21) a 8 zamestnancov (z celkového počtu 16). Prvé ochorenie sa vyskytlo u opatrovateľky, ktorá ochorela 23.11.2020 (24.11.2020 PCR odber pozitívny), posledné ochorenie bolo evidované 11.12.2020. Dve ochorenia u klientov si vyžiadali hospitalizáciu. V Súvislosti s ochorením COVID-19 bolo v tomto zariadení zaznamenané 1 úmrtie u 83 ročného polymorbídneho klienta.

V ZSS Veľká Lehota, kde ochorelo 8 zamestnancov (z celkového počtu 48) a 3 klienti (z celkového počtu 65). Prvé ochorenie bolo zaznamenané u opatrovateľky, ktorá bola pozitívne testovaná PCR testom 23.12.2020. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu, úmrtie tiež nebolo zaznamenané. Epidémia pokračovala aj v roku 2021 (ochorelo ďalších 31 klientov a 15 zamestnancov, posledné ochorenie bolo evidované 15.1.2021, hospitalizovaní boli 4 klienti a v súvislosti s ochorením na COVID-19 bolo evidovaných 5 úmrtí).

V Domove sociálnych služieb Hrabiny, kde bolo zaznamenané prvé ochorenie u opatrovateľky (28.12.2020 pozitívny PCR test). Epidémia pokračovala ďalej v roku 2021 (ochorelo 43 klientov- z celkového počtu 49 a 20 zamestnancov – z celkového počtu 43, posledné ochorenie bolo evidované 31.1.2021, ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu, nebolo zaznamenané žiadne úmrtie v súvislosti s ochorením na COVID-19).

V Domove dôchodcov a v Domove sociálnych služieb Oáza v Tekovskej Breznici, kde bolo zaznamenané prvé ochorenie u opatrovateľky 8.12.2020 a následne ochoreli 3 klienti a ďalšia opatrovateľka, jedno ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu a bolo zaznamenané 1 úmrtie v súvislosti s ochorením na COVID-19. Epidémia pokračovala aj v roku 2021 (ochorelo ďalších 30 klientov- z celkového počtu 56 a 11 zamestnancov- z celkového počtu 38, posledné ochorenie bolo evidované 12.2.2021, hospitalizáciu si vyžiadalo 5 ochorení, v súvislosti s ochorením COVID-19 bolo evidovaných 9 úmrtí).

V roku 2020 bol v súvislosti s ochorením na COVID-19 prerušený výchovno – vzdelávací proces v 8 zariadeniach predškolského a školského veku.

III.5. Neuroinfekcie

V tejto skupine nákaz v roku 2020 nebolo hlásené žiadne ochorenie, rovnako ako v roku 2019.

III.5.1 Iné vírusové infekcie CNS nezatriedené inde - A 87.9

V roku 2020 nebolo ochorenie hlásené, taktiež ani v roku 2019.

III.5.2 Guillainov-Barrého syndróm - G61.0

Ochorenie v rokoch 2020 a 2019 nebolo hlásené. Posledný prípad ochorenia v okrese Žarnovica bol evidovaný v roku 2015.

III.6 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou bolo v roku 2020 hlásených 18 prípadov ochorení, chorobnosť 68,76/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu 18 prípadov ochorení bolo zaznamenaných 11 prípadov lymeskej boreliózy, chorobnosť 42,00/100 000 obyvateľov (jednalo sa o prípady vo včasnom lokalizovanom štádiu lymeskej boreliózy), 2 prípady stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov, 4 prípady enterobiózy, chorobnosť 15,27/100 000 obyvateľov a 1 prípad toxoplazmózy, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 bolo hlásených spolu 14 prípadov ochorení, chorobnosť 53,48/100 000 obyvateľov, z toho 2 prípady lymeskej boreliózy, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov (1 prípad lymeskej boreliózy v včasnom lokalizovanom štádiu a 1 prípad artritídy), 2 prípady hemoragickej horúčky s renálnym syndrómom, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov, 2 prípady toxoplazmózy, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov, 6 prípadov enterobiózy, chorobnosť 22,91/100 000 obyvateľov a 2 kontakty alebo ohrozenie besnotou, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov.

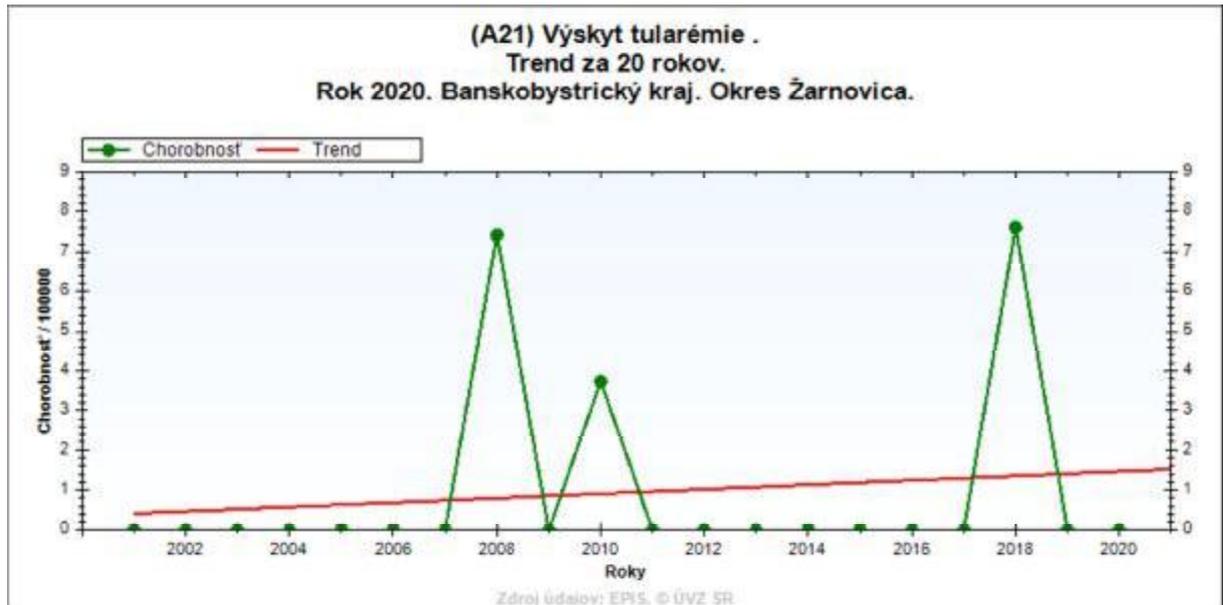
Tabuľka III.6 – 1 Výskyt zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou v absolútnych číslach

Ochorenie	ROK VÝSKYTU				
	2016	2017	2018	2019	2020
Tularémia	0	0	2	0	0
Antrax	0	0	0	0	0
Brucelosis	0	0	0	0	0
Listeriosis	0	0	0	0	0
Erysipeloid	0	0	0	0	0
Pomalé vírusové infekcie	0	0	0	0	0
Noduli mulgenti	0	0	0	0	0
Kliešťová encefalitis	0	0	1	0	2
Ornitosi	0	0	0	0	0
Molluscum contag.	0	0	0	0	0
Q - horúčka	0	0	0	0	0
Malária	0	0	0	0	0
Lymská borelióza	2	1	6	2	11
Leptospiroza	0	0	0	0	0
Dermatophytosis	0	0	0	0	0
Teniosis	0	0	0	0	0
Toxoplasmosis	1	0	0	2	1
Toxokaróza	0	0	0	0	0
Uhryznutie	1	0	2	2	0
Inf.Echinococcus multilocularis	0	1	1	0	0
Nešpecifikovaná škrvritá horúčka	0	0	1	0	0
Hemoragická horúčka s renálnym synd.	0	0	0	2	0

III.6.1 Ulceroglandulárna tularémia – A210

V rokoch 2020 a 2019 nebolo ochorenie zaznamenané. Päťročný priemer chorobností je 1,52/100 000 obyvateľov.

Obrázok III.6.1 – 1 Graf výskytu chorobnosti na tularémiu v rokoch 2000 – 2020. Trend za 20 rokov.

III.6.2 Stredoeurópska kliešťová encefalitída- A84.1

V roku 2020 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov. V roku 2019 nebolo ochorenie hlásené. Päťročný priemer chorobností je 1,52/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo hlásené u 70 ročného muža zo Žarnovice s pozitívnou anamnézou zaklieštenia 1,5 týždňa pred objavením sa prvých klinických príznakov. Konzum nepasterizovaných mliečnych výrobkov neudával. Ochorenie malo dvojfázový priebeh s miernymi neurologickými príznakmi. Pacient bol hospitalizovaný na neurologickom oddelení v Žiari nad Hronom pre febrílie, nestabilitu pri chôdzi a dvojité videnie. Neskôr bol preložený na infekčné oddelenie do Banskej Bystrice. Laboratórne vyšetrenie séra a likvoru bolo pozitívne v triedach IgM a IgG. Pacient nebol proti kliešťovej encefalitíde očkovaný.

Druhý prípad ochorenia sa vyskytol u 36 ročného muža z obce Voznica, zamestnanca štátnych lesov s pozitívnou anamnézou zaklieštenia pri výkone práce. Začiatkom mája sa u pacienta objavili klinické príznaky – nevoľnosť, závrate, nauzea a zvracanie. Ochorenie sa rozvinulo do neurologickej prezentácie. Pacient absolvoval vyšetrenia na infekčnej ambulancii v Leviciach a MR vyšetrenie v Banskej Bystrici. U pacienta bol podaný návrh na chorobu z povolania.

Obrázok III.6.2 – 1 Graf výskytu chorobnosti na kliešťovú encefalitídu v rokoch 2000-2020. Trend za 20 rokov.

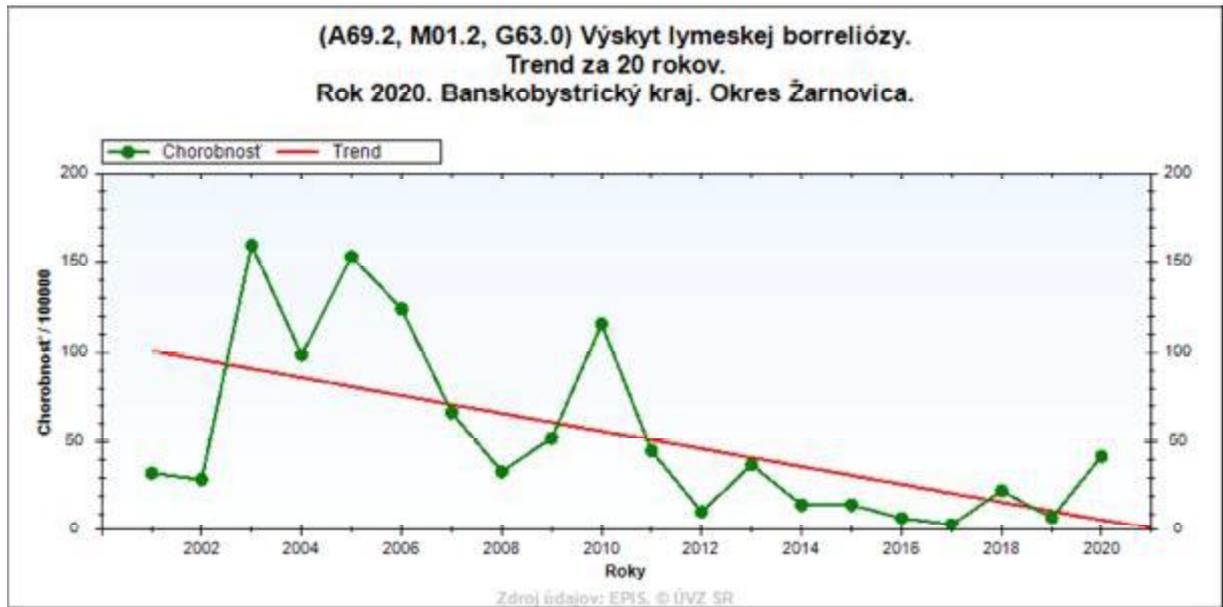
III.6.3 Lymeská borelióza – A69.2, G63.0, M01.2

V roku 2020 bolo hlásených 11 prípadov lymeskej boreliózy, chorobnosť 42,00/100 000 obyvateľov. Jednalo sa o prípady vo včasnom lokalizovanom štádiu lymeskej boreliózy. V roku 2019 boli zaznamenané 2 prípady ochorenia, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov, z toho vo včasnom lokalizovanom štádiu lymeskej boreliózy 1 prípad, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov a 1 prípad v neskorom diseminovanom štádiu (artritída), chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov.

Diagnóza A69.2 - včasné lokalizované štádium

Hlásených bolo 11 ochorení, chorobnosť 42,00/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli po 1 prípade vo vekových skupinách - 1-4 ročných, chorobnosť 109,53/100 000 obyvateľov, 5-9 ročných, chorobnosť 84,75/100 000 obyvateľov, 10-14 ročných, chorobnosť 85,32/100 000 obyvateľov, 25-34 ročných, chorobnosť 25,93/100 000 obyvateľov, 45-54 ročných, chorobnosť 28,45/100 000 a po 2 prípadoch vo vekových skupinách - 35-44 ročných, chorobnosť 47,86/100 000 obyvateľov, 55-64 ročných, chorobnosť 55,10/100 000 obyvateľov, a vo vekovej skupine 65⁺, chorobnosť 42,20/100 000 obyvateľov. Najvyšší sezónny výskyt ochorenia bol zaznamenaný v mesiacoch jún a august po 4 prípady (36,36%). Vo všetkých prípadoch bolo v anamnéze udávané zaklieštenie a EM. Pacienti boli preliečení a dispenzarizovaní na infekčnej ambulancii.

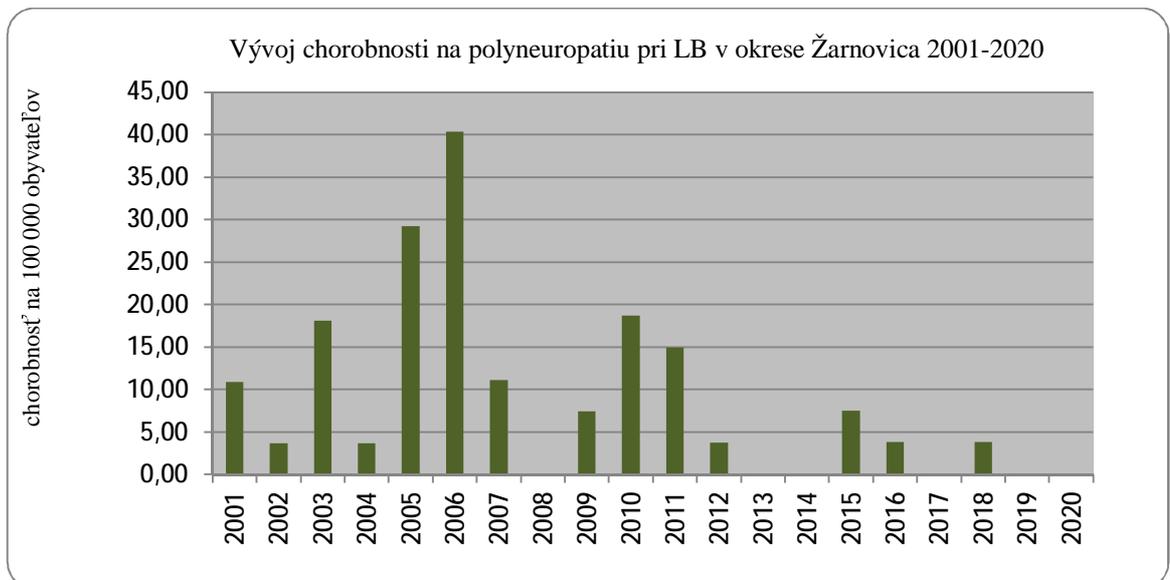
Obrázok III.6.3 – 1 Graf výskytu akútnej formy lymeskej boreliózy. Trend za 20 rokov

Diagnóza G60.3 – včasné diseminované štádium

V roku 2020 a 2019 neboli ochorenia hlásené.

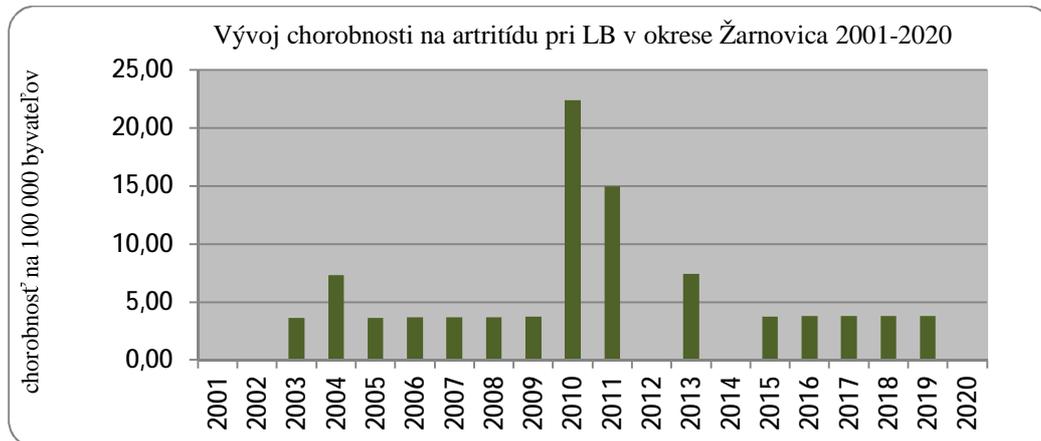
Obrázok III.6.3 – 2 Graf výskytu chorobnosti na polyneuropatiu pri lymeskej borelióze v rokoch 2001 – 2020

Diagnóza M01.2 – neskoré diseminované štádium

V roku 2020 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov.

Obrázok III.6.3 – 3 Graf výskytu chorobnosti na artritídu pri lymeskej borelióze v rokoch 2001 – 2020

III.6.4 Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom – A985

V roku 2020 nebol zaznamenaný žiaden prípad ochorenia. V roku 2019 boli hlásené 2 prípady ochorenia, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov. Posledné ochorenie bolo evidované v roku 2015.

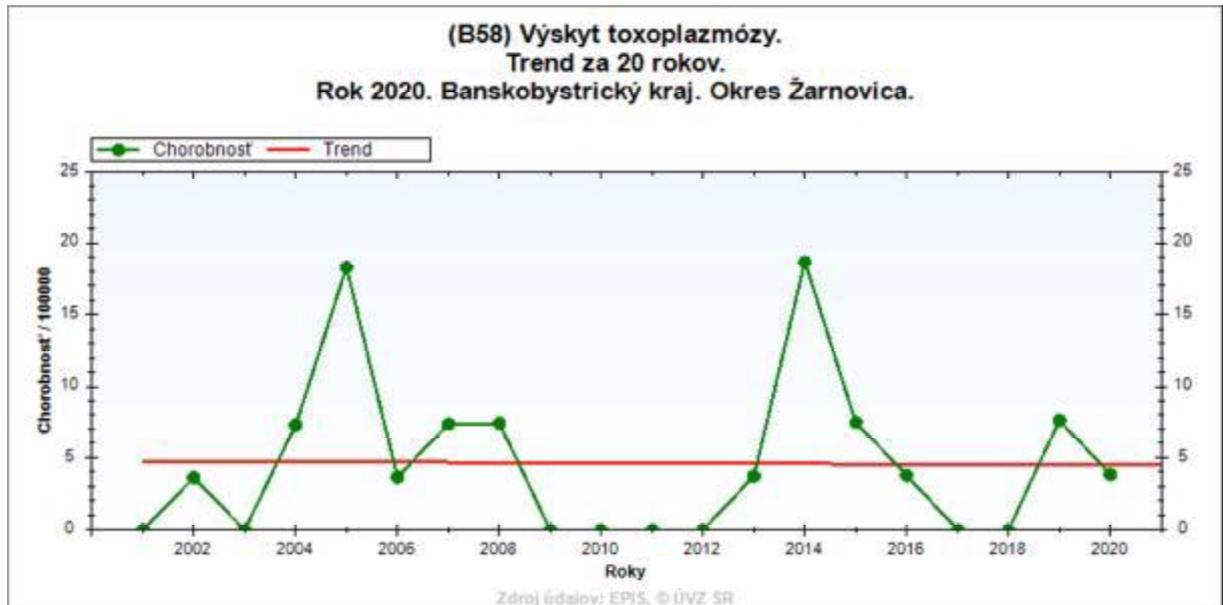
III.6.5 Nešpecifikovaná škvrnitá horúčka – A779

V roku 2020 a 2019 ochorenia neboli hlásené.

III.6.6 Toxoplazmóza - B58

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 boli zaznamenané 2 ochorenia, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 3,80/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo v obci Malá Lehota u 43 ročnej ženy. V anamnéze udávaný chov mačky. Jednalo sa o uzlinovú formu ochorenia potvrdenú serologickým vyšetrením. Pacientka bola preliečená trojkombináciou antibiotík.

Obrázok III.6.6 – 1 Graf výskytu toxoplazmózy. Trend za 20 rokov

III.6.7 Infekcia *Echinococcus multilocularis* – B67.6

V roku 2020 a 2019 ochorenie nebolo hlásené.

III.6.8 Nešpecifikovaná askarióza – B779

V roku 2020 a 2019 nebola hlásená.

III.6.9 Trichurióza – B79

V roku 2020 a 2019 ochorenie nebolo hlásené.

III.6.10 Enterobióza – B80

V roku 2020 boli hlásené 4 prípady, chorobnosť 15,27/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených 6 prípadov, chorobnosť 22,91/100 000 obyvateľov.

III.6.11 Kontakt alebo ohrozenie besnotou – Z20.3

V roku 2020 nebol zaznamenaný prípad kontaktu. V roku 2019 boli zaznamenané 2 prípady kontaktu, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 4,56/100 000 obyvateľov.

Tabuľka III.6.11 – 1 Spôsob poranenia

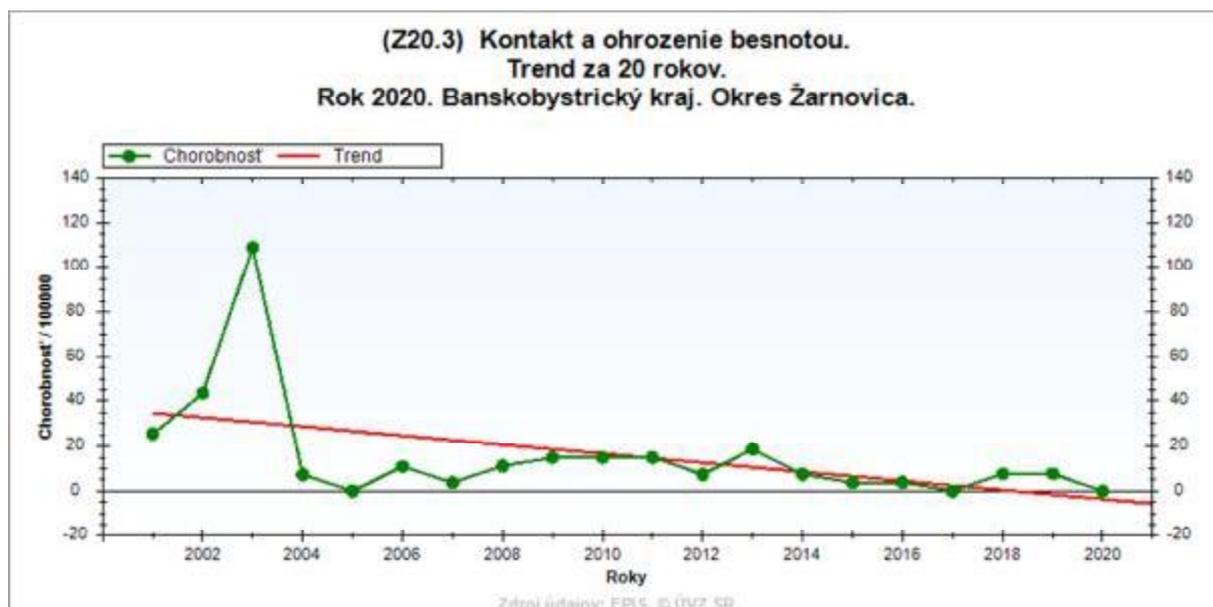
Zvieratá	Spôsob poranenia				Počet zvierat	Počet poranených osôb	Besnota dokázaná	Besnota nedokázaná
	Pohryzenie	Poškríabanie	Manipulácia	Kontakt				
	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabuľka III.6.11 – 2 Poranení podľa pohlaví a vekových skupín

Veková sk.	MUŽI		ŽENY		SPOLU	
	abs	rel	abs	rel	abs	Rel
0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
1 – 4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5 – 9	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10 – 14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
15 – 19	0	0,00	0	0,00	0	0,00
20 – 24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
25 – 34	0	0,00	0	0,00	0	0,00
35 – 44	0	0,00	0	0,00	0	0,00
45 – 54	0	0,00	0	0,00	0	0,00
55 – 64	0	0,00	0	0,00	0	0,00
65+	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Výskyt besnoty u zvierat bez kontaktu s ľuďmi – v okrese Žarnovica nebol zaznamenaný výskyt besného zvieratá

Obrázok III.6.11 – 1 Graf kontaktu a ohrozenia besnotou. Trend za 20 rokov

III.7 Nákazy kože a slizníc

III.7.1 Tetanus – A33 - A35

Sa nevyskytol. Stav imunity je dobrý, priebežne sa očkuje detská aj dospelá populácia v stanovených intervaloch.

III.7.2 Ruža – erysipelas – A46

V roku 2020 ani v roku 2019 nebolo ochorenie zaznamenané. Päťročný priemer chorobností je 4,54/100 000 obyvateľov.

III.7.3 Svrab – scabies – B86

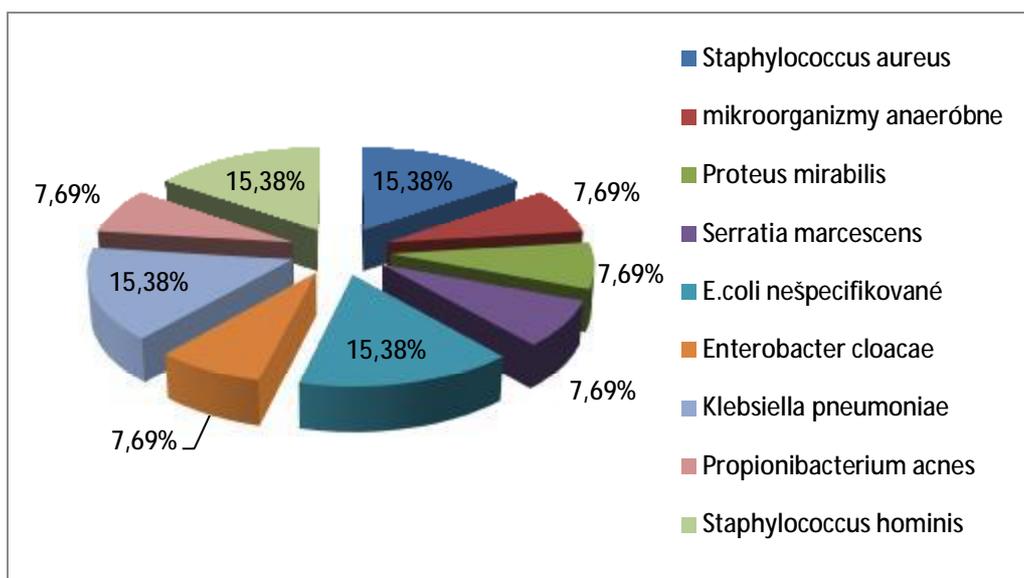
V roku 2020 boli hlásené 3 prípady, chorobnosť 11,45/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených 10 prípadov, chorobnosť 38,18/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobnosti je 22,78/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách 5-9 ročných, 15-19 ročných a 25-34 ročných.

III.8. Iné infekcie nezaradené inde

III.8.1 Septikémie – A40.1, A41.0, A41.1, A41.4, A41.5, A41.8

V skupine septikémií bolo v roku 2020 spolu hlásených 13 prípadov, chorobnosť 49,63/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo spolu hlásených 33 prípadov, chorobnosť 126,06/100 000 obyvateľov. Septikémie nemajú nozokomiálny charakter.

Obrázok III.8.1 – 1 Graf proporcie etiologických agens pri septikémiách

III.8.1.1 Septikémia vyvolaná Streptokokom skupiny B – A40.1

V roku 2020 sa prípady nevyskytli. V roku 2019 bol hlásený 1 prípad, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 2,28/100 000 obyvateľov.

III.8.1.2 Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus – A41.0

V roku 2020 boli hlásené 2 prípady septikémií, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov. V roku 2019 boli hlásené 3 prípady septikémií, chorobnosť 11,45/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 7,59/100 000 obyvateľov.

Septikémie spôsobené Staphylococcus aureus sa vyskytli:

U 57 ročného muža, prijatého na interné oddelenie v Žiari nad Hronom pre dýchavičnosť a zápalový syndróm.

U 79 ročného muža hospitalizovaného na internom oddelení v Žiari nad Hronom pre febrílie.

III.8.1.3 Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokoki – A41.1

V roku 2020 boli hlásené 2 prípady, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených 6 prípadov, chorobnosť 22,91/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 18,23/100 000 obyvateľov.

Hlásené ochorenia sa vyskytli:

U 67 ročného pacienta prijatého na interné oddelenie v Žiari nad Hronom pre febrilitu, poruchu chôdze a reči. Z odobratej hemokultúry vykultivovaný Staphylococcus hominis.

U 74 ročného muža, prijatého na interné oddelenie v Žiari nad Hronom pre teploty a bolesť brucha. Z odobratej hemokultúry vykultivovaný Staphylococcus hominis.

III.8.1.4 Septikémia vyvolaná anaeróbnymi – A41.4

V roku 2020 bol hlásený 1 prípad septikémie, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 nebol hlásený prípad septikémie. Päťročný priemer chorobností je 0,76/100 000 obyvateľov.

Hlásené ochorenie sa vyskytlo:

U 82 ročného muža prijatého na interné oddelenie v Žiari nad Hronom pre teploty, zimnicu a bolesť brucha. Z odobratej hemokultúry vykultivovaný Bacteroides fragilis.

III.8.1.5 Septikémia vyvolaná g- organizmami – A41.5

V roku 2020 bolo hlásených 7 prípadov septikémií, chorobnosť 26,72/100 000 obyvateľov. V roku 2019 bolo hlásených 22 prípadov septikémií, chorobnosť 83,99/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 44,81/100 000 obyvateľov.

Septikémie sa vyskytli:

U 66 ročného pacienta hospitalizovaného na internom oddelení v Žiari nad Hronom pre dyspnoe, pokašliavanie a febrílie. Z odobratej hemokultúry vykultivovaný Proteus mirabilis.

U 72 ročnej pacientky hospitalizovanej na internom oddelení v Žiari nad Hronom pre febrílie a bolesti hlavy. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná E. coli.

U 73 ročného pacienta hospitalizovaného na internom oddelení v Žiari nad Hronom pre febrílie a celkové zhoršenie zdravotného stavu. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná Klebsiella pneumoniae.

U 76 ročnej pacientky hospitalizovanej na internom oddelení v Žiari nad Hronom pre bolesti brucha a febrílie. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná E. coli.

U 77 ročnej pacientky hospitalizovanej na internom oddelení v Žiari nad Hronom- jednotka intenzívnej starostlivosti pre vysoké teploty a sťažené dýchanie. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná Klebsiella pneumoniae.

U 80 ročného pacienta hospitalizovaného na oddelení OAİM v Žiari nad Hronom pre sťažené dýchanie, bolesti brucha, dyspnoe. Z odobratej hemokultúry vykultivovaný Enterobacter cloacae.

U 82 ročného pacienta hospitalizovaného na internom oddelení v Žiari nad Hronom pre anémiu komplikovanú febríliami. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná Serratia marcescens.

III.8.1.6 Iná špecifikovaná septikémia – A41.8

V roku 2020 bola hlásená 1 septikémia rovnako ako v roku 2019, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 2,28/100 000 obyvateľov.

Septikémia sa vyskytla u 74 ročného pacienta hospitalizovaného na internom oddelení v Žiari nad Hronom pre ťažkosti s dýchaním a tachykardiu. Z odobratej hemokultúry vykultivovaný Propionibacterium acnes.

III.8.2 Pohlavne prenosné ochorenia

III.8.2.1 Sekundárny syfilis kože a slizníc – A513

V roku 2020 ochorenie nebolo zaznamenané. V roku 2019 bol hlásený 1 prípad ochorenia, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 1,52/100 000 obyvateľov.

III 8.2.2 Gonokoková infekcia infekcia dolnej časti močovopohlavnej sústavy – A54.0

V roku 2020 boli hlásené 2 ochorenia rovnako ako roku 2019, chorobnosť 7,64/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 2,29/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u 43 ročného muža a 44 ročnej ženy.

III.8.2.3 Chlamýdiová infekcia dolnej časti močovopohlavnej sústavy - A56.0

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 3,82/100 000 obyvateľov. V roku 2019 boli hlásené 4 prípady ochorení, chorobnosť 15,27/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 12,85/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo u 27 ročnej ženy.

III.8.2.4 Urogenitálna trichomonióza – A59.0

V roku 2020 ochorenie nebolo hlásené taktiež ani v roku 2019.

III.8.2.5 Bezpríznakový stav infekcie HIV – Z21

V roku 2020 nebol hlásený bezpríznakový stav infekcie HIV. Posledný prípad bol zaznamenaný v roku 2011.

b. Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.9. Nozokomiálne nákazy

Rozbor nozokomiálnych nákaz

V roku 20120 zo zdravotníckych zariadení okresu nebola hlásená ani jedna nozokomiálna nákaza, v roku 2009 zanikla NsP Nová Baňa, n. o. a od tohto roku nebola hlásená z tohto okresu ani jedna nozokomiálna nákaza.

Tabuľka III.9.1 Proporcía výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Žarnovica v roku 2020

Názov PZS	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
Od 1.6.2008 zariadenie tohto typu nie je prevádzkované			

Tabuľka III.9.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Žarnovica v roku 2020

Oddelenie	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
0			
Spolu			

Tabuľka III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Žarnovica v roku 2020

Dg MKCH	Dg slovom	Počet abs	Proporcía %
Bez výskytu			
Spolu			

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV.1. ŠZD v ZZ

V okrese Žarnovica sa nachádza len jedno neštátne lôžkové oddelenie fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie MEDIFORM, s. r. o., s kapacitou 34 lôžok. Okrem toho sa v tomto neštátnom zdravotníckom zariadení nachádzajú spoločné vyšetrovacie zložky, odborné ambulancie (interná, chirurgická, ORL, oftalmologická – ortoptika, 2 ambulancie urgentnej medicíny, neurologická a ortopedická).

Neštátna ambulantná starostlivosť je celkove poskytovaná v 3 ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast, v 13 ambulanciách všeobecných lekárov pre dospelých, v 10 stomatologických, v 41 odborných ambulanciách spolu aj s ambulanciami MEDIFORM (6 gynekologických, 2 klinickej imunológie a alergológie, 3 oftalmologické, 4 interné, 4 fyziatrisko-rehabilitačné, 3 neurologické, 1 psychiatrická, 2 chirurgické, 1 pneumologická, 1 ortopedická, 2 urologické, 1 ORL, 2 kardiologická, 2 diabetologické, 2 dermatovenerologické, 1 klinická logopédia, 1 pracovné lekárstvo, 1 ambulancia cievnej chirurgie, 2 ambulancie urgentnej medicíny).

Na území okresu sa nachádza 6 DD a DSS a 1 detský domov.

Vzhľadom na pandemickú situáciu vo výskyte ochorení na COVID-19 v roku 2020 nebol vykonaný mikrobiálny monitoring ani komplexné previerky v uvedených zdravotníckych zariadeniach.

Podľa platnej legislatívy na žiadosť prevádzkovateľov bolo vydané 1 rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky pre ambulanciu pohotovostnej služby pre dospelých.

V roku 2020 bola prekontrolovaná funkčná schopnosť 25 sterilizátorov a 15 autoklávov, t. j. 100,00% podľa platnej legislatívy. ŠZD sterilizačnej techniky bol vykonaný podľa vyhlášky MZ SR č. 553/2007, podľa ktorej sa riadi kontrola účinnosti sterilizačnej techniky.

Tabuľka IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2020 okres Žarnovica

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				Spolu
		komplex. preverky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav.opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Stanica rýchlej ZP	2	0	0	0	0	0
Lôžk.odd.nechirurgický smer	1	0	0	0	0	0
Amb.všeobecní lekári	16	0	0	0	0	0
Amb.odborní lekári	41	0	0	0	0	0
Stomatológovia	10	0	0	0	0	0
Spolu	70	0	0	0	0	0

Tabuľka IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Žarnovica

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Nerobilo sa						
Spolu						

Tabuľka IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Žarnovica

	Výsledky testovania							
	počet evidovaných	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozitív z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	15	15	100,00	0	0,00	0	0	0
HVZ	25	25	100,00	0	0,00	0	0	0
FS	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Plazma	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
EO	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Iný	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Spolu	40	40	100,00	0	0,00	0	0	0

Tabuľka IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov okrese Žarnovica

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek				Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov			
	Celkom	Pozit.		%	Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy	
		abs.						
Ruky personálu	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Inkubátory	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Prostredie endoskop. pracovísk s endosk. II. kategórie	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Dezinfekčné roztoky	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Lekárenské roztoky a H ₂ O	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Masti a gély	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pacientov	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Výšetrovanie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	0	0	0	0,00	0	0	0	0
Spolu	0	0	0	0,00	0	0	0	0

b. IV.2. ŠZD (výkony) v ohniskách nákaz

sú popísané vo výročnej správe za okres Žiar nad Hronom, spoločne za celé spádové územie RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom (okresy Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom).

V. Ostatné činnosti

sú popísané vo výročnej správe za okres Žiar nad Hronom, spoločne za celé spádové územie RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom (okresy Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom).

VI. Všeobecné kritériá

Analýza prenosných ochorení vypracovaná v textovej, tabuľkovej a grafickej forme, je spracovaná z výstupov epidemiologického informačného systému.

Časť I. Demografické ukazovatele, bola spracovaná z podkladov poskytnutých Slovenským štatistickým úradom, pobočka Banská Bystrica a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, oddelenie informatiky, analýz a štatistických zisťovaní.

Tabuľkové prílohy

Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Žarnovica

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Chorobnosť v roku 2020	z toho	
				Muži	Ženy
A02	Vylučovanie salmonel	a	4	1	3
		r	15,27	7,71	22,69
A020	Salmonelová enteritída	a	15	8	7
		r	57,27	61,69	52,93
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	38	13	25
		r	145,08	100,24	189,05
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	2	2	0
		r	7,64	15,42	0,00
A047	Enterokolitída C.diff	a	1	0	1
		r	3,82	0,00	7,56
A080	Rotavírus	a	6	1	5
		r	22,91	7,71	37,81
A081	Norovírus	a	1	1	0
		r	3,82	7,71	0,00
A082	Adenovírus	a	1	1	0
		r	3,82	7,71	0,00
A38	Šarlach - scarlatína	a	1	0	1
		r	3,82	0,00	7,56
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl. aureus	a	2	2	0
		r	7,64	15,42	0,00
A411	Septikémia špec. stafylokokmi	a	2	2	0
		r	7,64	15,42	0,00
A414	Septikémia vyvolaná anaeróbnymi	a	1	1	0
		r	3,82	7,71	0,00
A415	Septikémia inými g-organizmami	a	7	4	3
		r	26,72	30,84	22,69
A418	Iná špecifikovaná septikémia	a	1	1	0
		r	3,82	7,71	0,00
A540	STD - Gonokokové infekcie	a	2	1	1
		r	7,64	7,71	7,56
A560	STD - Chlamýdiová inf.	a	1	0	1
		r	3,82	0,00	7,56
A692	Lymeská choroba	a	11	4	7
		r	42,00	30,84	52,93
A841	Stredo-európska kliešťová encefalitída	a	2	2	0
		r	7,64	15,42	0,00
B019	Varicella bez komplikácie	a	29	14	15
		r	110,72	107,95	113,43
B029	Zoster bez komplikácie	a	9	5	4
		r	34,36	38,55	30,25
B172	Akútna VHE	a	1	1	0
		r	3,82	7,71	0,00
B279	Infekčná mononukleóza	a	1	0	1
		r	3,82	0,00	7,56
B589	Nešpecif. toxoplazmóza	a	1	0	1
		r	3,82	0,00	7,56
B80	Enterobioza - mrle	a	4	1	3
		r	15,27	7,71	22,69
B86	Svrab - scabies	a	3	0	3
		r	11,45	0,00	22,69
J10	Chrípka - vírus identif.	a	1	1	0
		r	3,82	7,71	0,00
U071	COVID-19 potvrd.PCR	a	422	205	217
		r	1611,12	1580,469	1640,96
U0711	COVID-19 potvrd.Ag testami	a	546	260	286
		r	2084,53	2004,78	2162,73
Z225	Nosič HBsAg	a	1	1	0
		r	3,82	7,71	0,00

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Žarnovica - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	mesiače												SPOLU			
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.				
A415	Septikémia inými g-organizmami	a	2	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
		%	28,57	0,00	28,57	0,00	0,00	28,57	0,00	0,00	14,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A418	Iná špecifikovaná septikémia	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A540	STD - Gonokokové infekcie	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A560	STD - Chlamýdiová inf.	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A692	Lymeská choroba	a	0	0	0	0	1	4	1	4	0	0	0	0	0	1	0	11
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	36,36	9,09	9,09	36,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,09	0,00	100,00
A841	Stredoerópska kliešťová encefalitída	a	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B019	Varicella bez komplikácie	a	10	2	7	0	1	1	0	4	0	0	0	0	4	3	0	29
		%	34,48	6,89	24,13	0,00	3,44	3,44	0,00	13,79	0,00	0,00	0,00	0,00	10,34	0,00	0,00	100,00
B029	Zoster bez komplikácie	a	0	1	0	0	4	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	9
		%	0,00	11,11	0,00	0,00	44,44	22,22	22,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B172	Akútna VHE	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B279	Infekčná mononukleóza	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B589	Nešpecif. toxoplazmóza	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B80	Enterobioza - mrle	a	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	4
		%	0,00	25,00	25,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Táto tabuľka bola zjednodušená a odstránili sa položky, ktoré sa nedajú hodnoverne zistiť

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom V Žiari nad Hronom 2020			Počet
1.	Epidemiologické vyšetrenie v ohniskách nákazy (okrem NN)	počet ohnisk zvýšený zdravotný dozor lekársky dohľad spolu:	3329 485 0 3814
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: voda potraviny iné spolu:	2021 0 0 0 20 2041
3.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov (počet kontrolovaných PZS pri výkone kontroly očkovania) kontrola očkovania (počet očkovaných) ¹⁾ kontrola skladovania očkovacích látok prejednanie neúčasti na očkovaní priestupkové konanie spolu:	13 4652 13 13 0 4691
4.	Práca v EPIS-e	zadávanie prípadov kontrola a uzatváranie prípadov spracovanie dotazníkov k epidémii SRV spolu:	4154 4154 9 25 8342
5.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	týždenná mesačná ročná na požiadanie spolu:	159 27 3 19 189
6.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť prednášky pre ZP spolu:	0 0 0
7.	Publikačná činnosť	Spolu ²⁾ :	0
8.	Účasť na konferenciách ³⁾	aktívna pasívna spolu:	0 8 8

9.	Práca na osobitných štúdiách a programoch ⁴⁾	príprava zadania zber podkladov sumarizácia analýza iné (príprava) spolu:	2 39 2 2 45
10.	vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0
11.	Posudková činnosť	štúdie projektovej dokumentácie konzultácie kolaudácia vydanie posudkov (čiastkové stanoviská) záväzné stanoviská spolu:	20 20 0 3 43
12.	Podnety	počet	2
13.	Sankcie	v zmysle § 12 odsek 2 opatrenia počet	0
14.	Rozhodnutia	v zmysle § 12 ods. 2	485
		v zmysle § 13 ods. 4	28
15.	Odvovania	počet	0

- 1) Ak sa v jednom ročníku kontrolovalo viac druhov očkovania, kontrolovaný očkovanec sa počíta 1x
2) publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch je uvedená (uviest' konkrétne)
3) účasť na konferenciách je uvedená (uviest' konkrétne)
4) práca na osobitných štúdiách a programoch: (uviest' konkrétne)

K bodu č. 8

Pracovné stretnutie s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, IZS a ostatnými zložkami v Banskobystrickom kraji

XVII. Vedecko-odborná konferencia NRC pre surveillance infekčných chorôb v SR

Pracovné stretnutie na tému COVID-19, vyhodnocovanie dát

Pracovné rokovanie – zavádzanie systému e-karanténa

K bodu č. 9

Európska surveillance infekcií CDI podľa protokolu ECDC

Hrou proti AIDS

Personálne obsadenie odborov epidemiológie v okresoch Banskobystrického kraja

RÚVZ	lekári	iní vysokoškoláci	DAHE	AHS	iní SZP
RÚVZ Banská Bystrica					
RÚVZ Lučenec					
RÚVZ Rimavská Sobota					
RÚVZ Veľký Krtíš					
RÚVZ Zvolen					
RÚVZ Žiar nad Hronom	2	3	0	2	0

Pozn. 1 lekár je zároveň regionálny hygienik a 1 AHS bola v roku 2020 dlhodobo PN

EPIDÉMIE HLÁSENÉ V ROKU 2020 ZA ÚZEMNÚ JEDNOTKU RÚVZ V ŽIARI NAD HRONOM

Dátum od: 01.01.2020
Dátum do: 31.12.2020
Okres: Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica

Okres Žiar nad Hronom

Názov	Dát. vzniku	Dát. ukon.	Agens	Špecif	Poč. ch.	Poč. nos.	Poč. exp.	Hospit.	Attack rate	Obec	Miesto	Faktor	Dôkaz
R/A020-Kubaš	13.04.2020	15.04.2020	S.enteritidis	nešpec.	4	0	4	0	100	Kopernica	Kopernica	vajcia-domáce	epid.
ZH/U071-NsP	10.08.2020	31.12.2021	SARS-CoV	nešpc.	79/9	0		27		ZH	NsP ZH	kontakt	epid.
ZH/U071_PNKCA	02.12.2020	31.12.2021	SARS-CoV	nešpc.	113/40	0	513	37	29,85	Kremnica	Psychiat.nem	kontakt	epid.
ZH/U071_DD	21.12.2020	31.12.2021	SARS-CoV	nešpc.	31/83	0	222	15	51,35	ZH	DD a DSS	kontakt	epid.

Okres Žarnovica

Názov	Dát. vzniku	Dát. ukon.	Agens	Špecif	Poč. ch.	Poč. nos.	Poč. exp.	Hospit.	Attack rate	Obec	Miesto	Faktor	Dôkaz
R/A020-Beňo	11.04.2020	15.04.2020	S.Enteritidis	nešpec.	3	0	3	1 DO	100	Voznica	Voznica 78	vajcia-domáce	epid.
ZC/U071_Hodruša	23.11.2020	11.12.2020	SARS-Cov-2	nešpec	24	0	37	2	64,86	Hod.-Hámre	DSS Societa	kontakt	epid.
ZC/U071_Velká Lehota	23.12.2020	15.01.2021	SARS-Cov-2	nešpec	11/46	0	113	4	50,44	V. Lehota	ZSS Dominik n.	kontakt	epid.
ZC/U0711-Hrabiny	28.12.2020	31.01.2021	SARS-Cov-2	nešpec	1/63	0	92	0	69,57	Nová Baňa	Hrabiny	kontakt	epid.
ZC/U071_OÁZA	02.12.2020	12.02.2021	SARS-Cov-2	nešpec	5/41	0	94	6	48,94	Tek. Breznica	DSS OÁZA	kontakt	epid.

Okres Banská Štiavnica

Názov	Dát. vzniku	Dát. ukon.	Agens	Špecif	Poč. ch.	Poč. nos.	Poč. exp.	Hospit.	Attack rate	Obec	Miesto	Faktor	Dôkaz
0													

Pozn.: počet chorých je rozdelený na rok 2020/2021

Epidémie alimentárnych nákaz - rodinné a menšie (2-5 prípadov)

RÚVZ Žiar nad Hronom 2020

Dg.		Počet epidémií	Počet prípadov O/V	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí
Salmonella	A02	0			
		2	7	1	0
	Iné sérovary - S. skupiny B	0			
Kampylobakter	A04.5				
	A32	0			
Listéria	Listéria monocytogenes	0			
	Iné listérie	0			
Yersinia	A04.6				
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	0			
		0			
Bacillus	A05.4	0			
	Iný bacillus	0			
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0				
Clostridium	A05.1	0			
	A05.2	0			
Iné bakteriálne agens	A23	0			
	A03	0			
Parazity	A04.8	0			
	B75	0			
Parazity	A07.1	0			
	A07.2	0			
Vírusy	A08.1	0			
	B15	0			
Iné agens	A08.0	0			
	A08.2	0			
Iné agens	Histamín	0			
	Morské biotoxíny	0			
Neznámy agens	Iné agens	0			
	A09	0			

Vzdelávanie zamestnancov RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom v roku 2020

Dátum	Usporiadateľ/miesto	Téma	Zúčastnený(í)
17.2.2020	RÚVZ B.Bystrica / Krajský úrad B.Bystrica	Pracovné stretnutie s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, IZS a ostatnými zložkami v Banskobystrickom kraji	MUDr.Striežová MUDr.Košťanová
5.3.2020	SEVS, SZÚ, ÚVZ SR Bratislava/Bratislava	XVII. Vedecko-odborná konferencia národných referenčných centier pre surveillancie infekčných chorôb v SR	MUDr. Striežová, Mgr. Pilčíková, PhDr. Pramuková
30.4.2020	MZ SR/MZ SR Bratislava	Pracovné stretnutie na tému COVID-19, vyhodnocovanie dát	MUDr.Striežová MUDr.Košťanová
6.5.2020	MZ SR/MZ SR Bratislava	Pracovné rokovanie – zavádzanie systému e-karanténa	MUDr.Košťanová

Prednášková činnosť

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára atď.	Miesto konania	Dátum
0				

Publikácie pre verejnosť: -

Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch: -

Žiar nad Hronom - rok 2020

Okres	počet ambulancií praktických lekárov pre deti a dospelých	počet ambulancií praktických lekárov pre dospelých	počet stomatologických ambulancií	počet odborných ambulancií	počet zariadení sociálnych služieb pre deti	počet zariadení sociálnych služieb pre dospelých	počet polikliník v okrese
Banská Štiavnica	2	6	7	23	0	4	1
Banská Bystrica							
Brezno							
Detva							
Krupina							
Lučenec							
Poltár							
Revúca							
Rimavská Sobota							
Veľký Krtíš							
Zvolen							
Žarnovica	3	13	10	41	1	6	1
Žiar nad Hronom	8	19	25	109	1	5	1
Banskobystrický kraj							